

Επίσημη Εφημερίδα C 62

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

56ο έτος
2 Μαρτίου 2013

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα	Σελίδα
I	Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις	
	ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ	
	Επιτροπή των Περιφερειών	
	99η σύνοδος ολομέλειας της 31ης Ιανουαρίου και 1ης Φεβρουαρίου 2013	
2013/C 62/01	Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Νομοθετική δέσμη για την πολιτική συνοχής μετά το 2013»	1
2013/C 62/02	Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Βιώσιμο μέλλον για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ONE)»	8
2013/C 62/03	Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία»	11
	ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	
	Επιτροπή των Περιφερειών	
	99η σύνοδος ολομέλειας της 31ης Ιανουαρίου και 1ης Φεβρουαρίου 2013	
2013/C 62/04	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ευρωπαϊκός χώρος έρευνας»	14

EL

Τιμή:
4 EUR

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα (συνέχεια)	Σελίδα
2013/C 62/05	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η στρατηγική της ΕΕ για την εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων 2012-2016»	22
2013/C 62/06	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενίσχυση της ιθαγένειας της ΕΕ: προώθηση των εκλογικών δικαιωμάτων των πολιτών της Ένωσης»	26
2013/C 62/07	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ανάπτυξη των συνεργιών μεταξύ των προϋπολογισμών της ΕΕ, των κρατών μελών και των υποεθνικών αρχών»	32
2013/C 62/08	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Καλύτερη διακυβέρνηση για την ενιαία αγορά» ...	39
2013/C 62/09	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Γνώσεις για τη θάλασσα το 2020»	44
2013/C 62/10	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Γαλάζια ανάπτυξη: ευκαιρίες για βιώσιμη ανάπτυξη στους τομείς της θάλασσας και της ναυτιλίας»	47
2013/C 62/11	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές: σημαντικός παράγοντας στην ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας»	51
2013/C 62/12	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα κατά την περίοδο 2014-2020»	57
2013/C 62/13	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Οι εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ υπό το πρίσμα της στρατηγικής “Ευρώπη 2020” »	64
2013/C 62/14	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την προώθηση της ανάπτυξης και την ενίσχυση της δημιουργίας θέσεων εργασίας»	70

III Προπαρασκευαστικές πράξεις

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

99η σύνοδος ολομέλειας της 31ης Ιανουαρίου και 1ης Φεβρουαρίου 2013

2013/C 62/15	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το καθεστώς και η χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και των ευρωπαϊκών πολιτικών ιδρυμάτων»	77
--------------	--	----

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

99Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 31ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΚΑΙ 1ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2013

Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Νομοθετική δέσμη για την πολιτική συνοχής μετά το 2013»

(2013/C 62/01)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- υποστηρίζει σθεναρά, ενόψει των υπό εξέλιξη διαπραγματεύσεων για το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ), ότι η πολιτική συνοχής αποτελεί μια επενδυτική πολιτική που χρειάζεται τόσο αποτελεσματικές δαπάνες όσο και έναν δυναμικό προϋπολογισμό. Ως εκ τούτου, καλεί τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν τους δημοσιονομικούς περιορισμούς και να διατηρήσουν τη χρηματοδότηση τουλάχιστον στα σημερινά επίπεδα·
- υποστηρίζει ανεπιφύλακτα το έργο της διαπραγματευτικής ομάδας της επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη διαδικασία τριμερούς διαλόγου. Πιο συγκεκριμένα, υπενθυμίζει ορισμένες βασικές κοινές θέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε ζητήματα όπως οι περιφέρειες σε μεταβατική φάση, η εξισορρόπηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» με τους στόχους της Συνθήκης, η αποτελεσματική συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, καθώς και η απόρριψη τόσο των μακροοικονομικών προϋποθέσεων όσο και της επιβράβευσης διά του αποθεματικού με βάση την απόδοση· ελπίζει δε ότι αυτές οι θέσεις θα διατηρηθούν στην τελική μορφή της δέσμης μέτρων·
- υποστηρίζει την πλήρη τήρηση της αρχής της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης καθώς και την ενεργό συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην κατάρτιση των συμβάσεων εταιρικής σχέσης και των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Ενστερνίζεται, άρα, την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εκπόνηση ενός Ευρωπαϊκού κώδικα συμπεριφοράς για τις εταιρικές σχέσεις. Εκφράζει τη δυσαρέσκειά της για την απόρριψη από το Συμβούλιο αυτής της λύσης και καλεί τα δύσπιστα κράτη μέλη να άρουν τις σχετικές επιφυλάξεις τους, καθότι η στάση τους αυτή υποδηλώνει απροθυμία να συνεργαστούν με τους νόμιμους εταίρους·
- τάσσεται υπέρ της ουσιαστικότερης δημοκρατικής λογοδοσίας και θεωρεί, συνεπώς, ότι πρέπει το Συμβούλιο να συζητά αρκετά οικονομικά ζητήματα όπως η μέθοδος κατανομής των πιστώσεων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, οι ανώτατοι συντελεστές, η πρόβλεψη δικλείδας ασφαλείας κ.τ.λ. στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων με θέμα τη νομοθετική δέσμη μέτρων για την πολιτική συνοχής και όχι στις διαπραγματεύσεις για το ΠΔΠ. Έτσι, θα μπορεί και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να συμμετέχει σε αυτές τις συζητήσεις και θα υπάρξει διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών·
- εκφράζει τη δυσαρέσκειά της διότι, για άλλη μια φορά, το ύψος των κονδυλίων των Διαρθρωτικών Ταμείων που χορηγούνται σε μια περιφέρεια καθορίζεται με μοναδικό κριτήριο τον λόγο ΑΕΠ/ΑΕΕ (και λιγότερο το ποσοστό ανέργων). Πρέπει δε να χρησιμοποιούνται και συμπληρωματικοί δείκτες για την ορθότερη αξιολόγηση των κοινωνικών και περιβαλλοντικών αναγκών και προβλημάτων.

Εισηγητής: Ο κ. Marek WOZNIAK (PL/EPP), περιφερειάρχης Βιελκοπόλσκα

Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών- Νομοθετική δέσμη για την πολιτική συνοχής μετά το 2013

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Εισαγωγή

1. υιοθετεί το παρόν πολιτικό ψήφισμα με θέμα τις τρέχουσες διοργανικές διαπραγματεύσεις ως προς τη νομοθετική δέσμη μέτρων για την πολιτική συνοχής μετά το 2013, με γνώμονα τις πρώτες θέσεις που υιοθέτησε μεταξύ Φεβρουαρίου - Ιουλίου του 2012 και ανταποκρινόμενη στις πρόσφατες συζητήσεις και θέσεις που υποστηρίχθηκαν στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο·

2. υποστηρίζει σθεναρά, ενόψει των υπό εξέλιξη διαπραγματεύσεων για το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ), ότι η πολιτική συνοχής αποτελεί μια επενδυτική πολιτική που χρειάζεται τόσο αποτελεσματικές δαπάνες όσο και έναν ικανό προϋπολογισμό που δεν είναι δυνατόν να περισταλεί, εάν επιθυμούμε να δοθεί ώθηση στην ανάπτυξη και στην απασχόληση, να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα και να περιοριστούν οι από τόπο σε τόπο αποκλίσεις τόσο εντός όσο και μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ, ιδίως σε καιρούς κρίσης. Λαμβανομένου υπόψη του καιρίου ρόλου που διαδραματίζει η πολιτική συνοχής για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και των προκλήσεων της στρατηγικής "Ευρώπη 2020", δεν είναι δυνατόν να υφίσταται ο προϋπολογισμός της περικοπές ύψους 19 δισεκατομμυρίων ευρώ (σε σχέση με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), τη στιγμή που διατηρούνται ή ακόμη και αυξάνονται οι δαπάνες για άλλες πολιτικές της ΕΕ, όπως προτείνεται στο σχέδιο συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 2012·

3. εκφράζει την απόλυτη ικανοποίησή της για τις αρμοδιότητες που υιοθέτησε η Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 11-12 Ιουλίου 2012, οι οποίες εν πολλοίς απηχούν τα αιτήματα των τοπικών και περιφερειακών αρχών, όπως έχουν διατυπωθεί και υιοθετηθεί στις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών. Ωστόσο, διαπιστώνει ότι, δυστυχώς, στο σχέδιο έκθεσης που ψήφισε στις 5 Ιουλίου 2012 η επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αγνοήθηκαν κείρια ζητήματα της πρότασης κανονισμού για το ΕΚΤ·

4. εκτιμά τις θετικές εξελίξεις προς την κατεύθυνση της απλοποίησης σύμφωνα με τις συναφείς με τη νομοθετική δέσμη μέτρων προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και επιδοκιμάζει τις διατάξεις των προσφάτως εγκεκριμένων δημοσιονομικών κανόνων που αφορούν τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ (π.χ. ποσά κατ' αποκοπήν, εφ' άπαξ καταβολές και συντομότερες προθεσμίες πληρωμής). Επίσης, επιμένει ότι πρέπει να ακολουθηθεί ένα ακόμα πιο φιλόδοξο πρόγραμμα σε επίπεδο κρατών μελών προκειμένου για την απλούστευση της πρόσβασης στις διαδικασίες χρηματοδότησης μέσω των ενωσιακών κονδυλίων, των κανόνων προκήρυξης δημόσιων συμβάσεων, καθώς και των μηχανισμών αναφοράς και ελέγχου·

5. υποστηρίζει ανεπιφύλακτα το έργο της διαπραγματευτικής ομάδας της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου στη διαδικασία τριμερούς διαλόγου. Πιο συγκεκριμένα, υπενθυμίζει ορισμένες βασικές κοινές θέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στα ακόλουθα ζητήματα και ελπίζει ότι αυτές θα διατηρηθούν στην τελική μορφή της δέσμης μέτρων:

— υποστήριξη μιας πολιτικής για τη συνοχή που να περιλαμβάνει όλες τις περιφέρειες και να εστιάζει εξίσου στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες της ΕΕ·

— δημιουργία νέας κατηγορίας περιφερειών σε μεταβατική φάση και πρόβλεψη, εν είδει ασφαλιστικής δικλείδας, επιχορήγησης ίσης με τα δύο τρίτα της σημερινής επιχορήγησης προς τις περιφέρειες που δεν δικαιούνται πλέον ενίσχυση σύγκλισης·

— ανάγκη εξισορρόπησης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των στόχων της Συνθήκης, καθώς και ανάγκη πιο ελαστικής εφαρμογής της θεματικής συγκέντρωσης·

— ουσιαστική συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον σχεδιασμό των συμβάσεων εταιρικής σχέσης και των επιχειρησιακών προγραμμάτων με σεβασμό στην αρχή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης·

— σαφής υποστήριξη της συμπερίληψης του Ευρωπαϊκού κώδικα συμπεριφοράς για τις εταιρικές σχέσεις στο άρθρο 5 του Κανονισμού περί κοινών διατάξεων·

— ολοσχερής απόρριψη των μακροοικονομικών προϋποθέσεων·

— επιβεβλημένη άμεση σύζευξη των εκ των προτέρων προϋποθέσεων με την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής·

— απόρριψη της ύπαρξης αποθεματικού με βάση την απόδοση· και

— μεταφορά των κονδυλίων του Ταμείου Συνοχής στο νέο πρόγραμμα «Συνδέοντας την Ευρώπη» με αυστηρή εφαρμογή των κανόνων του Ταμείου Συνοχής και σεβασμό των εθνικών ποσοτώσεων

— υποστήριξη της ολοκληρωμένης προσέγγισης για την εδαφική ανάπτυξη που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και εισαγωγή νέων εργαλείων και τρόπων διακυβέρνησης, όπως οι ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις (OEE) και η τοπική ανάπτυξη από τους κατά τόπους φορείς για το αστικό περιβάλλον·

— απόρριψη της πλατφόρμας αστικής ανάπτυξης αλλά συνέχιση του URBACT.

6. υπογραμμίζει την ανάγκη μιας όσο το δυνατόν συντομότερης υιοθέτησης της νομοθετικής δέσμης μετά την ψήφιση του ΠΔΠ. Υπενθυμίζει τη σοβαρότητα της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης την οποία διανύει η ΕΕ, στοιχείο που καθιστά ιδιαίτερα επείγουσα την εφαρμογή των συμβάσεων εταιρικής σχέσης καθώς και των επιχειρησιακών προγραμμάτων αρχής γενομένης από το 2014, καθότι αποτελεί μονόδρομο για τη διάθεση των ενωσιακών κονδυλίων που είναι απαραίτητα για τις επενδύσεις και τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στα κράτη μέλη, τις περιφέρειες και τους δήμους της ΕΕ·

7. υπενθυμίζει ότι πρέπει να διαχωριστεί η συζήτηση με θέμα την πρόταση κανονισμού για τους ΕΟΕΣ από το σύνολο της νομοθετικής δέσμης για την πολιτική συνοχής και τονίζει ότι είναι σημαντικό αυτός ο συγκεκριμένος κανονισμός –ο οποίος δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες συνέπειες για τον προϋπολογισμό της ΕΕ– να υιοθετηθεί χωρίς καθυστέρηση και χωρίς αναμονή της υιοθέτησης της νομοθετικής δέσμης. Έτσι, ο κανονισμός θα μπορούσε να τεθεί σε ισχύ το ταχύτερο δυνατόν και να δώσει μια νέα ώθηση στην ανάπτυξη νέων ΕΟΕΣ, μέσα σε ένα ασφαλές νομικό πλαίσιο·

Υπέρ ενός φιλόδοξου προϋπολογισμού για την πολιτική συνοχής μετά το 2013

8. επαναλαμβάνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν πλήρη επίγνωση της ανάγκης να καταστεί η πολιτική συνοχής πιο αποδοτική μέσω του καλύτερου προγραμματισμού και διάθεσης των κονδυλίων των Διαρθρωτικών Ταμείων, δεδομένης ιδίως της σημαντικής οικονομικής κρίσης και των δημοσιονομικών περιορισμών·

9. θεωρεί απαράδεκτο ένα Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο με πόρους κατώτερους από την πρόταση που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δεδομένου ότι θα οδηγούσε σε αποδυνάμωση της οικονομίας και της ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, γενικά, της ενιαίας αγοράς τη στιγμή ακριβώς κατά την οποία απαιτείται ακριβώς το αντίθετο. Για αυτό το λόγο, όπως αναφέρεται στο Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα τις εν εξελίξει διαπραγματεύσεις για το ΠΔΠ ⁽¹⁾, επαναλαμβάνει το αίτημά της να διαθέτει η ΕΕ έναν αξιόπιστο πολυετή προϋπολογισμό, ο οποίος να είναι, όσον αφορά τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ως ποσοστό του ΑΕΕ, του ίδιου τουλάχιστον επιπέδου με εκείνον που συμφωνήθηκε για την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, και να αποτελεί επενδυτικό εργαλείο προς όφελος όλων των χωρών και των περιφερειών της ΕΕ·

10. κρίνει, ωστόσο, απαράδεκτη την πρόταση που υπέβαλε στις 29 Οκτωβρίου 2012 η Κυπριακή Προεδρία για τη μείωση του προϋπολογισμού της πολιτικής συνοχής μετά το 2013. Ως εκ τούτου, καλεί τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν τους δημοσιονομικούς περιορισμούς και να διατηρήσουν τη χρηματοδότηση τουλάχιστον στα σημερινά της επίπεδα·

11. επισημαίνει εκ νέου την ανάγκη αφ' ενός μεν διατήρησης μιας ισχυρής και φιλόδοξης πολιτικής συνοχής σε ενωσιακό επίπεδο με σκοπό τον σεβασμό των στόχων της Συνθήκης περί οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, αφ' ετέρου δε την ανάγκη ανάληψης συλλογικής δέσμευσης για την υλοποίηση των επιδιώξεων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Μια μείωση μεγαλύτερη των 10 δισ. ευρώ –όπως προτάθηκε από την Προεδρία του

Συμβουλίου– θα διέυρνε το χάσμα που χωρίζει τόσο τις λιγότερο από τις περισσότερες ανεπτυγμένες περιφέρειες και περιοχές, όσο και τα εισοδήματα των πολιτών της ΕΕ·

12. επιμένει ότι οι περικοπές στη χρηματοδότηση της πολιτικής συνοχής θα επηρεάσουν αρνητικά την ανάπτυξη της Ενιαίας Αγοράς και τις επενδυτικές δυνατότητες των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε τομείς κείρας σημασίας για το μέλλον της ΕΕ και δη τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Τέτοιοι τομείς είναι η έρευνα, η καινοτομία, η εκπαίδευση, η στήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, η πράσινη οικονομία καθώς και οι υποδομές. Πιστεύει ότι, κατά την τρέχουσα περίοδο οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, οι δημοσιονομικές περικοπές θα υπονομεύσουν τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις, το μέλλον και τη θέση της ΕΕ παγκοσμίως·

Ουσιαστικότερη δημοκρατική λογοδοσία: ο σεβασμός της διαδικασίας συναπόφασης

13. υπενθυμίζει ότι για πρώτη φορά τα νομικά κείμενα που ρυθμίζουν την πολιτική συνοχής θα υιοθετηθούν βάσει της νομοθετικής διαδικασίας συναπόφασης, σύμφωνα και με τις διατάξεις της Συνθήκης της Λισαβόνας, θέτοντας έτσι τα κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην ίδια μοίρα·

14. θεωρεί, συνεπώς, ότι πρέπει το Συμβούλιο να συζητήσει αρκετά οικονομικά ζητήματα όπως η μέθοδος κατανομής των πιστώσεων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, οι ανώτατοι συντελεστές, η πρόβλεψη δικλείδας ασφαλείας κ.τ.λ. στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων με θέμα τη νομοθετική δέσμη μέτρων για την πολιτική συνοχής και όχι στις διαπραγματεύσεις για το ΠΔΠ. Εξάλλου, όπως έχει επισημανθεί και στη γνωμοδότηση της ΕτΠ με τίτλο «Το νέο Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο μετά το 2013» ⁽²⁾, κατακρίνει το γεγονός ότι τα προαναφερθέντα θέματα έχουν συμπεριληφθεί στο διαπραγματευτικό πλαίσιο του Συμβουλίου και πιστεύει ότι, δεδομένου ότι εμπίπτουν στα πεδία συναπόφασης, πρέπει να συζητηθούν στους κόλπους του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων. Συν τοις άλλοις, σε αυτές τις συζητήσεις θα πρέπει να συμμετάσχει κανονικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μαζί με το Συμβούλιο, και πρέπει να υπάρξει διαβούλευση με την ΕτΠ προκειμένου για την κατοχύρωση της ουσιαστικής δημοκρατικής λογοδοσίας. Υπενθυμίζει δε ότι η ΕτΠ επιφυλάσσεται του δικαιώματος προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν υποβάλει νομοθετική πρόταση για την οποία η ΕτΠ θα κληθεί να γνωμοδοτήσει·

Η μέθοδος χορήγησης κονδυλίων των Διαρθρωτικών Ταμείων

15. εκφράζει τη δυσαρέσκεία της διότι, για άλλη μια φορά, το ύψος των κονδυλίων των Διαρθρωτικών Ταμείων που χορηγούνται σε μια περιφέρεια καθορίζεται με μοναδικό κριτήριο τον λόγο ΑΕΠ/ΑΕΕ (και λιγότερο το ποσοστό ανέργων). Ως εκ τούτου, επικροτεί την πρόταση να αυξηθεί ο αντίκτυπος του ποσοστού ανέργων στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και στις περιφέρειες σε μετάβαση, όπως προτείνεται στο σχέδιο συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (έκδοση της 22ας Νοεμβρίου 2012), προκειμένου να αντισταθμιστεί το βάρος του ΑΕγχΠ στη μέθοδο κατανομής και να ληφθεί περισσότερο υπόψη η κοινωνική διάσταση της συνοχής. επενδυτικό εργαλείο προς όφελος όλων των χωρών και των περιφερειών της ΕΕ. Παράλληλα, συνιστά να λαμβάνονται υπόψη κατά την κατανομή των διαρθρωτικών πόρων σε επίπεδο κρατών μελών και άλλοι δημογραφικοί δείκτες, όπως π.χ. το ποσοστό των εξαρτώμενων ηλικιωμένων·

⁽¹⁾ Βλ. CdR 2263/2012 fin

⁽²⁾ Βλ. CdR 1777/2012 fin [εισηγήτρια: η κ. Mercedes BRESSO (IT/PES)]

16. υπογραμμίζει, όπως έχει επισημανθεί και κατά το παρελθόν⁽³⁾, ότι πρέπει να χρησιμοποιούνται και συμπληρωματικοί δείκτες για την ορθότερη αξιολόγηση των κοινωνικών και περιβαλλοντικών αναγκών και προβλημάτων (π.χ. βαθμός ευκολίας πρόσβασης στις δημόσιες υπηρεσίες, υγεία, κατά κεφαλήν εισόδημα, κινητικότητα και καθαρό περιβάλλον). Πρέπει η κατανομή αυτών των δεικτών σε υπο-περιφερειακή κλίμακα (συντελεστής Gini) να αναλύεται περαιτέρω στη μελλοντική μέθοδο χορήγησης των κονδυλίων, έτσι ώστε να σχηματίζεται μια ακριβέστερη εικόνα των προβλημάτων κατά τόπους συνοχής·

17. κρίνει ότι, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι τάσεις στην περιφερειακή ανάπτυξη, πρέπει να συνυπολογίζεται στη μέθοδο χορήγησης κονδυλίων η εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ κατά την περίοδο αναφοράς (βάσει των διαθέσιμων στοιχείων της ΕΕ για την τελευταία τριετία)· κατ' αυτόν τον τρόπο, χάρη σε μια πιο ευέλικτη προσέγγιση, οι ενισχύσεις θα μπορούσαν να κατευθύνονται και προς τις οικονομικά χερμαζόμενες περιφέρειες·

18. ζητά να συμπεριληφθούν από τα κράτη μέλη τα *σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα* στα κριτήρια χορήγησης κονδυλίων. Συγκεκριμένα, υπενθυμίζει ότι δημογραφικά κριτήρια όπως η διασπορά του πληθυσμού, η μείωση του πληθυσμού σε ορισμένες περιοχές των περιφερειών ή η γήρανση του πληθυσμού επηρεάζουν ιδιαίτερα αρνητικά την οικονομική ανάπτυξη και το κόστος των δημόσιων υπηρεσιών. Εξαιρεί τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο θέμα αυτό και ζητά από το Συμβούλιο να ευθυγραμμιστεί με τη θέση του πρώτου·

19. ανεξαρτήτως της επιλεγείσας μεθόδου, επισημαίνει εκ νέου τις ακόλουθες αρχές:

- τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής πρέπει να επικεντρώνονται στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, χωρίς να παρακάμπτεται ο επιμερισμός ανά κατηγορία περιφέρειας που έχει εισηγηθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- οι *περιφέρειες σε μεταβατική φάση* πρέπει να αντιμετωπίζονται επί ίσοις όροις, αποφεύγοντας τις υπερβολικά πολλές διακρίσεις μεταξύ των μη επιλέξιμων πλέον περιφερειών για ενίσχυση βάσει των στόχων της σύγκλισης και των υπολοίπων περιφερειών σε μεταβατική φάση.
- οι πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες πρέπει επίσης να ενισχυθούν καθότι οι περισσότερες εξ αυτών αντιμετωπίζουν σοβαρά κοινωνικά προβλήματα, περιλαμβάνουν θυλάκους φτώχειας στις περισσότερες αστικές περιοχές τους και ταλανίζονται από προβλήματα περιβαλλοντικού χαρακτήρα και οικονομικής ανταγωνιστικότητας·

20. φρονεί ότι η αρχή της προσθετικότητας συνιστά θεμελιώδη αρχή για την αποτελεσματικότητα της πολιτικής συνοχής, χωρίς την οποία όλες οι προσπάθειες που καταβάλλονται στα πλαίσια της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής κινδυνεύουν να αποβούν άκαρπες·

21. εκφράζει την ιδιαίτερη ανησυχία της για το γεγονός ότι η Προεδρία του Συμβουλίου διατηρεί ως περίοδο αναφοράς για τις προτάσεις της σχετικά με τις περιφέρειες την τριετία 2007-2009. Σε εποχές κρίσης, όπως η σημερινή, οι υπολογισμοί του σχετικού πλούτου των περιφερειών, εάν μετρηθούν στην τριετία αυτή, στρεβλώνουν την πραγματικότητα, δεδομένου ότι βασίζονται σε εποχή όπου υπήρχε ακόμη οικονομική ανάπτυξη, με αποτέλεσμα να ζημιώνονται ιδιαίτερα οι περιφέρειες όπου η κρίση έχει μεγαλύτερες επιπτώσεις. Από αυτή την άποψη, η ΕΤΠ καλωσορίζει την εισαγωγή της ρήτρας αναθεώρησης το 2016, ενώ προτείνει, επίσης, μια ειδική στήριξη, πέραν της δικλείδας ασφαλείας, που να προσφέρει αντι-σταθμίσεις στις περιφέρειες οι οποίες, λόγω της υποβάθμισης του σχετικού πλούτου εξαιτίας της κρίσης, έχουν περιέλθει σε μειονεκτική θέση εκκίνησης σε σύγκριση με τις λοιπές περιφέρειες της κατηγορίας τους·

Οι ανώτατοι συντελεστές

22. τάσσεται υπέρ της επιβολής ανώτατων συντελεστών, όπως προτάθηκε στις 18 Σεπτεμβρίου 2012 στο διαπραγματευτικό πλαίσιο με θέμα το ΠΔΠ (2,5%)· στην εν λόγω πρόταση λαμβάνονται υπόψη ο στόχος της σύγκλισης με τα 12 νεότερα κράτη μέλη της ΕΕ, καθώς και οι δυσκολίες απορρόφησης που αντιμετωπίζουν ορισμένα κράτη μέλη κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού. Ως εκ τούτου, απορρίπτει τη μείωση που προτείνει το σχέδιο συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου (ύψους 2,35%). Ωστόσο, προτείνει να προβλεφθεί για τα κράτη μέλη που εντάχθηκαν στην ΕΕ πριν από το 2013 και την περίοδο 2008-2010 εμφάνισαν πραγματική αύξηση ΑΕγχΠ χαμηλότερη του -1%, η εξασφάλιση ανώτατων ορίων που επιτρέπουν ένα παρόμοιο επίπεδο αναλήψεων υποχρεώσεων με αυτό της τρέχουσας περιόδου 2007-2013·

Η δικλείδα ασφαλείας

23. ενστερνίζεται την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για πρόβλεψη δικλείδας ασφαλείας ίσης τουλάχιστον με τα δύο τρίτα της σημερινής επιχορήγησης προς τις περιφέρειες που δεν δικαιούνται πλέον πλήρη ενίσχυση σύγκλισης. Συνεπώς, διαφωνεί με τις νέες προτάσεις της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου περί μείωσης της δικλείδας ασφαλείας σε επίπεδα κατώτερα της πρότασης της Επιτροπής·

Η πριμοδότηση με βάση τις πόλεις

24. επικροτεί την πρόσφατη απαλοιφή της «πριμοδότησης με βάση τις πόλεις» από τα έγγραφα της Προεδρίας του Συμβουλίου όσον αφορά το διαπραγματευτικό πλαίσιο για το ΠΔΠ (η συγκεκριμένη πριμοδότηση προέβλεπε τη χορήγηση 4 ευρώ ανά κάτοικο πόλης με ελάχιστο πληθυσμό 250 000 κατοίκους). Με την πριμοδότηση θα ευνοούνταν χρηματοδοτικά οι πιο αστικές περιφέρειες, ενώ παραμένει ιδιαίτερα βαθύ το χάσμα της ανάπτυξης μεταξύ των αγροτικών και των αστικών περιοχών·

Ο προϋπολογισμός της εδαφικής συνεργασίας

25. προσυπογράφει ανεπιφύλακτα την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αύξηση του κονδυλίου υπέρ της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας (ΕΕΣ) από 8,7 σε 11,8 δισ. ευρώ στην τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού. Υπενθυμίζει τα πρόσθετα οφέλη που προσπορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην προσπάθεια ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και εδαφικής συνοχής χάρη στην ελαχιστοποίηση των

⁽³⁾ Βλ. γνωμοδότηση της ΕΤΠ με τίτλο «Μέτρηση της προόδου πέρα από το ΑΕγχΠ», CδR 163/2010 fin [εισηγητής: Vicente ALVAREZ ARECES (ES/PES)]

εμποδίων λόγω των εθνικών συνόρων, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των σχετικών πολιτικών, την αναβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης, την ενίσχυση της ανάπτυξης ικανοτήτων, καθώς και την οικοδόμηση σχέσεων εμπιστοσύνης και αμοιβαίας κατανόησης. Επομένως, αποδοκιμάζει την προτεινόμενη στο σχέδιο συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου μείωση κατά 3 δισ. ευρώ, καθώς και την επανεισαγωγή του κριτηρίου της μέγιστης απόστασης 150 χλμ για τη διασυνοριακή συνεργασία στην περίπτωση των θαλάσσιων συνόρων. Ωστόσο, επικροτεί το γεγονός ότι το σχέδιο συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου συνάδει με το αίτημα της ΕτΠ (και τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου) να αυξηθεί σε 85 % το ποσοστό συγχρηματοδότησης για τα προγράμματα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

Απόρριψη των μακροοικονομικών προϋποθέσεων και των οικονομικών κυρώσεων/κινήτρων

26. σημειώνει εκ νέου ότι είναι σαφώς αντίθετη στην επιβολή μακροοικονομικών προϋποθέσεων, ιδίως όσον αφορά την παύση ή ακύρωση των κονδυλίων του ΚΣΠ ως απόρροια των προβλεπόμενων από το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης κυρώσεων· και αυτό διότι πλήττονται σοβαρά τοπικές και περιφερειακές αρχές που δεν ευθύνονται για την αδυναμία των κρατών μελών τους να συμμορφωθούν με αυτές τις απαιτήσεις·

27. επικροτεί τη στήριξη που παρέχει εν προκειμένω το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ευελπιστεί ότι θα καταφέρει η διαπραγματευτική ομάδα –στο πλαίσιο του τριμερούς διαλόγου– να πείσει τα κράτη μέλη να αποσύρουν όλα τα μέτρα που συνδέονται με τις μακροοικονομικές προϋποθέσεις από τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων·

28. εκφράζει εκ νέου τη σύμφωνη γνώμη της με τη μερική σύζευξη των κονδυλίων του ΚΣΠ με τη νέα οικονομική διακυβέρνηση της ΕΕ, καθιστώντας έτσι δυνατή την τροποποίηση των συμβάσεων εταιρικής σχέσης και των επιχειρησιακών προγραμμάτων βάσει των συστάσεων ανά χώρα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Εντούτοις, τάσσεται ανενδοίαστα κατά του ενδεχόμενου μερικής ή ολικής κατάργησης των πληρωμών·

29. δηλώνει εκ νέου αντίθετη στις επιβραβεύσεις των πλέον επιτυχημένων περιφερειών διά του αποθεματικού με βάση την απόδοση. Ο μηχανισμός αυτός αφ' ενός μεν θα μπορούσε να ωθήσει τους αρμόδιους χάραξης πολιτικής να θέτουν μέτριας εμβέλειας και δυσκολίας στόχους με σκοπό να εισπράττουν επιπρόσθετες ενισχύσεις, αφ' ετέρου δε ενδεχομένως να ενθαρρύνει την εκπόνηση ελάχιστα φιλόδοξων έργων και να αποθαρρύνει την καινοτομία. Επομένως, προκρίνει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ελπίζει ότι το Συμβούλιο θα αλλάξει την άποψή του επ' αυτού. Συν τοις άλλοις, η ΕτΠ επανέρχεται στην πρόταση σύστασης ενός αποθεματικού ευελιξίας, αποτελούμενου από πόρους αυτόματης αποδέσμευσης και το οποίο θα χρηματοδοτεί πειραματικές πρωτοβουλίες. Έτσι, το αποθεματικό αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει συμβιβαστική λύση για τους δύο συννομοθέτες·

30. συμφωνεί απολύτως με την απαίτηση που θέτει το νέο ΠΔΠ να στηρίζεται η διαχείριση στα αποτελέσματα και, ως εκ τούτου, συμφωνεί με τη σημασία που αποδίδεται στη μέτρηση των επιδόσεων. Ωστόσο, θεωρεί αναγκαία μια ευέλικτη ρύθμιση, που να επιτρέπει την ανάλυση των αποτελεσμάτων σε συνάρτηση με

τη συγκεκριμένη οικονομική κατάσταση της εκάστοτε περιφέρειας. Επιπλέον, επαναλαμβάνει ότι αντιτίθεται σε κάθε οικονομική κύρωση που συνδέεται με το πλαίσιο επιδόσεων·

Προς μια αποτελεσματική σύμπραξη με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές

31. υποστηρίζει την πλήρη τήρηση της αρχής της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης καθώς και την ενεργό συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην κατάρτιση, τη διαπραγμάτευση και την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού·

32. επιδοκιμάζει την πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου περί εξίσωσης των τοπικών και περιφερειακών αρχών με τις κεντρικές δημόσιες διοικήσεις στην εκπόνηση των συμβάσεων εταιρικής σχέσης και των επιχειρησιακών προγραμμάτων, με σεβασμό πάντα προς την αρχή της επικουρικότητας·

33. ευελπιστεί ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα συμμετέχουν πλήρως στην κατάρτιση των συμβάσεων εταιρικής σχέσης ως απάντηση στην ανάγκη για μια σφαιρική προσέγγιση των περιφερειακών αναπτυξιακών στρατηγικών από τη βάση προς την κορυφή. Προτρέπει τα κράτη μέλη να δρομολογήσουν τον στρατηγικό σχεδιασμό της πολιτικής συνοχής, έτσι ώστε να είναι σε θέση να ξεκινήσουν τον προγραμματισμό των κονδυλίων του ΚΣΠ από 1ης Ιανουαρίου 2014. Προς τούτο, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εστιάσει εκ του σύνεγγυς την κατάρτιση αυτών των συμβάσεων, αποφεύγοντας προσεγγίσεις από την κορυφή προς τη βάση και τομεακές λύσεις κατά τον προγραμματισμό·

34. ενστερνίζεται, άρα, την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εκπόνηση ενός Ευρωπαϊκού κώδικα συμπεριφοράς για τις εταιρικές σχέσεις. Εκφράζει τη δυσαρέσκεία της για την απόρριψη από το Συμβούλιο αυτής της λύσης, η οποία αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας των εταιρικών σχέσεων σε όλα τα κράτη μέλη και καλεί τα δύσπιστα κράτη μέλη να άρουν τις σχετικές επιφυλάξεις τους, καθότι η στάση τους αυτή υποδηλώνει απροθυμία να συνεργαστούν με τους νόμιμους εταίρους·

Μια δομή στην οποία θα συνεκτιμώνται οι κατά τόπους αποκλίσεις

35. επαναλαμβάνει τη σαφή υποστήριξή της προς τη νέα κατηγορία των περιφερειών σε μεταβατική φάση καθώς και προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις τρέχουσες διοργανικές διαπραγματεύσεις. Καλεί την Προεδρία του Συμβουλίου να εμμένει στη θέση του ως προς αυτό το ζήτημα μέχρι το τέλος των διαπραγματεύσεων, δεδομένου ότι αυτή η νέα κατηγορία ανταποκρίνεται εν μέρει στον στόχο της εδαφικής συνοχής, παρέχοντας πιο ισομερή στήριξη σε όλες τις περιφέρειες·

36. επιδοκιμάζει την πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να δημιουργηθεί ακόμα μία δικλείδα ασφαλείας ίσης με τα τέσσερα πέμπτα της πίστωσης της περιόδου 2007-2013 για τα νησιωτικά κράτη-περιφέρειες που είναι επιλέξιμα για το Ταμείο Συνοχής το 2013, καθώς και για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες οι οποίες από το 2013 και μετά δεν θα υπάγονται πλέον στην κατηγορία των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών·

37. υπενθυμίζει τις ανάγκες και τα προβλήματα των εξόχως απόκεντρων και των αραιοκατοικημένων περιφερειών και ζητά να τους χορηγηθούν επαρκείς και σύμμετροι πόροι του προϋπολογισμού για την επίτευξη τόσο των στόχων της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής όσο και της καλύτερης ενσωμάτωσης τους στην Ενιαία Αγορά. Ως εκ τούτου, επικροτεί τις ενισχύσεις αυξημένης έντασης για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές (από 20 σε 30 ευρώ ανά κάτοικο), όπως προτείνονται στο σχέδιο συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 2012.

38. επιμένει στη συμπερίληψη της εδαφικής συνοχής στους στόχους της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής βάσει της Συνθήκης της Λισαβόνας και διαφωνεί με την απουσία αναφοράς στην έκθεση της επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέμα την πρόταση κανονισμού για το ΕΚΤ τόσο στην εδαφική διάσταση όσο και στις περιφέρειες που υφίστανται βιομηχανικές αλλαγές, τις νησιωτικές, τις αραιοκατοικημένες, τις ορεινές ή τις εξόχως απόκεντρες.

Πιο ευέλικτη θεματική συγκέντρωση

39. χαιρετίζει την πιο ευέλικτη προσέγγιση της θεματικής συγκέντρωσης στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», στην οποία κατέληξαν, συναινετικά το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Υπενθυμίζει τους κύριους πολιτικούς στόχους της Συνθήκης (οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή), καθώς και την ανάγκη να συνηγορηθούν περισσότερο οι εθνικές και περιφερειακές αποκλίσεις και προκλήσεις που έχουν υποστηριχθεί από αμφότερα τα νομοθετικά όργανα.

40. επιδοκιμάζει την επέκταση των θεματικών στόχων και των επενδυτικών προτεραιοτήτων, όπως σημειώνονται στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέμα τις προτάσεις κανονισμού για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, καθώς και στους συμβιβασμούς που υιοθέτησε η Προεδρία του Συμβουλίου όσον αφορά την ομάδα θεματικής συγκέντρωσης. Ωστόσο, τονίζει ότι έχει σημασία να δοθεί μέγιστη προσοχή σε θέματα που σχετίζονται με την πολιτιστική κληρονομιά και τον τουρισμό· διαφωνεί, όμως, με το γεγονός ότι στην έκθεση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων για το ΕΚΤ δεν προτείνεται καμία μείωση των ποσοστών συγκέντρωσης που είχε εισηγηθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε αντίθεση με την εισήγηση της ΕΤΠ.

41. επιδοκιμάζει σε μεγάλο βαθμό τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την επέκταση του πεδίου των ΤΠΕ σε όλες τις περιφέρειες για τη συμπερίληψη των βασικών υποδομών και διαφωνεί με τη σιγή ιχθύος που τηρεί εν προκειμένω το Συμβούλιο. Ζητά επομένως από τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν τη θέση τους δεδομένου ότι εξακολουθούν να μην υπάρχουν δίκτυα ΤΠΕ υψηλής ταχύτητας σε πολλές αγροτικές περιοχές, ακόμα και σε πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες.

42. χαιρετίζει το γεγονός ότι το Συμβούλιο κατήργησε την εστίαση στους θεματικούς στόχους, την οποία είχε επιβάλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ειδική συμπληρωματική ενίσχυση προς τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες στον κανονισμό του ΕΤΠΑ, και ευελπιστεί ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα τροποποιήσει τη διαπραγματευτική του εντολή ως προς το σημείο αυτό και θα ευθυγραμμιστεί με τη θέση του Συμβουλίου, ενόψει των τρεχουσών διοργανικών διαπραγματεύσεων.

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

43. επαναλαμβάνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι και πρέπει να εξακολουθήσουν να αποτελούν βασικούς παράγοντες

στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΚΤ και άρα αποδοκιμάζει την άποψη που διατυπώνεται στην έκθεση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη πρέπει να παραμείνουν οι «κύριοι μεσάζοντες» στην υλοποίηση όλων των πολιτικών του ΕΚΤ, δεδομένης της σημασίας των εθνικών πολιτικών απασχόλησης.

44. ζητά εκ νέου να γίνεται μνεία στον κανονισμό με θέμα το ΕΚΤ στις περιοχές με φυσικά και δημογραφικά μειονεκτήματα ομοίως με το άρθρο 10 της πρότασης κανονισμού για το ΕΤΠΑ, καθώς και στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες. Επίσης τονίζει τη σημασία που έχει η επέκταση της εδαφικής συνοχής υπό το ΕΚΤ στη διασυνοριακή και διαπεριφερειακή συνεργασία παράλληλα με τη διακρατική συνεργασία.

45. εκφράζει τη διαφωνία της με τις προτεινόμενες στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (22-23 Νοεμβρίου) περικοπές στον προϋπολογισμό του προγράμματος επισιτιστικής βοήθειας των απόρων (2,1 αντί 2,5 δισ. ευρώ). Απευθύνει δε το αίτημα να υπάρξει σαφής διαχωρισμός του εν λόγω προγράμματος από το ΕΚΤ και εμμένει στην αναγκαιότητα διάθεσης επαρκών πόρων με μεταφορά από τη γραμμή 2 του ΠΔΠ (ΚΓΠ).

Προς ένα επίσημο Συμβούλιο Πολιτικής Συνοχής

46. επιδοκιμάζει και στηρίζει την πρόταση της Κυπριακής Προεδρίας να συστήσει ένα επίσημο Συμβούλιο Πολιτικής Συνοχής, το οποίο θα απαρτίζεται από υπουργούς με αρμοδιότητα στα θέματα πολιτικής συνοχής. Η ΕΤΠ έχει διατυπώσει εδώ και καιρό αυτό το αίτημα, δεδομένου ότι αναμένεται να προβληθεί έτσι περαιτέρω η πολιτική συνοχής και να υπάρχει συνεχής διάλογος επ' αυτής. Τέλος, επιθυμεί να λάβει ενεργά μέρος στις πολιτικές διαβουλεύσεις του εν λόγω Συμβουλίου, καθότι θα επηρεάζει τα συμφέροντα των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην ΕΕ, τα οποία αφορά άμεσα η επιτόπια εφαρμογή της πολιτικής συνοχής.

47. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι εξακολουθεί να επιβάλλεται προσπάθεια προχρηματοδότησης στις εθνικές ή περιφερειακές αρχές που ετέχουν θέση διαχειριστικής αρχής. Αυτό αντιπροσωπεύει ένα οικονομικό βάρος που είναι δύσκολο να το αντιμετωπίσουν στην παρούσα συγκυρία περιορισμών των χρηματοπιστωτικών αγορών. Επιβάλλοντας την αρχή της συγχρηματοδότησης των επενδύσεων, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα αφήσει να χαθεί μια μοναδική ευκαιρία να διοχετευθεί δημοσιονομικούς πόρους που θα απευθύνονται άμεσα στην οικονομική ώθηση και στις διαρθρωτικές αλλαγές, παρέχοντας πιο σημαντικές προκαταβολές, χάρη στις οποίες θα ήταν εφικτή η χρηματοδότηση με τον αναγκαίο ρυθμό ώστε να αρχίσουν και οι επιστροφές.

Δημοσιονομική διαχείριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων

48. διαφωνεί, όσον αφορά τις ρυθμίσεις περί διαχείρισης και ελέγχου, με την αντιμετώπιση που υιοθετείται για τον φόρο προτιθέμενης αξίας, δεδομένου ότι η επιλεξιμότητά του ως λειτουργικού κόστους περιορίζεται σε πολύ μεμονωμένες περιπτώσεις, με αποτέλεσμα στις περισσότερες περιφέρειες να μην είναι δυνατή η υπαγωγή του στις επιδοτήσιμες δαπάνες. Αυτό ισοδυναμεί, στην πράξη, με πραγματική μείωση του ποσοστού συγχρηματοδότησης εκ μέρους των ταμείων, που μπορεί να ανέλθει σε ποσοστό έως και 23 %.

49. τάσσεται υπέρ της διατήρησης του κανόνα N+3 στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020·
50. υποστηρίζει την επιλεξιμότητα του ΦΠΑ για όλες τις κατηγορίες δαπανών, όταν ο φόρος αυτός δεν μπορεί να ανακτηθεί από τους δικαιούχους.

Βρυξέλλες, 1 Φεβρουαρίου 2013

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Βιώσιμο μέλλον για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ)»

(2013/C 62/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ:

- έχοντας υπόψη τα τελικά συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 13ης και 14ης Δεκεμβρίου 2012,
- έχοντας υπόψη την έκθεση «Προς μία ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση», την οποία εκπόνησε ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Herman Van Rompuy σε συνεργασία με τους Προέδρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της Ευρωομάδας (5 Δεκεμβρίου 2012),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Σχέδιο στρατηγικής για μια βαθιά και ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση» [COM (2012) 777/2 - 28 Νοεμβρίου 2012],
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα της 20ης Νοεμβρίου 2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με συστάσεις προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με την έκθεση των Προέδρων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της Ευρωομάδας με τίτλο «Προς μία ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση»,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα της 16ης Ιανουαρίου 2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τα δημόσια οικονομικά στην ΟΝΕ το 2011 και 2012,

1. υπογραμμίζει πόσο απαραίτητη είναι η ενίσχυση της ΟΝΕ στα κράτη μέλη για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης, της κοινωνικής προόδου και της πολιτικής ολοκλήρωσης εντός της ΕΕ·

2. διαπιστώνει ότι, δυστυχώς, πολλές βασικές παράμετροι δημοσιονομικής και οικονομικής πολιτικής τόσο του «Σχεδίου στρατηγικής για μια βαθιά και ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και της έκθεσης την οποία εκπόνησε ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σε συνεργασία με τους Προέδρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της Ευρωομάδας δεν συμπεριλήφθησαν στα τελικά συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και αναβλήθηκε η εξέτασή τους για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου του 2013·

3. ζητεί τη συμμετοχή των μεν τοπικών και περιφερειακών αρχών στη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου σε επίπεδο κρατών μελών, της δε ΕτΠ σε επίπεδο θεσμικών οργάνων της ΕΕ, επειδή η διαχείριση των δημόσιων οικονομικών σημαίνει επίσης διαχείριση των δημόσιων οικονομικών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Για να λειτουργήσει αποτελεσματικά η διαχείριση των δημόσιων οικονομικών η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΕΕ, των κρατών μελών και των τοπικών και των περιφερειακών αρχών πρέπει να είναι σαφής και ξεκάθαρη·

4. υπογραμμίζει ότι οι αποφάσεις της ΕΕ που αφορούν την ΟΝΕ επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τα δημόσια οικονομικά, όχι μόνο σε επίπεδο κεντρικής εθνικής Διοίκησης, αλλά και υποεθνικής· υπογραμμίζει, υπό αυτό το πρίσμα, ότι η δημοσιονομική αυτονομία σε υποεθνική κλίμακα κατοχυρώνεται, μεταξύ άλλων, από το άρθρο 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και άρα ζητά να υπάρξει μεγαλύτερη συνέργεια μεταξύ των κρατικών, υποεθνικών και του ενωσιακού προϋπολογισμού·

5. υπενθυμίζει, εν προκειμένω, το αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ⁽¹⁾ «να εξετάσει ενδελεχώς

(...) στο πλαίσιο της επόμενης Ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης, τον ρόλο του προϋπολογισμού της Ένωσης στη διαδικασία του ευρωπαϊκού εξαμήνου, παρέχοντας τεκμηριωμένα και συγκεκριμένα στοιχεία σχετικά με τα αποτελέσματα ενεργοποίησης, καταλυτικής δράσης, συνέργειας και συμπληρωματικότητάς του επί του συνόλου των δημοσίων δαπανών σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο»·

6. επαναλαμβάνει την υποστήριξή της στο αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς τα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο υπογραφής ενός Συμφώνου κοινωνικών επενδύσεων κατά τα πρότυπα του Συμφώνου για το Ευρώ +. Έτσι θα ταχθούν στόχοι για κοινωνικές επενδύσεις που θα πρέπει να πραγματοποιούν τα κράτη μέλη προκειμένου να επιτυγχάνουν τους εργασιακούς, κοινωνικούς και εκπαιδευτικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·

7. επισημαίνει ότι, η διαχείριση της οικονομικής κρίσης πρέπει τώρα να επικεντρωθεί στους ήδη συμφωνηθέντες νέους μηχανισμούς και να διασφαλιστεί η λειτουργία τους καθώς και να λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο·

8. επικροτεί τα συμπεράσματα ⁽²⁾ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, σύμφωνα με τα οποία «οι δυνατότητες που προσφέρει το υφιστάμενο δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ μπορούν να αξιοποιηθούν στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, ώστε να εξισορροπηθούν οι ανάγκες παραγωγικών δημόσιων επενδύσεων με τους στόχους δημοσιονομικής πειθαρχίας». Ο στόχος αυτός καθίσταται ακόμη πιο επίκαιρος μετά την πρόσφατη διαπίστωση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου ότι οι αποκαλούμενοι «δημοσιονομικοί πολλαπλασιαστές», που μετρούν τις επιπτώσεις της δημοσιονομικής εξυγίανσης στην οικονομική ανάπτυξη, είναι «σημαντικά υψηλότεροι» από ό,τι ανέμεναν οι αναλυτές κατά την κρίση δημοσίου χρέους. Επομένως, ευελπιστεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα θίξει σε μεγαλύτερη έκταση το εν λόγω ζήτημα στην εξαγγελθείσα ανακοίνωσή της με θέμα την ποιότητα των δημοσίων δαπανών, όπου θα πρέπει να εξετάσει, μεταξύ άλλων, το ζήτημα του διαχωρισμού των τρεχουσών δαπανών από τις επενδύσεις στους

⁽¹⁾ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τίτλο «Ευρωπαϊκό Εξάμηνο συντονισμού της οικονομικής πολιτικής: η εφαρμογή των προτεραιοτήτων για το 2012».

⁽²⁾ Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, 13-14 Δεκεμβρίου 2012, Ι. Οικονομική πολιτική, σημ. 2.

υπολογισμούς του δημοσιονομικού ελλείμματος, ώστε να μην εμποδίζονται οι δημόσιες επενδύσεις που αποφέρουν μακροπρόθεσμα καθαρά οφέλη·

Ενοποιημένο χρηματοπιστωτικό πλαίσιο

9. υπογραμμίζει ότι η αδυναμία του τραπεζικού τομέα σε αρκετά κράτη μέλη, αλλά και εν γένει στην ΕΕ, αποτελεί απειλή για τα δημόσια οικονομικά με ιδιαίτερο αντίκτυπο σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Επίσης, η ΕΤΠ εκφράζει την αποδοκιμασία της για το γεγονός ότι το κόστος αντιμετώπισης της τραπεζικής κρίσης επιβαρύνει κυρίως τον φορολογούμενο και πλήττει την ανάπτυξη της πραγματικής οικονομίας·

10. επισημαίνει ότι οποιοδήποτε μέτρο που λαμβάνεται στο πλαίσιο της Τραπεζικής Ένωσης πρέπει να συνοδεύεται από μεγαλύτερη διαφάνεια και λογοδοσία δεδομένων των σημαντικότητας προεκτάσεων που ενδέχεται να έχει για τα δημόσια οικονομικά –τόσο σε επίπεδο κεντρικής Διοίκησης όσο και σε τοπική ή περιφερειακή κλίμακα του κάθε κράτους μέλους–, τις τράπεζες ή και τους απλούς πολίτες·

11. επιδοκιμάζει τη συμφωνία με αντικείμενο τον *Ενιαίο εποπτικό μηχανισμό* μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ως ρυθμιστικό πλαίσιο για τις τράπεζες στην ΕΕ. Υπογραμμίζει δε, μέσα σε αυτό το περιβάλλον, τη σημασία των περιφερειακών τραπεζών στη χρηματοδότηση τόσο των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων όσο και των έργων δημόσιων επενδύσεων με γνώμονα την κατά τόπους ανάπτυξη·

12. στηρίζει τις προτάσεις για έκδοση Οδηγίας περί ανάκαμψης και εξυγίανσης και Οδηγίας περί των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων και συμφωνεί ότι πρέπει να υιοθετηθούν το ταχύτερο δυνατόν. Ωστόσο, τονίζει ότι πρέπει οι διατάξεις αυτών των νομοθετημάτων –και δη αυτές που ρυθμίζουν το σύστημα εποπτείας και ελέγχου– να έχουν αναλογικό χαρακτήρα·

13. θεωρεί ότι ο μακροπρόθεσμος στόχος ενός ενιαίου ενωσιακού πλαισίου καταθέσεων πρέπει να συνοδεύεται από ενιαίες, κοινές και αυστηρές απαιτήσεις, στις οποίες θα λαμβάνονται δόντως υπόψη οι ειδικές εθνικές συνθήκες που επικρατούν στον χρηματοπιστωτικό τομέα·

14. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει ταχέως νομοθετικό έγγραφο εν είδει συνέχειας στην έκθεση Liikanen⁽³⁾ με θέμα τον νομικό διαχωρισμό ορισμένων ιδιαίτερα ριψοκίνδυνων χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων από αυτές των τραπεζών καταθέσεων στους κόλπους του εκάστοτε τραπεζικού ομίλου·

15. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξηγήσει για ποιο λόγο αποφάσισε να μεταθέσει για τα τέλη του 2016 την προθεσμία υποβολής έκθεσης, βάσει δέσμευσής της, με θέμα τη σύσταση ανεξάρτητου ευρωπαϊκού οίκου αξιολόγησης·

Ενοποιημένο δημοσιονομικό πλαίσιο

16. συμφωνεί ότι η ΟΝΕ πρέπει να συνοδεύεται από κατάλληλους κανόνες δημοσιονομικής πολιτικής και για αυτόν τον λόγο τάσσεται υπέρ της ταχείας υιοθέτησης της διπλής δέσμης μέτρων συμπληρωματικά προς τη δέσμη οικονομικής διακυβέρνησης (εξάπτυχο) και τη Συνθήκη για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΣΣΣΔ, Δημοσιονομικό Σύμφωνο), που τέθηκαν σε ισχύ από τις αρχές του 2013·

17. υποστηρίζει την έκκληση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς τα κράτη μέλη «να αποσαφηνίσουν την αρμοδιότητα, τον ρόλο, τις δημοσιονομικές μεταφορές και τις πηγές των εσόδων των διάφορων επιπέδων διακυβέρνησης (εθνικού, περιφερειακού και τοπικού) στη διατήρηση ενός υγιούς και βιώσιμου πλαισίου δημοσίων οικονομικών, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη τον αντίκτυπο της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση στην τοπική και περιφερειακή δημοσιονομική αυτονομία». Συνεπώς, συνιστά στις τοπικές και περιφερειακές αρχές να λάβουν μέρος καταλλήλως τόσο στην περαιτέρω εκπόνηση αυτών των κανόνων όσο και στην εφαρμογή τους, στο πνεύμα της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης·

18. διαπιστώνει ότι, δυστυχώς, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου δεν γίνεται αναφορά στην ανάγκη ύπαρξης δημοσιονομικού δυναμικού που θα στηρίζει τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις των κρατών μελών και θα απορροφά τους ασύμμετρους κραδασμούς. Η ΕΤΠ είναι πεπεισμένη ότι αυτό το δημοσιονομικό δυναμικό είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη μιας ουσιαστικής και πραγματικής ΟΝΕ·

19. θεωρεί ότι εάν υιοθετηθεί το δημοσιονομικό δυναμικό, θα πρέπει να υπόκειται σε κοινή λήψη αποφάσεων και εφαρμογή σε επίπεδο ΟΝΕ, αλλά πιστεύει ότι θα πρέπει παράλληλα να είναι δυνατή η εθελοντική συμμετοχή σε αυτό των κρατών μελών εκτός της ευρωζώνης·

20. επικροτεί την έκκληση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς την Επιτροπή να παρουσιάσει όσο το δυνατόν συντομότερα πρόταση για ένα χάρτη πορείας προς την κατεύθυνση της κοινής έκδοσης τίτλων δημοσίου χρέους·

21. υποθέτει ότι, εφόσον υιοθετηθεί το δημοσιονομικό δυναμικό, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται στο μεν εγγύς μέλλον χωριστά από το ΠΔΠ, μακροπρόθεσμα δε ως διακριτή δημοσιονομική διαδικασία που θα ισχύει μόνο στην ΟΝΕ, υπό τον όρο όμως ότι θα ακολουθούνται οι διαδικασίες της Συνθήκης προκειμένου να τηρείται η διαφάνεια και η δημοκρατική εποπτεία·

Ενοποιημένο πλαίσιο οικονομικής πολιτικής

22. θεωρεί ότι η στρατηγική «Ευρώπη 2020» αποτελεί κλειδί για την ενίσχυση του οικονομικού σκέλους της ΟΝΕ, ενώ τα τελευταία έτη έχει δοθεί έμφαση στο νομισματικό·

23. τονίζει τη σημασία των αναπτυξιακών δυνατοτήτων που συνεπάγεται η εφαρμογή των διατάξεων της Ενιαίας Αγοράς, εφόσον αυτή λειτουργεί ορθά και επικεντρώνεται σε καίρια πεδία όπου υπάρχουν περιθώρια για καινοτομία και δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας·

24. επιδοκιμάζει τη δημιουργία ενός μηχανισμού για την ενίσχυση του συντονισμού, της σύγκλισης και της επιβολής διαρθρωτικών πολιτικών, ο οποίος θα βασίζεται σε συμφωνίες συμβατικού χαρακτήρα μεταξύ των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ υπό τον όρο ότι θα γίνεται σεβαστή η λογοδοσία κατά τα δημοκρατικά πρότυπα. Επίσης η ΕΤΠ συμφωνεί ότι αυτές οι συμφωνίες πρέπει να συνάπτονται κατά περίπτωση και επικροτεί την απόφαση να τυγχάνουν προσωρινής, στοχευόμενης και ελαστικής οικονομικής υποστήριξης. Υπογραμμίζει δε, εν προκειμένω, τον ειδικό ρόλο της χρηματοδότησης των επενδύσεων από τοπικούς και περιφερειακούς παράγοντες και, ως εκ τούτου, ζητά να συμμετέχουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στην κατάρτιση των συμφωνιών με δέοντα σεβασμό στην οικεία εθνική νομοθεσία·

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/high-level_expert_group/report_en.pdf

25. συμφωνεί απολύτως ότι οι οικονομικές πολιτικές πρέπει να είναι πλήρως προσανατολισμένες στην προώθηση ισχυρής, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομικής ανάπτυξης, βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητα και τόνωντας την απασχόληση προκειμένου να παραμείνει η Ευρώπη μια πολύ ελκυστική κοινωνική οικονομία της αγοράς και να διατηρηθεί το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο. Υπογραμμίζει δε ότι τα κύρια μέσα για την επίτευξη αυτών των στόχων είναι η στρατηγική «Ευρώπη 2020» και η Ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης.

26. ενστερνίζεται την εισήγηση να συζητούνται εκ των προτέρων όλες οι ριζικές μεταρρυθμίσεις που σχεδιάζουν να επιφέρουν τα κράτη μέλη στην οικονομική πολιτική τους και, όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο, να συντονίζονται και από τα υπόλοιπα κράτη μέλη. Υπογραμμίζει ότι σε έναν τέτοιο διάλογο, στο μεν ενωσιακό επίπεδο, πρέπει να συμμετέχουν τα θεσμικά και τα συμβουλευτικά όργανα της ΕΕ, στο δε επίπεδο των κρατών μελών πρέπει να λαμβάνουν μέρος οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, καθώς και όλοι οι υπόλοιποι αρμόδιοι φορείς.

27. επικροτεί το γεγονός ότι η έκθεση της Επιτροπής για τα δημόσια οικονομικά στην ΟΝΕ το 2012 αφιερώνει ιδιαίτερο κεφάλαιο στα δημόσια οικονομικά του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου και ζητεί από την Επιτροπή να διατηρήσει αυτή τη δυνατότητα ανάλυσης της δημοσιονομικής αποκέντρωσης και στις μελλοντικές εκθέσεις.

28. επικροτεί την πρόταση της Ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης να διατηρηθούν οι πέντε προτεραιότητες που τέθηκαν τον Μάρτιο του 2012 και θεωρεί ότι θα πρέπει να προστεθούν τα ακόλουθα στοιχεία:

— Η αναφορά της περιφερειακής διάστασης στην Ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, η οποία αναδεικνύει την τοπική και περιφερειακή διάσταση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», τον σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας και της διάκρισης των

εξουσιών σε κάθε κράτος μέλος τόσο στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις όσο και στην εκπόνηση των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων.

— Η συμμετοχή των εκπροσώπων των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον συνεχή διάλογο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά θέματα που σχετίζονται άμεσα με τις αρμοδιότητες των τοπικών και περιφερειακών αρχών.

Διευρυμένη διακυβέρνηση: δημοκρατική νομιμοποίηση και λογοδοσία

29. υπογραμμίζει ότι η υλοποίηση της ΟΝΕ πρέπει να γίνει με γνώμονα τη δημοκρατία και τη νομιμοποίηση. Επομένως η ΕτΠ επιδοκιμάζει τον καθοριστικό ρόλο που επιφυλάσσεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων και ζητά να λάβουν μέρος στη διαδικασία και οι τοπικοί και περιφερειακοί φορείς, ιδίως όσοι προέρχονται από περιφέρειες με νομοθετικές εξουσίες και τα κοινοβούλιά τους.

30. ευελπιστεί ότι θα αυξηθεί το επίπεδο δημοκρατικής λογοδοσίας της τρόικας μέσω ακροάσεων των μελών της ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

31. σημειώνει ότι η συζήτηση για την ΟΝΕ συνδέεται άμεσα με τον γενικότερο διάλογο για το μέλλον της ΕΕ, στον οποίο η ΕτΠ επιθυμεί να συνεισφέρει ενεργά προκειμένου να μεταφέρει τις θέσεις των τοπικών και περιφερειακών αρχών της ΕΕ.

32. εξουσιοδοτεί τον Πρόεδρο της Επιτροπής των Περιφερειών να υποβάλει το παρόν ψήφισμα στους Προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στην Ιρλανδική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ καθώς και στην ερχόμενη Λιθουανική Προεδρία.

Βρυξέλλες, 1 Φεβρουαρίου 2013.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία»

(2013/C 62/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 5ης Δεκεμβρίου 2012 σχετικά με σύσταση του Συμβουλίου για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία (COM(2012)0729),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Ιανουαρίου 2013 για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία (2012/2901(RSP)),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής «Νεολαία σε κίνηση» (COM(2010)477),
- έχοντας υπόψη την αντίστοιχη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών (CdR 292/2010 fin),

Εκτιμώντας ότι:

- η οικονομική κρίση είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της ανεργίας των νέων στην ΕΕ σε απαράδεκτα υψηλό επίπεδο, καθώς 5,7 εκατομμύρια νέοι είναι σήμερα άνεργοι,
- ο αριθμός των νέων χωρίς απασχόληση, εκπαίδευση ή κατάρτιση (ΕΑΕΚ) ανέρχεται σήμερα σχεδόν σε 7,5 εκατομμύρια, το δε σχετικό κόστος αντιπροσωπεύει το 1,2 % του ΑΕγχΠ της ΕΕ ⁽¹⁾,
- η θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία θα συνέβαλε στην επίτευξη τριών από τους πέντε πρωταρχικούς στόχους της στρατηγικής "Ευρώπη 2020", μειώνοντας τα ποσοστά των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο και των ατόμων που κινδυνεύουν από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, και αυξάνοντας τον αριθμό όσων έχουν ολοκληρώσει κύκλο ανώτατης εκπαίδευσης,
- η εφαρμογή των εγγυήσεων για τη νεολαία σε όλη την ευρωζώνη δεν θα υπερέβαινε τα 21 δισ. ευρώ, ήτοι περίπου το 0,45 % των κρατικών δαπανών της ευρωζώνης ⁽²⁾,
- πολλά κράτη μέλη δεν έχουν κατορθώσει να ανταποκριθούν στις εκκλήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να θεσπίσουν εγγυήσεις για τη νεολαία, με στόχο την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των νέων,
- η θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία αποτελεί βασικό τμήμα της δέσμης μέτρων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την απασχόληση των νέων,

1. επικροτεί την αποφασιστικότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να δώσει νέα ώθηση στην αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, ενός πολύπλευρου προβλήματος, η λύση του οποίου απαιτεί επειγόντως συντονισμένη και ολοκληρωμένη πολιτική προσπάθεια. Για το σκοπό αυτόν, υποστηρίζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με σύσταση του Συμβουλίου για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία, καθώς αυτή θα αποτελέσει σημαντικό εργαλείο στον αγώνα κατά της ανεργίας των νέων·

2. υπενθυμίζει ότι στη γνωμοδότησή της ⁽³⁾ υποστήριξε ένθερμα τον στόχο να παρέχεται σε όλους τους νέους δυνατότητα εργασίας, επαγγελματικής κατάρτισης ή επιμόρφωσης σε ένα πανεπιστήμιο ή

κολλέγιο, εντός τεσσάρων μηνών από το τέλος της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπως ορίζεται στην εμβληματική πρωτοβουλία «Νεολαία σε κίνηση» της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·

3. προτείνει τα προγράμματα παροχής εγγυήσεων για τη νεολαία - ιδίως δε τα στοιχεία τους που αφορούν την απασχόληση, την μαθητεία ή την πρακτική άσκηση - να επεκταθούν στους νέους πτυχιούχους, ηλικίας έως και 30 ετών·

4. τονίζει τον σημαντικό ρόλο των περιφερειακών και των τοπικών αρχών στους τομείς των πολιτικών απασχόλησης, κατάρτισης και εκπαίδευσης, όπως επιβεβαιώθηκε στη διάσκεψη που διοργάνωσε η ΕτΠ στις 13 Δεκεμβρίου 2012 σχετικά με την εμβληματική πρωτοβουλία «Νεολαία σε κίνηση» της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·

5. χαιρετίζει την έμφαση που δίνει η Επιτροπή σε προσεγγίσεις βασιζόμενες σε εταιρικές σχέσεις για την εισαγωγή και την υλοποίηση προγραμμάτων παροχής εγγυήσεων για τη νεολαία. Ωστόσο, τονίζει ότι οι εν λόγω εταιρικές σχέσεις πρέπει να αναπτύσσονται από το πρώτο στάδιο της ανάπτυξης πολιτικής και να συμμετέχουν σε αυτές όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς και ιδίως οι τοπικές και οι

⁽¹⁾ Βλ. την έκθεση του Eurofound «NEETs - Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe [ΕΑΕΚ - Νέοι εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης: Χαρακτηριστικά, κόστος και πολιτικές απαντήσεις στην Ευρώπη]», <http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2012/54/en/1/EF1254EN.pdf>.

⁽²⁾ Μελέτη της ΔΟΕ / Διεθνούς Ιδρύματος Μελετών της Εργασίας με τίτλο «EuroZone job crisis: trends and policy responses [Η κρίση της απασχόλησης στην ευρωζώνη: τάσεις και πολιτικές απαντήσεις]», 2012 http://www.ilo.org/global/research/publications/WCMS_184965/lang-en/index.htm.

⁽³⁾ CdR 292/2010 fin

περιφερειακές αρχές. Μέχρι στιγμής, οι εν λόγω αρχές έχουν μείνει σε μεγάλο βαθμό εκτός της διαδικασίας που αφορά τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, πράγμα που έχει σημαντικές επιπτώσεις στη δημοκρατική νομιμότητα και την αποτελεσματικότητα των μέτρων που ελήφθησαν·

6. συμφωνεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι υπάρχει ανάγκη για έγκαιρη παρέμβαση και ενεργοποίηση σε ό,τι αφορά την απασχόληση των νέων και συμμερίζεται την άποψη ότι η αρχή της αμοιβαίας υποχρέωσης θα πρέπει να εφαρμόζεται σε πρώιμο στάδιο·

7. επιμένει ότι τα μέτρα στήριξης για την ένταξη στην αγορά εργασίας που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της θέσπισης εγγυήσεων για τη νεολαία θα πρέπει οπωσδήποτε να περιλαμβάνουν γλωσσικές δεξιότητες καθώς και επαγγελματική εμπειρία, εφόσον βελτιώνουν την ικανότητα επαγγελματικής ένταξης και ενισχύουν την κινητικότητα της εργασίας στο εσωτερικό της ΕΕ·

8. τονίζει τη σημασία που έχει η σύνδεση των προγραμμάτων παροχής εγγυήσεων για τη νεολαία με τα προγράμματα για την κινητικότητα των νέων μεταξύ των κρατών μελών και τάσσεται υπέρ της ενίσχυσης του ρόλου της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Νεολαία σε κίνηση» και των τοπικών και των περιφερειακών αρχών. Οι εν λόγω αρχές υλοποιούν συχνά προγράμματα κινητικότητας σε τοπικό επίπεδο και η υποστήριξη της καλύτερης διαπεριφερειακής συνεργασίας εκ μέρους της ΕΕ θα μπορούσε να οδηγήσει σε καλύτερα αποτελέσματα·

9. επικροτεί την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη θέσπιση ευρωπαϊκής επαγγελματικής ταυτότητας, προκειμένου να απλοποιηθούν οι διαδικασίες αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων· επιμένει ότι οι περίοδοι πρακτικής άσκησης, οι οποίες αποτελούν τμήμα της κατάρτισης των νομοθετικά ρυθμισμένων επαγγελματιών, ανεξαρτήτως του αν είναι αμειβόμενες ή όχι, θα πρέπει να αναγνωρίζονται σε όλη την ΕΕ και να κατοχυρώνονται με σύμβαση· αυτό είναι σημαντικό για τους νέους Ευρωπαίους, οι οποίοι πλήττονται σε ανησυχητικό βαθμό από την ανεργία και για τους οποίους η επαγγελματική κινητικότητα αποτελεί έναν ρεαλιστικό τρόπο ένταξης ή επανένταξης στην αγορά εργασίας·

10. τονίζει ότι είναι σημαντικό να ευαισθητοποιηθούν οι νέοι σε ό,τι αφορά τις δυνατότητες εκπαίδευσης, κατάρτισης ή απασχόλησης σε άλλα κράτη μέλη. Αυτές οι εμπειρίες μπορούν να διαδραματίσουν θεμελιώδη ρόλο στην ενίσχυση του πνεύματος ανεξαρτησίας και της υπευθυνότητάς τους, συμβάλλοντας παράλληλα στην ανάπτυξη νέων και καινοτόμων ιδεών·

11. τονίζει ότι η ΕΕ θα πρέπει να εξασφαλίσει την ισότιμη πρόσβαση όλων των νέων στα προγράμματα κινητικότητας και, ως εκ τούτου, συνιστά την παροχή υποστήριξης σε περιοχές με ιδιαίτερα γεωγραφικά χαρακτηριστικά, όπως οι αγροτικές και αραιοκατοικημένες περιοχές, ιδίως δε οι εξόχως απόκεντρες περιοχές και τα νησιά·

12. ωστόσο, εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι ο καλύτερος τρόπος για να αυξηθεί το ποσοστό απασχόλησης των νέων είναι να υπάρξουν κίνητρα για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, και τούτο σε όλα τα επίπεδα ειδικεύσης και όχι μόνο στους κλάδους που απαιτούν υψηλού επιπέδου προσόντα·

13. τονίζει ότι ένα από τα σημαντικά μέσα συνίσταται στη δημιουργία συστημάτων εναλλασσόμενης εκπαίδευσης και τη στήριξη των συστημάτων αυτών, στα οποία, ήδη από την αρχή των σπουδών, δημιουργούνται επαφές ανάμεσα στον σπουδαστή και τον μέλλοντα εργοδότη του·

14. τονίζει την ανάγκη εστίασης των μέτρων που ενισχύουν τις δεξιότητες και τις ικανότητες στην αντιμετώπιση της αναντιστοιχίας μεταξύ των αναγκών της αγοράς εργασίας και της προσφοράς δεξιοτήτων. Για αυτόν το σκοπό, η συνέχιση της εκπαίδευσης, η μαθητεία και η πρακτική άσκηση πρέπει να εστιάζονται στον στόχο της απασχόλησης. Επιπλέον, ο ρόλος που διαδραματίζουν οι εργοδότες στο πλαίσιο των προγραμμάτων παροχής εγγυήσεων για τη νεολαία, σε ό,τι αφορά τις απαραίτητες ευκαιρίες εξέλιξης της σταδιοδρομίας, είναι σημαντικός·

15. υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή των Περιφερειών, στο πλαίσιο των προγραμμάτων βελτίωσης των δεξιοτήτων, απονέμει τον τίτλο της Ευρωπαϊκής Επιχειρηματικής Περιφέρειας (ΕΕΠ) βάσει προγραμμάτων παροχής εγγυήσεων για τη νεολαία. Ένας από τους βασικούς στόχους του βραβείου αυτού είναι η προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος και η υλοποίηση πολιτικών φιλικών προς τις επιχειρήσεις, που οδηγούν στη δημιουργία θέσεων εργασίας. Οι περιφέρειες ΕΕΠ δίνουν ιδιαίτερη σημασία στην ενδάρρυνση των νέων να γίνουν επιχειρηματίες·

16. επικροτεί την έμφαση που δίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ποιοτική απασχόληση, συνιστώντας στα κράτη μέλη να μεριμνήσουν ώστε τα προγράμματα παροχής εγγυήσεων για τη νεολαία να περιλαμβάνουν την προσφορά απασχόλησης καλής ποιότητας. Επιπλέον, η οικονομική κρίση δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως δικαιολογία για να χαλαρώνουν οι απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας στην εργασία. Η ΕΠΠ υπογραμμίζει ότι πρέπει μν να εξασφαλίζεται ένα ελάχιστο επίπεδο προστασίας στους εργαζόμενους, σε εθνικό όμως επίπεδο, αρμόδιοι για τη σύναψη συμβάσεων είναι οι κοινωνικοί εταίροι που αποφασίζουν σχετικά με θέματα που άπτονται του εργατικού δικαίου. Οι κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει να συμμετέχουν πλήρως στη διαμόρφωση του πλαισίου ποιότητας της απασχόλησης που θα προσφέρεται στο πλαίσιο των προγραμμάτων παροχής εγγυήσεων για τη νεολαία. Τονίζει ότι οι νέοι εκτίθενται περισσότερο στον κίνδυνο της φτώχειας, πράγμα που επιβεβαιώνει η ετήσια ανασκόπηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές εξελίξεις στην Ευρώπη (4)·

17. προτρέπει τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν τη στενή συμμετοχή εργοδοτών - και από τον ιδιωτικό τομέα - στην εφαρμογή της θέσπισης εγγυήσεων για τη νεολαία, προκειμένου να προσφέρονται όσο το δυνατόν περισσότερες ευκαιρίες στους νέους·

18. τονίζει ότι η ανεργία των νέων είναι ιδιαίτερα υψηλή σε κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν επί του παρόντος σοβαρούς δημοσιονομικούς περιορισμούς. Ως εκ τούτου, υποστηρίζει την εστιασμένη και διαρκή υποστήριξη αυτών των κρατών μελών, εν ανάγκη με πρόσθετα χρηματοοικονομικά μέσα, για την αντιμετώπιση της πρόκλησης για κατάρτιση και υλοποίηση προγραμμάτων παροχής εγγυήσεων για τη νεολαία σε εθνικό επίπεδο, όπως προβλέπεται για παράδειγμα στο Σύμφωνο Ανάπτυξης του Ιουνίου του 2012·

(4) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-5_el.htm?locale=en

19. συμφωνεί ότι, εν τη απουσία συγκεκριμένης πρόβλεψης για τη χρηματοδότηση των προγραμμάτων παροχής εγγυήσεων για τη νεολαία από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η πρωτοβουλία θα πρέπει να συγχρηματοδοτείται με τη χρήση μέσων της πολιτικής συνοχής, ιδίως δε του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Ως εκ τούτου, συνιστά να μην γίνουν περικοπές στον προϋπολογισμό της πολιτικής συνοχής στο πλαίσιο του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου για την περίοδο 2014-2020.

20. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν ώστε οι μελλοντικές συμφωνίες εταιρικές σχέσης για την πολιτική συνοχής να λαμβάνουν επαρκώς υπόψη ειδικά την ανεργία των νέων και να προωθούν επίσης τα προγράμματα παροχής εγγυήσεων για τη νεολαία, αξιοποιώντας τα κονδύλια του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για την εφαρμογή καλών πρακτικών και καινοτόμων προσεγγίσεων που έχουν ήδη εφαρμοστεί σε ορισμένα κράτη.

21. καλεί τα κράτη μέλη και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης να καθιερώσουν τον αναγκαίο συντονισμό ανάμεσα στις υπηρεσίες απασχόλησης και τις υπηρεσίες παιδείας, ούτως ώστε οι νέοι που έχουν εγκαταλείψει το εκπαιδευτικό σύστημα και είναι άνεργοι να μπορούν να επωφελούνται από τους ευρωπαϊκούς πόρους που διατίθενται για πολιτικές δράσεις σχετικές με την κατάρτιση και τη νεολαία, ειδικότερα δε για να προωθηθεί η ειδικότητά τους με εκπαιδευτικά προγράμματα «δεύτερης ευκαιρίας».

22. καλεί τα κράτη μέλη να υποβάλουν εθνικά σχέδια για την απασχόληση κατά το 2013, στα οποία να περιλαμβάνεται επίσης η πρόοδος όσον αφορά την εισαγωγή και την υλοποίηση εγγυήσεων για τη νεολαία.

23. απευθύνει έκκληση για την εισαγωγή και την υλοποίηση προγραμμάτων παροχής εγγυήσεων για τη νεολαία έως τον Ιανουάριο του 2014 το αργότερο.

24. αναγνωρίζει ότι η εξασφάλιση ποιοτικής απασχόλησης στους νέους δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς τη βελτίωση της γενικής οικονομικής κατάστασης. Ως εκ τούτου, καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πολιτικές με στόχο την τόνωση της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας γενικά, καθώς και της ειδίκευσης των άνεργων νέων που έχουν εγκαταλείψει το εκπαιδευτικό σύστημα χωρίς κανένα πτυχίο, παράλληλα με τα μέτρα που σχετίζονται με τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία. Σε αυτό το πλαίσιο, επικροτεί την ενσωμάτωση αυτής της πρωτοβουλίας στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

25. καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν σοβαρά υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής να εξασφαλίσουν την ευρύτερη δυνατή ευαισθητοποίηση σχετικά με τις διαθέσιμες νέες υπηρεσίες και τα μέτρα υποστήριξης στο πλαίσιο των προγραμμάτων παροχής εγγυήσεων για τη νεολαία, έναν τομέα στον οποίο η συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών έχει κρίσιμη σημασία, λόγω του ενεργού τους ρόλου στην εφαρμογή τέτοιων προγραμμάτων.

26. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δημιουργήσει έναν αποτελεσματικό μηχανισμό υποστήριξης των κρατών μελών στην υλοποίηση της θέσπισης εγγυήσεων για τη νεολαία, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και εμπειρογνώμοσύνης, ζητά δε τη συμμετοχή της ΕτΠ σε αυτή τη διαδικασία.

27. προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ανάγει την πρόταση για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία σε προτεραιότητα επικοινωνίας για το 2013 και να χρησιμοποιηθούν ευρέως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την επίτευξη αυτού του σκοπού.

28. αναθέτει στον Πρόεδρο της Επιτροπής των Περιφερειών να υποβάλει το παρόν ψήφισμα στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την ιρλανδική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ και τη λιθουανική Προεδρία του Συμβουλίου, η οποία έπεται της ιρλανδικής.

Βρυξέλλες, 1 Φεβρουαρίου 2013.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

99Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 31ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΚΑΙ 1ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2013

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ευρωπαϊκός χώρος έρευνας»

(2013/C 62/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επικροτεί την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - κατόπιν σχετικού αιτήματος του Συμβουλίου - να παράσχει ένα πλαίσιο για την ενίσχυση των προσπαθειών ολοκλήρωσης του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας έως το 2014·
- συμμερίζεται την άποψη ότι η γνώση αποτελεί την πεμπτουσία της νέας οικονομίας. Ως εκ τούτου, συμφωνεί ότι μια παγκόσμια κλάση ικανότητα έρευνας και καινοτομίας, στηριζόμενη σε ισχυρή δημόσια επιστημονική βάση, έχει ζωτική σημασία για την επίτευξη βιώσιμης οικονομικής ανάκαμψης και την εδραίωση της θέσης που κατέχει η Ευρώπη στην παγκόσμια σκηνή·
- τονίζει ότι ο ΕΧΕ πρέπει να ολοκληρωθεί για να υπερκερασθεί ο κατακερματισμός της έρευνας στην Ευρώπη και να αρθούν οι εθνικοί και θεσμικοί φραγμοί. Δεν επιδέχεται αμφιβολία το γεγονός ότι αυτός ο κατακερματισμός εμποδίζει την Ευρώπη από το να αξιοποιήσει πλήρως το δυναμικό της στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας, πράγμα που έχει τεράστιο κόστος για τους Ευρωπαίους ως φορολογούμενους, καταναλωτές και πολίτες. Από αυτή την άποψη, χρειάζονται τώρα περισσότερες και πιο στοχευμένες δράσεις·
- καλεί την Επιτροπή να προωθήσει τη διαπεριφερειακή συνεργασία στο πλαίσιο του προγράμματος "Ορίζοντας 2020", αναπτύσσοντας αποτελεσματικά εργαλεία και παρέχοντας αποδοτικά κίνητρα. Σε αυτό το πλαίσιο, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα μπορούσαν να διαδραματίσουν υποστηρικτικό και συντονιστικό ρόλο (δημιουργώντας δίκτυα για την έρευνα και την καινοτομία, παρέχοντας τεχνική και διοικητική υποστήριξη και δίδοντας κίνητρα για χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα), με στόχο την προώθηση της έρευνας και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της γνώσης και της καινοτομίας.

Εισηγητής	ο κ. Γρηγόριος ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (EL/EPP), Περιφερειακός σύμβουλος Αττικής
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Μια ενισχυμένη σύμπραξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας για αριστεία και ανάπτυξη
	COM(2012) 392 final

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών – Ευρωπαϊκός χώρος έρευνας

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

A. Κυρία μηνύματα

1. επικροτεί την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - κατόπιν σχετικού αιτήματος του Συμβουλίου - να παράσχει ένα πλαίσιο για την ενίσχυση των προσαπειών ολοκλήρωσης του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας έως το 2014·

2. συμφωνεί με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Φεβρουαρίου 2011 και του Μαρτίου 2012, ότι δηλαδή υπάρχει επιτακτική ανάγκη να υλοποιηθεί ο EXE έως το 2014·

3. εκτιμά ότι η νομοθεσία για την ολοκλήρωση του EXE μπορεί να θεωρηθεί χρήσιμη για επιμέρους θέματα (όπως ο συντονισμός των εθνικών και των ευρωπαϊκών πολιτικών στο πλαίσιο του άρθρου 181 ΣΛΕΕ και η προώθηση δράσεων για τη διάδοση των αποτελεσμάτων έρευνας βάσει του άρθρου 180, σε συνδυασμό με το άρθρο 182.5 ΣΛΕΕ)·

4. εκτιμά ότι στο πλαίσιο της τρέχουσας οικονομικής κρίσης, η ολοκλήρωση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας ο οποίος θα εστιάζει στην έρευνα και στην καινοτομία με βάση την έρευνα, έχει ζωτική σημασία για την υποστήριξη της οικονομικής ανάπτυξης, της δημιουργίας θέσεων εργασίας, της επιστημονικής αριστείας και της συνοχής μεταξύ περιφερειών και κρατών·

5. συμφωνεί με την άποψη ότι η γνώση αποτελεί την πεμπτοσύνη της νέας οικονομίας. Ως εκ τούτου, συμφωνεί ότι μια παγκόσμια κλάση ικανότητα έρευνας και καινοτομίας, στηριζόμενη σε ισχυρή δημόσια επιστημονική βάση, έχει ζωτική σημασία για την επίτευξη βιώσιμης οικονομικής ανάκαμψης και την εδραίωση της θέσης που κατέχει η Ευρώπη στην παγκόσμια σκηνή·

6. υπογραμμίζει ότι η υλοποίηση τόσο του προγράμματος "Ορίζοντας 2020" όσο και του EXE πρέπει να εστιάζουν περισσότερο και να έχουν μεγαλύτερη επίδραση στην τρέχουσα πραγματικότητα (!), δηλαδή το τοπικό και περιφερειακό επίπεδο πρέπει να συμμετέχει και να συμβάλλει ενεργά στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής "Ευρώπη 2020"·

7. τονίζει ότι ο EXE θα βελτιώσει τις ζωές μας, μετατρέποντας την Ευρώπη σε έναν χώρο όπου η επιστημονική έρευνα, η τεχνολογική ανάπτυξη και η καινοτομία ευδοκίμουν και ανταποκρίνονται στις σημαντικότερες προκλήσεις της εποχής μας, πιστεύει δε ότι για την προαγωγή της αξιοποίησης της γνώσης, χρειάζεται συνεργασία μεταξύ επιστημονικού κλάδου, επιχειρήσεων και δημόσιων αρχών·

8. συμφωνεί ότι πρέπει να αξιοποιηθεί το δυναμικό αριστείας όλων των περιφερειών και ότι απαιτούνται νέες προσεγγίσεις που θα βοηθήσουν τις περιφέρειες και τα κράτη μέλη με χαμηλές επιδόσεις να αποκτήσουν αριστεία και να επιτύχουν ευφυή περιφερειακή εξειδίκευση·

9. τονίζει ότι ο EXE πρέπει να ολοκληρωθεί για να υπερκερασθεί ο κατακερματισμός της έρευνας στην Ευρώπη και να αρθούν οι εθνικοί και θεσμικοί φραγμοί. Δεν επιδέχεται αμφιβολία το γεγονός ότι αυτός ο κατακερματισμός εμποδίζει την Ευρώπη από το να αξιοποιήσει πλήρως το δυναμικό της στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας, πράγμα που έχει τεράστιο κόστος για τους Ευρωπαίους ως φορολογούμενους, καταναλωτές και πολίτες. Από αυτή την άποψη, χρειάζονται τώρα περισσότερες και πιο στοχευμένες δράσεις·

10. συμφωνεί ότι τα μέτρα θα πρέπει να στοχεύουν στην αύξηση του ανταγωνισμού μεταξύ ερευνητών και ερευνητικών οργανισμών, καθώς και στην αξιοποίηση των διασυνοριακών συνεργειών μεταξύ εθνικών και περιφερειακών συστημάτων έρευνας, διευκολύνοντας τη σταδιοδρομία και την κινητικότητα των ερευνητών, καθώς και την ελεύθερη κυκλοφορία της γνώσης·

11. πιστεύει ακράδαντα ότι ένας από τους κύριους στόχους του EXE θα πρέπει να είναι ο περιορισμός της "διαρροής εγκεφάλων", ιδίως από περιφέρειες που υστερούν σε έρευνα, καθώς και η μείωση των σημαντικών περιφερειακών ανισοτήτων στην έρευνα και την καινοτομία, στοχεύοντας στην αριστεία σε ευρωπαϊκό επίπεδο που συνεκτιμά το δυναμικό καινοτομίας. Εδώ, ένα σημαντικό στοιχείο είναι η ύπαρξη συνοχής μεταξύ του ευρωπαϊκού θεματολογίου έρευνας και ανάπτυξης και των εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών στον χώρο της καινοτομίας·

12. επικροτεί τον στόχο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να βελτιωθούν οι συνθήκες έρευνας και ανάπτυξης και να ανέλθει το ποσοστό των συνδυασμένων δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων σε E&A στο 3 % του ΑΕγχΠ της ΕΕ. Παρόλα ταύτα, πρέπει να αναγνωριστεί ότι η Ευρώπη υστερεί στην εμπορική αξιοποίηση της αριστείας σε σύγκριση με άλλες περιοχές του κόσμου και, για τον λόγο αυτό, δεν πρέπει να παύσει να τονίζεται ο ρόλος των ΜμΕ ως καταλύτη καινοτομίας·

13. πιστεύει ότι μηχανισμοί συνοχής θα μπορούσαν να ενισχύσουν την ανάπτυξη αριστείας και ικανοτήτων, ενισχύοντας τις πολιτικές έρευνας και καινοτομίας σε περιφερειακό επίπεδο. Αυτό θα επιτρέψει την ανάπτυξη μιας "κλίμακας αριστείας", η οποία θα παράσχει σε αυτές τις περιοχές τη δυνατότητα να συμμετέχουν πλήρως στον EXE και να αποκομίζουν οφέλη από τις πηγές χρηματοδότησης του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου·

(!) CdR 402/2011 fin

14. καλεί την Επιτροπή, σε συνεργασία με το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, να εξασφαλίσει την αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση του προγράμματος "Ορίζοντας 2020", προβλέποντας όσο το δυνατόν απλούστερους κανόνες και διαδικασίες για όλους τους δικαιούχους·

15. αναγνωρίζει ότι οι προτεραιότητες του ΕΧΕ οι οποίες περιέχονται στην Ανακοίνωση είναι σαφώς καθορισμένες, η δε πλήρης υλοποίησή τους θα βελτιώσει τις ερευνητικές επιδόσεις της Ευρώπης έως το 2014. Ωστόσο, τα κράτη μέλη, οι ερευνητικοί φορείς, οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τους και η Επιτροπή θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στην ενισχυμένη εταιρική σχέση, έτσι ώστε η ολοκλήρωση του ΕΧΕ να αναδείξει την αριστεία της Ευρώπης, προωθώντας την αποτελεσματικότητα, την ποιότητα και νέες ευκαιρίες, με βάση τις ανάγκες της Ένωσης·

16. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξασφαλίσει συνέργειες και συμπληρωματικότητες μεταξύ του προγράμματος "Ορίζοντας 2020" και των Διαρθρωτικών Ταμείων και να δημιουργήσει "κλίμακες αριστείας" στα κράτη μέλη και στις περιοχές που είναι οικονομικά και κοινωνικά ασθενέστερες με βάση τα δυνατά τους σημεία, έτσι ώστε να αυξηθεί σημαντικά το δυναμικό τους στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, και να μειωθεί το χάσμα καινοτομίας της Ευρώπης·

17. καλεί την Επιτροπή να προωθήσει τη διαπεριφερειακή συνεργασία στο πλαίσιο του προγράμματος "Ορίζοντας 2020", αναπτύσσοντας αποτελεσματικά εργαλεία και παρέχοντας αποδοτικά κίνητρα. Σε αυτό το πλαίσιο, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα μπορούσαν να διαδραματίσουν υποστηρικτικό και συντονιστικό ρόλο (δημιουργώντας δίκτυα για την έρευνα και την καινοτομία, παρέχοντας τεχνική και διοικητική υποστήριξη και δίδοντας κίνητρα για χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα), με στόχο την προώθηση της έρευνας και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της γνώσης και της καινοτομίας·

18. τονίζει ότι οι περιφέρειες πρέπει να ενισχύσουν την ετοιμότητά τους για αξιοποίηση της έρευνας. Οι αναπτυσσόμενες πρακτικές και εργαλεία θα πρέπει στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν ως μοχλός πανευρωπαϊκής αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της έρευνας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω της εντατικοποίησης των συνεργειών κατά τη χρήση όλων των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών μέσων, όπως του προγράμματος "Ορίζοντας 2020", της πολιτικής συνοχής και των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών πόρων⁽²⁾. Η κοινή χρήση των πόρων, ωστόσο, δεν είναι επαρκής, αλλά απαιτεί και αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας και στις πρακτικές διοίκησης·

19. καλεί τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να ενισχύσουν τη συνεργασία ανάμεσα στις ευρωπαϊκές και/ή περιφερειακές και τις εθνικές οργανώσεις για την προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας, να επιφέρουν βελτιώσεις που να ευνοούν την ευθυγράμμιση των πολιτικών, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης, καθώς και την εναρμόνιση των διαδικασιών, ώστε να καταστούν ισχυρότερα κοινά συστήματα διαχείρισης που προωθούν την πρόσβαση των πολιτών στις πολιτικές και αυξάνουν τον κοινωνικοοικονομικό τους αντίκτυπο·

20. πιστεύει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές μπορούν και θα πρέπει να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, μέσω συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα. Αυτό θα στοχεύει στη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας, ανάπτυξης σε τοπικό και/ή περιφερειακό επίπεδο, ενώ ταυτόχρονα θα βελτιώσει την επιχειρησιακή ικανότητα και αποτελεσματικότητα του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα·

21. επικροτεί τις πρωτοβουλίες της ΓΔ Ε&Α και της ΓΔ REGIO, που διευκολύνουν τη δημιουργία περιφερειακών δικτύων για την έρευνα και την καινοτομία, η οποία θα μπορούσε να υποστηριχθεί από τα πανεπιστήμια, τα ιδρύματα, τις δημόσιες αρχές και τον ιδιωτικό τομέα·

22. σημειώνει ότι από το 2000, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη έχουν μεν σημειώσει πρόοδο ως προς την υλοποίηση ενός ΕΧΕ, τονίζει όμως ότι αυτή η πρόοδος υπήρξε άνιση στα διάφορα κράτη μέλη σε ό,τι αφορά τις διάφορες πτυχές του ΕΧΕ·

23. ενθαρρύνει τη συμμετοχή ενδιαφερόμενων περιφερειακών και ερευνητικών οργάνωσεων στον ΕΧΕ, όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο·

24. τονίζει τον σημαντικό ρόλο του δημόσιου τομέα εν γένει, και ειδικότερα τον ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές ως σύνδεσμος μεταξύ επιχειρήσεων, πανεπιστημιακών /ερευνητικών κέντρων και δημόσιων ιδρυμάτων (μέσω της μεθόδου "τριπλή έλικα" (Triple-Helix), με στόχο την ανάπτυξη και υλοποίηση του ΕΧΕ, σημειώνει δε ότι στην Ανακοίνωση της Επιτροπής δεν έχει ληφθεί επαρκώς υπόψη ο ρόλος του δημόσιου τομέα·

25. καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους φορείς από τον χώρο της έρευνας να καθορίσουν και να εφαρμόσουν τους κατάλληλους όρους βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των ερευνητικών συστημάτων της Ευρώπης, ρυθμίζοντας βασικά ζητήματα όπως η διασυνοριακή συνεργασία και ο ανταγωνισμός, η αγορά εργασίας για τους ερευνητές, η ισότητα των φύλων και η μεταφορά επιστημονικών γνώσεων. Οι "όροι" που έχει προβλέψει η Επιτροπή φαίνεται να επαρκούν για την επίτευξη των στόχων.

B. Πιο αποτελεσματικά εθνικά συστήματα έρευνας

26. αναγνωρίζει ότι ο ανεπαρκής ανταγωνισμός στα εθνικά συστήματα έρευνας δεν δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες για τη βελτίωση της επιστημονικής ποιότητας. Από αυτή την άποψη, ο περιορισμένος ανταγωνισμός μεταξύ ερευνητικών ιδρυμάτων και πανεπιστημίων έχει ως αποτέλεσμα την ανεπαρκή εξειδίκευση·

27. πιστεύει ότι η βελτίωση των βασικών ευρωπαϊκών ερευνητικών επιδόσεων με κίνητρο την περιέργεια είναι απαραίτητη για τις καινοτομίες και τις ανακαλύψεις που απαιτούνται προς αντιμετώπιση των σημαντικών προκλήσεων. Η Ευρώπη πρέπει να προβεί σε καλά εστιασμένες και στρατηγικές επενδύσεις στη βασική έρευνα, με πρωταρχικό κριτήριο επιλογής την επιστημονική αριστεία, η οποία δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την προαγωγή και τη βιώσιμη ανάπτυξη της τεχνολογίας και του γνωστικού δυναμικού σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·

⁽²⁾ CdR 402/2011 fin

28. συμφωνεί ότι τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες θα πρέπει να υποστηρίζουν την ανταγωνιστική χρηματοδότηση μέσω προσκλήσεων για υποβολή προτάσεων και θεσμική αξιολόγηση από ομοτίμους, ως μία από τις βασικές μεθόδους κατανομής εθνικών και περιφερειακών κονδυλίων για έρευνα και καινοτομία· ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, η αξιολόγηση από ομοτίμους δεν θεωρείται απαραίτητη σε ό,τι αφορά την κατανομή κονδυλίων για έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία σε περιφερειακούς φορείς·

29. επικροτεί τον στόχο της Πράσινης Βίβλου (που δημοσιεύτηκε από την Επιτροπή το 2011) για εξεύρεση της κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ θεσμικής και ανταγωνιστικής χρηματοδότησης. Σύμφωνα με προηγούμενες θέσεις της, η Επιτροπή των Περιφερειών ζητά να συνεχιστεί η συζήτηση σχετικά με την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ θεσμικής και ανταγωνιστικής χρηματοδότησης. Ο τρόπος με τον οποίο θα επιτευχθεί αυτή η ισορροπία έχει μεγάλη σημασία για τη δυναμική του συστήματος και τη βιωσιμότητα των διαφόρων ερευνητικών ιδρυμάτων·

30. θεωρεί ότι, μέσω της αύξησης του ποσοστού της βασικής χρηματοδότησης και της έξυπνης εξειδίκευσης, τα κονδύλια των χρηματοδοτήσεων φθάνουν μέχρι τις μικρές και βιώσιμες ερευνητικές κοινότητες. Παράλληλα με την κρίσιμη μάζα που συνιστούν οι μεγάλες μονάδες και τα κύρια τεχνολογικά προγράμματα που εφαρμόζονται από την κορυφή προς τη βάση, μια μικρή εκπαιδευτική και ερευνητική κοινότητα προσανατολισμένη σε έναν μόνο τομέα μπορεί επίσης να είναι αρκετά ανταγωνιστική και καινοτόμος όταν συνεργάζεται και δικτυώνεται αποτελεσματικά στα πλαίσια μιας ευρύτερης κοινότητας και πολυτομεακής αλυσίδας πανεπιστημίων και ερευνητικών ιδρυμάτων τόσο στην πόλη προέλευσής της όσο και διεθνώς·

31. υποστηρίζει ότι πρέπει να ενισχυθεί η βασική χρηματοδότηση των ερευνητικών ιδρυμάτων. Για τον λόγο αυτό, η ΕΤΠ προτρέπει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συνεκτιμήσουν αυτήν την παράμετρο και να διαμορφώσουν ένα πρότυπο χρηματοδότησης ερευνητικών υποδομών στο οποίο θα λαμβάνονται υπόψη και η συμπληρωματικότητα των πόρων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Όσον αφορά τις ερευνητικές κοινότητες, μια ενισχυμένη βασική χρηματοδότηση προσφέρει την ευκαιρία εφαρμογής ερευνητικών προγραμμάτων από τη βάση προς την κορυφή με βάση τις στρατηγικές ανάγκες της καθεμιάς εξ αυτών και, ταυτόχρονα, παρέχει τη δυνατότητα δυναμικής αλληλεπίδρασης με την πόλη και την περιφέρεια στην οποία είναι εγκατεστημένες·

32. τονίζει ότι η επιστημονική αριστεία ως πρωταρχικό κριτήριο επιλογής και οι βασικές αρχές της διεθνούς αξιολόγησης από ομοτίμους θα πρέπει να εφαρμόζονται για τη διάθεση πόρων σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας·

33. αναγνωρίζει ότι τα επιτυχημένα πρότυπα έρευνας και καινοτομίας που έχουν εφαρμοστεί σε μια περιφέρεια δεν μπορούν απλώς να αντιγραφούν και να μεταφερθούν σε άλλες περιφέρειες. Παρόλα αυτά, εάν λαμβάνονται υπόψη οι εκάστοτε διαρθρωτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες, μπορούν να χρησιμεύσουν ως παραδείγματα για την ανάπτυξη κατάλληλων προτύπων σε άλλες περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών με χαμηλότερες επιδόσεις·

34. επιβεβαιώνει ότι υποστηρίζει τον συντονισμό των περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών ερευνητικών προγραμμάτων και προτεραιοτήτων, δίνει έμφαση στην αρμοδιότητα των κρατών μελών,

των περιφερειακών αρχών και των τοπικών αρχών για την έρευνα και την καινοτομία, και συνεχίζει να απορρίπτει τα συγκεντρωτικά ερευνητικά θεματολόγια και προτεραιότητες σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

35. καλεί την Επιτροπή να προωθήσει την αμοιβαία μάθηση και ανταλλαγή ορθών πρακτικών και εμπειριών μεταξύ κρατών μελών και ενδιαφερόμενων οργανώσεων για την άρση των εθνικών νομικών και/ή άλλων φραγμών στον ΕΧΕ σε σχέση με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στην Ανακοίνωση· θα ήταν επίσης σκόπιμο να προωθηθούν κοινοί προσανατολισμοί στο σύνολο της ΕΕ για θέματα επιστημονικής πολιτικής με στόχο την προώθηση και διευκόλυνση κοινών δράσεων·

36. ζητά από την Επιτροπή να υποστηρίξει τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες σε ό,τι αφορά τη χρήση των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων για την ανάπτυξη δυνατοτήτων έρευνας και ειδικά προσαρμοσμένων στρατηγικών καινοτομίας με βάση τις περιφερειακές αρμοδιότητες και τις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης κοινών ερευνητικών προγραμμάτων, σύμφωνα με τους στόχους της πολιτικής συνοχής·

37. αποδέχεται σε αυτό το πλαίσιο τη σημασία που έχει ο εντοπισμός των τομέων με τις μεγαλύτερες προοπτικές από άποψη συγκριτικού πλεονεκτήματος ως βάση για τον καθορισμό των στρατηγικών έξυπνης περιφερειακής εξειδίκευσης (3). Η ΕΕ πρέπει να ενθαρρύνει τις περιφέρειες αφ' ενός μεν να γίνουν πρωτοπόροι της καινοτομίας στους τομείς που έχουν επιλέξει, αφ' ετέρου δε να δικτυωθούν και να συνεργαστούν με άλλες περιφέρειες. Εφιστά την προσοχή σε κάθε προσπάθεια να δοθεί προτεραιότητα, μέσω της «έξυπνης εξειδίκευσης», σε περιφέρειες ή τοπικές αρχές που κατέχουν ήδη ηγετική θέση, αφήνοντας άλλες περιοχές με ελάχιστη ή καμία στήριξη. Πρέπει συνεπώς να σχεδιαστεί ένας ευρωπαϊκός χάρτης των περιφερειών με γνώμονα το επίπεδο καινοτομίας και το πεδίο εξειδίκευσης της καθεμιάς εξ αυτών. Αυτή η χαρτογράφηση μπορεί να χρησιμεύσει για την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των περιφερειών και για τη θέσπιση ειδικών μηχανισμών στήριξης των περιφερειών που εμφανίζουν υστέρηση, με τη διάθεση ειδικών πόρων για να επιτευχθεί η σύγκλιση τους με τις πλέον καινοτόμες περιφέρειες·

38. συμφωνεί με την ανάγκη δημιουργίας ενός ακριβέστερου συστήματος δεικτών και στόχων, το οποίο να υπολογίζει μεν το ποσοστό των δαπανών των επιχειρήσεων για Ε&Α, αλλά να συνεκτιμά και πτυχές που σχετίζονται με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας. Με άλλα λόγια, ένα ολοκληρωμένο σύστημα μέτρησης της αποτελεσματικότητας των συστημάτων Ε&Α και της παραγωγικότητας της καινοτομίας (4).

Γ. Βελτιστή διακρατική συνεργασία και ανταγωνισμός

39. τονίζει ότι η ΕΕ πρέπει να αναλάβει επειγόντως συνεκτική δράση, προκειμένου να καταβληθούν οι απαραίτητες προσπάθειες και να δημιουργηθεί ο αναγκαίος αντίκτυπος για την αντιμετώπιση των μεγάλων προκλήσεων με τα περιορισμένα δημόσια κεφάλαια που διατίθενται για την έρευνα·

(3) CdR 373/2010 fin

(4) CdR 374/2010 fin

40. επιβεβαιώνει την πεποίθησή της ότι με την ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας εντός και μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών μπορούν να δημιουργηθούν συνέργειες και, ως εκ τούτου, προστιθέμενη αξία για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας. Οι Ευρωπαϊκοί Όμιλοι Περιφερειακής Συνεργασίας (EGTCS) αποτελούν πολύτιμο εργαλείο επιτυχούς εφαρμογής της περιφερειακής συνεργασίας, μεταξύ άλλων στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας. Αυτό θα τονώσει την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης στην παγκόσμια αγορά γνώσης·

41. υπογραμμίζει ότι το ενδιαφέρον για την παραγωγή, τη διάδοση και την αξιοποίηση της γνώσης θα πρέπει να διοχετεύεται αποτελεσματικά, λαμβάνοντας υπόψη τα στρατηγικά συμφέροντα των δημόσιων και των ιδιωτικών ενδιαφερόμενων μερών και εξασφαλίζοντας τη συμμετοχή των τελευταίων στη διαμόρφωση των στρατηγικών προγραμμάτων. Αυτό απαιτεί την υποστήριξη της διεθνούς δικτύωσης, ώστε οι καλύτεροι ερευνητές να συνεργάζονται μεταξύ τους για να δώσουν απαντήσεις στις μεγάλες προκλήσεις·

42. τονίζει την ανάγκη για καλύτερο συντονισμό και συνέργεια μεταξύ τοπικών και περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών διασυνοριακών στρατηγικών έρευνας και καινοτομίας, επιδεικνύοντας σεβασμό προς τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διαφόρων πλαισίων και ενισχύοντας τις δυνατότητες συμπληρωματικότητας και συνεργασίας μεταξύ τους·

43. επιβεβαιώνει την άποψη ότι απαιτείται μεγαλύτερος συντονισμός μεταξύ της έρευνας και της βιομηχανίας, ώστε να προαχθεί η κατά τόπους έξυπνη ειδικευση στον τομέα των βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής (όπως η νανοτεχνολογία, η μικροηλεκτρονική και η νανοηλεκτρονική, η βιομηχανική βιοτεχνολογία, η φωτονική, τα προηγμένα υλικά και οι προηγμένες τεχνολογίες παραγωγής), να τονωθούν τα διεθνικά δίκτυα και να ενισχυθεί η συνεργασία σε περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο ⁽⁵⁾, προωθώντας παράλληλα τη δημιουργία σταθερής απασχόλησης με υψηλό επίπεδο ειδικευσης·

44. συμφωνεί ότι τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες θα πρέπει να προωθήσουν και να υλοποιήσουν κοινά θεματολόγια έρευνας που να καλύπτουν τις μείζονες προκλήσεις, την ανταλλαγή πληροφοριών και ορθών πρακτικών σε συμφωνημένους τομείς προτεραιότητας καθώς και να εξασφαλίσουν τη δέσμευση και τη στρατηγική διάθεση επαρκών εθνικών κονδυλίων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο στους εν λόγω τομείς·

45. θεωρεί ότι επιβάλλεται η άρση των νομικών και άλλων φραγμών στη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα των εθνικών και διεθνών προγραμμάτων προκειμένου να καταστεί δυνατή η κοινή χρηματοδότηση ερευνητικών σχεδίων και υποδομών σε εθνικό, περιφερειακό ή διεθνές επίπεδο·

46. καλεί την Επιτροπή να παρέχει ουσιαστική και αποτελεσματική στήριξη στα κράτη μέλη και τους οργανισμούς χρηματοδότησης της έρευνας κατά την υλοποίηση κοινών διεθνών αξιολογήσεων από ομότιμους και τον καθορισμό κοινών προτύπων χρηματοδότησης·

47. υπογραμμίζει ότι η επιστημονική αριστεία βασίζεται σε εγκαταστάσεις και ερευνητικές υποδομές παγκοσμίου κλάσους, συμπεριλαμβανομένων των ηλ-υποδομών. Τέτοιες ερευνητικές υποδομές έχουν πολύ μεγάλη σημασία για την Ευρώπη, διότι προσελκύουν

ταλέντα και τονώνουν την καινοτομία και τις επιχειρηματικές ευκαιρίες, συμβάλλοντας παράλληλα στη δημιουργία θέσεων εργασίας·

48. αναγνωρίζει τον βασικό ρόλο των ερευνητικών υποδομών στα συστήματα καινοτομίας που βασίζονται στη γνώση· χαιρέτιζει στο πλαίσιο αυτό την έννοια των Περιφερειακών Εταιρικών Μέσων και τη συνεργασία μεταξύ υποδομών έρευνας, αναγνωρίζει δε τη δυνατότητά τους να συνεισφέρουν σε μια πιο ισορροπημένη ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας με την εξασφάλιση της συμμετοχής μικρότερων ή λιγότερο έμπειρων χωρών και περιφερειών στην ανταγωνιστική έρευνα και στην απόδοση της καινοτομίας ⁽⁶⁾·

49. πιστεύει ότι πρέπει να ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα έτσι ώστε το πρόγραμμα "Ορίζοντας 2020" να στραφεί προς της μεταρρυθμίσεις που χρειάζεται η ΕΕ. Στον πυλώνα που αφορά τις κοινωνικές προκλήσεις η έμφαση θα πρέπει να δοθεί στον συνδυασμό της βέλτιστης ευρωπαϊκής εμπειρογνομosύνης σε έργα συν-δημιουργίας μεγάλης κλίμακας, που επιτρέπουν στην Ευρώπη να εφαρμόσει μεγάλες αλλαγές στην ανανέωση των δομών σε επίπεδο συστήματος πέρα από τα παραδοσιακά όρια. Η έρευνα με γνώμονα τους κλάδους, δεν παράγει επαρκή γνώση για την επίλυση των μεγάλων κοινωνικών προκλήσεων. Έμφαση θα πρέπει να δοθεί στις πολυτομεακές δραστηριότητες ΕΑΚ οι οποίες αποφέρουν ιδέες και αποτελούν συστατικά στοιχεία που είναι απαραίτητα σε αυτές τις μεταβολές ανανέωσης της διάρθρωσης του συστήματος. Στον πυρήνα της έρευνας βρίσκεται ο πειραματισμός και η πιλοτική εφαρμογή. Ένα καλό παράδειγμα αποτελεί το εκτεταμένο πεδίο των έξυπνων πόλεων. Σημαντικό στοιχείο όλων αυτών αποτελεί η δυνατότητα κλιμάκωσης των αποτελεσμάτων υπό διαφορετικές συνθήκες σε ολόκληρη την Ευρώπη ⁽⁷⁾·

50. υποστηρίζει τη δέσμευση της "Ένωσης Καινοτομίας" τα κράτη μέλη μαζί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ολοκληρώσουν ή να δρομολογήσουν μέχρι το 2015 τη δημιουργία του 60 % των ευρωπαϊκών υποδομών προτεραιότητας, όπως αυτές προσδιορίζονται τώρα στο Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Φόρουμ για τις Υποδομές Έρευνας (ΕΣΦΥΕ)·

51. συνιστά να θεμελιώσουν τα κράτη μέλη χρηματοπιστωτικές υποχρεώσεις για τη δημιουργία και τη λειτουργία των ερευνητικών υποδομών του ΕΣΦΥΕ και την προώθηση της ανάπτυξης Περιφερειακών Εταιρικών Μέσων, ιδίως κατά την κατάρτιση εθνικών χαρτών πορείας και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού·

52. καλεί την Επιτροπή να υποστηρίξει με αποτελεσματικό τρόπο, μέσω του προγράμματος "Ορίζοντας 2020", την πρόσβαση σε ερευνητικές υποδομές, καθώς και την τρέχουσα συνολική ολοκλήρωση πανευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών και όχι μόνο εκείνων στις οποίες έχει απονεμηθεί το καθεστώς Κοινοπραξίας Ευρωπαϊκής Ερευνητικής Υποδομής (KEEY)·

53. συνιστά να υποστηρίξει ενδεχομένως η Επιτροπή το κόστος λειτουργίας των ερευνητικών υποδομών μέσω πηγών χρηματοδότησης, όπως π.χ. τα Διαρθρωτικά Ταμεία·

⁽⁵⁾ CdR 374/2010 fin

⁽⁶⁾ CdR 373/2010 fin

⁽⁷⁾ CdR 402/2011 fin

54. καλεί τις εθνικές και τις περιφερειακές αρχές να συνδέσουν τους χάρτες πορείας για τις ερευνητικές υποδομές με τον χάρτη πορείας του Ευρωπαϊκού Στρατηγικού Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών και τις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης στα προγράμματα έρευνας και καινοτομίας που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, ενισχύοντας την ικανότητα των λιγότερο ευνοημένων περιοχών να φιλοξενούν και να συμμετέχουν σε ερευνητικές υποδομές πανευρωπαϊκού και διεθνούς ενδιαφέροντος·

55. εκτιμά ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να συνεργαστεί με το Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών για τον καθορισμό προτεραιοτήτων υλοποίησης του χάρτη πορείας και την παροχή συμβουλών και καθοδήγησης στα κράτη μέλη σε ό,τι αφορά την άρση των νομικών, οικονομικών ή τεχνικών εμποδίων στην υλοποίηση.

Δ. Ανοικτή αγορά εργασίας για τους ερευνητές

56. αναγνωρίζει ότι τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι ερευνητές στις διάφορες εθνικές αγορές εργασίας οφείλονται κυρίως τόσο στις διαφορετικές προσεγγίσεις όσον αφορά τις προσλήψεις, τη θεσμική αυτονομία, τις διαφορές στον σχεδιασμό στρατηγικών για τους ανθρώπινους πόρους και την προώθηση της κινητικότητας της έρευνας, όσο και στις μη ελκυστικές συνθήκες εργασίας για τους νέους ερευνητές και τους ερευνητές εκτός ΕΕ·

57. υπενθυμίζει ότι, λόγω της τρέχουσας οικονομικής κρίσης ⁽⁸⁾, χιλιάδες εργαζόμενοι έχουν ήδη απολέσει τις θέσεις εργασίας τους στα κράτη μέλη, ακόμη και εξαιρετικά εξειδικευμένοι ερευνητές κυρίως από υπηρεσίες E&A του βιομηχανικού τομέα· η τάση αυτή θα επιδεινωθεί λόγω της ανάδειξης νέων αγορών και της μετεγκατάστασης επιχειρήσεων σε χώρες με μικρότερο κόστος παραγωγής. Είναι συνεπώς απαραίτητο να αναβαθμιστούν τα επίπεδα δεξιοτήτων όλων των εργαζομένων και να προσαρμοστούν καλύτερα στις ανάγκες της αγοράς εργασίας ⁽⁹⁾·

58. πιστεύει ότι είναι σημαντικό να εξαλειφθούν οι νομικοί και άλλοι φραγμοί στην εφαρμογή ενός ανοικτού, διαφανούς και αξιοκρατικού συστήματος πρόσληψης ερευνητών καθώς και στη διασυνοριακή πρόσβαση σε εθνικές υποτροφίες και στη δυνατότητα μεταφοράς αυτών·

59. συμφωνεί ότι οι οργανισμοί ερευνών θα πρέπει να δημοσιοποιούν όλες τις κενές θέσεις χρησιμοποιώντας τα κοινά επαγγελματικά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Σταδιοδρομίας στην Έρευνα και να πληρώνουν τις θέσεις ερευνητών με βάση ανοικτές και διαφανείς διαδικασίες πρόσληψης, επιτρέποντας και τη συμμετοχή υπηκόων τρίτων χωρών. Επίσης, θα πρέπει να δημοσιεύουν τις κενές θέσεις στην πύλη θέσεων εργασίας του EurAxess (<http://ec.europa.eu/euraxess/index.cfm/lobs/index>)·

60. τονίζει ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στην κινητικότητα των ερευνητών στην Ευρώπη και ζητά την εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων με σκοπό την άρση των εμποδίων στην κινητικότητα (όπως δυνατότητα μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, εξασφάλιση κοινωνικής προστασίας, αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και μέτρα για τον συνδυασμό της οικογενειακής με την επαγγελματική ζωή) τα οποία θα διευκολύνουν την κινητικότητα των Ευρωπαίων ερευνητών και θα καταστήσουν πιο ελκυστική την προοπτική ερευνητικής σταδιοδρομίας στην ΕΕ·

61. επικροτεί τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής για την άρση των φραγμών που αντιμετωπίζουν οι ερευνητές στην ΕΕ σε θέματα

κοινωνικής ασφάλισης και την περαιτέρω διευκόλυνση της εισόδου εθνικών ερευνητών από τρίτες χώρες·

62. επιβεβαιώνει την ανάγκη προσέλκυσης εξαιρετών ερευνητών από τρίτες χώρες και ως εκ τούτου τονίζει τη σημασία ευρωπαϊκών προγραμμάτων κινητικότητας, όπως το πρόγραμμα Μαρία Κιουρί, και των μέτρων που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν σε ορισμένες περιοχές για την υποστήριξη των ερευνητών και επιστημόνων που επιστρέφουν σε αυτές·

63. ενθαρρύνει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να λάβουν μέτρα που συμβάλλουν στη βελτίωση της κινητικότητας σε όλους τους τομείς και ιδίως μεταξύ των πανεπιστημίων και της βιομηχανίας. Η στενή πανευρωπαϊκή συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων, επιχειρήσεων και οργανισμών έρευνας, με τη συμμετοχή βασικών πολιτικών παραγόντων και διοικήσεων σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο με τη μορφή του μοντέλου τριπλού έλικα, έχει μεγάλη σημασία·

64. τονίζει την ανάγκη να ενθαρρύνονται οι νέοι να αναζητούν επαγγελματική σταδιοδρομία στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, να υποστηρίζονται οι νέοι επιχειρηματίες που συμβάλουν σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας και να αξιοποιούνται τα αποτελέσματά τους στις τοπικές ή περιφερειακές κοινότητες·

65. επισημαίνει ότι είναι επιτακτικά αναγκαία η ύπαρξη καλά εκπαιδευμένου ανθρώπινου δυναμικού με τα αναγκαία προσόντα για απασχόληση στη βιομηχανία της γνώσης, και ότι η βιομηχανία αποτελεί ελκυστικό χώρο εργασίας λόγω των δυσκολιών πλήρωσης θέσεων εργασίας σε τομείς στρατηγικής σημασίας για το μέλλον, όπως η έρευνα και η επιστήμη, η μηχανική, η υγεία και τα μαθηματικά ⁽¹⁰⁾. Τα προσόντα και οι γνώσεις των εργαζομένων θα πρέπει να ανανεώνονται διαρκώς, η δε κατάρτιση θα πρέπει να επικεντρώνεται στις απαιτήσεις των νέων κλάδων και τεχνολογιών και αυτό όχι μόνο προς όφελος των επιχειρήσεων, αλλά και προς υποστήριξη των εργαζομένων που χάνουν τη θέση τους ώστε να προσαρμοστούν γρήγορα στους νέους κλάδους και τις νέες τεχνολογίες·

66. υπογραμμίζει ότι, παράλληλα με την προώθηση της αριστείας και των κορυφαίων επιδόσεων, πρέπει να διασφαλιστεί και η καλή εκπαίδευση και κατάρτιση σε κάθε περιφέρεια, επειδή αυτό αποτελεί τη βάση της ατομικής και συλλογικής ευημερίας και της ικανότητας καινοτομίας των περιφερειών ⁽¹¹⁾·

67. συνιστά τη δημιουργία από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μίας διαδικτυακής πύλης για την ανταλλαγή παραδειγμάτων βέλτιστων πρακτικών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο σχετικά με την ένταξη νέων στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των τομέων της έρευνας και της καινοτομίας ⁽¹²⁾·

Ε. Ισοτητα μεταξύ των φύλων και συνθεώρηση της διαστάσης του φύλου στην έρευνα

68. αναγνωρίζει την περιορισμένη πρόοδο που έχει σημειωθεί μέχρι στιγμής σε θέματα ισότητας των φύλων και σημειώνει ότι ορισμένα μόνον κράτη μέλη και ερευνητικοί οργανισμοί εφαρμόζουν πολιτικές για την αξιοποίηση του ταλέντου των ερευνητριών και τη συνθεώρηση της διάστασης του φύλου στον τομέα της έρευνας. Η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στον σχεδιασμό, την αξιολόγηση και την εφαρμογή της έρευνας φαίνεται ότι εξακολουθεί να είναι περιορισμένη·

⁽⁸⁾ CdR 85/2009 fin και CdR 373/2010 fin

⁽⁹⁾ CdR 85/2009 fin και CdR 373/2010 fin.

⁽¹⁰⁾ CdR 374/2010 fin

⁽¹¹⁾ CdR 83/2007 fin

⁽¹²⁾ CdR 292/2010 fin

69. τονίζει την ανάγκη να αρθούν τα εμπόδια στην πρόσληψη, τη διατήρηση της απασχόλησης και την επαγγελματική ανέλιξη των ερευνητριών, να αντιμετωπιστούν οι ανισότητες μεταξύ των δύο φύλων και να προωθηθεί η διάσταση του φύλου σε ερευνητικά προγράμματα·

70. συμφωνεί ότι, στο πλαίσιο του προγράμματος "Ορίζοντας 2020", η διάσταση του φύλου θα πρέπει να ενσωματώνεται σε όλα τα προγράμματα και έργα από το στάδιο της σύλληψής τους·

71. επικροτεί την πρωτοβουλία της Επιτροπής να προτείνει το 2013 μια "Σύσταση προς τα κράτη μέλη" με κοινές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις θεσμικές αλλαγές για την προώθηση της ισότητας των φύλων σε πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα·

72. συνιστά να συγκροτήσει η Επιτροπή μια διατομεακή επιτροπή παρακολούθησης και παροχής συμβουλών όσον αφορά την εκπροσώπηση των ερευνητριών στις δραστηριότητες του EXE και του προγράμματος "Ορίζοντας 2020".

ΣΤ. Βελτιστοποίηση της κυκλοφορίας, της πρόσβασης και της μεταφοράς, της επιστημονικής γνώσης

73. παρατηρεί ότι τα κράτη μέλη έχουν σημειώσει διαφορετικά επίπεδα προόδου ως προς την υποστήριξη πολιτικών ανοικτής πρόσβασης που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στον περιορισμό της ασύμμετρης πληροφόρησης. Επιπλέον, η μεταφορά γνώσεων μεταξύ δημόσιων ερευνητικών ιδρυμάτων και του ιδιωτικού τομέα εξακολουθεί να είναι ανεπαρκής και αυτό επηρεάζει την επιστημονική ποιότητα και τα οικονομικά αποτελέσματα που προκύπτουν από την E&A·

74. τονίζει ότι η πρόσβαση και η μεταφορά γνώσης εντός και μεταξύ των ερευνητικών ιδρυμάτων, των πανεπιστημίων και της βιομηχανίας διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στη βασική έρευνα και καινοτομία και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να ενθαρρυνθούν έντονα·

75. υπογραμμίζει ότι η προσέγγιση ανοικτής πρόσβασης στα αποτελέσματα και τα δεδομένα της χρηματοδοτούμενης με δημόσιους πόρους έρευνας αποτελεί βασικό στοιχείο για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, έτσι ώστε οι ερευνητές να μπορούν να βασίζονται στις υπάρχουσες γνώσεις και να αξιολογούν νέα ευρήματα, αποφεύγοντας την επικάλυψη των ερευνητικών προσπαθειών·

76. τονίζει τη σημασία που έχει ο συντονισμός και η εναρμόνιση των πολιτικών πρόσβασης σε επιστημονικές πληροφορίες και διαφύλαξης αυτών, καθώς και η ταυτόχρονη λήψη μέτρων ώστε η χρηματοδοτούμενη με δημόσιους πόρους έρευνα να προωθήσει τη μεταφορά γνώσεων μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα μέσω εθνικών στρατηγικών·

77. τονίζει την ανάγκη για βέλτιστη αλληλεπίδραση, διασύνδεση και στρατηγικές συμπράξεις μεταξύ πανεπιστημίων και επιχειρήσεων για την κατάρτιση κοινών συνεργατικών θεματολογίων έρευνας με στόχο τη μέγιστη αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και του αντικτύπου τους από άποψη καινοτομίας και αντιμετώπισης των σημαντικών προκλήσεων·

78. συμφωνεί ότι η ανοικτή πρόσβαση σε επιστημονικές δημοσιεύσεις θα πρέπει να καθιερωθεί ως γενική αρχή για όλα τα έργα του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, και ότι η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει να χρηματοδοτεί προγράμματα που σχετίζονται με την ανοικτή πρόσβαση· ωστόσο,

πρέπει να διασφαλιστεί η πλήρης συνεκτίμηση των απόψεων επιστημόνων και επιχειρήσεων σε ό,τι αφορά την πνευματική ιδιοκτησία και τα δικαιώματα εκμετάλλευσης·

79. προτείνει τη δρομολόγηση δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης των ενδιαφερόμενων φορέων σε ό,τι αφορά την ανοικτή πρόσβαση και την ηλεκτρονική επιστήμη. Η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς, θα πρέπει να ασχοληθεί με την ανάπτυξη προτύπων συμφωνιών κοινοπραξίας προκειμένου να ενισχυθεί η μεταφορά γνώσεων·

Z. Βήματα προόδου και ολοκλήρωση του EXE

80. τονίζει ότι τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες θα πρέπει να προβούν στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και να διαμορφώσουν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την ολοκλήρωση του EXE. Επίσης, θα πρέπει να υποστηρίξουν την υλοποίηση των εν λόγω μεταρρυθμίσεων, διευκολύνοντας τις δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των οργάνων χρηματοδότησης και εκτέλεσης ερευνών·

81. συνιστά την ανάπτυξη δικτύων εταιρικών σχέσεων τριπλού έλικα εντός περιφερειών που μπορούν να συνεργαστούν για τον συντονισμό των ενεργειών και υπογραμμίζει τη σημασία της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, συμπεριλαμβανομένου του τομέα των στρατηγικών έξυπνης ειδικεύσης, με την ενσωμάτωση «εδρών EXE» στο κοινотικό σύστημα περιφερειακής έρευνας και καινοτομίας και με την υποστήριξη διεθνών δικτύων σχετιζόμενων με συγκεκριμένες περιφερειακές ικανότητες·

82. τονίζει την ανάγκη να παρακολουθείται και να αξιολογείται η πρόοδος κατά την εφαρμογή των δράσεων EXE που προσδιορίζονται στην Ανακοίνωση, από τα κράτη μέλη, την Επιτροπή και τους ενδιαφερόμενους φορείς στον χώρο της έρευνας. Χαιρετίζει, σε αυτό το πλαίσιο, την ανάπτυξη από την Επιτροπή των εξαγγελθέντων μηχανισμών παρακολούθησης του EXE· καλεί την Επιτροπή, να διασφαλίσει τη διαφάνεια της διαδικασίας ανάπτυξης των αναγγελθέντων μηχανισμών παρακολούθησης του EXE και της επιλογής των δεικτών, με τη συμμετοχή των κρατών μελών. Η επιλογή των κριτηρίων και ο αριθμός των δεικτών θα πρέπει να είναι οι ελάχιστοι δυνατοί που απαιτούνται για την επαρκή αξιολόγηση της προόδου της ολοκλήρωσης του EXE. Οι καθιερωμένες διαδικασίες συνεργασίας με τη Eurostat, τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες και τις τοπικές αρχές (π.χ. υπουργεία) θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τη συλλογή δεδομένων από ιδρύματα ερευνών και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα·

83. χαιρετίζει τις προσπάθειες απλοποίησης διαδικασιών, καθώς και τη δημοσίευση του "Πρακτικού Οδηγού" για τις δυνατότητες χρηματοδότησης από την ΕΕ⁽¹³⁾· επιδοκιμάζει ιδιαίτερος τις συνεχιζόμενες προσπάθειες για να καταστεί δυνατή η χρηματοδότηση διαφορετικών φάσεων έργων από διαφορετικά προγράμματα σε διαρκή βάση. Θα επικροτούσε την εξέλιξη του εν λόγω Πρακτικού Οδηγού σε μια ολοκληρωμένη αλλά και προσβάσιμη ψηφιακή πύλη πληροφοριών και πηγών για σχετικά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας⁽¹⁴⁾·

84. καλεί την Επιτροπή να μεριμνήσει ώστε το πρόγραμμα "Ορίζοντας 2020" να συμβάλει στην εδραίωση της ολοκλήρωσης και της λειτουργίας του EXE, υποστηρίζοντας δράσεις σχετικά με τη σταδιοδρομία και την κινητικότητα των ερευνητών, τις υποδομές έρευνας, την ισότιμη μεταχείριση των φύλων, τη διασυνοριακή συνεργασία, την ανοικτή πρόσβαση και τη μεταφορά γνώσεων·

⁽¹³⁾ CdR 67/2011 fin, CdR 373/2010 fin, CdR 230/2010 fin.

⁽¹⁴⁾ CdR 373/2010 fin.

85. επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να διαβιβάζεται, από το 2014, στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πλήρης αξιολόγηση της προόδου σε ετήσια βάση·

86. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διαβιβάσει την έκθεση προόδου για τον ΕΧΕ στην Επιτροπή των Περιφερειών.

Βρυξέλλες, 31 Ιανουαρίου 2013

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η στρατηγική της ΕΕ για την εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων 2012-2016»

(2013/C 62/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- συμφωνεί ότι η υλοποίηση της στρατηγικής απαιτεί μία συνεκτική και πολυδιάστατη προσέγγιση, που προϋποθέτει τη συμμετοχή διάφορων παραγόντων, όπως κυβερνήσεων σε διάφορα επίπεδα, αρχών ποινικής δίωξης, στελεχών δημόσιων υπηρεσιών, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και οργανώσεων εθελοντών. Η γεωγραφική εγγύτητα ορισμένων πόλεων και περιφερειών σε σημεία εισόδου θυμάτων εμπορίας και σε τόπους στους οποίους λαμβάνει χώρα εκμετάλλευση, διευκολύνει τον εντοπισμό και την υποστήριξη των θυμάτων και την ανάληψη πρωτοβουλιών ενημέρωσης σε στενή συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών, πράγμα που θα ωφελήσει άμεσα τόσο τα θύματα όσο και την κοινωνία συνολικά·
- επισημαίνει πως η Επιτροπή θα πρέπει, στο πλαίσιο των περαιτέρω εργασιών της, να αναδείξει σαφέστερα και να διαδώσει τα διάφορα μέτρα, τα οποία διατίθενται για τον περιορισμό της ζήτησης και καλεί την Επιτροπή να διευκρινίσει σαφέστερα το θέμα της ζήτησης, η οποία μπορεί να αφορά 1) την εκμετάλλευση της εργατικής δύναμης, 2) τη σεξουαλική εκμετάλλευση ή 3) τη σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών·
- είναι πεπεισμένη ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές είναι καταλληλότερες από τις κεντρικές ή εθνικές αρχές για να διαπιστώσουν αν κάποιος έπεσε θύμα εμπορίας ανθρώπων. Επομένως, θα ήταν σκόπιμο να συμμετέχει η Επιτροπή των Περιφερειών στη χάραξη κατευθυντήριων γραμμών για την αναγνώριση των θυμάτων και την προστασία των παιδιών·
- υπογραμμίζει ότι η αποτελεσματικότητα της πολυκλαδικής προσέγγισης που σχεδιάζει η Επιτροπή για την εφαρμογή της στρατηγικής θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την ενεργό συμμετοχή των παραγόντων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·
- επιθυμεί, επίσης, ως εκπρόσωπος των τοπικών και περιφερειακών αρχών, να συμμετάσχει στην πλατφόρμα της κοινωνίας των πολιτών και στην πλατφόρμα ιδιωτικού τομέα και εργοδοτών που προτείνεται στη στρατηγική·
- χαιρετίζει την πρόταση να διευρυνθούν οι γνώσεις όσον αφορά τη διάσταση του φύλου στην εμπορία ανθρώπων, καθώς και σχετικά με τις απειλούμενες ομάδες, ωστόσο καλεί την Επιτροπή να μην επικεντρωθεί στη διάσταση του φύλου μόνον όσον αφορά τα θύματα, αλλά να λάβει επίσης υπόψη ότι και στην πλευρά της ζήτησης υπάρχουν σημαντικές διαφορές όσον αφορά τα δύο φύλα·

Εισηγήτρια

η κ. Jelena DRENJANIN (EVP-SPE), Μέλος του δημοτικού συμβουλίου του Huddinge

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων 2012–2016

COM(2012) 286 τελικό

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών - Η στρατηγική της ΕΕ για την εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων 2012–2016**I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ****Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ****Γενικές παρατηρήσεις**

1. χαιρετίζει την ανακοίνωση της Επιτροπής καθώς και τις προσπάθειες της πρόσφατα διορισθείσας Συντονίστριας Δράσης της ΕΕ κατά της Εμπορίας·

2. διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η Επιτροπή ανταποκρίνεται σε παλαιότερο αίτημα της ΕτΠ να καταρτίσει ειδικά σχέδια δράσης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και να εντάξει τα σχετικά μέτρα στις σχέσεις της με τρίτες χώρες·

3. αναγνωρίζει ότι η εφαρμογή της οδηγίας 2011/36/ΕΕ, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, του πρωτοκόλλου των Ηνωμένων Εθνών που υπογράφηκε στο Παλέρμο το 2000 για την εμπορία ανθρώπων και της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, συνιστούν σημαντικά βήματα προς την εντατικότερη διεθνή συνεργασία σε αυτόν τον τομέα. Η ΕτΠ παροτρύνει συνεπώς την Επιτροπή να συνεχίσει να ασκεί πίεση στα κράτη μέλη ώστε να κυρώσουν και να εφαρμόσουν σύντομα αυτές τις σημαντικές διεθνείς συμβάσεις·

4. συμφωνεί ότι η υλοποίηση της στρατηγικής απαιτεί μία συνεκτική και πολυδιάστατη προσέγγιση, που προϋποθέτει τη συμμετοχή διάφορων παραγόντων, όπως κυβερνήσεων σε διάφορα επίπεδα, αρχών ποινικής δίωξης, στελεχών δημόσιων υπηρεσιών, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και οργανώσεων εθελοντών. Στην ανακοίνωση δεν δίδεται ιδιαίτερη σημασία στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, παρότι αυτές διαδραματίζουν ήδη πολύ σημαντικό ρόλο και μπορούν, επίσης, να συμβάλουν περαιτέρω στην πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, αλλά και στην παροχή στήριξης των θυμάτων και την προστασία τους. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι σε καλύτερη θέση να λάβουν υπόψη τις ανησυχίες των πολιτών και των κατοίκων και, επιπλέον, μπορούν να βρουν λύσεις και να αναπτύξουν στρατηγικές προσαρμοσμένες στα τοπικά δεδομένα. Όσον αφορά την αναγνώριση του καθεστώτος θύματος, τη γνωστοποίηση κακοποιήσεων και την υλοποίηση μέτρων ευαισθητοποίησης, η συμβολή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών αναμφίβολα θα αυξήσει την αποτελεσματικότητα των προγραμματισμένων μέτρων. Η γεωγραφική εγγύτητα ορισμένων πόλεων και περιφερειών σε σημεία εισόδου θυμάτων εμπορίας

και σε τόπους στους οποίους λαμβάνει χώρα εκμετάλλευση, διευκολύνει τον εντοπισμό και την υποστήριξη των θυμάτων και την ανάληψη πρωτοβουλιών ενημέρωσης σε στενή συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών, πράγμα που θα ωφελήσει άμεσα τόσο τα θύματα όσο και την κοινωνία συνολικά·

5. ανησυχεί επειδή σε πολλά σημεία της στρατηγικής δεν γίνεται **καμία διάκριση μεταξύ των διαφόρων μορφών εμπορίας ανθρώπων**. Συνήθως τα αίτια στις διάφορες χώρες καταγωγής (φτώχεια, αποκλεισμός, ελλιπής εκπαίδευση), και οι ανάγκες για τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης του φαινομένου είναι οι ίδιες. Όμως, όσον αφορά τη λήψη μέτρων για τη μείωση της ζήτησης στις χώρες προορισμού, είναι απαραίτητο να γίνεται διάκριση μεταξύ της εμπορίας με σκοπό την εκμετάλλευση της εργατικής δύναμης, της εμπορίας με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση και της εμπορίας με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών. Η εμπορία ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση (που συνιστά κατά την Επιτροπή την κυρίαρχη μορφή εμπορίας ανθρώπων) έχει και μία διάσταση φύλου η οποία οφείλεται βασικά στις ανισότητες μεταξύ ανδρών και γυναικών. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η αύξηση της εμπορίας ανθρώπων με σκοπό την εκμετάλλευση εργατικού δυναμικού. Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητά από την Επιτροπή να **αναδείξει εντονότερα αυτές τις διαφορές και να προσαρμόσει ανάλογα τα προτεινόμενα μέτρα καταπολέμησης** (βλ. σημείο 13 κατωτέρω)·

Οι θέσεις της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με τις πέντε προτεραιότητες της ανακοίνωσης**α. Εντοπισμός, προστασία και υποστήριξη των θυμάτων εμπορίας**

6. αναγνωρίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές συχνά συμμετέχουν σε μηχανισμούς παραπομπής των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων όταν η εμπορία πραγματοποιείται σε κράτος μέλος (σε διαφορετικό βαθμό, ανάλογα με την κατανομή αρμοδιοτήτων σε εθνικό επίπεδο). Το γεγονός αυτό θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται καλύτερα στη στρατηγική και να αναφέρεται ρητά ότι οι μηχανισμοί **θα διαμορφώνονται σε συνεργασία με τις αρμόδιες τοπικές και περιφερειακές αρχές κάθε κράτους μέλους**. Η υφιστάμενη διατύπωση «Οι μηχανισμοί αυτοί πρέπει να [...] προβλέπουν τη συμμετοχή όλων των σχετικών δημόσιων αρχών και της κοινωνίας των πολιτών» δεν είναι αρκετά σαφής·

7. σε περίπτωση που οι τοπικές και περιφερειακές αρχές αναλάβουν την αρμοδιότητα για τους μηχανισμούς παραπομπής, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνονται **να χορηγούν ανάλογη χρηματοδότηση σε τοπικό επίπεδο**·

8. χαιρετίζει το σχέδιο της Επιτροπής να αναπτύξει ένα πρότυπο διεθνικού μηχανισμού παραπομπής της ΕΕ. **Η Επιτροπή των Περιφερειών θα μπορούσε να συμβάλει εποικοδομητικά στις διαβουλεύσεις σχετικά με αυτόν τον μηχανισμό**, ενθαρρύνοντας την ανταλλαγή των βέλτιστων πρακτικών και αξιοποιώντας, ενδεχομένως, τα ήδη υπάρχοντα δίκτυα συνεργασίας·

9. είναι πεπεισμένη ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές είναι καταλληλότερες από τις κεντρικές ή εθνικές αρχές για να διαπιστώσουν αν κάποιος έπασε θύμα εμπορίας ανθρώπων. **Επομένως, θα ήταν σκόπιμο να συμμετέχει η Επιτροπή των Περιφερειών στη χάραξη κατευθυντήριων γραμμών για την αναγνώριση των θυμάτων και την προστασία των παιδιών**. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στα συστήματα υγείας εφόσον αυτά έρχονται πρώτα σε επαφή με τα θύματα·

10. θεωρεί ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να ενημερώνουν ενεργά και αποτελεσματικά σχετικά με τα δικαιώματα των θυμάτων. Σε διάφορες πόλεις και περιφέρειες της ΕΕ έχουν εφαρμοστεί με επιτυχία σχέδια που κατέδειξαν ότι η διάδοση πληροφοριών σε τοπικό επίπεδο μπορεί να είναι πολύ αποτελεσματική, π.χ. με τη διανομή ενημερωτικών εντύπων και τη διοργάνωση εκστρατειών ενημέρωσης. **Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητά από την Επιτροπή να λάβει υπόψη το γεγονός αυτό και επιθυμεί να δοθεί έμφαση στην τοπική διάσταση της στρατηγικής, π.χ. στη Δράση 4 της προτεραιότητας Α·**

β. Ενίσχυση της πρόληψης της εμπορίας ανθρώπων

11. υπενθυμίζει ότι η οδηγία 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της περιέχει μία διάταξη η οποία δεσμεύει τα κράτη μέλη να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την αποδάρρυνση και τη μείωση της ζήτησης που εννοεί όλες τις μορφές εκμετάλλευσης σε σχέση με την εμπορία ανθρώπων. Σε αυτό το πλαίσιο, θα πρέπει να εξεταστεί η λήψη μέτρων για να καταστεί ποινικό αδίκημα η χρήση υπηρεσιών από άτομο για το οποίο είναι γνωστό ότι αποτελεί θύμα εμπορίας ανθρώπων. **Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή θα πρέπει, στο πλαίσιο των περαιτέρω εργασιών της, να αναδείξει σαφέστερα και να διαδώσει τα διάφορα μέτρα, τα οποία διατίθενται για τον περιορισμό της ζήτησης**. Στο πλαίσιο αυτό μπορεί να εισαγάγει μέτρα έρευνας, εκπαίδευσης και ενημέρωσης, προκειμένου να ευαισθητοποιήσει τους πολίτες σχετικά με τους παράγοντες που μπορούν να καλλιεργήσουν τις διάφορες μορφές εμπορίας ανθρώπων. Όσον αφορά την καταπολέμηση της εκμετάλλευσης εργατικού δυναμικού, η εκστρατεία για τις υπεύθυνες αγορές ("Buy responsibly") του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης (ΔΟΜ) αποτελεί καλό παράδειγμα. Ένα περαιτέρω μέτρο, το οποίο έχουν εφαρμόσει ή εξετάζουν ορισμένα κράτη μέλη, είναι η απαγόρευση της αγοράς σεξουαλικών υπηρεσιών, μεταξύ άλλων για να μειωθεί το κίνητρο για την εμπορία ανθρώπων με σκοπό την πορνεία·

12. διαπιστώνει με λύπη ότι η παραπομπή που περιέχεται στη Δράση 1 της προτεραιότητας Β «προσπάθεια κατανόησης και μείωση της ζήτησης» σχετικά με την εκστρατεία του ΔΟΜ για τις υπεύθυνες αγορές ("Buy Responsibly") είναι ατυχής και θα μπορούσε να παρερμηνευτεί ως αντιμετώπιση των γυναικών και των παιδιών ως εμπορεύματος που υπόκειται σε κανόνες υπεύθυνων αγορών. Επειδή δεν μπορεί να υπήρχε τέτοια πρόθεση, προτείνεται η αναδιτύπωση του κειμένου·

13. καλεί την Επιτροπή να διευκρινίσει σαφέστερα το θέμα της ζήτησης, η οποία μπορεί να αφορά 1) την εκμετάλλευση της εργατικής δύναμης, 2) τη σεξουαλική εκμετάλλευση ή 3) τη σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με την υποδιαίρεση της Δράσης 1 της προτεραιότητας Β σε τμήματα και την ανάλογη προσαρμογή των μέτρων για τη μείωση της ζήτησης·

14. καλεί τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να αναπτύξουν περαιτέρω τις ικανότητές τους στον τομέα της αναγνώρισης και της υποστήριξης των θυμάτων της εμπορίας ανθρώπων, ώστε να μπορούν να αναλάβουν σαφέστερο ρόλο κατά τις εργασίες για την υποστήριξη των θυμάτων·

15. συνιστά, στο πλαίσιο της πρόληψης, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές να επιστήσουν περισσότερο την προσοχή των τοπικών κοινοτήτων στο πρόβλημα της εμπορίας ανθρώπων, συμβάλλοντας στη μεγαλύτερη ευαισθητοποίησή τους με ενημερωτικό υλικό, εκδηλώσεις, επιμόρφωση τοπικού πληθυσμού και των τοπικών κοινωνικών υπηρεσιών κλπ. Τοπικές ομάδες της κοινωνίας των πολιτών και άλλες ομάδες θα μπορούσαν να συνεργαστούν με την (τοπική) αστυνομία, τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και άλλους ενδιαφερόμενους, προκειμένου να διερευνήσουν τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η εμπορία ανθρώπων στην κάθε περιοχή και να καταρτίσουν σχέδια τοπικής δράσης για την πρόληψη και την εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων. **Η Επιτροπή θα πρέπει να παροτρύνει σαφώς στη στρατηγική τα κράτη μέλη να προαγάγουν μια παρόμοια συνεργασία·**

16. τονίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές πρωτοβουλίες για την προώθηση της ανάπτυξης και της απασχόλησης στις χώρες προέλευσης μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων. Αυτός είναι ένας ακόμη λόγος για τον οποίο θα πρέπει στις περαιτέρω εργασίες να υπογραμμιστεί ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών ως σημαντικών παραγόντων·

17. ζητά να συμμετέχει στην αξιολόγηση των υφιστάμενων πρωτοβουλιών πρόληψης, καθώς και στην επεξεργασία περαιτέρω κατευθυντήριων γραμμών σε επίπεδο ΕΕ και σε ενημερωτικές εκστρατείες με θέμα την ισότητα·

18. ενθαρρύνει την Επιτροπή, στις προσπάθειές της στα πλαίσια των εκστρατειών ευαισθητοποίησης σε ενωσιακό επίπεδο, **να λαμβάνει υπόψη τις σχετικές γνώσεις πολλών τοπικών και περιφερειακών αρχών και ενώσεων εθελοντών** και να μεριμνήσει συνεπώς για τη συμμετοχή τους στις εργασίες·

γ. Κλιμάκωση της δίωξης των ασκούντων εμπορία ανθρώπων

19. τονίζει ότι η τοπική αστυνομία γνωρίζει καλύτερα τις κατά τόπους συνθήκες και συνεπώς μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην αποκάλυψη της εμπορίας ανθρώπων, στην διερεύνηση της πηγής παρόμοιων αξιόποινων πράξεων, κλπ. Καλεί τα κράτη μέλη, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, να εξετάσουν τη δυνατότητα να παραχωρηθεί στις τοπικές αρχές δίωξης του εγκλήματος πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων και σε μέτρα κατάρτισης στον τομέα της αποκάλυψης παρόμοιων αξιόποινων πράξεων, καθώς και να εξετάσουν τη δυνατότητα να ανατεθούν στις εν λόγω αρχές ανάλογες αρμοδιότητες·

20. καλεί τα κράτη μέλη να μην αναθέτουν όλες τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα στα ειδικά σώματα ασφαλείας. Σύμφωνα με την οδηγία 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, **ακόμη και ο τελευταίος κρίκος της αλυσίδας στην ιεραρχία της αστυνομίας ή και άλλοι υπάλληλοι πρέπει να διαθέτουν γνώσεις σχετικά με αξιόποινες πράξεις που αφορούν την εμπορία ανθρώπων και την αναγνώριση ενδείξεων περί εμπορίας ανθρώπων**, διότι αυτό το επίπεδο έρχεται πρώτο σε επαφή με το θύμα. Αυτό δεν θα πρέπει βέβαια να εμποδίζει τη δημιουργία παράλληλων, πολυκλαδικών εθνικών μονάδων επιβολής του νόμου.

21. προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη Δράση 1 της προτεραιότητας Γ «Δημιουργία εθνικών πολυκλαδικών μονάδων επιβολής του νόμου» να απευθύνει έκκληση προς τα κράτη μέλη **να μεριμνούν για τη συμμετοχή υπαλλήλων των τοπικών και περιφερειακών αρχών στις εθνικές πολυκλαδικές μονάδες επιβολής του νόμου**, που θα δημιουργηθούν στο πλαίσιο της στρατηγικής. Προτείνει επίσης να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των εταίρων του τοπικού επιπέδου και μεταξύ των περιφερειακών αστυνομικών δυνάμεων στα διάφορα κράτη μέλη της ΕΕ στον τομέα της κατάρτισης του προσωπικού των τοπικών αστυνομικών δυνάμεων, ιδιαίτερα στις περιφέρειες εκείνες όπου συνήθως παρατηρούνται τέτοια φαινόμενα, καθώς και στον τομέα της γνωστοποίησης και καταπολέμησης των περιπτώσεων εμπορίας ανθρώπων. Θα ήταν σκόπιμο οι τοπικές και περιφερειακές αρχές και οι οργανώσεις τους σε εθνικό (ή περιφερειακό) επίπεδο να συμμετέχουν ενεργά στις διαβουλεύσεις για την προετοιμασία της δημιουργίας τέτοιων μονάδων, πρωτίστως επειδή με αυτόν τον τρόπο δημιουργούνται και δίαυλοι επικοινωνίας μεταξύ του τοπικού, περιφερειακού και εθνικού επιπέδου διακυβέρνησης.

22. για να αποφευχθεί η αλληλοεπικάλυψη εργασιών, υπενθυμίζει τις εργασίες της Μόνιμης Επιτροπής επιχειρησιακής συνεργασίας σε θέματα εσωτερικής ασφάλειας (COSI). Σε αυτές τις εργασίες η εμπορία ανθρώπων συνιστά μία από οκτώ προτεραιότητες που απαιτεί τη συνεργασία των κρατών μελών. Για τον σκοπό αυτόν, θεσπίστηκε ειδική διαδικασία με σαφείς στόχους και με συγκεκριμένη υλοποίηση και απαιτήσεις σχετικά με τη συνέχεια της δράσης. ⁽¹⁾ Στη Δράση 1 της προτεραιότητας Γ αναφέρονται σύντομα οι εργασίες αυτές χωρίς όμως να διευκρινίζεται η σχέση μεταξύ της στρατηγικής της Επιτροπής και των εργασιών της επιτροπής COSI.

δ) **Ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ βασικών παραγόντων και συνοχή των πολιτικών**

23. υπογραμμίζει ότι η αποτελεσματικότητα της πολυκλαδικής προσέγγισης που σχεδιάζει η Επιτροπή για την εφαρμογή της στρατηγικής θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την ενεργό συμμετοχή των παραγόντων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

24. επιθυμεί να συμβάλει στην ένταξη της καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων στις εξωτερικές πολιτικές δραστηριότητες της ΕΕ. Η εμπορία ανθρώπων αποτελεί σημαντικό θέμα στα πλαίσια της πολιτικής διεύρυνσης και γειτονίας της ΕΕ και, επομένως, **η ΕΤΠ θα μπορούσε να μεριμνήσει ώστε να συζητηθούν τα σχετικά θέματα στις Μικτές Συμβουλευτικές Επιτροπές** και στις ομάδες εργασίας με τις υποψήφιες για ένταξη χώρες, καθώς και στο πλαίσιο της Ευρωμεσογειακής Συνέλευσης των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών (ARLEM) και της Διάσκεψης των Περιφερειακών και Τοπικών Αρχών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης (CORLEAP).

25. επιθυμεί, επίσης, ως εκπρόσωπος των τοπικών και περιφερειακών αρχών, να συμμετάσχει στην **πλατφόρμα της κοινωνίας των πολιτών** και στην **πλατφόρμα ιδιωτικού τομέα και εργοδοτών** που προτείνεται στη στρατηγική.

ε. **Αύξηση των γνώσεων σχετικά με όλες τις μορφές εμπορίας ανθρώπων και αποτελεσματική απάντηση στις διαφαινόμενες ανησυχίες**

26. **χαιρετίζει την πρόταση να διευρυνθούν οι γνώσεις όσον αφορά τη διάσταση του φύλου στην εμπορία ανθρώπων**, καθώς και σχετικά με τις απειλούμενες ομάδες. Οι γνώσεις αυτές θα ήταν ιδιαίτερα πολύτιμες για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και τους συνεργάτες τους, επειδή συχνά βρίσκονται στην πρώτη γραμμή όσον αφορά την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων και την περιθάλψη των θυμάτων εμπορίας.

27. καλεί την Επιτροπή **να μην επικεντρωθεί στη διάσταση του φύλου μόνον όσον αφορά τα θύματα, αλλά να λάβει επίσης υπόψη ότι και στην πλευρά της ζήτησης υπάρχουν σημαντικές διαφορές όσον αφορά τα δύο φύλα**. Η παροχή σεξουαλικών υπηρεσιών, που αποτελεί με μεγάλη διαφορά το σημαντικότερο κίνητρο για τα άτομα που ασχολούνται με την εμπορία ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση, απευθύνεται κυρίως στους άνδρες. Αυτή η διαφορά μεταξύ των δύο φύλων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στις προσπάθειες για την ανάπτυξη των γνώσεων σχετικά με τη διάσταση του φύλου στην εμπορία ανθρώπων.

Βρυξέλλες, 31 Ιανουαρίου 2013.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

⁽¹⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου 1538/10 σχετικά με τη δημιουργία και την εφαρμογή κύκλου πολιτικής της ΕΕ για το οργανωμένο και το σοβαρό διεθνές έγκλημα.

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενίσχυση της ιθαγένειας της ΕΕ: προώθηση των εκλογικών δικαιωμάτων των πολιτών της Ένωσης»

(2013/C 62/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- τονίζει πόσο σημαντικό είναι να συμμετέχουν οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον δημοκρατικό βίο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυρίως στη χώρα όπου διαμένουν. Εξασφαλίζοντας τη συμμετοχή των πολιτών στη διεργασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και στα πολιτικά δρώμενα στη χώρα διαμονής τους, η ιθαγένεια της ΕΕ συμβάλλει στην ενίσχυση της οικοδόμησης της ευρωπαϊκής δημοκρατίας·
- εφιστά την προσοχή στη σημαντική συμβολή που έχει αυτή η αίσθηση του ανήκειν στη διαμόρφωση μιας πιο απτής εικόνας της ΕΕ στα μάτια των πολιτών. Προς τούτο επιβάλλεται να ενισχύσουμε αυτήν την αίσθηση, να ευαισθητοποιήσουμε περισσότερο τους πολίτες και να συνεχίσουμε τις προσπάθειες για να φέρουμε την ΕΕ πιο κοντά στους πολίτες της, με τις δράσεις και τα μέσα που διαθέτουμε·
- εφιστά την προσοχή στον πρωταγωνιστικό ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στη συνεχή προώθηση και ενίσχυση της κατανόησης της ευρωπαϊκής ιθαγένειας και των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτήν. Πράγματι, καθώς αποτελούν το πλησιέστερο επίπεδο αρχής στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι αρχές αυτές είναι εκείνες που μπορούν να συμβάλουν τα μέγιστα στην ανάπτυξη της συμμετοχικής δημοκρατίας και στην καλύτερη κατανόηση των πλεονεκτημάτων της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης·
- ενόψει των ευρωεκλογών του 2014, υπογραμμίζει ότι είναι πολύ σημαντικό να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση όλων των πολιτών της Ένωσης όσον αφορά τα δικαιώματά τους, και ιδιαίτερα τα εκλογικά τους δικαιώματα στο κράτος μέλος διαμονής τους, και να διευκολυνθεί η άσκηση αυτών των δικαιωμάτων·
- η ΕτΠ ζητεί από τα κράτη μέλη, με σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας, να διασφαλίσουν τη δυνατότητα συμμετοχής, όχι μόνο στις δημοτικές, αλλά και στις περιφερειακές εκλογές, εγγυώμενα έτσι την άσκηση των εκλογικών δικαιωμάτων τους που απορρέουν από την ιθαγένεια της Ένωσης·
- με τον απαιτούμενο σεβασμό στην αρχή της επικουρικότητας, προτείνει στα κράτη μέλη να αναζητήσουν μέτρα που θα καταστήσουν εφικτό τον συγχρονισμό των τοπικών και περιφερειακών τους εκλογών με τις ευρωεκλογές· πιστεύει δε ότι αυτό θα μπορούσε να συμβάλει στην ευαισθητοποίηση των πολιτών της ΕΕ σε σχέση με τον αντίκτυπο των ευρωπαϊκών, των τοπικών και των περιφερειακών εκλογών στην καθημερινή τους ζωή.

Εισηγητής

György GÉMESI (HU/EPP), Δήμαρχος του Gödöllő

Έγγραφο αναφοράς

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών – Ενίσχυση της ιθαγένειας της ΕΕ: προώθηση των εκλογικών δικαιωμάτων των πολιτών της Ένωσης

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

H ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Ιθαγένεια της ΕΕ και εκλογικά δικαιώματα

1. δεσμεύεται να προωθήσει τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, καθώς και την ιθαγένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

2. εκφράζει την ικανοποίησή της για την ανακήρυξη του 2013 ως Ευρωπαϊκού Έτους των Πολιτών. Η ιθαγένεια της Ένωσης θα κατέχει κεντρική θέση στο πλαίσιο αυτού του ευρωπαϊκού έτους, το οποίο θα αποτελέσει πραγματική ευκαιρία να ενισχυθούν ιδίως οι προσπάθειες για την αύξηση της συμμετοχής στις διάφορων επιπέδων εκλογές, με τη συνδρομή των ενδιαφερόμενων τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών, καθώς και των κύριων παραγόντων του πολιτικού βίου των κρατών μελών και των πολιτών τους·

3. συμμερίζεται την άποψη ότι η 20ή επέτειος της ιθαγένειας της ΕΕ, η οποία θεσπίσθηκε με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, και το 2013 ως Ευρωπαϊκό Έτος των Πολιτών αποτελούν την κατάλληλη ευκαιρία για να εστιαστεί η προσοχή στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ιθαγένεια της Ένωσης και να καταβληθούν προσπάθειες ώστε να εξασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή, ή ακόμη και η ενίσχυση, των δικαιωμάτων των πολιτών και ιδιαίτερα των εκλογικών τους δικαιωμάτων·

4. θεωρεί απαραίτητο να συμβάλει στην υποστήριξη της ιθαγένειας της Ένωσης και των δικαιωμάτων του πολίτη, στην προώθηση και στην εξασφάλιση της πλήρους άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι των πολιτών της Ένωσης, που προβλέπεται από τη Συνθήκη της Λισαβόνας, και στην ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών στις εκλογές, εγγυώμενη τα δικαιώματα που συνδέονται με την ιθαγένεια της Ένωσης και την άσκησή τους·

5. υπενθυμίζει ότι η πράξη της Πρωτοβουλίας των Ευρωπαίων Πολιτών (ECI), που θεσπίστηκε με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, δημιουργεί ένα νέο δικαίωμα δημοκρατικής συμμετοχής σε επίπεδο ΕΕ, το οποίο θα πρέπει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ενδυνάμωση της ευρωπαϊκής ιθαγένειας. Συνεπώς, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προώθηση αυτού του μέσου·

6. τονίζει πόσο σημαντικό είναι να συμμετέχουν οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον δημοκρατικό βίο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυρίως στη χώρα στην οποία διαμένουν. Εξασφαλίζοντας τη συμμετοχή των πολιτών στη διεργασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και στα πολιτικά δρώμενα στη χώρα διαμονής τους, η ιθαγένεια της ΕΕ συμβάλλει στην ενίσχυση της οικοδόμησης της ευρωπαϊκής δημοκρατίας (1).

7. εφιστά την προσοχή στη σημαντική συμβολή που έχει αυτή η αίσθηση του ανήκειν στη διαμόρφωση μιας πιο απτής εικόνας της ΕΕ στα μάτια των πολιτών. Προς τούτο επιβάλλεται να ενισχύσουμε αυτήν την αίσθηση, να ευαισθητοποιήσουμε περισσότερο τους πολίτες και να συνεχίσουμε τις προσπάθειες για να φέρουμε την ΕΕ πιο κοντά στους πολίτες της, με τις δράσεις και τα μέσα που διαθέτουμε·

8. τονίζει την ανάγκη συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές όλων των κρατών μελών για την προώθηση της ιθαγένειας της ΕΕ·

9. υπογραμμίζει για μία ακόμη φορά τη μεγάλη σημασία που έχει η δημιουργία ενός πραγματικού χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην υπηρεσία των πολιτών, σε έναν κόσμο με αυξανόμενη κινητικότητα (2). Επίσης, επισημαίνει ότι το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας σε αυτόν τον χώρο αποτελεί βασική παράμετρο της ευρωπαϊκής ιθαγένειας·

10. υπογραμμίζει ότι κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές εκλογές και στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος μέλος διαμονής του, υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους (3).

11. παρατηρεί ότι, παρά την εναρμόνιση των διάφορων εθνικών εκλογικών νομοθεσιών με ευρωπαϊκές οδηγίες (4), στην πράξη εξακολουθούν να υφίστανται πλείστα εμπόδια στην πλήρη άσκηση αυτών των εκλογικών δικαιωμάτων. Αυτό τονίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις εκθέσεις που έχει δημοσιεύσει σχετικά με την εφαρμογή των οδηγιών 94/80/ΕΚ και 93/109/ΕΚ (5).

12. επικροτεί τις πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την άρση των εμποδίων στην άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιθαγένεια της Ένωσης· εκφράζει τη λύπη της όμως για το γεγονός ότι ορισμένοι πολίτες της ΕΕ δεν μπορούν να ασκούν πλήρως τα καθήκοντά τους ως πολίτες εξαιτίας της νομοθεσίας που ισχύει σε ορισμένα κράτη μέλη, τα οποία στερούν τα εκλογικά δικαιώματα από όσους πολίτες ζουν ή έχουν ζήσει εκτός του κράτους προέλευσής τους. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παράσχει κίνητρα στα κράτη μέλη ώστε να κατοχυρώσουν αυτό το θεμελιώδες δημοκρατικό δικαίωμα όλων των πολιτών της ΕΕ·

(2) CdR 201/2009.

(3) Άρθρα 39 και 40 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2010/C 83/02) και άρθρο 20 παράγραφος 2 στοιχείο β) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(4) Οδηγίες 94/80/ΕΚ και 93/109/ΕΚ.

(5) COM(2012) 99 final και COM (2010) 605 final.

(1) CdR 355/2010.

13. επικροτεί και προσφέρει τη συνεργασία της για την εκπόνηση της έκθεσης που θα δημοσιεύσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2013, επ' ευκαιρία του Ευρωπαϊκού Έτους των Πολιτών, προκειμένου να παρουσιάσει την πρόοδο που σημειώθηκε μετά την έκθεση του 2010 για την ευρωπαϊκή ιθαγένεια και να προτείνει νέα μέτρα·

14. εφιστά την προσοχή στον πρωταγωνιστικό ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στη συνεχή προώθηση και ενίσχυση της κατανόησης της ευρωπαϊκής ιθαγένειας και των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτήν. Πράγματι, καθώς αποτελούν το πλησιέστερο επίπεδο αρχής στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι αρχές αυτές είναι εκείνες που μπορούν να συμβάλουν τα μέγιστα στην ανάπτυξη της συμμετοχικής δημοκρατίας και στην καλύτερη κατανόηση των πλεονεκτημάτων της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, μέσω ειδικών ενημερωτικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων·

15. υπενθυμίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να παρέχουν τις στέρεες βάσεις που απαιτούνται για την ανάπτυξη ενός ισχυρού και βιώσιμου δημοκρατικού πολιτεύματος στα ποικίλα διοικητικά επίπεδα· επομένως, θεωρεί πολύ σημαντική την ευρεία συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές και τις περιφερειακές εκλογές, όπως και την άσκηση των εκλογικών τους δικαιωμάτων. Συν τοις άλλοις, είναι σημαντικό να προάγουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές την αγωγή του πολίτη και την εξοικείωση με τα στοιχεία δημοκρατικού πολιτεύματος στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Αυτή η αγωγή θα πρέπει να βασίζεται στις καθημερινές και πραγματικές εμπειρίες των πολιτών και στη νοοτροπία τους ως προς τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος·

16. παροτρύνει τους πολίτες της ΕΕ να συμμετέχουν στον τοπικό πολιτικό βίο και να ασκούν τα εκλογικά τους δικαιώματα, αλλά ταυτόχρονα σέβεται την ελευθερία τους να αποφασίζουν οι ίδιοι αν θα συμμετάσχουν ή όχι στις δημοτικές και στις ευρωπαϊκές εκλογές στο κράτος μέλος διαμονής τους· φρονεί ότι, για να μπορούν οι πολίτες της ΕΕ να κάνουν συνειδητά την επιλογή τους ως προς αυτό το θέμα, είναι σημαντικό σε διασυννοριακές καταστάσεις να τους παρέχεται επαρκής ενημέρωση για τα δικαιώματα που έχουν στο κράτος όπου διαμένουν·

17. επικροτεί το γεγονός ότι το πρόγραμμα της Στοκχόλμης ⁽⁶⁾ δίδει επίσης προτεραιότητα στην εφαρμογή του θεμελιώδους δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας και, σε αυτό το πλαίσιο, στην προώθηση και ενίσχυση των εκλογικών δικαιωμάτων των πολιτών, καθώς και στην αύξηση του ποσοστού συμμετοχής τους· συμφωνεί ότι δεν αρκεί μόνο να θεσπίζονται δικαιώματα, αλλά είναι απαραίτητο να διασφαλίζεται και η απρόσκοπτη άσκησή τους από τους κατόχους τους· ταυτόχρονα, στο πλαίσιο των πολιτικών προτεραιοτήτων της για το 2012, η ΕτΠ «έχει δεσμευθεί να συμβάλει στην πλήρη επίτευξη των στόχων του προγράμματος και του σχεδίου δράσης της Στοκχόλμης» ⁽⁷⁾·

18. χαιρετίζει τη βούληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη σύσταση, από κοινού με την Επιτροπή των Περιφερειών, τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και τις ενώσεις τους, μιας ανεπίσημης πλατφόρμας για τη διευκόλυνση ενός άμεσου διαλόγου σχετικά με την έμπρακτη άσκηση των εκλογικών δικαιωμάτων· ο βαθύτερος στόχος αυτού του εγχειρήματος είναι η υποκίνηση και η διευκόλυνση συζήτησης και διαλόγου σχετικά με την ιθαγένεια της Ένωσης, ο εντοπισμός των σημαντικότερων προβλημάτων και δυσκολιών, και η ενθάρρυνση της ανταλλαγής εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών·

19. υπογραμμίζει ότι το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής των Περιφερειών για το 2013 ⁽⁸⁾ περιλαμβάνει πολλές δραστηριότητες που μπορούν να προωθήσουν τη γνώση και την άσκηση των εκλογικών δικαιωμάτων των πολιτών της Ένωσης·

20. υπενθυμίζει ότι κατά το 2013 που έχει ανακηρυχθεί ως Ευρωπαϊκό Έτος των Πολιτών, η ΕτΠ θα διοργανώσει διάφορες δραστηριότητες σε στενή συνεργασία με τα άλλα όργανα της Ένωσης και ιδίως με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Μεταξύ των δραστηριοτήτων προβλέπονται: διάδοση πληροφοριών, παρουσιάσεις, επισκέψεις σχολείων και τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων από τα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών, διοργάνωση εργαστηρίων, δημόσιων συζητήσεων και συνεδριάσεων σε δημαρχεία με τη συμμετοχή τοπικών δημοσιογράφων με θέμα το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας, τα εκλογικά δικαιώματα και τον ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών. Προβλέπεται ηλεκτρονική ενημέρωση σχετικά με τις εν λόγω δραστηριότητες, τεκμηρίωση σχετικά με το διαβατήριο του Ευρωπαίου πολίτη, σε όλες τις επίσημες γλώσσες, καθώς και παρουσίαση των βέλτιστων πρακτικών για την αποκεντρωμένη προβολή της ΕΕ στους πολίτες στο πλαίσιο της διάσκεψης EuroPCom (Ευρωπαϊκή διάσκεψη των φορέων επικοινωνίας με το κοινό)·

Τοπικές εκλογές και εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

21. υπογραμμίζει ότι, σύμφωνα με την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ⁽⁹⁾, οι ψηφοφόροι που κατοικούν στην επικράτεια κράτους μέλους του οποίου δεν είναι υπήκοοι συμμετέχουν κατά μέσον όρο περισσότερο στις δημοτικές εκλογές παρά στις ευρωεκλογές ⁽¹⁰⁾· τούτο συνιστά αξιόλογη διαπίστωση και χρήζει διεξοδικότερης επιστημονικής διερεύνησης. Σε κάθε περίπτωση, σημαίνει ότι τα τοπικά ζητήματα έχουν τη δική τους σημασία και αποτελούν επαρκές κίνητρο για τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά. Συνεπώς, κρίνεται σημαντικό να αξιοποιηθεί αυτή η δυναμική και να προσπαθήσουμε να αναζητήσουμε τους παράγοντες που θα μπορούσαν να παρακινήσουν τους πολίτες να συμμετέχουν στα κοινά της ΕΕ και στις ευρωεκλογές·

22. τονίζει ότι, ακόμη και στις δημοτικές εκλογές, παραμένει πρόκληση η αύξηση της συμμετοχής των ψηφοφόρων και η πλήρης υλοποίηση αυτής της συμμετοχής από τους πολίτες της Ένωσης που διαθέτουν εκλογικά δικαιώματα·

23. είναι της γνώμης ότι η εφαρμογή προγραμμάτων απευθυνόμενων στις διάφορες γενιές με στόχο την ευαισθητοποίηση των πολιτών στη συμμετοχή στις δημοτικές και τις ευρωπαϊκές εκλογές, την εμφύσηση του αισθήματος ότι είναι μέλη μιας κοινότητας και την ενημέρωσή τους για τα οφέλη που μπορούν να αντλήσουν από αυτήν. Αυτά τα προγράμματα θα μπορούν να συνιστανται σε προσομοιώσεις εκλογών, ανταλλαγές εμπειριών, διάφορους διαύλους ενημέρωσης, καθώς και στην ανάδειξη της συνάφειας των αποφάσεων που λαμβάνονται σε τοπικό και ενωσιακό επίπεδο για την καθημερινή ζωή των κατοίκων μιας πόλης ή περιοχής, βοηθώντας έτσι σημαντικά να δοθεί απάντηση στο ερώτημα «γιατί είναι προς το συμφέρον μου να συμμετάσχω;»·

24. υπογραμμίζει ότι απαιτούνται πρόσθετες προσπάθειες σε όλες τις βαθμίδες της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης για να αυξηθεί ο αριθμός των πολιτών που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους και η πραγματική συμμετοχή τους στις εκλογές· θεωρεί απαραίτητο να υποστηρίξει την καταπολέμηση της έλλειψης πληροφόρησης σχετικά με τα εκλογικά δικαιώματα και τις εκλογικές διαδικασίες, των δυσκολιών εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους και των γλωσσικών εμποδίων·

⁽⁶⁾ Έγγραφο 17024/09 του Συμβουλίου, που υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 10ης και 11ης Δεκεμβρίου 2009.

⁽⁷⁾ CδR 361/2011 fin.

⁽⁸⁾ R/CdR 1030/2012 pt. 7.

⁽⁹⁾ COM(2012) 99 final.

⁽¹⁰⁾ Με εξαίρεση τις εξής λίγες πρωτεύουσες, όσον αφορά τις τελευταίες εκλογές: Αθήνα, Βουδαπέστη, Κοπεγχάγη και Ρίγα.

25. συνιστά να απλοποιηθούν οι διοικητικές διατυπώσεις και καλεί τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν κατάλληλες ηλεκτρονικές υπηρεσίες για να διευκολύνουν την άσκηση των εκλογικών δικαιωμάτων των πολιτών της Ένωσης, και ιδιαίτερα για την εγγραφή τους στους εκλογικούς καταλόγους, και υποστηρίζει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών για τον σκοπό αυτό·

26. προσυπογράφει τη θέση και τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να γίνεται αυτή η εγγραφή αυτόματα κατά την καταχώριση της μόνιμης κατοικίας και τονίζει ότι η διοικητική διευκόλυνση της εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους μπορεί να συμβάλει πιο αποτελεσματικά στην ενσωμάτωση και, μαζί με άλλους παράγοντες, να συντελέσει ώστε οι ψηφοφόροι να ασκούν ενεργά το εκλογικό τους δικαίωμα·

27. καλεί τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν στην ανταλλαγή και στη διάδοση των εμπειριών, συνεργαζόμενα με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και καταρτίζοντας εκθέσεις και αναλύσεις της κατάστασης, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο υπάρχει πραγματική μεταφορά και εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ, και να τις θέσουν στη διάθεση των πολιτών μέσω κατάλληλων ενημερωτικών και διαφημιστικών συστημάτων·

28. θεωρεί σημαντικό να επιτευχθεί στα κράτη μέλη ουσιαστική συνεργασία ανάμεσα στα διάφορα επίπεδα εξουσίας, με βάση την αρχή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, ώστε να δοθεί νομική λύση στα προβλήματα που απορρέουν ενδεχομένως από την εφαρμογή των εθνικών ρυθμίσεων όσον αφορά τις προϋποθέσεις άσκησης των εκλογικών δικαιωμάτων και να ληφθούν υπόψη οι τεχνικές προτάσεις·

29. καλεί τα κράτη μέλη να άρουν επίσης τα εμπόδια στην άσκηση του δικαιώματος του εκλέγεσθαι, επιτρέποντας έτσι στους πολίτες της ΕΕ που δεν είναι υπήκοοι του κράτους μέλους κατοικίας τους να θέσουν υποψηφιότητα και να αναλάβουν πολιτικό ρόλο·

30. συνιστά στα κράτη μέλη να δημιουργήσουν σημεία επαφής για την προώθηση της συλλογής και της συστηματικής αξιολόγησης δεδομένων που αφορούν τη συμμετοχή των ευρωπαίων πολιτών που δεν είναι υπήκοοι του κράτους μέλους διαμονής τους και που έδωσαν υποψηφιότητα ή εξελέγησαν σε αυτό το κράτος· έτσι, θα μπορούσε να διευκολυνθεί και η ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των κρατών μελών και των οργάνων της ΕΕ·

31. όσον αφορά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, υπογραμμίζει ότι ο μηχανισμός που έχει θεσπίσει η ευρωπαϊκή οδηγία για να αποφευχθεί η διπλή ψήφος και η διπλή υποψηφιότητα δεν είναι πάντα ικανοποιητικός· υποστηρίζει, συνεπώς, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τη βούλησή της να καταρτίσει νέα πρόταση για την καλύτερη αντιμετώπιση του προβλήματος, φροντίζοντας παράλληλα η νέα νομοθεσία να μην παρεμβάλλει διοικητικά εμπόδια στην άσκηση του δικαιώματος των πολιτών της ΕΕ να θέτουν υποψηφιότητα στις ευρωεκλογές στη χώρα διαμονής τους·

32. ενόψει των ευρωεκλογών του 2014, υπογραμμίζει ότι είναι πολύ σημαντικό να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση όλων των πολιτών

της Ένωσης όσον αφορά τα δικαιώματά τους, και ιδιαίτερα τα εκλογικά τους δικαιώματα στο κράτος μέλος διαμονής τους, και να διευκολυνθεί η άσκηση αυτών των δικαιωμάτων·

33. φρονεί ότι τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα αποτελούν καιρικό παράγοντα στη διαμόρφωση ευρωπαϊκής πολιτικής συνείδησης και στην έκφραση της πολιτικής βούλησης των πολιτών της ΕΕ, και πρέπει να λειτουργούν ως γέφυρα ανάμεσα στην εθνική και στην ενωσιακή πολιτική· εκπροσωπούν τις απόψεις των πολιτών και παρέχουν δυνατότητες διεξαγωγής ανοιχτών συζητήσεων για τα ευρωπαϊκά θέματα, υποστηρίζοντας ταυτόχρονα την αλληλεπίδραση μεταξύ των διάφορων βαθμίδων του συστήματος πολυεπίπεδης διακυβέρνησης της ΕΕ· ενθαρρύνει, συνεπώς, τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα να εντείνουν τη δραστηριότητά τους και να προωθήσουν νέους τρόπους για τη δημιουργία πολιτικής συνείδησης, προτείνοντας, για παράδειγμα, κορυφαίους υποψηφίους για κορυφαία ευρωπαϊκή υπηρεσία στις ευρωεκλογές ή παρουσιάζοντας διακρατικά ψηφοδέλτια στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·

Χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ που συμβάλλουν στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ιθαγένειας

34. θεωρεί σημαντικό να ευαισθητοποιηθούν περισσότερο οι πολίτες της Ένωσης ως προς το νομικό τους καθεστώς⁽¹⁾, να βελτιωθούν οι γνώσεις τους σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ιθαγένεια της Ένωσης και να υποστηριχθούν οι δυνατότητες που προσφέρουν τα ευρωπαϊκά προγράμματα και κονδύλια για τη διάδοση των σχετικών πληροφοριών μέσω διασκέψεων, σεμιναρίων, προγραμμάτων κατάρτισης, ανταλλαγών ορθών πρακτικών και δραστηριοτήτων συνεργασίας, με ιδιαίτερη προσοχή στα προγράμματα «Θεμελιώδη δικαιώματα και ιθαγένεια» και «Ευρώπη για τους πολίτες»· προτρέπει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να συμμετέχουν ενεργά σε διασυνοριακά έργα και σε προγράμματα αδελφοποίησης πόλεων·

35. φρονεί ότι τα προγράμματα της ΕΕ που συμβάλλουν στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ιθαγένειας είναι εκείνα που αποσκοπούν γενικά στη στήριξη δραστηριοτήτων για την προώθηση της γνώσης και της εφαρμογής της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και των ευρωπαϊκών πολιτικών στα κράτη μέλη, στην ενθάρρυνση της διασυνοριακής συνεργασίας και στην αύξηση των γνώσεων από διάφορα πεδία δράσης·

36. επαναλαμβάνει ότι είναι σκόπιμο να εφαρμοστούν, με υποστήριξη των διάφορων μορφών εδαφικής συνεργασίας, έργα και δράσεις που επιδιώκουν να καταστήσουν την ιθαγένεια της ΕΕ απτή πραγματικότητα και συμβάλλουν στη μείωση του διοικητικών επιβαρύνσεων και φραγμών·

37. τονίζει ότι είναι σκόπιμο να υιοθετηθεί μια απλούστερη και αποτελεσματικότερη προσέγγιση της χρηματοδότησης των συναφών με την ευρωπαϊκή ιθαγένεια προγραμμάτων, με ακριβέστερο προσδιορισμό προτεραιοτήτων που να συνάδουν με τις πολιτικές προτεραιότητες, και να δοθεί προσοχή στη διάδοση των αποτελεσμάτων των έργων, ώστε να ενισχυθεί η απήχηση τους· για να επιτευχθούν οι στρατηγικοί και οι πολιτικοί στόχοι, θεωρεί απαραίτητο να υποστηριχθούν δράσεις κατάρτισης και ευαισθητοποίησης, να ενισχυθούν τα δίκτυα και να διευκολυνθεί η διασυνοριακή συνεργασία· τονίζει ότι είναι πολύ σημαντικό να αυξηθεί η ελκυστικότητα των προγραμμάτων που συμβάλλουν στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ιθαγένειας με τη βελτίωση της διαφήμισής τους, μέσω παρουσιάσεων στα κράτη μέλη·

⁽¹⁾ CdR 355/2010.

Ο ρόλος της εκπαίδευσης και της νεολαίας στην ενεργό συμμετοχή των Ευρωπαίων στα κοινά

38. υπογραμμίζει ότι, στο πλαίσιο της ενίσχυσης των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης και της αξιοποίησης των δυνατοτήτων των ευρωπαϊκών προγραμμάτων, θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή και στη νεολαία, μέσω της συμμετοχής των σχολείων και των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Σε μία γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της, η ΕτΠ είχε δώσει ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση της ενεργού συμμετοχής των νέων στα κοινά μέσω της εκπαίδευσης⁽¹²⁾.

39. εφιστά την προσοχή στον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η εκπαιδευτική πολιτική στην ενημέρωση των Ευρωπαίων πολιτών και ιδιαίτερα των νέων σχετικά με την έννοια της ιθαγένειας της Ένωσης και των δικαιωμάτων που συνδέονται με αυτή και υπογραμμίζει ότι η εν λόγω πολιτική θα έπρεπε να συμβάλλει σαφώς περισσότερο στην προώθηση της πολυγλωσσίας και της κινητικότητας των σπουδαστών και των εκπαιδευτικών·

40. θεωρεί σημαντική την ευρεία ενημέρωση των νέων, ώστε να γίνουν συνειδητοί πολίτες και ψηφοφόροι· πιστεύει δε πως είναι ακόμη πιο απαραίτητο να τους εξηγηθεί τι σημαίνει η ψήφος και τι διακυβεύεται κατά τις εκλογές·

41. εφιστά την προσοχή στη μεγάλη πείρα που διαθέτει το Συμβούλιο της Ευρώπης στον τομέα της εκπαίδευσης προωθώντας τη δικτύωση και συνιστά συνεργασία και ανταλλαγή εμπειριών με βάση και τις εργασίες που έχει επιτελέσει το εν λόγω όργανο σε αυτόν τον τομέα·

42. έχει την πεποίθηση ότι οι ενημερωτικές εκστρατείες μπορούν να αυξήσουν τις γνώσεις για τα δικαιώματα που απορρέουν από την ιθαγένεια της Ένωσης και τον αριθμό των Ευρωπαίων πολιτών που προσέρχονται στις κάλπες, και ότι η συνεργασία σε βάση εταιρικής σχέσης με τα σχολεία, τα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα και άλλα κέντρα παροχής κατάρτισης μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο ως προς τον σκοπό αυτό. Παρατηρεί ότι τα μαθήματα στα κολέγια και στα πανεπιστήμια τα παρακολουθούν συχνά και φοιτητές από άλλες χώρες της Ένωσης στο πλαίσιο προγραμμάτων ανταλλαγής, και ότι η άσκηση των εκλογικών δικαιωμάτων τους θα μπορούσε να ενθαρρυνθεί και μέσα από αυτούς τους χώρους·

Προτάσεις για την αύξηση της συμμετοχής στις εκλογές

43. υπογραμμίζει ότι, όπως έχει διαπιστωθεί στην πράξη⁽¹³⁾, η συμμετοχή των ψηφοφόρων είναι μεγαλύτερη όταν οι βουλευτικές εκλογές διεξάγονται ταυτόχρονα με τις τοπικές και τις περιφερειακές·

44. υπενθυμίζει τη γνωμοδότησή της σχετικά με το σχέδιο δράσης για την εφαρμογή του προγράμματος της Στοκχόλμης⁽¹⁴⁾, όπου η ΕτΠ καλούσε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς να μελετήσουν μέτρα για να διευρυνθούν οι δυνατότητες συμμετοχής των πολιτών της Ένωσης στις εκλογές στο κράτος διαμονής τους·

45. εκτιμώντας ότι η ισχύουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία – και ιδιαίτερα οι ρυθμίσεις που αφορούν τη συμμετοχή στις δημοτικές και στις ευρωπαϊκές εκλογές – δεν επιφέρει πλήρη εναρμόνιση των εκλογικών συστημάτων των κρατών μελών, η ΕτΠ ζητεί από τα

κράτη μέλη, με σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας, να διασφαλίσουν τη δυνατότητα συμμετοχής, όχι μόνο στις δημοτικές, αλλά και στις περιφερειακές εκλογές, εγγυώμενα έτσι την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος που απορρέει από την ιθαγένεια της Ένωσης·

46. εκφράζει την πρόθεσή της να υποστηρίξει ενεργά την ανάπτυξη της πρωτοβουλίας των Ευρωπαίων πολιτών «Επίτρεψέ μου να ψηφίσω»·

47. με τον απαιτούμενο σεβασμό στην αρχή της επικουρικότητας, προτείνει στα κράτη μέλη να αναζητήσουν μέτρα που θα καθιστούσαν εφικτό τον συγχρονισμό των τοπικών και περιφερειακών εκλογών με τις ευρωεκλογές· πιστεύει δε ότι αυτό θα μπορούσε να συμβάλει στην ευαισθητοποίηση των πολιτών της ΕΕ σε σχέση με τον αντίκτυπο των ευρωπαϊκών, των τοπικών και των περιφερειακών εκλογών στην καθημερινή τους ζωή·

48. αναγνωρίζει την ποικιλομορφία των διαρθρώσεων των εδαφικών αρχών στα διάφορα κράτη μέλη, καθώς και το γεγονός ότι αντανακλούν διαφορετικές νομικές και διοικητικές παραδόσεις·

49. συμφωνεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ότι οι ευρωεκλογές θα πρέπει να διεξάγονται τον Μάιο και όχι τον Ιούνιο και πιστεύει ότι αυτό θα έχει θετικό αντίκτυπο στο ποσοστό συμμετοχής·

50. θεωρεί ουσιώδη τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση των Ευρωπαίων πολιτών ως προς τον θεσμό των εκλογών και την ενίσχυση του ενδιαφέροντος και της βούλησης συμμετοχής τους και συνιστά στα κράτη μέλη να εξετάσουν μακροπρόθεσμα, με σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας και με στόχο την αύξηση της συμμετοχής των ψηφοφόρων, εάν και πώς θα μπορούσαν να καταστήσουν την εκλογική διαδικασία πιο ελκυστική, για παράδειγμα προσφεύγοντας στην εκ των προτέρων ψηφοφορία, στην ηλεκτρονική ψηφοφορία ή στις κινητές κάλπες. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να συνεκτιμηθούν και οι διατάξεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα άτομα με αναπηρία οι οποίες απαιτούν ολοκληρωμένη και απρόσκοπτη πρόσβαση ιδίως κατά τις εκλογές·

51. σημειώνει ότι, παρότι έχουν ληφθεί στοχοθετημένα μέτρα για την ενημέρωση των πολιτών της ΕΕ σχετικά με τα εκλογικά τους δικαιώματα, παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις όσον αφορά τα ποσοστά συμμετοχής στις εκλογές· συνιστά, συνεπώς, για την ενίσχυση των εκλογικών δικαιωμάτων την προαγωγή και την εμβάθυνση της ανταλλαγής εμπειριών επί των ορθών πρακτικών των αυτοδιοικητικών αρχών σε αυτόν τον τομέα·

52. παρατηρεί ότι η σύνδεση της έννοιας της ευρωπαϊκής ιθαγένειας με τις τοπικές και περιφερειακές προοπτικές, και η υπογράμμιση του σημαντικού ρόλου που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στην ευρωπαϊκή διαδικασία λήψης αποφάσεων θα συμβάλουν στην προσέλκυση περισσότερων πολιτών στις κάλπες·

53. σύμφωνα με τη γνωμοδότηση της ΕτΠ του 2010 σχετικά με την ιθαγένεια της ΕΕ, είναι σημαντικό να ενισχυθούν περαιτέρω τα πολιτικά δικαιώματα πολιτών τρίτων χωρών. Σε πολλά από τα κράτη μέλη της ΕΕ οι πολίτες τρίτων χωρών έχουν δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις τοπικές εκλογές. Αυτό αυξάνει το ενδιαφέρον των πολιτών τρίτων χωρών για τις εκλογές, πράγμα που οδηγεί σε αυξημένη ζήτηση ενημερωτικού υλικού σε διάφορες γλώσσες·

⁽¹²⁾ CdR 173/2007.

⁽¹³⁾ Όπως, για παράδειγμα, στο Βερολίνο, όπου οι δημοτικές εκλογές διεξήχθησαν παράλληλα με τις περιφερειακές εκλογές, στη Ρώμη το 2008, στο Koblenz (Γερμανία) το 2009, στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2010.

⁽¹⁴⁾ CdR 170/2010.

54. συνιστά να καταβληθούν προσπάθειες για την ανάπτυξη ευρείας συνεργασίας μεταξύ των ευρωπαϊκών οργάνων, των εκπροσώπων τους, των κέντρων Europe Direct, των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, προκειμένου να αποκτήσουν όλοι οι πολίτες που έχουν ηλικία ψήφου υπεύθυνη γνώση των δικαιωμάτων τους και των τρόπων άσκησής τους·

55. τονίζει ότι είναι σημαντικό να χρησιμοποιηθεί στις εκστρατείες ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και εκπαίδευσης, που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους των Πολιτών από κοινού από τις τοπικές, τις περιφερειακές και τις κρατικές αρχές, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τα μέσα μαζικής

ενημέρωσης, απλή και κατανοητή στους πολίτες γλώσσα· τα έντυπα και τα εκλαϊκευτικά έγγραφα θα πρέπει να είναι διαθέσιμα σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ·

56. θεωρεί σημαντικό να εντατικοποιηθεί η συνεργασία των ευρωπαϊκών οργάνων, των κρατών μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Η Επιτροπή των Περιφερειών θα μπορούσε να προκηρύξει διαγωνισμό για τη διάκριση των καλύτερων και περισσότερο φιλικών προς τους πολίτες άρθρων και ειδήσεων στα ΜΜΕ σχετικά με τις εκλογές, την άσκηση των εκλογικών δικαιωμάτων και τα διάφορα στάδια της εκλογικής διαδικασίας.

Βρυξέλλες, 31 Ιανουαρίου 2013.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ανάπτυξη των συνεργιών μεταξύ των προϋπολογισμών της ΕΕ, των κρατών μελών και των υποεθνικών αρχών»

(2013/C 62/07)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ευθύνονται για σημαντικό μέρος των δημοσίων δαπανών στην Ευρώπη, ότι οι δημόσιες επενδύσεις του υποεθνικού επιπέδου έχουν την τάση να συγκεντρώνονται σε μια σειρά από βασικούς τομείς προτεραιότητας που είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και, συνεπώς, απευθύνει έκκληση να αναγνωριστεί ως ισχυρότερη πολιτική προτεραιότητα η ανάπτυξη των συνεργιών μεταξύ των προϋπολογισμών της ΕΕ, των κρατών μελών και των υποεθνικών αρχών (δηλ. των τοπικών και των περιφερειακών αρχών).
- σημειώνει ότι, αφενός, ο προϋπολογισμός της ΕΕ –παρά το σχετικά μικρό μέγεθος του– και, αφετέρου, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) έχουν να διαδραματίσουν σημαντικό μοχλευτικό ρόλο τονώνοντας τις επενδύσεις σε όλη την επικράτεια της ΕΕ.
- χαιρετίζει τις συζητήσεις που διεξάγονται σήμερα στο ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με το πώς η υπάρχουσα Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) θα μπορούσε να συμπληρωθεί με τη θέσπιση ενός ενοποιημένου δημοσιονομικού πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ και θεωρεί ότι ο υψηλός βαθμός αλληλεξάρτησης και αλληλεπίδρασης των οικονομικών της ευρωζώνης και των δημοσιονομικών πολιτικών καθιστά απαραίτητη την ανάπτυξη δημοσιονομικού δυναμικού, το οποίο θα διευκολύνει την απορρόφηση των οικονομικών κραδασμών.
- εκφράζει, ωστόσο, την ανησυχία της διότι διαφαίνεται μια τάση αύξησης της συγκέντρωσης των εξουσιών και της λήψης αποφάσεων, δίχως την αποτελεσματική συμμετοχή, στη σχετική συζήτηση, των αρχών του υποεθνικού επιπέδου και σημειώνει ότι δεν μπορεί να υπάρξει πραγματική δημοσιονομική ένωση χωρίς έναν ορισμό των δικαιωμάτων και των αρμοδιοτήτων των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης (δημοσιονομικός φεντεραλισμός), χωρίς μια πιο εμφανή διασύνδεση μεταξύ ευθυγράμμισης πολιτικών και λήψης δημοσιονομικών αποφάσεων και χωρίς ένα φιλόδοξο όραμα για το πώς θα μπορούσαν να ενισχυθούν οι κάθετες συνεργίες μεταξύ των προϋπολογισμών της ΕΕ, των κρατών μελών και του υποεθνικού επιπέδου, μέσω των κατάλληλων μηχανισμών συντονισμού.
- επικροτεί το γεγονός ότι στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2012 για τα δημόσια οικονομικά στην ΟΝΕ συμπεριλήφθηκε, για πρώτη φορά, ειδικό κεφάλαιο για την φορολογική αποκέντρωση στην ΕΕ και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμπεριλάβει ένα ανάλογο κεφάλαιο για την κατάσταση των δημοσίων οικονομικών του υποεθνικού επιπέδου των κρατών μελών στα μελλοντικά ετήσια δελτία της έκθεσης αυτής.
- καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει τα πλεονεκτήματα και τις πρακτικές λεπτομέρειες (καθώς και τις πιθανές διοικητικές προκλήσεις/έξοδα) που συνεπάγεται η μετάβαση προς μία μεγαλύτερη εναρμόνιση των δημοσιονομικών κύκλων στο εσωτερικό της ΕΕ, καθώς και η προώθηση και ενθάρρυνση της χρήσης μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών πλαισίων (ΜΠΔΠ) στο υποεθνικό επίπεδο.
- καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δημοσιεύσει μια πράσινη βίβλο στην οποία θα εξετάζονται τα ζητήματα αυτά.

Εισηγητής ο κ. Rhodri Glyn THOMAS (UK/EA), μέλος της Εθνικής Συνέλευσης της Ουαλίας

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Εισαγωγή

1. υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές ευθύνονται για σημαντικό μέρος των δημοσίων δαπανών στην Ευρώπη: το 2011 οι δαπάνες του υποεθνικού επιπέδου του δημόσιου τομέα αντιπροσώπευαν το 16,7 % του ΔΕγγΠ και το 34 % του συνόλου των δημοσίων δαπανών στην Ευρώπη (ήτοι 11,9 %, -δηλ. 272,2 δισεκατομμύρια ευρώ- και 24,3 %, για τον τοπικό μόνον δημόσιο τομέα, αντίστοιχα), ενώ, ταυτόχρονα, πραγματοποίησαν τα δύο τρίτα περίπου των άμεσων επενδύσεων στην Ευρώπη κατά τη διάρκεια του 2011 (1).

2. σημειώνει ότι οι δημόσιες επενδύσεις του υποεθνικού επιπέδου έχουν την τάση να συγκεντρώνονται σε μια σειρά από βασικούς τομείς προτεραιότητας που είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», όπως τα οικονομικά θέματα, η εκπαίδευση, το περιβάλλον, η στέγαση και οι υποδομές κοινής ωφελείας, πράγμα που σημαίνει ότι ο αντίκτυπος των μέτρων λιτότητας (26 % στο Ηνωμένο Βασίλειο, πάνω από 30 % στην Ισπανία) θα έχει πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις στις προσπάθειες επίτευξης των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (π.χ., ο προϋπολογισμός της επένδυσης κεφαλαίου έχει περιοριστεί κατά 42 % στην Ουαλία).

3. συνεπώς, απευθύνει έκκληση να αναγνωριστεί ως ισχυρότερη πολιτική προτεραιότητα η ανάπτυξη των συνεργιών μεταξύ των προϋπολογισμών της ΕΕ, των κρατών μελών και των υποεθνικών αρχών (δηλ. των τοπικών και των περιφερειακών αρχών) που εστιάζουν στην υλοποίηση των συμφωνημένων προτεραιοτήτων της ΕΕ, ιδίως μάλιστα της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», παραπέμπε δε στα πορίσματα της μελέτης του 2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σύμφωνα με την οποία «η συνολική συνεργία μεταξύ των στρατηγικών στόχων πολιτικής της ΕΕ και των δημοσιονομικών πολιτικών είναι αδύναμη [...] οι εθνικοί προϋπολογισμοί σπάνια αναφέρονται στη συνεισφορά τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Λισαβόνας [«Ευρώπη 2020»] ή άλλων στρατηγικών της ΕΕ» (2).

4. υπογραμμίζει ότι, στο πλαίσιο της τρέχουσας κρίσης, η υπερίσχυση των περικοπών λιτότητας στο επίπεδο των κρατών μελών και στο υποεθνικό επίπεδο, και η τεράστια πίεση που αυτές ασκούν στις δημόσιες δαπάνες, καθιστούν τη βελτίωση «της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας» σημαντικό πολιτικό στόχο.

5. επικροτεί την έμφαση που δίδεται στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ότι «οι δυνατότητες που προσφέρει το υφιστάμενο δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ» θα πρέπει «να αξιοποιηθούν» περαιτέρω «στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, ώστε να εξισορροπηθούν οι ανάγκες παραγωγικών δημοσίων επενδύσεων με τους στόχους δημοσιονομικής πειθαρχίας». Ο στόχος αυτός καθίσταται ακόμη πιο επειγών εάν ληφθεί υπόψη η πρόσφατη διαπίστωση του Διεθνούς Νομισματικού

Ταμείου ότι οι αποκαλούμενοι «δημοσιονομικοί πολλαπλασιαστές», που μετρούν τον αντίκτυπο της δημοσιονομικής εξυγίανσης στην οικονομική ανάπτυξη, ήταν «σημαντικά υψηλότεροι» από ό,τι περιμεναν οι αναλυτές κατά τη διάρκεια της κρίσης του δημόσιου χρέους. Αναμένει, συνεπώς, από την Επιτροπή να εξετάσει περαιτέρω αυτό το θέμα στην ανακοίνωση που έχει εξαγγείλει σχετικά με την ποιότητα των δημοσίων δαπανών, όπου θα πρέπει να μελετηθεί, μεταξύ άλλων, το ζήτημα του διαχωρισμού των τρεχουσών δαπανών από τις επενδύσεις στους υπολογισμούς του δημοσιονομικού ελλείμματος, ώστε να μην υπολογίζονται με αρνητικό πρόσημο οι επενδύσεις με μακροπρόθεσμα καθαρά κέρδη.

6. τονίζει ότι οι συζητήσεις για τις «συνεργίες» δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να χρησιμοποιηθούν ως «δούρειος ίππος» για την επιβολή περικοπών στο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ), ούτε θα πρέπει να χρησιμεύσουν ως δικαιολογία για μία «επανεθνικοποίηση» της χρηματοδότησης ορισμένων στοιχείων του προϋπολογισμού της ΕΕ (π.χ., των διαρθρωτικών ταμείων στα λεγόμενα «πλουσιότερα» κράτη μέλη) ή προκειμένου να νομιμοποιηθούν οι μακροοικονομικές προϋποθέσεις.

Οι συνεργίες μεταξύ του προϋπολογισμού της ΕΕ και των περιφερειακών/τοπικών προϋπολογισμών

7. επαναλαμβάνει ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ αντιπροσωπεύει ένα μικρό μέρος (περίπου 2 %) των συνολικών δημοσίων δαπανών της ΕΕ και από μόνος του δεν επαρκεί για την κάλυψη του ποσού των 1 800 δισεκατομμυρίων που αντιπροσωπεύουν οι προσανατολισμένες στο μέλλον άμεσες επενδύσεις, οι οποίες απαιτούνται από τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (όπως κατέδειξε η έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις προτάσεις ΠΔΠ). αυτό σημαίνει ότι, για να επιτευχθούν οι πρωταρχικοί στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», είναι απαραίτητη η κινητοποίηση, κατά τρόπο αποτελεσματικό, των δημοσίων και ιδιωτικών χρηματοδοτικών πόρων του εθνικού και του υποεθνικού επιπέδου, μέσω, μεταξύ άλλων, της εξασφάλισης δανειακών κεφαλαίων και της προώθησης συμπράξεων μεταξύ του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα.

8. σημειώνει ότι, αφενός, ο προϋπολογισμός της ΕΕ –παρα το σχετικά μικρό μέγεθος του– και, αφετέρου, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) έχουν να διαδραματίσουν σημαντικό μοχλευτικό ρόλο, τονώνοντας τις επενδύσεις σε όλη την επικράτεια της ΕΕ, ιδίως μάλιστα –αλλά όχι αποκλειστικά– μέσω των ταμείων του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου (ΚΠΣ) που προρίζονται για το εδαφικό επίπεδο και λειτουργούν σε αυτό (σε πολλές περιπτώσεις υπό τη διαχείριση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών), και τα οποία παράγουν σημαντικά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στην οικονομία.

9. υπογραμμίζει ότι, κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης, οι χρηματοδοτικοί πόροι της ΕΕ, ιδίως δε αυτοί των ταμείων του ΚΣΠ, έχουν εξασφαλίσει σταθερή και ασφαλή χρηματοδότηση στις τοπικές και περιφερειακές αρχές και, σε πολλές περιπτώσεις, αποτέλεσαν τα μόνα χρήματα που ήταν διαθέσιμα στο τοπικό επίπεδο και που στήριξαν τις δημόσιες επενδύσεις και τις κύριες πρωτοβουλίες, σε μία περίοδο κατά την οποία οι τοπικοί, περιφερειακοί και εθνικοί προϋπολογισμοί έχουν υποστεί περικοπές, στη δε περίπτωση των χρηματοδοτήσεων της ΕΤΕπ βοήθησαν να γεφυρωθεί ένα μεγάλο χάσμα που είχε δημιουργηθεί στη χρηματοδότηση μέσω δανειοληψίας εξαιτίας της δημοσιονομικής κρίσης και τονίζει τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις που, ενδεχομένως, θα έχουν οι προτεινόμενες μακροοικονομικές προϋποθέσεις στην παρατηρηθείσα σταθερότητα των χρηματοδοτήσεων που προβλέπονται από το ΚΠΣ.

(1) Dexia Crédit local και ΣΕΔΠ (2012), *Subnational public finance in the European Union* (Υποεθνικά δημόσια οικονομικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση), Ιούλιος 2012.

(2) Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2010): *Creating greater synergy between European and national budgets* (Δημιουργώντας μεγαλύτερες συνεργίες μεταξύ του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού και των εθνικών προϋπολογισμών) (μελέτη της Deloitte Consulting, ύστερα από αίτημα της Επιτροπής Προϋπολογισμών). Η παράθεση προέρχεται από τη σ. 4 της Σύνοψης.

10. εξάγει τα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα καθώς και το αποτέλεσμα μόχλευσης που έχουν οι επενδύσεις αυτού του είδους, με τη μορφή άμεσων και έμμεσων οφελών τόσο στην τοπική όσο και στην ευρύτερη οικονομία:

- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι κατά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ είχαν, κατά μέσο όρο, αποτέλεσμα μόχλευσης ύψους 2,1 ευρώ ανά 1 ευρώ που συνεισέφερε η ΕΕ·
- κατά την περίοδο 2014-2020, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θέσει στόχο το αποτέλεσμα αυτό να είναι ύψους 4,2 ευρώ ανά 1 ευρώ που επενδύεται μέσω της πολιτικής για τη συνοχή·
- η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής εκτιμά ότι το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα που θα προκύψει σε όρους αύξησης του ΑΕγχΠ κατά την περίοδο 2007-2013 θα είναι ύψους 1 % στην Ισπανία, 3 % στην Πολωνία, τη Σλοβακία και τη Ρουμανία, και πάνω από 5 % στις χώρες της Βαλτικής·
- άλλες εκτιμήσεις υπολογίζουν ότι η αύξηση του ΑΕγχΠ θα είναι ύψους περίπου 8,5 % στην Ιρλανδία και περίπου 19,6 % στην Ισπανία κατά την περίοδο 1999-2010, μολονότι ο αντίκτυπος της κρίσης προβλέπεται ότι θα περιορίσει τις τιμές αυτές· εξάλλου, πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι υφίστανται μεθοδολογικές δυσκολίες ως προς τον υπολογισμό των πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων·

11. επαναλαμβάνει ότι τα αποτελέσματα μόχλευσης των ταμείων του ΚΣΠ δεν είναι μόνον οικονομικής φύσεως, αλλά είναι επίσης εμφανή και με τη μορφή μιας «μόχλευσης πολιτικών», της ευθυγράμμισης των τοπικών και περιφερειακών στρατηγικών προτεραιοτήτων με αυτές του επιπέδου της ΕΕ, καθώς και άλλων οφελών, όπως η ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων και η ανάπτυξη διακρατικών δραστηριοτήτων συνεργασίας, με πληθώρα παραδειγμάτων καλής πρακτικής σε όλη την Ευρώπη, και υπογραμμίζει την αξία της στήριξης από την ΕΤΕπ, μέσω των διάφορων χρηματοπιστωτικών μηχανισμών δανειοδότησης, για την ανάπτυξη της ικανότητας του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου να διαχειρίζονται και να εφαρμόζουν νέα καινοτόμα προγράμματα·

12. αναγνωρίζει, ωστόσο, ότι τα χαμηλά ποσοστά απορρόφησης των πόρων σε ορισμένα μέρη της Ευρώπης καταδεικνύουν ότι υφίστανται «σημεία συμφόρησης» τα οποία παρακωλύουν την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Συνοχής και των Διαρθρωτικών Ταμείων στους επιμέρους τόπους· υπογραμμίζει ιδιαίτερα, αφενός, τις αδυναμίες που διαπιστώθηκαν –όπως προέκυψε από μια πρόσφατη μελέτη του ΟΟΣΑ⁽³⁾– από την άποψη των διοικητικών μηχανισμών, της ικανότητας και των κανονιστικών πλαισίων ορισμένων κρατών μελών και υποεθνικών αρχών, και, αφετέρου, την ανάγκη να υπάρξουν παρεμβάσεις για την αντιμετώπισή τους·

13. επικροτεί τις προσπάθειες που καταβάλλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τον εξορθολογισμό και την απλούστευση των κανόνων που διέπουν τη διαχείριση, την εφαρμογή και την διαδικασία υποβολής εκθέσεων σχετικά με τα υποστηριζόμενα από τα ταμεία του ΚΣΠ έργα, στα οποία θα πρέπει να παρέχεται κάποια βοήθεια για την βελτίωση των ποσοστών τους απορρόφησης· αναγνωρίζει την ανάγκη επίτευξης μιας ισορροπίας μεταξύ, αφενός, αποτελεσματικών ελέγχων και, αφετέρου, επαρκούς ευελιξίας, ώστε να εξαλειφθούν οι περιττές κανονιστικές επιβαρύνσεις, και, συνεπώς, επιδοκμάζει τις πρωτοβουλίες υιοθέτησης προσεγγίσεων του ελέγχου που βασίζονται περισσότερο στον κίνδυνο·

14. αποδοκμάζει το γεγονός ότι εξακολουθεί να επιβάλλεται στις εθνικές ή περιφερειακές αρχές που επέχουν θέση διαχειριστικής αρχής η προσπάθεια προχρηματοδότησης των επενδύσεων. Αυτό αντιπροσωπεύει ένα οικονομικό βάρος που είναι δύσκολο να το αντιμετωπίσουν στην παρούσα συγκυρία περιορισμών των χρηματοπιστωτικών αγορών. Επιβάλλοντας την αρχή της προχρηματοδότησης των επενδύσεων, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα αφήσει να χαθεί μια μοναδική ευκαιρία να διοχετευτεί δημοσιονομικούς πόρους που θα προορίζονται άμεσα για την οικονομική ώθηση και στις διαρθρωτικές αλλαγές, παρέχοντας πιο σημαντικές προκαταβολές, χάρη στις οποίες θα ήταν εφικτή η χρηματοδότηση με τον αναγκαίο ρυθμό, ώστε να αρχίσουν και οι επιστροφές·

15. θεωρεί απαράδεκτο ένα Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο που θα αποδίδει στα ταμεία του ΚΣΠ πόρους κατώτερους από την πρόταση που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την περίοδο 2014-2020, δεδομένου ότι θα οδηγούσε σε αποδυνάμωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη στιγμή ακριβώς όπου η ισχύς της είναι περισσότερο αναγκαία·

16. ζητά να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη διαφάνεια στις τοπικές και περιφερειακές δημοσιονομικές διαδικασίες, ώστε να καταδεικνύεται με σαφήνεια η συνεισφορά των χρηματοδοτικών πόρων του ΚΣΠ στις επενδυτικές στρατηγικές κάθε περιφέρειας και να είναι εμφανής, στα ετήσια σχέδια προϋπολογισμού, ο τρόπος με τον οποίο προγραμματίζονται οι χρηματοδοτήσεις της ΕΕ στο πλαίσιο του δημοσιονομικού κύκλου· καλεί, ως εκ τούτου, τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να υποβάλουν παραδείγματα ορθών πρακτικών αυτού του είδους προσέγγισης του δημοσιονομικού σχεδιασμού·

17. υπογραμμίζει τις ανησυχίες που διατύπωσαν διάφορες τοπικές αρχές από όλη την έκταση της ΕΕ, σχετικά με το γεγονός ότι οι εθνικές (και οι περιφερειακές) κυβερνήσεις των κρατών μελών έχουν, ενδεχομένως, τη δυνατότητα να μην επιτρέπουν την πλήρη αξιοποίηση των νομικών μέσων που προβλέπονται από τους κανονισμούς για τα διαρθρωτικά ταμεία, με βάση τα οποία τμήματα της εφαρμογής και της εκτέλεσης των προγραμμάτων μπορούν να ανατίθενται σε άλλους φορείς· ζητά να δοθεί μια λύση στο πρόβλημα αυτό στα προγράμματα της περιόδου 2014-2020 και να βελτιστοποιηθεί η χρήση των νέων μέσων (όπως οι ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις, οι ολοκληρωμένες δραστηριότητες, τα κοινά σχέδια δράσης και οι καθοδηγούμενες από κοινότητα τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές) που προβλέπονται από το σχέδιο Κανονισμού Κοινών Διατάξεων για τα ταμεία του ΚΣΠ·

18. επικροτεί, ως εκ τούτου, την έκθεση πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που υιοθετήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2013 με θέμα τις συνεργίες που αναπτύσσονται εντός του προϋπολογισμού της ΕΕ, στην οποία το ενδιαφέρον επικεντρώθηκε κυρίως στα Ταμεία του ΚΣΠ· σημειώνει με ενδιαφέρον τα παραδείγματα επιτόπου πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στην απλούστευση των τρόπων αξιοποίησης των προγραμμάτων χρηματοδότησης εκ μέρους των δικαιούχων·

19. υποστηρίζει ένθερμα την έκκληση που απευθύνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με το ψήφισμά του με θέμα το «Ευρωπαϊκό εξάμηνο για το συντονισμό της οικονομικής πολιτικής: υλοποίηση των προτεραιοτήτων του 2012», δηλαδή «να εξετάσει ενδελεχώς», στο πλαίσιο της επόμενης Ετήσιας Επισκόπησης της Ανάπτυξης, «τον ρόλο του προϋπολογισμού της ΕΕ στη διαδικασία του ευρωπαϊκού εξαμήνου, παρέχοντας τεκμηριωμένα και συγκεκριμένα στοιχεία σχετικά με τα αποτελέσματα ενεργοποίησης, καταλυτικής δράσης, συνεργείας και συμπληρωματικότητας του επί του συνόλου των δημοσίων δαπανών σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο»·

⁽³⁾ Μελέτη της Allio-Rodrigo Consulting για τον ΟΟΣΑ: *Regulatory Capabilities at Sub-National Level for the Implementation of Public Investment Strategies related to the Absorption of EU Structural Funds*, Ιούνιος 2012.

20. εκφράζει την ικανοποίησή της για την διεξαγωγή περαιτέρω συζητήσεων σχετικά με τα περιθώρια, εντός του νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ, εξορθολογισμού και απλούστευσης της επιτόπιας εφαρμογής των προγραμμάτων, μέσω της επικέντρωσης των προσαπειών στην υποστήριξη έργων και πρωτοβουλιών που συμβάλλουν στη «διαδικασία μετασχηματισμού» θα μπορούσαν, π.χ., να εξεταστούν οι δυνατότητες δημιουργίας ενός «ενιαίου εδαφικού ταμείου επενδύσεων» (το οποίο να συγκεντρώνει τα διάφορα ταμεία του ευρωπαϊκού, εθνικού και υποεθνικού επιπέδου) ή μιας «υπηρεσίας ενιαίας εξυπηρέτησης», για την πρόσβαση σε κεφάλαια σύμφωνα με εναρμονισμένους κανόνες και με μία πλήρη, κατανοητή καθοδήγηση, στο πλαίσιο των οποίων θα δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στους τρόπους επίτευξης βιώσιμων αποτελεσμάτων που θα επιτρέπουν, εντέλει, αφενός, την ταχύτερη πρόσβαση του τελικού χρήστη σε αυτά και, αφετέρου, την επιτόπια αξιοποίησή τους κατά τρόπο πιο στρατηγικό –ο συνδυασμός αυτός προγραμματισμού και αξιοποίησης όλων μαζί των ταμείων θα συμβάλει στη βελτίωση του συντονισμού και στη μείωση των επικαλύψεων·

21. υποστηρίζει ότι μια συζήτηση σχετικά με τις συνεργίες μεταξύ των προϋπολογισμών της ΕΕ, των κρατών μελών και του υποεθνικού επιπέδου, θα πρέπει επίσης να καλύψει και το θέμα των συνεργιών εντός του ίδιου του προϋπολογισμού της ΕΕ –συμπεριλαμβανομένων των θεματικών προγραμμάτων, όπως τα «Ορίζων 2020», «Έρασμος για όλους» και το «Πρόγραμμα για την Κοινωνική Αλλαγή και την Καινοτομία» (ΠΚΑΚ), η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΔΣΕ), το COSME κλπ., τα οποία έχουν σαφή διασύνδεση με το «εδαφικό επίπεδο» και σχετίζονται άμεσα με προτεραιότητες όπως η Ε&Α και η καινοτομία, η εκπαίδευση και η κατάρτιση, καθώς και η ανταγωνιστικότητα των ΜμΕ στο πλαίσιο των ταμείων του ΚΣΠ·

22. επικροτεί, συνεπώς, τις προσπάθειες που καταβάλλονται με σκοπό τη βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020, το οποίο αποβλέπει στην ενθάρρυνση των σχετικών συνεργιών, με την ένταξη, π.χ., σε αυτό του άρθρου 55 παράγραφος 8 του κανονισμού για τα ταμεία του ΚΣΠ, και ζητά να προβληθούν ευρέως τα έργα και οι πρωτοβουλίες που αναπτύσσονται, κάνοντας χρήση των νέων αυτών διατάξεων, ώστε να διαδοθούν οι τρόποι με τους οποίους οι συνεργίες αυτές μπορούν να γίνουν πράξη·

23. καλεί την Επιτροπή να εξηγήσει λεπτομερώς πώς η ρύθμιση της οικονομικής πολιτικής και άλλων θεμάτων των δημόσιων οικονομικών θα επηρεάσει την ικανότητα των τοπικών και περιφερειακών αρχών να αποφασίσουν σχετικά με το περιεχόμενο των προϋπολογισμών τους·

24. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι στη σημερινή συζήτηση σχετικά με την ενίσχυση της οικονομικής, νομισματικής και πολιτικής ένωσης στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) και στην ευρύτερη ΕΕ, συμμετέχουν μόνον τα κύρια θεσμικά όργανα της ΕΕ και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών, το δε υποεθνικό επίπεδο λαμβάνεται ελάχιστα έως καθόλου υπόψη, μολονότι μία ενίσχυση της συγκέντρωσης των ελέγχων στο επίπεδο της ΕΕ θα είχε, ενδεχομένως, αντίκτυπο στα δημοσιονομικά δικαιώματα και υποχρεώσεις του υποεθνικού επιπέδου των κρατών μελών και στην δημοσιονομική αποκέντρωση·

25. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι οι προσπάθειες που καταβάλλονται για την αποτελεσματική και εποικοδομητική συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών όλης της ΕΕ στο ευρωπαϊκό εξάμηνο αποτυγχάνουν συστηματικά, όπως κατέστησε σαφές η 3η έκθεση παρακολούθησης για τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» της Επιτροπής των Περιφερειών (Οκτώβριος 2012),

και επαναλαμβάνει ότι δεν θα μπορέσουν να αναπτυχθούν συνεργίες μεταξύ των δημοσιονομικών διαδικασιών εάν παράλληλα δεν αναπτυχθούν συνεργίες κατά τη χάραξη των διαφόρων πολιτικών και τη διαδικασία παρακολούθησης της εφαρμογής τους·

Προς μια δημοσιονομική ένωση: μια μεταβαλλόμενη οικονομική και πολιτική διακυβέρνηση

26. χαιρετίζει τις συζητήσεις που διεξάγονται σήμερα στο ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με το πώς η υπάρχουσα Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) θα μπορούσε να συμπληρωθεί με τη θέσπιση ενός ενοποιημένου δημοσιονομικού πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ προκειμένου να υπάρξουν βιώσιμες δημοσιονομικές πολιτικές στα κράτη μέλη·

27. σημειώνει ότι πρόκειται για μια συζήτηση εν εξελίξει, η οποία θα μπορούσε να έχει σημαντικές επιπτώσεις στον τρόπο με τον οποίο θα αντιμετωπίζεται στο μέλλον το ζήτημα των συνεργιών μεταξύ των προϋπολογισμών της ΕΕ, των κρατών μελών και του υποεθνικού επιπέδου·

28. εκφράζει την ανησυχία της διότι διαφαίνεται μια τάση αύξησης της συγκέντρωσης των εξουσιών και της λήψης αποφάσεων, δίχως την αποτελεσματική συμμετοχή, στη σχετική συζήτηση, των αρχών του υποεθνικού επιπέδου, και σημειώνει ότι η έκθεση του 2012 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα δημόσια οικονομικά στην ΟΝΕ εξάγει την ορθότητα του ομοσπονδιακού δημοσιονομικού μοντέλου, το οποίο εκχωρεί τις αρμοδιότητες της άντλησης εσόδων καθώς και τις αρμοδιότητες που συνδέονται με τις δαπάνες στις αρχές του υποεθνικού επιπέδου·

29. παρατηρεί ότι οι αλλαγές που έγιναν στην οικονομική διακυβέρνηση της ΕΕ (τις οποίες εισήγαγαν το ευρωπαϊκό εξάμηνο, η δέσμη των έξι μέτρων, η Συνθήκη για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση, καθώς και οι προτάσεις του λεγόμενου «διπτύχου»), οδήγησαν στη διαμόρφωση αυστηρότερων κανόνων για την εποπτεία των τοπικών και των περιφερειακών δημοσίων οικονομικών εκ μέρους του εθνικού επιπέδου των κρατών μελών (μέσω της μεταφοράς, σε αρκετά κράτη μέλη, του λεγόμενου «χρυσού κανόνα» από το επίπεδο των κρατών μελών στο υποεθνικό επίπεδο)·

30. εκφράζει την ανησυχία της διότι η μεταφορά κανόνων που περιλαμβάνονται σε διακυβερνητικές πρωτοβουλίες –όπως η Συνθήκη για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση (άλλως «δημοσιονομικό συμβόλαιο»)– στα εθνικά συντάγματα ή στο εθνικό δίκαιο έγινε χωρίς να προηγηθεί η δέουσα διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών για την περιφερειακή και την τοπική διάσταση των θεμάτων που διακυβεύονται, και υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να εξακολουθήσει να εφαρμόζεται η κοινοτική μέθοδος και κατά τα επόμενα στάδια της πορείας προς τη δημοσιονομική ένωση·

31. θεωρεί ότι είναι αρκετά επείγον να διασφαλιστεί μια πιο διαφανής και αποτελεσματική συμμετοχή των αρχών του υποεθνικού επιπέδου με δημοσιονομικές αρμοδιότητες στις εν εξελίξει συζητήσεις για τα θέματα αυτά και ζητά να προβλεφθεί, επισήμως, η συμβολή της Επιτροπής των Περιφερειών στις τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις της Συνθήκης·

32. διαπιστώνει ότι υπάρχει απόλυτη διαφορά προσέγγισης ανάμεσα στην παράδοση δημοσιονομικού φεντεραλισμού των ΗΠΑ και στα πρώτα βήματα της ΕΕ προς μια δημοσιονομική ένωση· οι ΗΠΑ επέλεξαν, όντως, μια προσέγγιση με βάση την οποία η ομοσπονδιακή κυβέρνηση δεν εκχωρεί αρμοδιότητες ούτε επιβάλλει ισορροπημένους δημοσιονομικούς κανόνες στις πολιτείες (ούτε δε οι αρχές των πολιτειών στους δήμους): οι κανόνες θεσπίστηκαν αυτοτελώς

από καθεμία από τις πολιτείες και εφαρμόζονται δίχως την παρέμβαση της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, σύμφωνα με μία ρήτρα «μη διάσωσης» που αυτή ορίζει· αυτό έχει ως αποτέλεσμα, κάθε επίπεδο διακυβέρνησης να έχει την απόλυτη κυριότητα της διαχείρισης του προϋπολογισμού, δεδομένης της ενδογενούς διάστασης της σχετικής διαδικασίας –αντίθετα, στην ΕΕ τις αποφάσεις σχετικά με τα «όρια χρέους» λαμβάνει το κεντρικό επίπεδο, την δε εκτέλεσή τους αναλαμβάνει το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ενώ το ενδεχόμενο πτώχευσης ενός κράτους μέλους (ή ακόμα και ενός δήμου στο εσωτερικό ενός κράτους μέλους) φαίνεται, καταρχήν, να αποκλείεται·

33. θεωρεί, συνεπώς, ότι ο υψηλός βαθμός αλληλεξάρτησης και αλληλεπίδρασης των οικονομιών της ευρωζώνης και των δημοσιονομικών πολιτικών καθιστά απαραίτητη την ανάπτυξη δημοσιονομικού δυναμικού το οποίο θα διευκολύνει την απορρόφηση των οικονομικών κραδασμών εντός ενός ενοποιημένου δημοσιονομικού πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ·

34. υποστηρίζει, ως όχημα για την ανάπτυξη δημοσιονομικού δυναμικού εντός ενός ενοποιημένου δημοσιονομικού πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ, την περαιτέρω εξέταση της ιδέας ενός «αποθεματικού ευελιξίας» εντός του προϋπολογισμού της ΕΕ. Χάρη σε ένα τέτοιο μέσο, το οποίο δεν θα αντικείται στις θεμελιώδεις δημοσιονομικές αρχές της ετήσιας διάρκειας και της διαφάνειας, θα καθίσταται δυνατή η μεταφορά των μη χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων του προϋπολογισμού για την υποστήριξη άλλων δράσεων, αντί της αυτόματης επιστροφής τους στα κράτη μέλη, ιδέα η οποία είναι σύμφωνη με τα ψηφίσματα που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με το ΠΔΠ στις 13 Ιουνίου και στις 23 Οκτωβρίου 2012·

35. σημειώνει, ωστόσο, ότι δεν μπορεί να υπάρξει πραγματική δημοσιονομική ένωση χωρίς έναν ορισμό των δικαιωμάτων και των αρμοδιοτήτων των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης (δημοσιονομικός φεντεραλισμός), χωρίς μια πιο εμφανή διασύνδεση μεταξύ ευθυγράμμισης πολιτικών και λήψης δημοσιονομικών αποφάσεων και χωρίς ένα φιλόδοξο όραμα για το πώς θα μπορούσαν να ενισχυθούν οι κάθετες συνεργίες μεταξύ των προϋπολογισμών της ΕΕ, των κρατών μελών και του υποεθνικού επιπέδου, μέσω των κατάλληλων μηχανισμών συντονισμού·

36. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δημοσιεύσει, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2013, μια πράσινη βίβλο στην οποία θα εξετάζονται τα ζητήματα αυτά, καθώς και τα επιπλέον θέματα που θίγονται παρακάτω·

Ορισμένες βασικές αρχές που πρέπει να τηρούνται κατά την επιδίωξη ενίσχυσης των συνεργιών

37. ζητά να θεσπιστεί ένα βασικό σύνολο αρχών και να διασφαλιστεί η τήρησή τους, στο πλαίσιο των προσπαθειών ενίσχυσης των συνεργιών μεταξύ των διαφόρων προϋπολογισμών –σε αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνονται:

— **η δημοσιονομική αυτονομία:** οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των διαφόρων δημοσιονομικών αρχών της ΕΕ, των κρατών μελών και του υποεθνικού επιπέδου θα πρέπει να είναι σαφείς, όπως σαφείς θα πρέπει να είναι και ο ρόλος και η φιλοσοφία της σχετικής πολιτικής της ΕΕ και των χρηματοδοτικών παρεμβάσεων, ενώ παράλληλα θα πρέπει να τηρείται η αρχή της επικουρικότητας και να γίνονται σεβαστά τα δημοσιονομικά δικαιώματα των τοπικών και των περιφερειακών αρχών (π.χ. ο ρόλος τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και ελέγχου), δηλ. η δημοκρατική λογοδοσία τους έναντι των κοινοτήτων

που τις εκλέγουν, με τη διασφάλιση της αυτονομίας κάθε επιπέδου διακυβέρνησης ως προς τον καθορισμό των προτεραιοτήτων και των δαπανών τους·

— **η διαφάνεια:** θα πρέπει να διασφαλίζονται, αφενός, η διαφάνεια των δημοσιονομικών διαδικασιών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης (μεταξύ άλλων, να καταδεικνύονται με σαφήνεια οι πηγές χρηματοδοτικών πόρων της ΕΕ στους προϋπολογισμούς του εθνικού και του υποεθνικού επιπέδου) και, αφετέρου, η διαθεσιμότητα, στο επίπεδο της ΕΕ, των δεδομένων που αναφέρονται στα διάφορα «προφίλ» δαπανών των χρηματοδοτικών προγραμμάτων της ΕΕ που εφαρμόζονται στο περιφερειακό επίπεδο (όπου αυτό είναι δυνατό)·

— **ο εξορθολογισμός των διαδικασιών:** οι τρόποι ευθυγράμμισης των προτεραιοτήτων και των χρηματοδοτήσεων των διαφόρων επιπέδων της ΕΕ (ευρωπαϊκού, εθνικού, υποεθνικού) θα πρέπει να είναι ευδιάκριτοι και θα πρέπει να αναληφθεί η δέσμευση να επιλυθεί το πρόβλημα των «συμφορήσεων» (διοικητικός, ρυθμιστικός και πολιτικός εξορθολογισμός), ώστε να αυξηθούν οι συνεργίες στους διάφορους επιμέρους προϋπολογισμούς και πολιτικές, και να αποφευχθεί η δημιουργία πρόσθετου διοικητικού φόρτου·

— **οι εταιρικές σχέσεις:** θα πρέπει να αναληφθεί η δέσμευση ότι η προσέγγιση που θα υιοθετηθεί θα βασίζεται σε εταιρικές σχέσεις, σύμφωνα με την αρχή ότι οι εταιρικές σχέσεις των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης (ΕΕ, κράτη μέλη, περιφερειακές και τοπικές αρχές) είναι ισότιμες και υποστηρίζονται από επίσημους και ανεπίσημους μηχανισμούς που ενθαρρύνουν τη συνεργασία, π.χ. που επεκτείνουν το διάλογο που διεξάγεται σήμερα μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των κοινοβουλίων των κρατών μελών, ώστε να μπορούν να συμμετέχουν σε αυτό και νομοθέτες του υποεθνικού επιπέδου·

38. αντιλαμβάνεται ότι ο ρόλος του προϋπολογισμού της ΕΕ είναι (σήμερα) κυρίως: (i) η χρηματοδότηση των βασικών κοινών πολιτικών της ΕΕ, όπως η γεωργία και η αλιεία· (ii) η υποστήριξη, από κοινού με τα κράτη μέλη, άλλων συμφωνημένων στόχων και σκοπών πολιτικής της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής συνοχής), μέσω επενδύσεων επικεντρωμένων στο μέσο-μακροπρόθεσμο διάστημα –τέτοιες παρεμβάσεις στηρίζονται, επιπλέον, στις κατεστημένες αντιλήψεις: (α) της προστιθέμενης αξίας της παρέμβασης της ΕΕ· (β) της προσθετικότητας των υποστηριζόμενων δράσεων· (γ) του αποτελέσματος μόχλευσης και των πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων της ΕΕ·

39. εκφράζει την ικανοποίησή της για τις περαιτέρω συζητήσεις και διευκρινίσεις που αναφέρονται στην πορεία των συζητήσεων σχετικά με τους τρόπους ενίσχυσης της οικονομικής, νομισματικής και δημοσιονομικής ένωσης, στις πιθανές επιπτώσεις που οι σχετικές εξελίξεις θα μπορούσαν να έχουν στο ρόλο και τη φιλοσοφία των παρεμβάσεων της ΕΕ και στη σχέση τους με τις δημοσιονομικές διαδικασίες των κρατών μελών και του υποεθνικού επιπέδου τους·

40. πιστεύει ότι η ενίσχυση του κάθετου συντονισμού των δημοσιονομικών πολιτικών θα οδηγήσει σε ακόμη μεγαλύτερες συνεργίες, με αποτέλεσμα τη διαφύλαξη και την ενίσχυση των αρχών της επικουρικότητας και της προσθετικότητας, της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας και των πλεονεκτημάτων των οικονομιών κλίμακας⁽⁴⁾ –συνεπώς, η ενίσχυση του κάθετου συντονισμού είναι απολύτως συμβατή με την αρχή της επικουρικότητας που περιλαμβάνουν οι συνθήκες της ΕΕ·

(4) Μελέτη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2010): *Creating greater synergy between European and national budgets* (Δημιουργώντας μεγαλύτερες συνέργειες μεταξύ του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού και των εθνικών προϋπολογισμών).

Συμφορήσεις στις προσπάθειες ενίσχυσης των κάθετων συνεργιών

41. υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να υπάρχουν διαθέσιμα ακριβή και αξιόπιστα δεδομένα και αναλύσεις στο επίπεδο της ΕΕ σχετικά με τα δημόσια οικονομικά και τις δημοσιονομικές διαδικασίες του προϋπολογισμού έως το υποεθνικό επίπεδο των κρατών μελών·

42. επισημαίνει την περιπλοκότητα της πρόκλησης που συνιστά η ανάπτυξη συνεργιών, λόγω της «ετερογένειας» των υποεθνικών δομών σε ολόκληρη την ΕΕ·

43. επικροτεί το γεγονός ότι στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2012 για τα δημόσια οικονομικά στην ΟΝΕ συμπεριλήφθηκε, για πρώτη φορά, ειδικό κεφάλαιο για την φορολογική αποκέντρωση στην ΕΕ και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμπεριλάβει ένα ανάλογο κεφάλαιο για την κατάσταση των δημόσιων οικονομικών του υποεθνικού επιπέδου των κρατών μελών στα μελλοντικά ετήσια δελτία της έκθεσης αυτής·

44. εκφράζει επίσης την ικανοποίησή της για τις άλλες μελέτες που εξετάζουν ζητήματα που άπτονται των δημοσίων οικονομικών και της δημόσιας επενδυτικής ικανότητας, καθώς και τις επιπτώσεις της τρέχουσας κοινωνικής, οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης στο υποεθνικό επίπεδο, ιδίως μάλιστα για την έκθεση της Dexia Crédit Local (DCL)/CEMR και τις μελέτες του ΟΟΣΑ·

45. διαπιστώνει, ωστόσο, τη σχετική έλλειψη πληροφοριών ως προς τα δημόσια οικονομικά του περιφερειακού και του τοπικού επιπέδου σε ολόκληρη την ΕΕ, και γενικότερα την έλλειψη πληροφοριών σχετικά με τις συνεργίες που υφίστανται μεταξύ των προϋπολογισμών της ΕΕ, των κρατών μελών και του υποεθνικού επιπέδου·

46. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταβάλει περαιτέρω προσπάθειες για την κάλυψη αυτού του ελλείμματος και προτείνει τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού ακαδημαϊκού ερευνητικού δικτύου με σκοπό την ανάπτυξη εξειδικευμένης τεχνογνωσίας σε αυτόν τον σημαντικό τομέα εργασίας· ζητεί, ακόμη, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποστηρίξει τις ανταλλαγές εμπειριών για συγκεκριμένα έργα μεταξύ των διάφορων τοπικών και περιφερειακών αρχών, ενθαρρύνοντας την προώθηση των βέλτιστων πρακτικών που αφορούν την ανάπτυξη συνεργιών μεταξύ του υποεθνικού και του εθνικού επιπέδου στα κράτη μέλη της ΕΕ·

47. αναγνωρίζει ότι υφίσταται μια σειρά από άλλα σημεία συμφόρησης στον τομέα των δημοσιονομικών διαδικασιών και κύκλων εντός της ΕΕ, η δε κατάσταση επιδεινώνεται από την «ετερογένεια» που χαρακτηρίζει τις δημοσιονομικές διαδικασίες του υποεθνικού επιπέδου των κρατών μελών: οι δημοσιονομικοί κύκλοι των προϋπολογισμών των κρατών μελών και του υποεθνικού επιπέδου τους δεν είναι εναρμονισμένοι με τον δημοσιονομικό κύκλο της ΕΕ (ο οποίος βασίζεται σε ημερολογιακά έτη), οι δε προϋπολογισμοί των περιφερειακών και των τοπικών αρχών βασίζονται, συν τοις άλλοις, σε ετήσιους κύκλους και όχι σε πολυετή προγραμματισμό (ο οποίος συνιστά το δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ)·

48. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει τα πλεονεκτήματα και τις πρακτικές λεπτομέρειες (καθώς και τις πιθανές διοικητικές προκλήσεις/έξοδα) που συνεπάγεται η μετάβαση προς μία μεγαλύτερη εναρμόνιση των δημοσιονομικών κύκλων στο εσωτερικό της ΕΕ, καθώς και η προώθηση και ενθάρρυνση της χρήσης μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών πλαισίων (ΜΠΔΠ) στο υποεθνικό επίπεδο (σε συμφωνία με τα μέτρα που εισήχθησαν με τη «δέσμη των έξι μέτρων»), να παράσχει δε, μεταξύ άλλων, διευκρινίσεις σχετικά με το πώς αυτό θα μπορούσε να εφαρμοστεί σε συνδυασμό με τους ετήσιους κύκλους των ευρωπαϊκών εξαμήνων·

49. λαμβάνει υπόψη της τις εν εξελίξει διαπραγματεύσεις με αντικείμενο τις προτάσεις για ένα ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών στην Ευρωπαϊκή Ένωση [COM (2010) 774 τελικό] και εκφράζει τη λύπη της για την αδυναμία πραγματοποίησης συγκρίσεων (από την άποψη της διάρθρωσης, της αναγνωσιμότητας και του περιεχομένου) των τοπικών και των περιφερειακών προϋπολογισμών σε όλη την ΕΕ, καθώς και για την έλλειψη εναρμόνισης στο επίπεδο της ΕΕ, γεγονός που καθιστά δύσκολη την πραγματοποίηση ουσιαστικών συγκρίσεων και αναλύσεων·

50. σημειώνει ότι το άρθρο 3 της οδηγίας 2011/85/ΕΕ (η οποία αποτελεί μέρος της «δέσμης των έξι μέτρων») εκχωρεί στα κράτη μέλη την αρμοδιότητα της εφαρμογής του προτύπου ΕΣΟΛ 95 στα εθνικά τους δημόσια συστήματα λογιστικής και τους αναθέτει «να μεριμνούν για την έγκαιρη και τακτική δημοσίευση δημοσιονομικών δεδομένων για όλους τους υποτομείς της γενικής κυβέρνησης»· λυπάται που η μεγάλη πλειονότητα των κρατών μελών απέρριψε την πρόταση της Eurostat να προστεθούν ως νέα στοιχεία ορισμένοι δείκτες σχετικά με τις δημόσιες επενδύσεις στο περιφερειακό επίπεδο NUTS 2·

51. επικροτεί το γεγονός ότι η Eurostat αξιολογεί αυτόν τον καιρό κατά πόσο είναι εφικτό να χρησιμοποιούνται σε όλη την ΕΕ εναρμονισμένα πρότυπα δημόσιας λογιστικής για τα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης, ως μέθοδο για να βελτιωθούν οι συνεργίες μεταξύ των προϋπολογισμών της ΕΕ, των κρατών μελών και των υποεθνικών αρχών·

52. τονίζει ότι είναι, ενδεχομένως, αναγκαίο να βελτιωθεί το πρότυπο ΕΣΟΛ 95 χάριν των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, από την άποψη του κόστους δανεισμού· πράγματι, η λογιστική μέθοδος που εισάγει το πρότυπο ΕΣΟΛ 95 αντιμετωπίζει τις δημοσιονομικές πράξεις (και, ως εκ τούτου, και το ζήτημα του δανεισμού) με διαφορετικό τρόπο και «τιμωρεί» τις τοπικές και περιφερειακές αρχές που έχουν επιλέξει να πραγματοποιούν επενδύσεις στο πλαίσιο των προσπαθειών τους να ισοσκελίσουν τους προϋπολογισμούς τους· με βάση το πρότυπο ΕΣΟΛ 95, λαμβάνονται υπόψη μόνον οι πράξεις του υπό εξέταση οικονομικού έτους, με αποτέλεσμα οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές να μην είναι σε θέση να αντισταθμίζουν τυχόν προσωρινά ελλείμματα που αφορούν επενδύσεις αξιοποιώντας υπάρχοντα αποθέματα ή πλεονάσματα με τη μεταφορά των σχετικών αποτελεσμάτων –για να μπορέσουν να επιτύχουν ισοδύναμα αποτελέσματα στο πλαίσιο της δικής τους λογιστικής μεθόδου, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές είναι αναγκασμένες, στην περίπτωση αυτή, να χρηματοδοτούν εξολοκλήρου τις επενδύσεις, κάνοντας χρήση ιδίων κεφαλαίων·

53. σημειώνει ότι τα κράτη μέλη τα οποία έχουν συμπεριλάβει επίσημα τις τοπικές και περιφερειακές αρχές τους στη δημοσιονομική διαδικασία (βλ., π.χ., το εσωτερικό σύμφωνο σταθερότητας στο Βέλγιο, την Ισπανία και την Αυστρία) έχουν, γενικά, προβλέψει μηχανισμούς που καθιστούν τα πρότυπα ΕΣΟΛ 95 πιο ευέλικτα, ώστε να υπάρχουν ακόμη περιθώρια για επενδύσεις: οι μηχανισμοί αυτοί μπορούν να λάβουν τη μορφή, π.χ., μιας πολυετούς προσαρμογής των δημοσιονομικών στόχων ή συστημάτων, κατά τρόπο που να επιτυγχάνονται μερικές απαλλαγές από τον στόχο των επενδυτικών δαπανών, ώστε να μπορεί να λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος των επενδύσεων·

54. ζητά, ως εκ τούτου, το ζήτημα αυτό να επιλυθεί στο επίπεδο της ΕΕ με την εναρμόνιση των σχετικών κανόνων, για να αποβούν τα πρότυπα του ΕΣΟΛ 95 πιο ευέλικτα και να είναι, κατ' επέκταση, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές σε θέση να πραγματοποιούν επενδύσεις, τηρώντας ταυτόχρονα τις απαιτήσεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης περί χρηστής διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών·

55. ζητά να γίνεται μεγαλύτερη χρήση νέων καινοτόμων μηχανισμών χρηματοδότησης –όπως δάνεια και άλλα «κεφάλαια κίνησης»– και επισημαίνει, επιπλέον, τις ευκαιρίες που παρέχουν, αφενός, οι συμπράξεις του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και, αφετέρου, η ΕΤΕπ, για την ενθάρρυνση των δημιουργικών και καινοτόμων επενδύσεων στο εδαφικό επίπεδο· εκφράζει την ικανοποίησή για τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020, στα οποία περιλαμβάνονται τα ταμεία του ΚΣΠ, που προωθούν περαιτέρω τις δραστηριότητες αυτές·

56. παρατηρεί ότι η πρόσβαση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στις χρηματοπιστωτικές αγορές ποικίλλει σε μεγάλο βαθμό εντός της ΕΕ, σε ορισμένες δε περιοχές της Ευρώπης δεν είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη, συνεπώς το ζήτημα αυτό πρέπει να αντιμετωπιστεί στο επίπεδο της ΕΕ·

57. προσβλέπει στην διεξαγωγή περαιτέρω συζητήσεων σχετικά με τις δυνατότητες θέσπισης, στο επίπεδο της ΕΕ, άλλων καινοτόμων μέσων (όπως τα ομόλογα έργου της ΕΕ και τα ευρωομόλογα), με σκοπό την τόνωση των επενδύσεων και την ενίσχυση της αλληλεγγύης, για να μπορέσει η Ευρώπη να βγει από την κρίση.

Βρυξέλλες, 31 Ιανουαρίου 2013.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Καλύτερη διακυβέρνηση για την ενιαία αγορά»

(2013/C 62/08)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η ενιαία αγορά πρέπει να διέπεται από τη νομοθεσία της ΕΕ μόνο στον βαθμό που είναι πραγματικά απαραίτητο. Η μη συνεκτίμηση της αρχής της επικουρικότητας μπορεί να οδηγήσει σε προβλήματα κατά τη φάση της υλοποίησης, σε σημείο που να μην υπάρχει πλέον περιθώριο ελιγμών σε εθνικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να διακυβεύεται η εθνική οικονομική ανάπτυξη.
- Κατά την προετοιμασία της νομοθεσίας, είναι καθοριστικής σημασίας να λαμβάνεται υπόψη ο σημαντικός ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Ειδικότερα, η αρχή «Σκέψου πρώτα σε μικρή κλίμακα» τονίζει τη σημασία της τοπικής δράσης και των επιχειρηματικών συνθηκών που δημιουργούνται σε τοπικό επίπεδο. Τα μεν πλαίσια χαράσσονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο αλλά η οικονομική ευημερία και δραστηριότητα αρχίζουν πάντα σε τοπικό επίπεδο. Τούτο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη θέσπιση της νομοθεσίας για την ενιαία αγορά, επειδή είναι ο μόνος τρόπος για να συνδυαστεί το σύνολο της ευρωπαϊκής οικονομίας με την τοπική οικονομία.
- Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές εφαρμόζουν ένα πολύ μεγάλο μέρος της νομοθεσίας για την ενιαία αγορά. Για να αποφευχθούν προβλήματα που παρουσιάζονται όταν οι κανονιστικές διατάξεις εφαρμόζονται στην πράξη, είναι σημαντικό, τόσο η ΕτΠ όσο και οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, να διαδραματίζουν ρόλο κατά την ανάπτυξη της νομοθεσίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Κατά τον προσδιορισμό των βασικών τομέων, πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στους τομείς όπου υπάρχουν δυνατότητες καινοτομίας και δημιουργίας ποιοτικών θέσεων εργασίας. Μία ενιαία ψηφιακή αγορά που λειτουργεί αποτελεσματικά, καθώς οι υπηρεσίες στο σύνολό τους, αποτελούν πολύ σημαντικούς τομείς αλλά και τομείς προτεραιότητας.

Εισηγητής	Ο κ. Markku MARKKULA (FI/EPP), Μέλος του δημοτικού συμβουλίου του Espoo
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών - Καλύτερη διακυβέρνηση για την ενιαία αγορά
	COM(2012) 259 final

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών – Καλύτερη διακυβέρνηση για την ενιαία αγορά

I. ΓΕΝΙΚΑ

1. Η ενιαία αγορά αποτελεί τη βασική κινητήρια δύναμη για την οικονομική ανάπτυξη της Ευρώπης. Εδώ και 20 χρόνια, η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, των αγαθών, των κεφαλαίων και των υπηρεσιών προωθεί την ευημερία της Ευρώπης και αποτελεί την κινητήρια δύναμη για την οικονομία της. Αυτές οι ελευθερίες και η σχετική με τη διαχείρισή τους ανάπτυξη μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την περαιτέρω επιτάχυνση της οικονομικής ανάκαμψης και την δημιουργία των προϋποθέσεων υλοποίησης μιας ολοκληρωμένης κοινωνικής οικονομίας της αγοράς στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιπλέον, η πολιτική συνοχής διαδραματίζει συμπληρωματικό ρόλο στην επίτευξη της ενιαίας αγοράς σε όλες τις περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως μέσω της τόνωσης της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ, του οικολογικού προσανατολισμού της οικονομίας και της έμφασης στη γνώση και την καινοτομία, ειδικότερα στις περιοχές που πλήττονται από διαρθρωτικά μειονεκτήματα.

2. Η ΕτΠ εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει συγχρόνως να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν τα μέσα για την ανάκαμψη της οικονομίας τους, λαμβάνοντας υπόψη τις συγκεκριμένες απαιτήσεις και τα συμφέροντα της εθνικής τους οικονομίας.

Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3. Στην ανακοίνωσή της η Επιτροπή προτείνει μέτρα για την ανάπτυξη της ενιαίας αγοράς και την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020.

4. Σύμφωνα με την ανακοίνωση, το μέσο έλλειμμα μεταφοράς της νομοθεσίας για την ενιαία αγορά ήταν τον Φεβρουάριο 1,2 %, ενώ η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο απαιτεί ολοένα και περισσότερο χρόνο. Επιπλέον, οι κανονιστικές διατάξεις δεν είναι απαραίτητο να λειτουργούν σωστά στην πράξη, ακόμη και αν έχουν μεταφερθεί σε εθνικό επίπεδο.

5. Η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της προτείνει την ανανέωση της δέσμευσης ώστε η ενιαία αγορά να διασφαλίζει αποτελεσματικά την ανάπτυξη. Η πρόταση αποτελείται από δύο μέρη:

α. μια στρατηγική με τη βοήθεια της οποίας θα επιτευχθεί ταχεία πρόοδος σε τομείς καίριας σημασίας με το μεγαλύτερο δυναμικό ανάπτυξης·

β. συγκεκριμένα μέτρα για την περαιτέρω βελτίωση του τρόπου με τον οποίο οι κανόνες της ενιαίας αγοράς σχεδιάζονται, υλοποιούνται, εφαρμόζονται και επιβάλλονται.

ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

6. Η ανησυχία της Επιτροπής για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς είναι δικαιολογημένη. Η ανακοίνωση καθορίζει μεν τα

γενικά μέτρα, αλλά η εφαρμογή των διατάξεων μπορεί να είναι ιδιαίτερα προβληματική σε ένα συγκεκριμένο τομέα ή σε ορισμένα κράτη μέλη.

7. Η Επιτροπή προσπαθεί, με βάση τα μέτρα που προβλέπονται στην ανακοίνωση, να βελτιώσει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Η Επιτροπή προτείνει μέτρα που προσανατολίζονται προς δύο βασικούς στόχους. Από τη μία πλευρά, η ενιαία αγορά πρέπει να προχωρήσει γρήγορα σε τομείς με το μεγαλύτερο δυναμικό ανάπτυξης και από την άλλη πλευρά, πρέπει να ληφθούν μέτρα για να καταστεί αποτελεσματικότερος ο «κύκλος διακυβέρνησης» της ενιαίας αγοράς. Η Επιτροπή προτίθεται να χρησιμοποιήσει τη διαδικασία του ευρωπαϊκού εξαμήνου για να παρακολουθεί την πρόοδο. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί σωστές αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές.

8. Η ανακοίνωση επικεντρώνεται ειδικότερα στη βελτίωση της εφαρμογής, σε εθνικό επίπεδο και στην ενίσχυση της δέσμευσης των κρατών μελών.

9. Η βραδύτητα της εφαρμογής μπορεί να οφείλεται εν μέρει στην έλλειψη πολιτικής δέσμευσης των κρατών μελών να εφαρμόσουν τις επιμέρους διατάξεις. Η λύση του προβλήματος συνίσταται στην εξεύρεση βούλησης και δέσμευσης σε πολιτικό επίπεδο. Η διαφορά μεταξύ του νομοθετικού και του διοικητικού πνεύματος πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ήδη από την προετοιμασία της νομοθεσίας για την ενιαία αγορά.

10. Η Επιτροπή των Περιφερειών συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η πρακτική των «κανονιστικών υπερβολών» (goldplating) αποτελεί σοβαρό πρόβλημα το οποίο δημιούργησε νέες περιττές επιβαρύνσεις για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες.

11. Τα μέτρα που προτείνει η Επιτροπή έρχονται εκ των υστέρων και στην ανακοίνωση δεν εφιστάται επαρκώς η προσοχή στους λόγους που προκάλεσαν τη βραδύτητα της εφαρμογής.

II. ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΕ ΤΟΜΕΙΣ ΜΕ ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

12. Σύμφωνα με την ανακοίνωση οι τομείς με το μεγαλύτερο δυναμικό ανάπτυξης (συμπεριλαμβανομένων του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, των υπηρεσιών σε επιχειρήσεις και κατασκευές), είναι οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, η ψηφιακή οικονομία και η ενέργεια.

13. Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων της ενιαίας αγοράς, η Επιτροπή προτείνει τα κράτη μέλη να δεσμευτούν περισσότερο για την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων και να συνεργάζονται με την Επιτροπή κατά τη φάση υλοποίησης.

— Τα κράτη μέλη καλούνται να δεσμευτούν σε «μηδενική ανοχή» όταν πρόκειται για μεταφορά οδηγίων, ήτοι τήρηση του στόχου του «ελλείμματος μεταφοράς» και του στόχου του «ελλείμματος συμμόρφωσης» στο 0 %.

— Τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλουν ανεπίσημα στην Επιτροπή τα ειδικά σημεία, προκειμένου η συνδρομή της Επιτροπής να καταστεί όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταφοράς.

14. Οι προτεραιότητες της Επιτροπής εστιάζονται στη μεταφορά των κανονιστικών διατάξεων της ΕΕ στην εθνική νομοθεσία και στην αποτελεσματική εφαρμογή τους. Η Επιτροπή θα εκπονεί ετήσια έκθεση για την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς, προκειμένου να παρακολουθεί τον τρόπο με τον οποίο η ενιαία αγορά λειτουργεί στην πράξη και να προσδιορίζει την περαιτέρω δράση που πρέπει να αναληφθεί τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο. Η Επιτροπή θα αναλάβει συγκεκριμένη δράση για να εξασφαλίσει την έγκαιρη, σωστή και αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ στους εν λόγω τομείς καίριας σημασίας.

ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

15. Βασικός στόχος της ανακοίνωσης της Επιτροπής είναι η αποτελεσματική λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Η επιλογή προτεραιοτήτων είναι σωστό μέτρο. Η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς προϋποθέτει τον καθορισμό των πλέον αποτελεσματικών μέτρων.

16. Στη σημερινή οικονομική κατάσταση η θέση των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στους τομείς με υψηλό δυναμικό ανάπτυξης είναι σημαντική, αλλά προβληματική.

17. Κατά τον προσδιορισμό των βασικών τομέων, πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στους τομείς όπου υπάρχουν δυνατότητες καινοτομίας και δημιουργίας ποιοτικών θέσεων εργασίας. Από πλευράς τοπικών αρχών η επιλογή των προτεραιοτήτων είναι επιτυχής. Μία ενιαία ψηφιακή αγορά που λειτουργεί αποτελεσματικά, καθώς οι υπηρεσίες στο σύνολό τους αποτελούν πολύ σημαντικούς τομείς αλλά και τομείς προτεραιότητας.

18. Τα κράτη μέλη έχουν ακόμη πολλά περιθώρια όσον αφορά την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της ψηφιακής αγοράς. Οι τοπικές αρχές μπορούν να συμβάλουν σε αυτή την ανάπτυξη, για παράδειγμα μέσω των δημόσιων συμβάσεων. Η εφαρμογή των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων και η πλήρης χρήση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης θα συμβάλουν σημαντικά στην ανάπτυξη της ψηφιακής αγοράς. Οι προκλήσεις και τα εμπόδια που εμπλέκονται στην εφαρμογή του ηλεκτρονικού εμπορίου στον δημόσιο τομέα υπερβαίνουν την τεχνική λειτουργία. Για την επιτυχία της ψηφιακής αγοράς που περιλαμβάνει ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο απαιτούνται: υποστήριξη από την ανώτερη διοίκηση, οργανωτική προσαρμογή και κατάρτιση των εργαζομένων..

19. Η υλοποίηση των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων προϋποθέτει τη λήψη πολλών μέτρων σε εθνικό και σε περιφερειακό

επίπεδο. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ωστόσο, θα πρέπει να καταστεί δυνατή η εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων με ηλεκτρονικά μέσα. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο πρέπει επίσης να προβληθούν αποτελεσματικότερα οι βέλτιστες πρακτικές.

20. Για την προετοιμασία της εθνικής νομοθεσίας αρμόδιες είναι οι εθνικές αρχές, καθήκον των οποίων είναι να εφαρμόζουν σωστά και με τον ενδεδειγμένο τρόπο την ενωσιακή νομοθεσία σε εθνικό επίπεδο.

21. Χαιρετίζει το γεγονός ότι η οδηγία για τις καθυστερήσεις πληρωμών περιλαμβάνεται στον κατάλογο των βασικών νομοθετικών πράξεων των οποίων η εφαρμογή θα αποτελέσει αντικείμενο στενής παρακολούθησης. Οι καθυστερήσεις πληρωμών από τις δημόσιες αρχές συνιστούν σημαντικό πρόβλημα για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις το οποίο χρήζει επείγουσας αντιμετώπισης.

22. Η παρακολούθηση της εφαρμογής στα κράτη μέλη είναι ευπρόσδεκτη. Η ετήσια έκθεση παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να συγκρίνουν τη δική τους κατάσταση με την κατάσταση άλλων κρατών μελών. Με βάση την ετήσια έκθεση και την ανάλυση η Επιτροπή θα προσδιορίζει για το επόμενο έτος τις σημαντικές πολιτικές προκλήσεις και δράσεις σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο. Στην ετήσια έκθεση θα προτείνονται συγκεκριμένες συστάσεις ανά χώρα, στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, στη βάση λεπτομερούς ανάλυσης των επιδόσεων κάθε χώρας.

III. ΘΕΣΠΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΑ, ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

23. Στην ανακοίνωσή της η Επιτροπή επισημαίνει ότι κατά την προετοιμασία των κανονιστικών διατάξεων της ενιαίας αγοράς θα πρέπει σε ευρωπαϊκό επίπεδο να εξασφαλίζεται ότι:

— οι κανονιστικές διατάξεις είναι σαφείς, εύληπτες και αδιαμφισβήτητες,

— ο διοικητικός φόρτος δεν επιβαρύνει περιττά τις επιχειρήσεις, τους πολίτες και τις διοικήσεις,

— οι απαραίτητες διοικητικές διαδικασίες (άδειες, κλπ.) πραγματοποιούνται με ηλεκτρονικά μέσα,

— οι επιχειρήσεις και οι πολίτες βρίσκουν πληροφορίες και συνδρομή, και έχουν πρόσβαση σε ταχεία και αποτελεσματική έννομη προστασία.

24. Για την επίτευξη της συμμόρφωσης με τις εν λόγω αρχές, πρέπει να ζητείται η γνώμη των ενδιαφερομένων, με την πραγματοποίηση διαβουλεύσεων πριν από τη θέσπιση της προτεινόμενης νομοθεσίας.

25. Η Επιτροπή θα πρέπει να προτείνει κανονισμούς αντί για οδηγίες, κυρίως όταν δεν χρειάζεται περαιτέρω διακριτική ευχέρεια κατά την εφαρμογή των προτεινόμενων κανονιστικών διατάξεων της ΕΕ.

ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

26. Η ΕΤΠ συμφωνεί πλήρως με τους στόχους για την ποιότητα της νομοθεσίας. Η διαφάνεια και η σαφήνεια της νομοθεσίας αποτελεί σημαντικό στόχο τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και για τους εθνικούς νομοδότες.

27. Θεωρεί ότι το σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (IMI) αποτελεί μέσο ζωτικής σημασίας, στο οποίο οι περιφερειακές και τοπικές αρχές πρέπει να έχουν πλήρη πρόσβαση· συγχρόνως όμως απαιτείται να προβλεφθεί η δέουσα κατάρτιση του προσωπικού των ΟΤΑ προκειμένου να είναι σε θέση να κάνει αποτελεσματική χρήση του συστήματος.

28. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η ενιαία αγορά πρέπει να διέπεται από τη νομοθεσία της ΕΕ μόνο στον βαθμό που είναι πραγματικά απαραίτητο. Η μη συνεκτίμηση της αρχής της επικουρικότητας μπορεί να οδηγήσει σε προβλήματα κατά τη φάση της υλοποίησης, σε σημείο που να μην υπάρχει πλέον περιθώριο ελιγμών σε εθνικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να διακυβεύεται η εθνική οικονομική ανάπτυξη.

29. Υπογραμμίζει τη χρησιμότητα των κέντρων SOLVIT για τους πολίτες και τις μικρές επιχειρήσεις, κυρίως στις παραμεθόριες περιοχές, και καλεί, αφενός, την Επιτροπή να προωθήσει περαιτέρω το έργο τους και, αφετέρου, το σύνολο των κρατών μελών να μεριμνήσουν για τη δέουσα επάνδρωση και την επαρκή χρηματοδότησή τους.

30. Επισημαίνει ότι η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών δεν είναι επαρκώς γνωστή στα αρμόδια δικαστήρια και εξακολουθεί να χρησιμοποιείται σπάνια· ένα ιδιαίτερο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουν οι πολίτες που κάνουν χρήση αυτής της διαδικασίας αφορά τη συνακόλουθη εκτέλεση της σχετικής απόφασης σε κάποιο άλλο κράτος μέλος.

31. Το κατά καιρούς χαμηλό επίπεδο της νομοθεσίας υπονομεύει την πραγματική νομιμότητα της ΕΕ στα μάτια των πολιτών και των επιχειρήσεων. Για παράδειγμα, η νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων, στην πράξη, περιορίζει τις δυνατότητες των κρατών μελών και της τοπικής αυτοδιοίκησης όσον αφορά τις αποφάσεις τους για τον τρόπο οργάνωσης της δράσης τους. Οι κανονιστικές διατάξεις της ενιαίας αγοράς και ο φόβος περί μη τήρησής τους οδηγούν την οργάνωση των υπηρεσιών σε μια κατεύθυνση που δεν είναι πάντα η ενδεδειγμένη από επιχειρησιακή άποψη.

Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

32. Η Επιτροπή αναφέρει στην ανακοίνωσή της ότι η αποτελεσματικότερη χρήση των εργαλείων της πληροφορικής είναι απαραίτητη για την ενημέρωση των επιχειρήσεων και των πολιτών. Η Επιτροπή τονίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν φιλικές προς τον χρήστη πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες της ενιαίας αγοράς.

33. Τα διοικητικά μέτρα θα πρέπει να υλοποιούνται ηλεκτρονικά, ειδικά όταν τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται σε άλλο κράτος μέλος. Η συνεργασία μεταξύ των αρχών θα πρέπει να διευκολύνεται από το σύστημα πληροφόρησης για την ενιαία αγορά.

34. Όσον αφορά την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις και οι πολίτες, στην ανακοίνωση προτείνεται να υπάρχει μία εύκολα προσβάσιμη πρωτοβάθμια υπηρεσία παροχής βοήθειας σε εθνικό επίπεδο, στην οποία να μπορούν να απευθύνονται.

35. Τα κράτη μέλη πρέπει να δεσμευθούν για την εξασφάλιση ταχείας και αποτελεσματικής δικαστικής προσφυγής.

36. Σύμφωνα με την ανακοίνωση, θα πρέπει να υπάρχει ένας μόνον φορέας που να είναι επιφορτισμένος με την εποπτεία και την παρακολούθηση της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς σε εθνικό επίπεδο. Η Επιτροπή συνιστά τα «κέντρα ενιαίας αγοράς» να είναι εγκατεστημένα στα κράτη μέλη και προτίθεται να δημιουργήσει ένα ευρωπαϊκό δίκτυο κέντρων ενιαίας αγοράς.

ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

37. Είναι φυσικά ευπρόσδεκτη η αναγνώριση και η διάδοση των βέλτιστων πρακτικών. Τούτο θα πρέπει να αποτελεί πάντα μέρος των κανονικών δραστηριοτήτων της Επιτροπής.

38. Η ανάπτυξη κοινής δράσης μεταξύ των αρχών σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που προτείνει η Επιτροπή είναι, επίσης, ευπρόσδεκτη. Για παράδειγμα, η δημιουργία των κέντρων ενιαίας αγοράς αιτιολογείται από το γεγονός ότι θα διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών των κρατών μελών και της Επιτροπής. Τα καθήκοντα των κέντρων ενιαίας αγοράς πρέπει να είναι συμβατά και με άλλες διοικητικές πτυχές των κρατών μελών.

39. Κατά την προετοιμασία της νομοθεσίας, είναι καθοριστικής σημασίας να λαμβάνεται υπόψη ο σημαντικός ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Ειδικότερα, η αρχή «Σκέψου πρώτα σε μικρή κλίμακα» τονίζει τη σημασία της τοπικής δράσης και των επιχειρηματικών συνθηκών που δημιουργούνται σε τοπικό επίπεδο. Τα μεν πλαίσια χαράσσονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο αλλά η οικονομική ευημερία και δραστηριότητα αρχίζουν πάντα σε τοπικό επίπεδο. Τούτο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη θέσπιση της νομοθεσίας για την ενιαία αγορά, επειδή είναι ο μόνος τρόπος για να συνδυαστεί το σύνολο της ευρωπαϊκής οικονομίας με την τοπική οικονομία.

40. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές εφαρμόζουν ένα πολύ μεγάλο μέρος της νομοθεσίας για την ενιαία αγορά. Για να αποφευχθούν προβλήματα που παρουσιάζονται όταν οι κανονιστικές διατάξεις εφαρμόζονται στην πράξη, είναι σημαντικό, τόσο η ΕΤΠ όσο και οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές να διαδραματίζουν ρόλο κατά την ανάπτυξη της νομοθεσίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

41. Η καινοτομία γεννάται σε τοπικό επίπεδο. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν βασικό ρόλο στην υποστήριξη της καινοτομίας και της πιλοτικής εφαρμογής της. Για την ανάπτυξη της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς, θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα πρότυπο όπου τόσο οι περιφερειακοί όσο και οι ευρωπαϊκοί φορείς να διαδραματίζουν τον φυσικό τους ρόλο. Για παράδειγμα, η Επιτροπή θα μπορούσε να προωθήσει μια προσέγγιση όπου οι κοινές προσπάθειες των διαφόρων Γενικών Διευθύνσεων να επικεντρώνονται στους τομείς με το μεγαλύτερο δυναμικό ανάπτυξης, ενώ τα πειράματα σε τοπικό επίπεδο στις βέλτιστες πρακτικές.

42. Ωστόσο, οι βέλτιστες πρακτικές δεν μπορούν να διαδοθούν χωρίς ένα ευρωπαϊκό δίκτυο. Η Επιτροπή διαθέτει περισσότερες δυνατότητες για τη δημιουργία τέτοιων δικτύων. Οι τομείς και οι περιφέρειες με το μεγαλύτερο δυναμικό καινοτομίας θα πρέπει να ξεκινήσουν πρωτοποριακά έργα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ όπου η έρευνα υποστηρίζει αποτελεσματικά την καινοτομία, καθώς και τη διδασκαλία και τη μάθηση. Με την υποστήριξη της Επιτροπής, όλοι οι τοπικοί φορείς πρέπει να έχουν πρόσβαση στις πρακτικές που έχουν αναπτυχθεί με αυτόν τον τρόπο.

IV. ΑΛΛΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

43. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ολοκλήρωσε την ανακοίνωσή της σχετικά με την δεύτερη δέσμη μέτρων για την ενιαία αγορά (COM(2012) 573 final). Σύμφωνα με την ανακοίνωση αυτή η κοινή συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της ΕΕ, της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της Επιτροπής των Περιφερειών και πολλών ενδιαφερομένων οδήγησε σε ένα ευρέως αποδεκτό πολιτικό όραμα για την περαιτέρω ανάπτυξη της ενιαίας αγοράς και έδωσε τη δυνατότητα καθορισμού των πολιτικών προτεραιοτήτων. Η ΕτΠ συμφωνεί με την άποψη της Επιτροπής ότι λόγω των προκλήσεων που θέτει η οικονομική κρίση απαιτείται η ταχεία λήψη μέτρων παρακολούθησης.

44. Οι τέσσερις κινητήριες δυνάμεις για νέα ανάπτυξη που προτείνονται στην ανακοίνωση αυτή είναι οι ακόλουθες:

1. Ανάπτυξη πλήρως ολοκληρωμένων δικτύων στην ενιαία αγορά
2. Προώθηση της κινητικότητας των πολιτών και των επιχειρήσεων σε διασυνοριακό επίπεδο
3. Υποστήριξη της ψηφιακής οικονομίας σε ολόκληρη την Ευρώπη
4. Ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, της συνοχής και της εμπιστοσύνης των καταναλωτών.

45. Τα δίκτυα αποτελούν τη σπονδυλική στήλη της οικονομίας και ο επιδιωκόμενος στόχος είναι η δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς εντός της οποίας οι πολίτες και οι επιχειρήσεις θα επωφελούνται ενιαίας αγοράς μεταφορών και ενέργειας. Ο ψηφιακός τομέας αποτελεί κύρια κινητήρια δύναμη για την παραγωγικότητα καθώς και για τη δημιουργικότητα. Η κοινωνική επιχειρηματικότητα σημαίνει

λήψη δραστικών μέτρων για τη συμμετοχή του δημόσιου και του τριτογενούς τομέα, καθώς και ταχεία αύξηση των ποικίλων δραστηριοτήτων εταιρικής σχέσης. Η ΕτΠ αναμένει συγκεκριμένα μέτρα, έτσι ώστε να ικανοποιηθούν άμεσα οι προσδοκίες που συνδέονται με τους στόχους αυτούς.

46. Πέραν των προαναφερθέντων σημείων, υπάρχουν πολλά ζητήματα και θέματα που αφορούν τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, τα οποία θα πρέπει να συζητηθούν σε πολιτικό επίπεδο και να επιλυθούν με βάση τις εμπειρίες από την οικονομική κρίση. Πολλά από αυτά τα θέματα είναι ήδη γνωστά στη στρατηγική Ευρώπη 2020 και στις εμβληματικές πρωτοβουλίες, αλλά δεν έχει ακόμη καταστεί δυνατή η επίλυσή τους. Τα μέτρα που απαιτούνται έχουν συζητηθεί σε διάφορες γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ, η οποία, με την ευκαιρία αυτή επιθυμεί να προβεί στις ακόλουθες παρατηρήσεις.

47. Η ΕτΠ προτείνει (CdR 330-2010), «να θεσπιστούν εδαφικά σύμφωνα στο πλαίσιο των οποίων, μέσα από μια ευέλικτη περιφερειακή προσέγγιση, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα επικεντρωθούν σε δράσεις και χρηματοδοτήσεις για την εφαρμογή της στρατηγικής Ευρώπη 2020 και των εμβληματικών πρωτοβουλιών. Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε σχέδια που προωθούν κοινωνικές καινοτομίες στις ενδιαφερόμενες περιοχές και έχουν τον μέγιστο δυνατό αντίκτυπο στην κοινωνία». Ιδιαίτερα σημαντικά είναι τα μέτρα που αποσκοπούν στην επίτευξη των συμφωνημένων προτεραιοτήτων που καθορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, όπως η πλήρης αξιοποίηση των ψηφιακών δυνατοτήτων κατά τη μεταρρύθμιση των διαδικασιών παροχής υπηρεσιών και των δομών.

48. Η ΕτΠ συνιστά (CdR 330-2010) στην Επιτροπή «να αξιολογήσει, στο πλαίσιο της Πράξης για την Ενιαία Αγορά, όλες τις προόδους της Συνθήκης της Λισσαβόνας που μπορούν να οδηγήσουν στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών της Ένωσης προς την ενιαία αγορά, και ειδικότερα το άρθρο 3 της ΣΕΕ που θέτει νέους κοινωνικούς στόχους για την Ένωση σε θέματα που αφορούν την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων, την ισότητα των δύο φύλων, την αλληλεγγύη των γενεών και την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών». Εν προκειμένω, το θέμα είναι πώς μπορούν να δημιουργηθούν νέες κοινωνικές καινοτομίες, ώστε η Ευρώπη να αναπτύξει πρωτοποριακά έργα, με νέες καινοτόμες δραστηριότητες και με τη συνεργασία των περιφερειών για την εξεύρεση λύσεων καθολικής χρήσης.

Βρυξέλλες, 31 Ιανουαρίου 2013.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Γνώσεις για τη θάλασσα το 2020»

(2013/C 62/09)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- θεωρεί ότι η γνώση του θαλάσσιου περιβάλλοντος είναι ζωτικής σημασίας, ιδίως για την επίτευξη αειφόρου ανάπτυξης και την εξασφάλιση υγιών και παραγωγικών ωκεανών, καθώς και για την καλύτερη κατανόηση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και των επιδράσεων της ανθρώπινης δραστηριότητας σε αυτά·
- θεωρεί ότι είναι σημαντικό να υπάρχουν συγκεντρωμένα δεδομένα σχετικά με τις θαλάσσιες δραστηριότητες προκειμένου να επιτευχθεί η καλύτερη κατανόηση και πρόβλεψη πιθανών αλληλεπιδράσεων·
- επισημαίνει ότι, εκτός από τους προϋπολογισμούς τους για τη συλλογή δεδομένων, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν τα ευρωπαϊκά κονδύλια για τη συλλογή δεδομένων και την έρευνα·
- θεωρεί ότι παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, ιδίως όσον αφορά την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης του EMODnet, παραμένει μια σειρά από προκλήσεις που πρέπει ακόμη να αντιμετωπιστούν προκειμένου η Επιτροπή να εκπληρώσει τους στόχους που τέθηκαν το 2010·
- θεωρεί ότι υπάρχει ανάγκη να αναπτυχθούν απλουστευμένες και αποτελεσματικές διαδικασίες υποβολής αίτησης χορήγησης άδειας και αξιολόγησης, προκειμένου να υπάρχει αποτελεσματική επεξεργασία των αιτήσεων·
- τονίζει τη σημασία που έχει η συνέχιση του ήδη συντελεσθέντος έργου, ιδίως όσον αφορά το EMODnet, και η ευρεία δημοσιοποίηση του τελευταίου μόλις αρχίσει να λειτουργεί (το 2014), έτσι ώστε να προσελκύσει τις συνεισφορές που χρειάζεται και να περιέλθει στη γνώση του κοινού στο οποίο απευθύνεται (τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και το ευρύ κοινό)

Εισηγητής	Ο κ. Arnold HATCH (UK/NL), Μέλος του Συμβουλίου του Craigavon (Βόρειος Ιρλανδία)
Έγγραφο αναφοράς	Πράσινη βίβλος – Γνώσεις για τη θάλασσα το 2020– από τη χαρτογράφηση του βυθού στις ωκεάνιες προβλέψεις COM(2012) 473 final

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών - Γνώσεις για τη θάλασσα το 2020

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Εισαγωγή

1. Θεωρεί ότι η γνώση του θαλάσσιου περιβάλλοντος είναι ζωτικής σημασίας, ιδίως για την επίτευξη αιφόρου ανάπτυξης και την εξασφάλιση υγιών και παραγωγικών ωκεανών, καθώς και για την καλύτερη κατανόηση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και των επιδράσεων της ανθρώπινης δραστηριότητας σε αυτά. Επισημαίνει ότι τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα σήμερα είναι κατακερματισμένα και διατηρούνται σε χωριστές βάσεις δεδομένων από τις δημόσιες αρχές, τα ερευνητικά κέντρα και τον ιδιωτικό τομέα, καθώς και ότι τα δεδομένα που συλλέγονται υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα. Θεωρεί ότι είναι σημαντικό να υπάρχουν συγκεντρωμένα δεδομένα σχετικά με τις θαλάσσιες δραστηριότητες προκειμένου να επιτευχθεί η καλύτερη κατανόηση και πρόβλεψη πιθανών αλληλεπιδράσεων: για παράδειγμα, η έρευνα στην ανοικτή θάλασσα (εξόρυξη, εκμετάλλευση κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου) αποτελεί δραστηριότητα ιδιαίτερος υψηλού κινδύνου, της οποίας η διαχείριση πραγματοποιείται επί του παρόντος εντελώς χωριστά από τις δραστηριότητες αλιείας.

2. Θεωρεί, έχοντας την πεποίθηση ότι ο κατακερματισμός των δεδομένων αποτελεί τροχοπέδη για την οικονομική και βιώσιμη ανάπτυξη του θαλάσσιου τομέα, ότι πρέπει να τεθεί ως στόχος η βελτίωση της πρόσβασης στα δεδομένα, η μείωση του κόστους για τους χρήστες, η ενθάρρυνση της καινοτομίας και η μείωση της αβεβαιότητας σχετικά με τη φύση των θαλασσών μας. Οι βάσεις δεδομένων πρέπει να είναι φιλικές προς τον χρήστη, με ένα τοπικό σημείο επαφής για την υποστήριξη των χρηστών, καθώς και να είναι συνδεδεμένες με έναν ανοικτό δικτυακό τόπο, ο οποίος θα μπορούσε να σχεδιαστεί ώστε να ενθαρρύνει τους πολίτες να συμμετέχουν σε διαδικτυακές έρευνες μεγάλης κλίμακας.

3. υπενθυμίζει ότι έχει ήδη εκφράσει τις απόψεις της σχετικά με το ζήτημα των γνώσεων για τη θάλασσα στη γνωμοδότησή της του Ιανουαρίου 2011⁽¹⁾, η οποία καλύπτει τόσο την ανακοίνωση σχετικά με τις γνώσεις για τη θάλασσα⁽²⁾ όσο και την πρόταση κανονισμού σχετικά με την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική⁽³⁾. Η Πράσινη Βίβλος αποτελεί συνέχεια αυτής της προηγούμενης ανακοίνωσης, ενώ εξακολουθούν να ισχύουν ορισμένα από τα βασικά σημεία της γνωμοδότησης του 2011.

4. υπενθυμίζει ότι η ανακοίνωση του 2010 σχετικά με τις γνώσεις για τη θάλασσα αποτελούσε συνέχεια της έκκλησης να υιοθετηθεί μια πιο συντονισμένη προσέγγιση για τη συλλογή και την

επεξεργασία των θαλάσσιων δεδομένων, η οποία περιλαμβάνεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική της 16ης Νοεμβρίου 2009⁽⁴⁾. Οι προκλήσεις που προσδιορίζονται στα έγγραφα της Επιτροπής περιλαμβάνουν: τη βιωσιμότητα των βασικών πρωτοβουλιών της ΕΕ σε αυτόν τον τομέα, ιδίως το EMODnet και το ευρωπαϊκό πρόγραμμα παρακολούθησης της γης (GMES), μετά το 2014· την οικονομική κρίση και τη συνετή χρήση των προϋπολογισμών των κρατών μελών σε αυτόν τον τομέα, καθώς και την πρόσβαση στα αλιευτικά δεδομένα.

5. θεωρεί ότι παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, ιδίως όσον αφορά την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης του EMODnet, παραμένει μια σειρά από προκλήσεις που πρέπει ακόμη να αντιμετωπιστούν προκειμένου η Επιτροπή να εκπληρώσει τους στόχους που τέθηκαν το 2010·

6. επιδοκιμάζει, ως εκ τούτου, την Πράσινη Βίβλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής·

Παρατηρήσεις επί της Πράσινης Βίβλου

7. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η γνώση του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων του αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την πλήρη ανάπτυξη του δυναμικού της «γαλάζιας οικονομίας», η οποία αντιπροσωπεύει τη θαλάσσια διάσταση της στρατηγικής Ευρώπη 2020·

8. τονίζει ότι η γαλάζια οικονομία πρέπει να είναι βιώσιμη και να δημιουργεί θέσεις εργασίας στον τομέα της θάλασσας, της ναυτιλίας και της αλιείας με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της αποδοτικότητας της βιομηχανίας, των δημόσιων αρχών και της ερευνητικής κοινότητας. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα οφέλη από τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου δικτύου που θα αντικαταστήσει το σημερινό κατακερματισμένο σύστημα θαλάσσιων παρατηρήσεων θα μπορούσαν να ανέλθουν σε 300 εκατ. ευρώ ετησίως·

9. επαναλαμβάνει την υποστήριξή της στην ιδέα ενός Ευρωπαϊκού Δικτύου Θαλάσσιων Παρατηρήσεων και Δεδομένων (EMODnet) και τη συμβολή του στη δημιουργία ενός πιο ολοκληρωμένου πανευρωπαϊκού δικτύου όσον αφορά τις γνώσεις για τη θάλασσα·

10. τονίζει τη σημασία που έχει η συνέχιση του ήδη συντελεσθέντος έργου, ιδίως όσον αφορά το EMODnet, και η ευρεία δημοσιοποίηση του τελευταίου μόλις αρχίσει να λειτουργεί (το 2014), έτσι ώστε να προσελκύσει τις συνεισφορές που χρειάζεται και να περιέλθει στη γνώση του κοινού στο οποίο απευθύνεται (τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και το ευρύ κοινό). Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την καθέρωση μιας συνεχούς, ολοκληρωμένης διαδικασίας μετά το 2014·

⁽¹⁾ CdR 339/2010 fin Ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής και Γνώσεις για τη θάλασσα το 2020.

⁽²⁾ COM(2010)461 final Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο – Γνώσεις για τη θάλασσα 2020, θαλάσσιες παρατηρήσεις και δεδομένα για μια έξυπνη και βιώσιμη ανάπτυξη.

⁽³⁾ COM(2010)494 final Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση προγράμματος στήριξης της περαιτέρω ανάπτυξης μιας ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής.

⁽⁴⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική, 2 973η συνεδρίαση του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων, Βρυξέλλες, 16.11.2009.

11. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι είναι σημαντικό να διατίθενται ακριβέστερες πληροφορίες και δεδομένα σχετικά με τη βιοποικιλότητα του θαλάσσιου περιβάλλοντος, τη λειτουργία των διαφόρων οικοσυστημάτων και την αλληλεπίδραση μεταξύ αυτών των οικοσυστημάτων και των ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Περαιτέρω, θεωρεί ότι υπάρχει ανάγκη να αναπτυχθούν απλουστευμένες και αποτελεσματικές διαδικασίες υποβολής αίτησης χορήγησης άδειας και αξιολόγησης, προκειμένου να υπάρχει αποτελεσματική επεξεργασία των αιτήσεων·

12. τονίζει ότι οι γνώσεις σχετικά με την κατάσταση των αλιευτικών αποθεμάτων είναι ζωτικής σημασίας, προκειμένου να σχεδιαστεί μια φιλόδοξη, ρεαλιστική μεταρρύθμιση της κοινής αλιευτικής πολιτικής, και επαναλαμβάνει την έκκλησή της για επαρκή χρηματοδότηση της συλλογής δεδομένων στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) που είναι επί του παρόντος υπό συζήτηση·

13. επισημαίνει ότι, εκτός από τους δικούς τους προϋπολογισμούς τους για τη συλλογή δεδομένων, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν τα ευρωπαϊκά κονδύλια για τη συλλογή δεδομένων και την έρευνα, ιδίως στα πλαίσια του ΕΤΘΑ και του προγράμματος Horizon 2020·

14. ζητά μία πιο διαρθρωμένη προσέγγιση όσον αφορά την παρακολούθηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, ώστε να παρασχεθούν στην πλατφόρμα CLIMATE-ADAPT ακριβέστεροι δείκτες σχετικά με τις τοπικές μεταβολές των παραμέτρων του κλίματος, όπως

η άνοδος της στάθμης της θάλασσας και η οξίνιση των ωκεανών, γεγονός που θα συμβάλει και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή·

Επικουρικότητα

15. υπενθυμίζει ότι, για λόγους επικουρικότητας, η ευθύνη της συλλογής δεδομένων εμπίπτει κυρίως στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των κρατών μελών και των διαφόρων κοινοτήτων χρηστών, η ΕΕ θα μπορούσε να προσφέρει προστιθέμενη αξία στη φάση της συλλογής των δεδομένων. Τα εθνικά στοιχεία δεν μας δίδουν τις απαραίτητες πληροφορίες για τις θάλασσες ως ένα παγκόσμιο σύστημα που συνδέεται με την αλλαγή της κατεύθυνσης των ανέμων, τα εποχιακά ρεύματα και τα μεταναστευτικά είδη. Επιπλέον, οι μεταβλητές αυτές υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα και οι πληροφορίες που συλλέγονται πρέπει κατά συνέπεια να συντονιστούν και να συνδεθούν έτσι ώστε να επιτευχθούν τα επιθυμητά αποτελέσματα·

16. πιστεύει, συνεπώς, ότι η ανάλυση σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι απαραίτητη και η δράση της ΕΕ είναι απολύτως δικαιολογημένη σε σχέση με την αρχή της επικουρικότητας·

17. εφιστά ωστόσο την προσοχή στην ανάγκη συμμόρφωσης προς τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, κατά τον σχεδιασμό των μελλοντικών μέτρων μετά από αυτή τη διαβούλευση, καθώς και εξέτασης των πιθανών διοικητικών ή οικονομικών επιβαρύνσεων που θα μπορούσαν να προκύψουν για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

Βρυξέλλες, 31 Ιανουαρίου 2013.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Γαλάζια ανάπτυξη: ευκαιρίες για βιώσιμη ανάπτυξη στους τομείς της θάλασσας και της ναυτιλίας»

(2013/C 62/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επισημαίνει ότι η θάλασσα οικονομία με την ευρεία έννοια δεν περιορίζεται μόνο στις περιφέρειες και τις οντότητες που έχουν άμεση πρόσβαση στους ωκεανούς και στις θάλασσες, αλλά κατά ένα σημαντικό της μέρος αφορά επίσης περιφέρειες που βρίσκονται μακριά από τις θαλάσσιες ακτές και τους λιμένες, μεταξύ άλλων επειδή παράγουν εξοπλισμούς πλοίων ή αφορούν τους τομείς μεταφορών, υλικοτεχνικής υποστήριξης και αναπτυξιακής έρευνας·
- υποστηρίζει ότι, κατά την προαγωγή και υλοποίηση της γαλάζιας ανάπτυξης, πρέπει να συνεκτιμηθούν και να αξιοποιηθούν περιφερειακές ιδιαιτερότητες των ευρωπαϊκών θαλάσσιων λεκανών·
- υπογραμμίζει την ανάγκη χρηματοδοτικής στήριξης της υδατοκαλλιέργειας με πόρους της ΕΕ, απορρίπτοντας, παράλληλα, τις προτάσεις περί γενετικής τροποποίησης ορισμένων υδρόβιων οργανισμών με σκοπό την παραγωγή νέων ειδών, πιο ανθεκτικών στις ασθένειες και στη ρύπανση του περιβάλλοντος·
- εφιστά την προσοχή στα στρατιωτικά κατάλοιπα από τους παγκόσμιους πολέμους και τον Ψυχρό Πόλεμο καθώς και στα ραδιενεργά απόβλητα που απορρίφθηκαν παλαιότερα στη θάλασσα και θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να αναπτυχθεί μεθοδολογία σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διατεθούν πόροι για να καταστούν ασφαλή τα εν λόγω επικίνδυνα υλικά·
- ζητεί να προσκαλείται συστηματικά η Επιτροπή των Περιφερειών, ως εκπρόσωπος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, να συμμετέχει στις μελλοντικές εργασίες για την έννοια της γαλάζιας ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της διαμόρφωσης και εδραίωσης των στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες οι οποίες θα αποτελέσουν, κατά την άποψή της, σημαντικό μέσο για την υλοποίηση βασικών πτυχών της γαλάζιας ανάπτυξης.

Εισηγητής	Ο κ. Adam BANASZAK (PL/EA), μέλος της Περιφερειακής Συνέλευσης της Κουγιαβίας-Πομερανίας
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, τη Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και τη Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Γαλάζια ανάπτυξη – Ευκαιρίες για βιώσιμη ανάπτυξη στους τομείς της θάλασσας και της ναυτιλίας» COM(2012) 494 final

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών – Γαλάζια Ανάπτυξη: ευκαιρίες για βιώσιμη ανάπτυξη στους τομείς της θάλασσας και της ναυτιλίας

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. τονίζει ότι η έννοια της γαλάζιας ανάπτυξης βασίζεται στην υπόθεση ότι οι θάλασσες, οι ακτές και οι ωκεανοί μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση πολλών σημερινών προκλήσεων, και ότι αυτή πρέπει να στηρίζεται στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και σε μία «έξυπνη εξειδίκευση»·

2. επισημαίνει ότι η θάλασσα οικονομία με την ευρεία έννοια δεν περιορίζεται μόνο στις περιφέρειες και τις οντότητες που έχουν άμεση πρόσβαση στους ωκεανούς και στις θάλασσες, αλλά κατά ένα σημαντικό της μέρος αφορά και περιφέρειες που βρίσκονται μακριά από τις θαλάσσιες ακτές και τους λιμένες, μεταξύ άλλων επειδή παράγουν εξοπλισμούς πλοίων ή αφορούν τους τομείς των μεταφορών, της υλικοτεχνικής υποστήριξης και της αναπτυξιακής έρευνας

3. υπογραμμίζει τη σημασία που έχει η ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας, χάρη στην οποία μπορεί να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα της ΕΕ στον διεθνή στίβο·

4. πιστεύει ότι η γαλάζια ανάπτυξη πρέπει να βασίζεται στην προστασία της βιοποικιλότητας και του θαλάσσιου περιβάλλοντος, καθώς και των οικοσυστημάτων του, ενισχύοντας έτσι τις φυσικές λειτουργίες που επιτελούν τα υγιή και ανθεκτικά θαλάσσια και παράκτια οικοσυστήματα·

5. επικροτεί τις τρέχουσες και τις προβλεπόμενες για την περίοδο 2014-2020 πρωτοβουλίες της ΕΕ προς επίρρωση των δράσεων των κρατών μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας·

6. υποστηρίζει τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την καθιέρωση, σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, του συμφωνηθέντος συστήματος θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού (ΘΧΣ) το οποίο θα αποτελέσει σημαντικό μέσο για την εξισορρόπηση των συμφερόντων των διαφόρων τομέων της γαλάζιας οικονομίας και θα συμβάλει στην εξασφάλιση της αποτελεσματικής και βιώσιμης χρήσης πολύτιμων θαλάσσιων πόρων

7. φρονεί ότι απουσιάζει από την Ευρώπη μια ενιαία θαλάσσια πολιτική. Παρατηρεί επίσης ότι στην ανακοίνωση δεν λαμβάνονται υπόψη ορισμένοι τομείς της θαλάσσιας οικονομίας, όπως οι θαλάσσιες μεταφορές και η ναυπηγική βιομηχανία·

Γαλάζια ενέργεια

8. συμφωνεί ότι η βιομηχανία της ανανεώσιμης θαλάσσιας ενέργειας με την ευρεία έννοια είναι ένας δυναμικός οικονομικός κλάδος, που εξασφαλίζει πρόσβαση σε ηλεκτρική ενέργεια με ασημαντή επιβάρυνση του φυσικού περιβάλλοντος και αποτελεί μοχλό ανάπτυξης της εκάστοτε περιφέρειας·

9. υπογραμμίζει ότι οι πόροι της ΕΕ αποτελούν σημαντικό μέσο για την προώθηση αυτού του οικονομικού κλάδου. Χρησιμοποιούνται δε για τη χρηματοδότηση επενδύσεων, δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης και δράσεων κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού σε αυτόν τον τομέα·

10. υπενθυμίζει ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στον περιβαλλοντικό αντίκτυπο των νέων κατασκευών για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·

11. επισημαίνει ότι η ανάπτυξη της βιομηχανίας της ανανεώσιμης θαλάσσιας ενέργειας θα μπορούσε να αποτελέσει θετικό κίνητρο για την ανάπτυξη των μικρότερων θαλάσσιων λιμένων, οι οποίοι θα μπορούν να καλύπτουν τις ανάγκες εφοδιαστικής αυτού του κλάδου της θαλάσσιας οικονομίας·

12. φρονεί ότι στις περαιτέρω συζητήσεις για το μέλλον της βιομηχανίας της ανανεώσιμης θαλάσσιας ενέργειας θα πρέπει να προσκληθούν και εκπρόσωποι των ναυτικών, των λιμενικών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών·

13. επισημαίνει τον ιδιαίτερο ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίσει ο δημόσιος τομέας στη στήριξη των μελλοντικών πρωτοβουλιών σε αυτό το πεδίο·

Υδατοκαλλιέργεια και αλιεία

14. παρατηρεί ότι η ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας και η αύξηση της παραγωγής της στη βάση του σεβασμού του φυσικού περιβάλλοντος, της οικολογικής ισορροπίας και της βιοποικιλότητας θα συμβάλουν στην αύξηση της κατανάλωσης ψαριών και άλλων υδρόβιων οργανισμών. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα συντελέσουν στη βελτίωση της υγείας του πληθυσμού, στην ενίσχυση των οικονομικών φορέων που ασχολούνται με την υδατοκαλλιέργεια, στη μείωση του μεριδίου των υποκατάστατων των ιχθυοπρωτεϊνών και στην αύξηση της απασχόλησης σε αυτόν τον κλάδο της θαλάσσιας οικονομίας·

15. υπογραμμίζει την ανάγκη χρηματοδοτικής στήριξης της υδατοκαλλιέργειας με πόρους της ΕΕ, η οποία θα ενισχύσει σημαντικά τον τομέα της αλιείας και των αλιευτικών δραστηριοτήτων στις παράκτιες περιφέρειες·

16. απορρίπτει τις προτάσεις περί γενετικής τροποποίησης ορισμένων υδρόβιων οργανισμών με σκοπό την παραγωγή νέων ειδών, πιο ανθεκτικών στις ασθένειες και στη ρύπανση του περιβάλλοντος·

17. υποστηρίζει την αλλαγή των κινητήρων των αλιευτικών σκαφών και την είσοδο στην αγορά νέων, ενεργειακά αποδοτικών πλοίων, που θα εφαρμόζουν επιλεκτική αλιεία και θα βελτιώνουν την ασφάλεια και την άνεση των σκαφών·

18. υπενθυμίζει τη θέση που είχε εκφράσει στη γνωμοδότησή της με θέμα τη «Μεταρρύθμιση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής», όπου αναγνώριζε την ανάγκη ύστασης μιας συμβουλευτικής επιτροπής υδατοκαλλιέργειας απαρτιζόμενη από εκπροσώπους της μεταποιητικής βιομηχανίας·

19. υπογραμμίζει τον ρόλο της Επιστημονικής, Τεχνικής και Οικονομικής Επιτροπής Αλιείας (ΕΤΟΕΑ) ως επιστημονικού οργάνου που υποστηρίζει τις εργασίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βιώσιμη διαχείριση της αλιείας·

Θαλάσσιος, παράκτιος τουρισμός και τουρισμός με κρουαζιερόπλοια

20. παρατηρεί ότι οι διακοπές σε παραθαλάσσιες περιοχές των χωρών της ΕΕ καθίστανται όλο και πιο ελκυστικές για πολλούς κατοίκους της Ευρώπης. Σε αυτήν την αύξηση της ελκυστικότητας των διακοπών στη θάλασσα στις ευρωπαϊκές χώρες συμβάλλει επίσης το ολοένα και υψηλότερο επίπεδο των υπηρεσιών που παρέχονται σε αυτόν τον τομέα της οικονομίας·

21. υποστηρίζει τη στρατηγική προσέγγιση των υποδομών όπως οι θαλάσσιοι λιμένες, οι αποβάθρες και οι μεταφορές με την ευρεία έννοια του όρου, υπογραμμίζει δε τη σημασία της χρηματοδοτικής στήριξης των σχετικών επενδύσεων με πόρους του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας·

22. φρονεί ότι οι πρωτοβουλίες που συνδυάζουν τις δράσεις για την προστασία των θαλάσσιων ακτών με την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων που σέβονται το περιβάλλον θα πρέπει να υποστηριχθούν και να προωθηθούν στο νέο δημοσιονομικό πλαίσιο 2014-2020·

23. επισημαίνει τον ρόλο που διαδραματίζουν οι προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές για την προστασία και τη διαφύλαξη των θαλάσσιων οικοσυστημάτων καθώς και για την ανάπτυξη των βιώσιμων τουριστικών δραστηριοτήτων κατάδυσης, ως στρατηγικού μέσου γνώσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και ευαισθητοποίησης της κοινωνίας σε σχέση με αυτό·

24. τάσσεται υπέρ της άμεσης συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη στήριξη, προώθηση και δημόσια προβολή της προστασίας του περιβάλλοντος, στις πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη της τουριστικής βάσης, καθώς και στην κατάρτιση προσωπικού με υψηλό επίπεδο ειδίκευσης σε αυτόν τον τομέα της οικονομίας·

25. επισημαίνει τη σημασία των ναυτικών σχολών και των ακαδημαϊκών κέντρων κατάρτισης που ενισχύουν τις δυνάμεις των εργαζομένων με πανεπιστημιακούς τίτλους σπουδών και εξειδικευμένα επαγγελματικά προσόντα στη θαλάσσια οικονομία. Θα πρέπει

επίσης να υποστηριχθεί η δράση των πλατφορμών συνεργασίας με τις σχολές κατάρτισης των ναυτικών·

Θαλάσσιοι ορκοί πόροι

26. συμφωνεί ότι η αυξανόμενη ζήτηση πρώτων υλών θα επιφέρει πιθανότατα αύξηση του ενδιαφέροντος για την αναζήτησή τους στον βυθό των θαλασσών και των ωκεανών, πράγμα το οποίο μπορεί να πλήξει σοβαρά την ισορροπία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, ορισμένα από τα οποία παραμένουν ακόμη άγνωστα σε μεγάλο βαθμό, και να προκαλέσει σοβαρές και μάλιστα καταστροφικές διαταραχές του εδάφους και του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος (καθιζήσεις, διάβρωση, θαλάσσιες εισροές, κλπ.), στα σημεία όπου οι εκσκαφές στον βυθό εκτελούνται πλησίον των ακτών. Θεωρεί επομένως σκόπιμο –όπως έχει ήδη υποστηρίξει στις γνωμοδοτήσεις της σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη– να προτιμούνται η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση αυτών των πρώτων υλών μετά τη χρήση τους, με σκοπό τον περιορισμό της ασκούμενης οικονομικής πίεσης·

27. φρονεί ότι οι πόροι για τη στήριξη των δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης και τη χρηματοδότηση ακαδημαϊκών κέντρων, ερευνών, επιστημονικών προγραμμάτων και υποτροφιών μπορούν να δώσουν ώθηση στην ανάπτυξη αυτού του κλάδου της οικονομίας·

28. υπογραμμίζει τη σημασία της στήριξης του ιδιαίτερου κλάδου της ναυπηγικής και της κατασκευής εξοπλισμών για πλοία και άλλα θαλάσσια σκάφη (συμπεριλαμβανομένων των εξορκτικών) που συμβάλλουν στην εκμετάλλευση των υποθαλάσσιων κοιτασμάτων, διτηρώντας ταυτοχρόνως υψηλά πρότυπα προστασίας του περιβάλλοντος·

29. εφιστά την προσοχή σε ένα ζήτημα, που μπορεί να είναι πολύ σημαντικό για καθέναν από τους συναφείς τομείς ανάπτυξης της γαλάζιας οικονομίας, εκείνο των στρατιωτικών καταλοίπων από τους παγκόσμιους πολέμους και τον Ψυχρό Πόλεμο καθώς και των ραδιενεργών αποβλήτων που απορρίφθηκαν παλαιότερα στη θάλασσα. Θα πρέπει να αναπτυχθεί μεθοδολογία για τον σκοπό αυτό σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διατεθούν ειδικοί πόροι για να καταστούν ασφαλή τα εν λόγω επικίνδυνα υλικά·

Γαλάζια βιοτεχνολογία

30. συμφωνεί ότι αυτή τη στιγμή όλο το πεδίο της βιοτεχνολογίας που βασίζεται στους θαλάσσιους πόρους είναι ελάχιστα ανεπτυγμένο. Τα παραδείγματα ορθών πρακτικών που αναφέρονται στην ανακοίνωση (φάρμακα που έχουν αναπτυχθεί βάσει θαλάσσιων οργανισμών) δημιουργούν την ελπίδα ότι οι έρευνες σε αυτό το πεδίο μπορεί να αποδειχθούν ιδιαίτερα ελπιδοφόρες·

31. φρονεί ότι η συνέχιση των επιστημονικών ερευνών μπορεί να καταλήξει στην ανάπτυξη νέων, καινοτόμων τεχνολογιών, η εφαρμογή των οποίων σε βιομηχανική κλίμακα μπορεί να συντελέσει σε σημαντική ανάπτυξη της οικονομίας·

Συμπέρασμα

32. υπογραμμίζει ότι η βιώσιμη ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας πρέπει να βασίζεται στον σεβασμό του φυσικού περιβάλλοντος και των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης. Είναι, ωστόσο, επίσης πολύ σημαντικό να συνεκτιμηθούν τα ζητήματα της προστασίας του περιβάλλοντος στο πλαίσιο αυτής της ανάπτυξης·

33. Θεωρεί πολύ σημαντική, μεταξύ των ζητημάτων που συνδέονται με τη γαλάζια ανάπτυξη, την ανάπτυξη απαραίτητων υποδομών όπως οι θαλάσσιοι λιμένες, οι αποβάθρες και τα δίκτυα μεταφορών. Κάθε μορφή υποστήριξης της ανάπτυξης τους και συγκεκριμένα τα προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης θα πρέπει, συνεπώς, να σχεδιάζονται και να αντιμετωπίζονται με στρατηγικό τρόπο.
34. υποστηρίζει ότι, κατά την προαγωγή και υλοποίηση της γαλάζιας ανάπτυξης, πρέπει να συνεκτιμηθούν και να αξιοποιηθούν οι περιφερειακές ιδιαιτερότητες των ευρωπαϊκών θαλάσσιων λεκανών.
35. ζητεί να προσκαλείται συστηματικά η Επιτροπή των Περιφερειών, ως εκπρόσωπος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, να συμμετέχει στις μελλοντικές εργασίες για την έννοια της γαλάζιας ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της διαμόρφωσης και εδραίωσης των στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες οι οποίες θα αποτελέσουν, κατά την άποψή της, σημαντικό μέσο υλοποίησης βασικών πτυχών της γαλάζιας ανάπτυξης.

Βρυξέλλες, 31 Ιανουαρίου 2013.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές: σημαντικός παράγοντας στην ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας»

(2013/C 62/11)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επισημαίνει ότι η μη συντονισμένη και ταχύτερη του αναμενομένου ανάπτυξη των ΑΠΕ σε πολλές χώρες έχει προξενήσει πολιτικά, ρυθμιστικά και τεχνικά προβλήματα στη λειτουργία των ενεργειακών συστημάτων. Χρειάζεται να διεξαχθεί σοβαρός διάλογος σε ενωσιακό επίπεδο σχετικά με την εφαρμογή των κατάλληλων μηχανισμών και μέσων που απαιτούνται για τη συντονισμένη προαγωγή των ΑΠΕ·
- επισημαίνει ότι είναι απαραίτητο να αναπτυχθεί και να εφαρμοστεί ένα απλό και αποτελεσματικό σύστημα στήριξης για την ανάπτυξη των ΑΠΕ, βασισμένο σε μια κοινή στρατηγική για όλη την ΕΕ. Χρειάζεται μια κοινή στρατηγική για να αναπτυχθούν ρυθμιστικοί μηχανισμοί, καθώς και μηχανισμοί που βασίζονται στην αγορά με σκοπό την επίτευξη μιας αποτελεσματικής και κοινωνικά βιώσιμης μετάβασης προς υψηλότερη παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ·
- πιστεύει ότι οι μελλοντικοί μηχανισμοί στήριξης μπορούν να προκύπτουν από τις συναφείς επαληθευμένες διαδικασίες της πολιτικής για τη συνοχή χάρη στις οποίες θα καθίστανται δυνατές η παραγωγή και η διανομή ανανεώσιμης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και η ευρύτερη εφαρμογή νέων τεχνολογιών ΑΠΕ·
- έχει την πεποίθηση ότι, για να σταθεροποιηθεί η τρέχουσα κατάσταση και να δημιουργηθούν μακροπρόθεσμα κίνητρα για τους επενδυτές, είναι απαραίτητο να υπάρχει μεγαλύτερη συνέπεια στις αποφάσεις των κρατών μελών. Ένας τρόπος επίτευξης αυτής της συνέπειας θα μπορούσε να είναι ένα πανευρωπαϊκό σύστημα στήριξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
- πιστεύει ότι ο συνδυασμός διαφόρων τεχνολογιών ΑΠΕ στις περιφέρειες με τους νέους τρόπους διαχείρισης των ικανοτήτων παραγωγής και διανομής μέσω της χρήσης τεχνολογιών έξυπνων δικτύων (*smart grid technologies*) θα καταστήσει δυνατή την εξισορρόπηση των τοπικών αναγκών ηλεκτρικής ενέργειας και της παραγωγής της, αυξάνοντας έτσι σημαντικά την ενεργειακή ασφάλεια των περιφερειών και μειώνοντας την εξάρτηση από τις εισαγωγές ενέργειας από μεγάλες αποστάσεις.

Εισηγητής

Ο κ. Witold STĘPIEŃ (PL/EPP), Περιφερειάρχης του Łódź

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, τη Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και τη Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές: σημαντικός παράγοντας στην ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας»

COM(2012) 271 final

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών – «Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές: σημαντικός παράγοντας στην ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας»**I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ****H ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ****Εισαγωγή**

1. συμφωνεί με την άποψη που εκφράζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με την οποία οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι καθοριστικής σημασίας για τη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού, για τη μεγιστοποίηση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας και για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, καθώς και για την τήρηση των δεσμεύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις κλιματικές μεταβολές· θεωρεί επίσης ότι τα ορόσημα για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές μετά το 2020 είναι ζωτικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι η ενέργεια αυτή θα αποτελεί μέρος της ευρωπαϊκής ενεργειακής αγοράς·

2. πιστεύει ότι μια από τις κυριότερες αιτίες των προβλημάτων που σχετίζονται με την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) είναι η απουσία μακρόπνοου οράματος από την ενεργειακή πολιτική της ΕΕ και συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών, των περιφερειών και των αρμόδιων φορέων, στο πνεύμα της αρχής της επικουρικότητας. Επισημαίνει τον κεντρικό ρόλο των μέτρων ενεργειακής απόδοσης για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων, συμφωνεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να κάνουν χρήση των υφιστάμενων μέσων για την ενίσχυση της μεταξύ τους συνεργασίας και των εμπορικών συναλλαγών στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και υπογραμμίζει τον ιδιαίτερο ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι παραμεθόριες περιφέρειες ως εργαστήρια συνεργασίας στον εν λόγω τομέα·

3. επισημαίνει ότι είναι απαραίτητο να αναπτυχθεί και να εφαρμοστεί ένα απλό και αποτελεσματικό σύστημα στήριξης για την ανάπτυξη των ΑΠΕ, βασισμένο σε μια κοινή στρατηγική για όλη την ΕΕ. Σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, μόνο ένα γενικό πλαίσιο θα πρέπει να καθοριστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με ιδιαίτερη εστίαση στις διασυνοριακές επιπτώσεις. Οι μελλοντικοί μηχανισμοί στήριξης μπορούν να προκύπτουν από τις συναφείς επαληθευμένες διαδικασίες της πολιτικής συνοχής· χάρη στις οποίες θα καθίστανται δυνατές η παραγωγή και η διανομή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και η ευρύτερη εφαρμογή νέων τεχνολογιών ΑΠΕ. Η ΕτΠ υπογραμμίζει τον καθοριστικό ρόλο που οφείλουν να αναλάβουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στην εξεύρεση και την προώθηση ενεργειακών λύσεων βασισμένων σε ανανεώσιμες πηγές, οι οποίες θα πρέπει να στηρίζονται στις εμπειρίες και στις ανάγκες των διαφόρων περιφερειών· καλεί, συνεπώς, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για τη συμμετοχή εκπροσώπων του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου στον σχεδιασμό και την εφαρμογή μέσω πολιτικής με ενωσιακή εμβέλεια·

II. Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4. συμφωνεί με την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι, για τη σημαντική αύξηση του μεριδίου της ανανεώσιμης ενέργειας, θα

χρειαστεί βελτίωση των καθεστώτων στήριξης. Σύμφωνα με την ανάλυση της Επιτροπής, οι υψηλές διοικητικές και κεφαλαιουχικές δαπάνες αυξάνουν συχνά το κόστος των έργων στον τομέα της ενέργειας από ΑΠΕ και θέτουν σε κίνδυνο την ανταγωνιστικότητά τους, ιδίως κατά τα πρώιμα στάδια τους. Η ανακοίνωση αναφέρεται στην ανάγκη να εξασφαλιστεί συνοχή μεταξύ των εθνικών καθεστώτων στήριξης, ώστε να μπορέσουν να εξαλειφθούν οι στρεβλώσεις στην αγορά ενέργειας. Η σταδιακή έκθεση των παραγωγών στον κίνδυνο των αγοραίων τιμών αναμένεται να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα της τεχνολογίας των ΑΠΕ. Ειδικότερα, η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα είναι ζωτικής σημασίας για τη μείωση της ανάγκης χορήγησης επιδοτήσεων στις ώριμες τεχνολογίες σε μακροπρόθεσμη βάση. Θα είναι, ωστόσο, αναγκαία κάποια στήριξη για τις νέες και λιγότερο ώριμες τεχνολογίες. Η ΕτΠ επιδοκιμάζει, ως εκ τούτου, την πρόθεση της Επιτροπής να εκπονήσει κατευθυντήριο έγγραφο σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές και την πείρα που έχει αποκομιστεί επ' αυτών των θεμάτων·

5. τονίζει ότι η γενική ανάπτυξη των υποδομών έχει πρωταρχική σημασία για την επιτυχία της ενιαίας αγοράς και την ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στα ενεργειακά συστήματα. Η βελτίωση των ενεργειακών υποδομών μπορεί να επιτευχθεί με τους εξής τρόπους:

- επενδύσεις στα δίκτυα διανομής,
- αναβάθμιση της υποδομής για τη μεταφορά της ενέργειας,
- επενδύσεις σε διασυνδέσεις, ειδικότερα μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών τους,
- ανάπτυξη έξυπνων δικτύων,
- στήριξη της αποκεντρωμένης/μικρής κλίμακας παραγωγής ενέργειας·

6. σημειώνει ότι η χρηματοδότηση της έρευνας και της ανάπτυξης (Ε&Α) έχει καιρία σημασία για τη στήριξη της τεχνολογικής καινοτομίας και εξέλιξης. Συμφωνεί με την Επιτροπή ότι, εν προκειμένω, σημαντικό ρόλο μπορούν να διαδραματίσουν ιδιαίτερα οι οκεάνιες τεχνολογίες, η αποθήκευση ενέργειας, τα προηγμένα υλικά και η ανάπτυξη τεχνολογιών για τη χρήση της —μέχρι τούδε αναξιοποίητης— βιομάζας για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Το στρατηγικό σχέδιο ενεργειακών τεχνολογιών (σχέδιο ΣΕΤ) και το προσεχές ερευνητικό πρόγραμμα «Ορίζων 2020» είναι η κύρια συμβολή της ΕΕ για την ώθηση των εξελίξεων σε κλίριες ενεργειακές τεχνολογίες. Τονίζει τον εξέχοντα ρόλο που οφείλουν να επωμιστούν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στη συνεργασία με τις διάφορες ερευνητικές υποδομές και στην υποστήριξη των εν λόγω υποδομών, αλλά και με την ιδιότητά τους ως δημόσιων επενδυτών· υπενθυμίζει επίσης, εν προκειμένω, ότι η ζωτική σημασία της χρηματοδότησης που παρέχει η ΕΕ για την έρευνα στον εν

λόγω τομέα θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται δεόντως στον εν εξελίξει διάλογο σχετικά με το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο της ΕΕ·

7. λαμβάνει υπό σημείωση την ανάλυση της Επιτροπής σχετικά με τους διαφορετικούς βαθμούς ανοίγματος και ολοκλήρωσης των διαφόρων αγορών ενέργειας (θέρμανση και ψύξη, μεταφορές, ηλεκτρική ενέργεια κλπ.)· συμφωνεί ότι η ολοκλήρωση των αγορών μπορεί να ευνοήσει την είσοδο νέων παραγόντων, όπως οι ΑΠΕ, αλλά υπογραμμίζει ότι το άνοιγμα των αγορών δεν αποτελεί από μόνο του εγγύηση για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας ούτε για τη μείωση των τιμών· επισημαίνει συγχρόνως ότι το επιτυχές άνοιγμα των αγορών προϋποθέτει ενδεδειγμένη κανονιστική ρύθμιση και εποπτεία σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και διασφάλιση της διαφάνειας και της ενημέρωσης των καταναλωτών· κατά συνέπεια, αναμένει με ενδιαφέρον τον μελλοντικό διάλογο με θέμα τις προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με την εσωτερική αγορά ενέργειας·

III. Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Μερίδιο των ΑΠΕ στην κατανάλωση ενέργειας

8. επισημαίνει ότι, στην ΕΕ, το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην κατανάλωση ενέργειας στα μέσα του 2012 ανερχόταν σε 12,4 % και είχε αυξηθεί κατά 1,9 % σε σχέση με το 2008· αυτό σημαίνει ότι η ΕΕ βρίσκεται σήμερα σε καλό δρόμο για την επίτευξη του στόχου που συνίσταται σε μερίδιο 20 % της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές με ορίζοντα το 2020, αλλά αυτό σημαίνει επίσης ότι η ΕΕ θα πρέπει να έχει μεγαλύτερες φιλοδοξίες και να θέσει έναν υψηλότερο στόχο ή τουλάχιστον να ζητήσει την υλοποίηση του στόχου του 20 % σε κάθε κράτος μέλος· επιπλέον, χρειάζεται να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες και μετά το 2020, κρίνεται δε σκόπιμο να θέσει η ΕΕ, το συντομότερο δυνατό, μεγαλόπνοα ορόσημα με στόχο τη δυνατότητα παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε ποσοστό 100 % έως το 2050·

Επιδοτήσεις για τις ΑΠΕ

9. ζητά να προβλεφθεί κατάλληλη δομή που θα συνοδεύεται από ρεαλιστικούς στόχους για το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής CO₂ (ΣΕΔΕ) της ΕΕ, το οποίο προβλεπόταν να λειτουργήσει ως μια μορφή έμμεσης στήριξης των ΑΠΕ·

Καθεστώς στήριξης και αγορά ενέργειας

10. συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι πρέπει να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των ΑΠΕ στις ενεργειακές αγορές· Τα συστήματα επιδοτήσεων μπορούν να διαρθρωθούν έτσι ώστε να παρέχονται στους επενδυτές κίνητρα για την ανάπτυξη ΑΠΕ και να διασφαλίζεται η αποτελεσματική λειτουργία τους σε μια ανταγωνιστική ενεργειακή αγορά· Τα συστήματα στήριξης θα πρέπει επίσης να συντείνουν στη σταδιακή αντικατάσταση των άλλων μορφών ενέργειας και δη των πλέον βλαβερών για το περιβάλλον·

11. ανησυχεί μήπως ορισμένα συστήματα στήριξης των ΑΠΕ έχουν ανεπιθύμητα αποτελέσματα ή αποτελέσουν αντικείμενο κατάχρησης από ορισμένους παραγωγούς ανανεώσιμης ενέργειας, με συνέπεια την αύξηση του κόστους της ενέργειας από ΑΠΕ για τους καταναλωτές· Συνεπώς, για, να αποφευχθούν ανάλογες περιπτώσεις αισχροκέρδειας, απαιτείται μια συντονισμένη ενωσιακή στρατηγική για τις ΑΠΕ, στην οποία θα χρησιμοποιούνται οι ήδη υπάρχοντες μηχανισμοί άσκησης ενωσιακής και εθνικής πολιτικής ανταγωνισμού·

12. επισημαίνει ότι το σύστημα των πράσινων πιστοποιητικών εξαλείφει τους κινδύνους αγοράς, όπως και το σύστημα των εγγυημένων τιμολογίων· Εξάλλου, το σύστημα των πράσινων πιστοποιητικών ενδέχεται σε ορισμένες χώρες να μην λειτουργήσει σωστά από κάθε άποψη· Με τη ραγδαία ανάπτυξη της ενέργειας από ΑΠΕ, ο αριθμός των πιστοποιητικών αρχίζει πλέον να υπερβαίνει τον όγκο των υποχρεωτικών αγορών, με αποτέλεσμα την κάθετη πτώση των τιμών των πιστοποιητικών· Επομένως, απαιτείται να αναθεωρηθούν οι στόχοι των ΑΠΕ και να προσαρμοστεί αντιστοίχως ο αριθμός των πιστοποιητικών που εκδίδονται·

13. επιδοκιμάζει κατ' αρχήν το νέο προτεινόμενο σύστημα της «εγγύησης προέλευσης» (*Guarantee of Origin*), ένα είδος ευρωπαϊκού πράσινου πιστοποιητικού, το οποίο θα επιτρέπει την εμπορία πράσινων πιστοποιητικών σε όλες τις χώρες της ΕΕ που εφαρμόζουν αυτό το σύστημα· Απαιτείται, ωστόσο, παρακολούθηση ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσο αυτό το μέτρο αρκεί για να διορθωθούν οι ελλείψεις του ισχύοντος συστήματος·

Αντιδράσεις στη μη συντονισμένη ανάπτυξη των ΑΠΕ

14. επισημαίνει ότι η μη συντονισμένη και ταχύτερη του αναμενόμενου ανάπτυξη των ΑΠΕ σε πολλές χώρες έχει προξενήσει πολιτικά, ρυθμιστικά και τεχνικά προβλήματα στη λειτουργία των ενεργειακών συστημάτων· Χρειάζεται να διεξαχθεί σοβαρός διάλογος σε ενωσιακό επίπεδο σχετικά με την εφαρμογή των κατάλληλων μηχανισμών και μέσων που απαιτούνται για τη συντονισμένη παραγωγή των ΑΠΕ· Προς τούτο, θα πρέπει να εφαρμοστεί μια κοινή στρατηγική για τη δημιουργία ρυθμιστικών μηχανισμών, καθώς και μηχανισμών βασισμένων στην αγορά με σκοπό την επίτευξη μιας αποτελεσματικής και κοινωνικά βιώσιμης μετάβασης σε μια κατάσταση αύξησης της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·

15. επισημαίνει ότι η ροή ηλεκτρικού ρεύματος μεταξύ διαφόρων χωρών και περιφερειών χρειάζεται καλύτερο συντονισμό· Η σημαντική αύξηση του μεριδίου ΑΠΕ στη συνολική παραγωγή ενέργειας απαιτεί μια πιο συντονισμένη ανάπτυξη των δικτύων και της λειτουργίας τους, καθώς και μια ουσιαστική νομική ρύθμιση των διασυνδεδεμένων συστημάτων παραγωγής ενέργειας, είτε μεταξύ των διαφορετικών χωρών και περιφερειών είτε μεταξύ ηπειρωτικής χώρας και νήσων ή μεταξύ νήσων·

16. τονίζει ότι η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορεί να προαχθεί σε συνάρτηση με τα κατά τόπους ενεργειακά προγράμματα· Τα ενεργειακά προγράμματα θα πρέπει να περιλαμβάνουν μέτρα με σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας, την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) και τη φειδωλή χρήση των πόρων, με τη μέγιστη δυνατή τήρηση των επιταγών της βιωσιμότητας·

Τεχνικές προϋποθέσεις για τη λειτουργία των ΑΠΕ

17. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι οι ΑΠΕ είναι συνδεδεμένες με δίκτυα ενέργειας, τα οποία δεν έχουν κατασκευαστεί για να λειτουργούν με ενεργειακές πηγές τέτοιου τύπου· Για την ευρεία χρήση των ΑΠΕ απαιτούνται επενδύσεις και χρόνος για την αναβάθμιση των δικτύων τα οποία, στη σημερινή τους κατάσταση, περιορίζουν την ανάπτυξη των ΑΠΕ· Το πρόβλημα αυτό μπορεί να υπερκεραστεί με την κατασκευή μικρών δικτύων και την ενίσχυση του επιπέδου διασύνδεσης των δικτύων ηλεκτροδότησης μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, μεταξύ των ηπειρωτικών και των νησιωτικών περιφερειών, καθώς και μεταξύ των νησιών· Εξάλλου, πολλές ΑΠΕ, όπως τα αιολικά πάρκα ή τα φωτοβολταϊκά συστήματα, παρουσιάζουν σημαντική λειτουργική αστάθεια· Επιβάλλεται, συνεπώς, η

διατήρηση ορισμένης εφεδρικής δυναμικότητας σε παραδοσιακούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, η δημιουργία κατάλληλων συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας, καθώς και η προώθηση της ευελιξίας μέσω της διαχείρισης της ζήτησης·

18. παρατηρεί ότι η ευρύτερη χρήση εγκαταστάσεων αποθήκευσης της ενέργειας θα βελτιώνει σημαντικά τις συνθήκες λειτουργίας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ· όμως, είναι τεχνικά αδύνατο να αποθηκευτεί άμεσα η ηλεκτρική ενέργεια και τα συστήματα έμμεσης αποθήκευσης, μέσω της μετατροπής της ηλεκτρικής ενέργειας σε χημική (όπως στις ηλεκτρικές στήλες) ή σε κινητική (μέγιστο κόστος και περιορισμένες δυνατότητες ευρύτερης εφαρμογής. Η ευρεία χρήση των ΑΠΕ στα συστήματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας εξαρτάται από τις νέες τεχνολογίες, και ειδικότερα από τα νέα συστήματα αποθήκευσης ενέργειας που θα μπορούσαν να αποθηκεύσουν διπλάσια ή τριπλάσια ενέργεια με τα σημερινά τους μεγέθη και με σημαντικά μικρότερο κόστος παραγωγής. Οι τεχνολογίες που μετατρέπουν την πλεονασματική ενέργεια σε αέριο («από ενέργεια σε αέριο») θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω διότι προσφέρουν πολλά πλεονεκτήματα. Για το τεχνικά παραγόμενο αέριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί η υφιστάμενη υποδομή δικτύου και αποθήκευσης. Κατά την άποψη της ΕΤΠ, θα πρέπει να ενταθεί η έρευνα για νέες τεχνικές αποθήκευσης ενέργειας, με στόχο να διευκολυνθεί η εκτεταμένη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας·

19. υπογραμμίζει ότι, ελλείπει υποδομών για την αποτελεσματική χρήση των πόρων που υπάρχουν στην ευρωπαϊκή ήπειρο, όπως τα αιολικά πάρκα μεγάλης κλίμακας στη Βόρεια Θάλασσα και οι μονάδες παραγωγής ηλιακής ενέργειας γύρω από τη λεκάνη της Μεσογείου και στη Βόρεια Αφρική, σημαίνει ότι απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις σε ευρωπαϊκές αρτηρίες ηλεκτρικής ενέργειας. Σε περίπτωση επέκτασης των ευρωπαϊκών αρτηριών ηλεκτρικής ενέργειας, θα πρέπει να τηρηθούν αυστηρές περιβαλλοντικές υποχρεώσεις και να επιδιωχθεί οπωσδήποτε η ανάμιξη των ενδιαφερόμενων περιφερειών. Επιπλέον, κρίνεται σκόπιμη η επιλογή ελάχιστα παρεμβατικών μεθόδων εξοπλισμού και η διερεύνηση της δυνατότητας κατασκευής υπογείων οδών. Πρέπει, επιπλέον, να ληφθεί υπόψη ότι, ήδη σήμερα, το ευρωπαϊκό σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας που ελέγχεται από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΣΜ-HE), το οποίο εκτείνεται από την Πορτογαλία έως τα ανατολικά σύνορα της Πολωνίας και από τη Δανία έως τα Βαλκάνια, χρειάζεται να αναβαθμιστεί για την αντιμετώπιση των νέων απαιτήσεων που προκύπτουν λόγω της μεγαλύτερης ενεργειακής ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης· υποστηρίζει, ως εκ τούτου, την κατασκευή νέων γραμμών μεταφοράς συνεχούς ρεύματος, η οποία θα μπορούσε να αυξήσει τη λειτουργική αξιοπιστία του ευρωπαϊκού δικτύου και να περιορίσει τις απώλειες ισχύος κατά τη μεταφορά·

Εξασφάλιση της βιωσιμότητας των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

20. επισημαίνει ότι η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα πρέπει, από κάθε άποψη, να πραγματοποιηθεί με βιώσιμο τρόπο. Πρέπει να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα των υφιστάμενων συστημάτων και η ανάπτυξη νέων, χωρίς να δημιουργηθούν νέα εμπόδια στην ανάπτυξη των αγορών ενέργειας και καυσίμων. Πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως οι υφιστάμενες μέθοδοι και συστήματα. Η εξασφάλιση ενός ουδέτερου ισοζυγίου άνθρακα για τη βιοενέργεια είναι καθοριστικής σημασίας κατά την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·

IV. ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΑΠΕ

21. συνιστά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβεί σε ανάλυση για τον σχεδιασμό νέων μηχανισμών στήριξης των ΑΠΕ που θα συντονίζονται μέσω της ΕΕ και θα λαμβάνουν υπόψη την εμπειρία και τις ορθές πρακτικές των κρατών μελών και των περιφερειών. Αυτή η προσέγγιση θα μπορούσε να οδηγήσει στον καθορισμό πανευρωπαϊκών στόχων και μέτρων για την επίτευξή τους. Ένα τέτοιο νέο σύστημα θα πρέπει να καλύπτει νομικές, οικονομικές, τεχνικές και κοινωνικές πτυχές·

22. σημειώνει ότι το ευρωπαϊκό σύστημα στήριξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

- σύσταση πανευρωπαϊκού ταμείου για τη στήριξη των ΑΠΕ·
- συντονισμό των καθεστώτων στήριξης των ΑΠΕ σε ευρωπαϊκό επίπεδο και μέριμνα για την αλληλοσυμβατότητά τους·
- ενίσχυση του ρόλου των περιφερειών στην κατανομή της στήριξης των ΑΠΕ, καθώς και για την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας·
- βέλτιστη αξιοποίηση των τεχνολογιών των ΑΠΕ ανάλογα με τους πόρους ΑΠΕ που διαθέτει κάθε περιφέρεια·
- δράση σε πολλαπλά επίπεδα: στο ευρωπαϊκό για τις μεγάλες εγκαταστάσεις και στο περιφερειακό για τις μικρές και πολύ μικρές πηγές·
- χορήγηση επιδοτήσεων και λοιπών μορφών στήριξης για επενδύσεις, σε επίπεδα που να επιτρέπουν την πλήρη συμμετοχή των ΑΠΕ στις ανταγωνιστικές αγορές ενέργειας·
- στήριξη των προσπαθειών που καταβάλλονται για ενεργειακή ανεξαρτησία·
- στήριξη για την ανάπτυξη των ενεργειακών δικτύων και των έξυπνων δικτύων που θα επιτρέψουν την ευρύτερη εφαρμογή των ΑΠΕ·
- βελτίωση της λειτουργίας των ΑΠΕ σε έξυπνα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας μέσω πακέτων συνδυασμένης στήριξης των ΑΠΕ και αποθήκευσης της ενέργειας·
- αλληλέγγυα ανάληψη του κόστους της βέλτιστης ανάπτυξης των ΑΠΕ από την ευρωπαϊκή κοινωνία·

Πανευρωπαϊκό ταμείο για τη στήριξη της ανάπτυξης των ΑΠΕ

23. επισημαίνει ότι ορισμένα κράτη μέλη εισάγουν περιορισμούς στη στήριξη των ΑΠΕ, προσπαθώντας να συγκρατήσουν την ταχεία αύξηση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας, την οποία συνδέουν, σε ορισμένες περιπτώσεις και σε έναν βαθμό, με τη δυσλειτουργία των υφιστάμενων καθεστώτων στήριξης των ΑΠΕ. Αυτού του είδους οι βραχυπρόθεσμες αντιδράσεις από πλευράς πολιτικής φανερώνουν πώς η έλλειψη σταθερού νομικού πλαισίου και συντονισμένης ενωσιακής πολιτικής για τις ΑΠΕ, καθώς και ο συνακόλουθος σημαντικός ρυθμιστικός κίνδυνος ενδέχεται να έχουν εξαιρετικά αρνητικές επιπτώσεις τόσο στο περιβάλλον όσο και στην ενεργειακή αγορά·

24. έχει την πεποίθηση ότι, για να σταθεροποιηθεί η τρέχουσα κατάσταση και να δημιουργηθούν μακροπρόθεσμα κίνητρα για τους επενδυτές, είναι απαραίτητο να υπάρχει μεγαλύτερη συνέπεια στις αποφάσεις των κρατών μελών. Ένας τρόπος επίτευξης αυτής της συνέπειας θα μπορούσε να είναι ένα πανευρωπαϊκό σύστημα στήριξης των ανανεώσιμων πηγών. Επιπλέον, έχει καθοριστική σημασία να μειωθούν οι κρατικές ενισχύσεις για ορυκτά καύσιμα και να δοθεί ένα τέλος σε άλλες πολιτικές που δυσχεραίνουν τις επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

25. επισημαίνει ότι –λαμβανομένης υπόψη της επιτακτικής ανάγκης για επενδύσεις προκειμένου να επιτευχθεί η ενεργειακή επανάσταση (υπολογίζεται ότι απαιτείται 1 τρις ευρώ σε ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ έως το 2030), αλλά και της ευρέως διαδεδομένης απροθυμίας των επενδυτών για την ανάληψη κινδύνων, ιδίως κατά την παρούσα συγκυρία– καθίσταται αναγκαίο να γίνει χρήση όλων των υφιστάμενων χρηματοδοτικών πόρων (όπως οι πόροι της ΕΕ για τη συνοχή, τα έσοδα από ένα αναθεωρημένο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ), ποικίλα καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα σε διάφορα επίπεδα ή η απόδοση της ήδη εγκατεστημένης ισχύος)· ενδέχεται, επίσης, να χρειαστεί να προβλεφθούν ομόλογα έργων στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με σκοπό να εξασφαλιστούν χρηματοδοτικοί πόροι για την έρευνα και την ανάπτυξη και επενδυτικά κεφάλαια για τις ΑΠΕ.

26. θεωρεί, επομένως, απαραίτητο να συντονίζονται οι επιδοτήσεις των ΑΠΕ τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και μεταξύ των μεμονωμένων κρατών μελών, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία και τις ορθές πρακτικές των κρατών μελών και των περιφερειών, ώστε να μειωθεί ο επενδυτικός κίνδυνος και να δημιουργηθούν νέα κίνητρα για την ανάπτυξη ΑΠΕ.

Ενίσχυση του ρόλου των περιφερειών στην κατανομή της στήριξης των ΑΠΕ

27. υπογραμμίζει ότι ορισμένα από τα σημερινά καθεστώτα στήριξης, τα οποία εφαρμόζονται στο επίπεδο των κρατών μελών, ενδεχομένως να μην αντανακλούν πάντοτε σωστά τις ιδιαιτερότητες των διαφόρων περιφερειών. Συχνά, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δεν βρίσκονται κοντά στους τελικούς χρήστες, γεγονός που επιβάλλει μίζονα έργα κατασκευής γραμμών μεταφοράς και διανομής. Η έλλειψη επαρκώς αναπτυγμένων υποδομών μεταφοράς είναι ένα από τα κυριότερα εμπόδια για την ταχεία ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

28. πιστεύει ακράδαντα ότι, με την ενίσχυση του ρόλου των περιφερειών, θα αυξηθούν οι συνέργειες και, ταυτόχρονα, θα βελτιστοποιηθεί το κόστος επέκτασης της δικτυακής υποδομής. Γι' αυτό και είναι τόσο σημαντική η μεγαλύτερη συμμετοχή των περιφερειών στην προώθηση των ΑΠΕ και η διάθεση πόρων για την προώθησή τους στις περιφέρειες και, εν συνεχεία, στους παραγωγούς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Στα συστήματα στήριξης των ΑΠΕ θα πρέπει επίσης να αξιοποιηθούν οι γνώσεις των περιφερειών και να τους παρασχεθούν κίνητρα για την προαγωγή της μεταξύ τους συνεργασίας.

Βέλτιστη αξιοποίηση των τεχνολογιών των ΑΠΕ ανάλογα με τους πόρους ΑΠΕ που διαθέτει κάθε περιφέρεια

29. έχει την πεποίθηση ότι στο επίπεδο των περιφερειών μπορεί να προσδιοριστεί το βέλτιστο μίγμα τεχνολογιών ΑΠΕ, όπως, για παράδειγμα, ο συνδυασμός της ανάπτυξης αιολικών και ηλιακών πάρκων με σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που χρησιμοποιούν βιοαέριο, βιομάζα και γεωθερμικούς πόρους και ιδιαίτερα με τεχνολογίες που χρησιμοποιούν τη θερμική ενέργεια ζεστών βράχων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας· κατά συνέπεια, θα πρέπει να

επιδιωχθεί –εφόσον είναι τεχνικά εφικτό– η τροφοδοσία των ήδη υφιστάμενων δικτύων φυσικού αερίου με το παραγόμενο βιοαέριο και να παρασχεθούν κίνητρα για την ενθάρρυνση αυτής της πρακτικής.

30. πιστεύει ότι ο συνδυασμός διαφόρων τεχνολογιών ΑΠΕ στις περιφέρειες με τους νέους τρόπους διαχείρισης των ικανοτήτων παραγωγής και διανομής μέσω της χρήσης τεχνολογιών έξυπνων δικτύων (*smart grid technologies*) θα καταστήσει δυνατή την εξισορρόπηση των τοπικών αναγκών ηλεκτρικής ενέργειας και της παραγωγής της, αυξάνοντας έτσι σημαντικά την ενεργειακή ασφάλεια των περιφερειών και μειώνοντας την εξάρτηση από τις εισαγωγές ενέργειας από μεγάλες αποστάσεις.

31. τονίζει ότι οι περιφέρειες πρέπει να διαδραματίσουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στη δημιουργία και την ανάπτυξη μικροεγκαταστάσεων ΑΠΕ και στην εμφάνιση των αποκαλούμενων «prosumers», δηλαδή καταναλωτών ενέργειας που είναι και παραγωγοί για την κάλυψη των δικών τους αναγκών και εκείνων των γειτόνων τους. Με την ανάπτυξη τέτοιων παραγωγών-καταναλωτών στον τομέα της ενέργειας δεν περιορίζεται μόνο το συνολικό κόστος του εφοδιασμού και της παροχής ενέργειας, αλλά αναπτύσσονται και νέες μορφές βιώσιμης κατανάλωσης και παραγωγής ενέργειας. Η ΕτΠ υποστηρίζει σθεναρά την παραγωγή ενέργειας σε περιφερειακό επίπεδο για τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των νοικοκυριών.

32. επισημαίνει ότι οι περιφέρειες διαδραματίζουν επίσης πολύ σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας (ΣΠΗΘ). Η τεχνολογία αυτή, στην οποία συνυπάρχει παραγωγή ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας, επιτρέπει την αξιοποίηση της πρωτογενούς ενέργειας των καυσίμων σχεδόν κατά 90 %. Ο ρόλος των περιφερειών μπορεί να συνίσταται στον συντονισμό της ανάπτυξης της ΣΠΗΘ, με συνεκτίμηση των υφιστάμενων δικτύων θέρμανσης και των νέων επενδύσεων στην εκάστοτε περιφέρεια. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να δημιουργήσει τις απαραίτητες προϋποθέσεις στήριξης ούτως ώστε να διασφαλιστεί η κάλυψη του κόστους λειτουργίας αυτών των εγκαταστάσεων υψηλής απόδοσης.

Συντονισμένη δράση σε διαφορετικά επίπεδα: ένα καθεστώς στήριξης σε επίπεδο ΕΕ που να επιτρέπει στις ΑΠΕ να καταστούν ανταγωνιστικές και να αναπτύξουν ενδεδειγμένες περιφερειακές λύσεις

33. επισημαίνει ότι τα υφιστάμενα καθεστώτα επιδότησης των ΑΠΕ επιτρέπουν μόνο ένα περιορισμένο σχεδιασμό της ανάπτυξης των ΑΠΕ, και ότι, σε πολλές περιπτώσεις, οι απαιτήσεις για τις επιχειρήσεις είναι ανύπαρκτες.

34. φρονεί, επομένως, ότι το νέο καθεστώς επιδότησης των ΑΠΕ θα πρέπει να είναι ένα προβλέψιμο σύστημα, όπου το ύψος των πόρων για τις επιδοτήσεις θα είναι γνωστό και προκαθορισμένο πολλά χρόνια νωρίτερα σε συνάρτηση με τους στόχους για τις ΑΠΕ. Το νέο καθεστώς θα πρέπει να προσαρμοστεί στην εκάστοτε τεχνολογία, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική της βιωσιμότητα και τον βαθμό ωριμότητάς της, ενώ, ταυτόχρονα, θα πρέπει να διαθέτει την αναγκαία ευελιξία προκειμένου να ανταποκριθεί στα μηνύματα της αγοράς κάθε χώρας.

35. υπογραμμίζει ότι ο ρόλος των περιφερειών και των τοπικών φορέων θα πρέπει να ενισχυθεί μέσω της αξιοποίησης της τοπικής εμπειρίας για τον προσδιορισμό του ύψους του επενδυτικού κόστους και της στήριξης που απαιτείται για να μπορέσει μετά ο παραγωγός ενέργειας από ΑΠΕ να λειτουργήσει στις ευρωπαϊκές ενεργειακές αγορές.

36. επισημαίνει ότι η δημιουργία κέντρων στήριξης των ΑΠΕ στις περιφέρειες θα αυξήσει την απασχόληση και θα ενθαρρύνει την ανάπτυξη διάφορων μορφών κατάρτισης, που είναι απαραίτητες τόσο για τους επενδυτές όσο και για τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με την κατασκευή των εγκαταστάσεων και τη σύνδεσή τους με το δίκτυο. Η ανάπτυξη της τοπικής τεχνολογίας θα προέλθει επίσης από την εντατικοποίηση των ερευνών για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας της εκάστοτε περιφέρειας. Οι έρευνες αυτές θα μπορούν να υπαχθούν στις έρευνες που διεξάγονται είτε σε ευρωπαϊκό είτε σε εθνικό επίπεδο.

37. επισημαίνει ότι η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, σε πολλές περιπτώσεις, περιορίζεται από την ανεπαρκή ανάπτυξη των δικτύων διανομής και μεταφοράς και των διασυνδέσεων μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, μεταξύ των ηπειρωτικών και των νησιωτικών περιοχών, καθώς και μεταξύ των νήσων. Για την άρση των περιορισμών αυτών απαιτείται δράση προς δύο κατευθύνσεις: προς την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου δικτύου και προς μια σύγχρονη διαχείριση του δικτύου και των συνδεδεμένων με αυτό καταναλωτών και παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπλέον, η ανάπτυξη του δικτύου θα πρέπει να περιλαμβάνει διάφορες τεχνολογίες αποθήκευσης επειδή μειώνουν την ανάγκη για μεγαλύτερη χωρητικότητα του δικτύου και καθιστούν δυνατή τη διατήρηση αποθεμάτων ενέργειας. Η χρήση δικτύων αερίου μπορεί να αποτελέσει εναλλακτική λύση ως προς την ανάπτυξη εγκαταστάσεων «από ενέργεια σε αέριο».

38. συμφωνεί ότι ένα μέρος των πόρων χρειάζεται να διατεθεί για την ανάπτυξη του δικτύου διανομής και μεταφοράς και των διασυνδέσεων μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, μεταξύ των ηπειρωτικών και των νησιωτικών περιοχών, καθώς και μεταξύ των νήσων. Το σύστημα στήριξης θα πρέπει να επιτρέπει την ταυτόχρονη και συντονισμένη στήριξη της ανάπτυξης του δικτύου και των εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα εξασφαλιστεί, αφενός, η πιο αποδοτική αξιοποίηση των πόρων της στήριξης και, αφετέρου, η συνεργασία των τοπικών φορέων λειτουργίας του δικτύου και των παραγωγών ενέργειας από ΑΠΕ, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών-καταναλωτών. Η συνεργασία αυτή, η οποία θα αρχίσει από τη συντονισμένη κατανομή των πόρων της στήριξης, εξαλείφει ένα από τα μειονεκτήματα του σημερινού συστήματος που είναι η ανεπαρκής συνεργασία των φορέων λειτουργίας του δικτύου και των παραγωγών.

Περιορισμός των διακυμάνσεων της παραγωγής ενέργειας από μέσω πακέτων συνδυασμένης στήριξης των ΑΠΕ και εγκαταστάσεων αποθήκευσης της ενέργειας

39. υπενθυμίζει ότι η παραγωγή ενέργειας με τη χρήση τεχνολογιών ΑΠΕ εξαρτάται από εξωτερικούς παράγοντες, όπως η ισχύς του ανέμου ή η ένταση της προσπίπτουσας ηλιακής ακτινοβολίας. Αυτό θέτει περιορισμούς στην αύξηση της δυναμικότητας των εγκαταστάσεων παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας. Η βελτίωση της λειτουργίας των ΑΠΕ μπορεί να επιτευχθεί μέσω της ανάπτυξης συστάδων (*clusters*) ΑΠΕ που θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν διαφορετικές τεχνολογίες, π.χ. αιολική ενέργεια, φωτοβολταϊκή ηλιακή ενέργεια, βιομάζα, βιοαέριο, και γεωθερμία, καθώς και μέσω τεχνολογιών αποθήκευσης της ενέργειας, στο πλαίσιο έξυπνων δικτύων.

Αλληλέγγυα ανάληψη του κόστους της ανάπτυξης των ΑΠΕ από την ευρωπαϊκή κοινωνία

40. φρονεί ότι ο στόχος της ανάπτυξης συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δεν πρέπει να αφεθεί στα μεμονωμένα κράτη μέλη. Η ανάπτυξη αυτή επιβάλλεται για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής για το κλίμα, την προώθηση των σύγχρονων τεχνολογιών και τη βελτίωση της ευρωπαϊκής ενεργειακής ασφάλειας, με την ανεξαρτητοποίηση της Ευρώπης από τους εξωτερικούς προμηθευτές ενέργειας. Ο κοινός, πανευρωπαϊκός αυτός στόχος θα πρέπει να υλοποιηθεί από όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης με την ανάληψη κοινής και συντονισμένης δράσης· ταυτόχρονα, είναι σημαντικό να διατηρηθεί κατά νου η δυνατότητα της μετάβασης προς ποσοστό 100 % ΑΠΕ και να διασφαλιστεί ότι οι «αντισυμβατικές» ή άλλες μορφές ενέργειας –οι οποίες ενδέχεται να εμφανίζονται ως εναλλακτικές λύσεις, χωρίς ωστόσο να είναι ανανεώσιμες και, ως εκ τούτου, βιώσιμες και χωρίς να αντικαθιστούν τα συμβατικά ορυκτά καύσιμα– δεν θα αποσπάσουν ούτε την προσοχή ούτε τους πόρους που χρειάζονται για την απαιτούμενη μετάβαση προς τις ΑΠΕ.

41. επισημαίνει ότι οι αποσπασματικές ενέργειες μπορούν να έχουν ανεπιθύμητες συνέπειες, όπως η μείωση της ασφάλειας εφοδιασμού ή η αδικαιολόγητη άνοδος των τιμών με αποτέλεσμα την αρνητική στάση του κοινού και τη μείωση της στήριξης των ΑΠΕ. Το ζήτημα αυτό μπορεί να αντιμετωπιστεί μέσω δημόσιου διαλόγου και διαφανών πολιτικών διαδικασιών λήψης αποφάσεων, καθώς και μέσω εκστρατειών ενημέρωσης του κοινού σχετικά με την ανάγκη ορθολογικής χρήσης της ενέργειας και καθιέρωσης νέων προτύπων βιώσιμης παραγωγής και κατανάλωσης της ενέργειας.

Βρυξέλλες, 1 Φεβρουαρίου 2013.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα κατά την περίοδο 2014-2020»

(2013/C 62/12)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ:

- φρονεί ότι ο μηχανισμός των περιφερειακών ενισχύσεων είναι καθοριστικός για την υλοποίηση των στόχων της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής·
- καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμπεριλάβει τη διαδικασία εκσυγχρονισμού των κρατικών ενισχύσεων σε μια πιο σφαιρική ευρωπαϊκή στρατηγική ανάπτυξης, συνοχής και απασχόλησης·
- εκτιμά ότι οι περιφερειακές ενισχύσεις συνιστούν μηχανισμό που τίθεται στη διάθεση των κρατών προκειμένου να καταπολεμήσουν τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της κρίσης υποστηρίζοντας την οικονομική δυναμική του εκάστοτε τόπου που αντιμετωπίζει δυσχέρειες·
- καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνυπολογίσει τις επιπτώσεις της κρίσης αυξάνοντας, αφενός, τα ανώτατα όρια των ποσοστών για τις ενισχύσεις και, αφετέρου, το ποσοστό του πληθυσμού που καλύπτεται από τις ενισχύσεις αυτές·
- εκτιμά ότι οι νέοι περιορισμοί που θεσπίζονται για τις ενισχύσεις προς τις μεγάλες επιχειρήσεις, νοούμενες υπό την κοινοτική έννοια, δεν είναι δικαιολογημένοι, πόσο μάλλον σε περίοδο οικονομικής κρίσης, και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διευρύνει το ισχύον όριο για τον καθορισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)·
- απαιτεί, επομένως, καλύτερο συντονισμό των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων με τις λοιπές ευρωπαϊκές πολιτικές, ιδίως με την πολιτική συνοχής, και ζητά να εναρμονιστεί η μεταρρύθμιση των περιφερειακών ενισχύσεων με τη δημιουργία της νέας κατηγορίας περιφερειών μετάβασης·
- προτείνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη μεταξύ των κριτηρίων κατανομής ανά ζώνες τα φυσικά, γεωγραφικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα ορισμένων περιφερειών·

Εισηγητής

Ο κ. Jean-Paul DENANOT (FR/PSE), Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου του Limousin

Έγγραφο αναφοράς

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών – Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα κατά την περίοδο 2014 2020

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

1. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η μεταρρύθμιση των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα (εφεξής: περιφερειακές ενισχύσεις) εντάσσεται σε ένα γενικότερο πλαίσιο **αναμόρφωσης και απλούστευσης των ευρωπαϊκών κανόνων που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις**.

2. τονίζει τη σημασία που έχει για τους συνεισφέροντες —στους οποίους συγκαταλέγονται οι πρωτοβάθμιοι και δευτεροβάθμιοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)—, αλλά και για τους δικαιούχους, να μπορούν να βασίζονται σε **σαφείς, ευανάγνωστες και κατανοητές αρχές** και επαναλαμβάνει, σύμφωνα και με τη γνωμοδότησή της (ECOS-V-035) για την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον εκσυγχρονισμό των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις ⁽¹⁾, την προτροπή της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προχωρήσει περαιτέρω στη διαδικασία εκσυγχρονισμού και απλούστευσης, με έμφαση στον έλεγχο των ενισχύσεων που έχουν σημαντική επίδραση στην εσωτερική αγορά.

3. εκτιμά ότι, στην παρούσα συγκυρία οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, οι δημόσιες επενδύσεις διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο σε μια σφαιρική στρατηγική ανάπτυξης και ότι οι περιφέρειες πρέπει να διαθέτουν επαρκή ευελιξία στο πλαίσιο του καθεστώτος κρατικών ενισχύσεων προκειμένου να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους, να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας και να εξέλθουν από την τρέχουσα κρίση.

4. τονίζει επίσης τον σημαντικό ρόλο που έχει διαδραματίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή από το 2007 για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κρίσης, επιδεικνύοντας μεγάλη ικανότητα ανταπόκρισης και ανάληψης δράσης με τη χάραξη προσωρινών πλαισίων. Η Επιτροπή των Περιφερειών καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διατηρήσει αμείωτες τις προσπάθειές της, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα της οικονομικής κατάστασης κατά τον καθορισμό των προσεχών κατευθυντήριων γραμμών για τις περιφερειακές ενισχύσεις, τονίζει δε ότι η στήριξη της επιχειρηματικότητας, των μεγάλων επιχειρήσεων και των ΜμΕ είναι ζωτικής σημασίας για όλες τις περιφέρειες υπό οικονομική αναδιάρθρωση, συμπεριλαμβανομένων όσων καλύπτονται από το Άρθρο 107(3)(γ).

5. σημειώνει ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης, οι περιφερειακές ενισχύσεις είναι δικαιολογημένες όταν αφορούν αποκλειστικά ορισμένες περιφέρειες και έχουν ως ειδικό στόχο την ανάπτυξη των συγκεκριμένων περιφερειών ⁽²⁾. Στόχος των ειδικών

αυτών ενισχύσεων είναι, παράλληλα με την πολιτική συνοχής, να υποστηριχθούν οι πλέον ευάλωτες περιφέρειες στις προσπάθειές τους να καλύψουν την απόκλιση οικονομικού επιπέδου που τις χωρίζει από τις λοιπές ευρωπαϊκές περιφέρειες, με σκοπό να συμβάλουν στην υλοποίηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. υπογραμμίζει τη σημασία των περιφερειακών ενισχύσεων ως βασικού παράγοντα στη σύσταση, την εγκατάσταση και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων, κυρίως των μεγάλων, σε μειονεκτικές περιοχές, τονίζει δε ότι αυτές οι ενισχύσεις είναι απολύτως απαραίτητες, μαζί με άλλες κρατικές ενισχύσεις (όπως αυτές για την ανάπτυξη και την καινοτομία, την προστασία του περιβάλλοντος κλπ.) για την προώθηση των περιφερειακών επενδύσεων σε αυτές τις περιφέρειες.

7. υποστηρίζει τη **διαδικασία αύξησης της ευελιξίας των κανόνων**, την οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δρομολόγησε ήδη με τη δημοσίευση του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία (ΓΚΑΚ) ⁽³⁾, το άρθρο 13 του οποίου αφορά τις περιφερειακές ενισχύσεις.

8. τονίζει τη βούλησή της να αυξηθούν τα κατώτατα όρια των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, σύμφωνα με τον κανονισμό 2006/1998/ΕΚ, από 200 000 ευρώ σε 500 000 ευρώ για τρία φορολογικά έτη ⁽⁴⁾. Επίσης κρίνεται αναγκαίο να επανεξεταστούν κατ' αναλογία τα κατώτατα όρια στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας, μαζί με την αξία του καθαρού επιτοκίου υπερημερίας, το οποίο θεωρείται ως το χειρότερο σενάριο για τα καθεστώτα εγγυήσεων στην Ένωση.

9. τονίζει ότι θα ήταν αντιφατικό να συμπεριληφθούν στον υπολογισμό των ανωτάτων ορίων έντασης των περιφερειακών ενισχύσεων οι κρατικές ενισχύσεις για τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ), οι οποίες θεωρούνται κατ' αρχήν συμβατές με τη Συνθήκη και μάλιστα επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από τα Διαρθρωτικά Ταμεία. ⁽⁵⁾ Αυτό θα μπορούσε να αποτρέψει τα κράτη μέλη από τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων υπέρ των ΥΓΟΣ. Ως εκ τούτου, ζητεί από την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο μη συμπερίληψης των κρατικών ενισχύσεων για τις ΥΓΟΣ στον υπολογισμό των ανωτάτων ορίων έντασης των περιφερειακών ενισχύσεων.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 2008, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία), ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σ. 3.

⁽⁴⁾ Κατώτατο όριο που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, ΕΕ L 379 της 28.12.2006, σ. 5.

⁽⁵⁾ Σε συμφωνία με την απόφαση της 20.12.2011 σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 106 §2 της ΣΛΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος.

⁽¹⁾ COM(2012) 209 final.

⁽²⁾ Άρθρο 107 παράγραφος 3 εδάφια α) και γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι περιφερειακές ενισχύσεις στην υπηρεσία της συνοχής, της ανάπτυξης και της απασχόλησης

10. εκτιμά ότι, για να είναι καλύτερα στοχευμένες, οι κρατικές ενισχύσεις πρέπει να επιδιώκουν τους εξής τέσσερις συγκεκριμένους στόχους:

- να συντελούν στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των διαφόρων περιοχών·
- να αντισταθμίζουν τις ανεπάρκειες της αγοράς, χωρίς ωστόσο να στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό·
- να τονώνουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων στις διάφορες περιοχές·
- να στηρίζουν τις επενδύσεις στις περιφέρειες που πλήττονται από την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση·

11. διαπιστώνει ότι οι περιφερειακές ενισχύσεις, δεδομένου ότι απευθύνονται ειδικά στις μειονεκτούσες και απομονωμένες περιοχές, συμβάλλουν στην προώθηση μιας **αρμονικής και ισορροπημένης ανάπτυξης της επικράτειας** της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς να αντιβαίνουν στους κανόνες του ανταγωνισμού·

12. φρονεί ότι ο μηχανισμός των περιφερειακών ενισχύσεων είναι καθοριστικός για την υλοποίηση των στόχων της **οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής**. Συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη περιφερειών που αντιμετωπίζουν δυσχέρειες, καθώς παρέχει στις δημόσιες αρχές τη δυνατότητα να υποστηρίζουν επιχειρήσεις στις περιοχές αυτές, και διευκολύνει, συνεπώς, την εξισορρόπηση της κατανομής του πλούτου και των επενδύσεων μεταξύ των διαφόρων ευρωπαϊκών περιφερειών·

13. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμπεριλάβει τη διαδικασία εκσυγχρονισμού των κρατικών ενισχύσεων σε μια πιο σφαιρική ευρωπαϊκή στρατηγική **ανάπτυξης, συνοχής και απασχόλησης**·

14. επιθυμεί επίσης να τονίσει σε αυτό το πλαίσιο πως οι περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης συχνά καλούνται να ανταγωνιστούν τρίτες χώρες για την προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ) και, κατά συνέπεια, θεωρεί πως στην αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών για τις περιφερειακές ενισχύσεις πρέπει να αναγνωρισθούν τα οφέλη που έχει η διευκόλυνση των ΑΞΕ για την οικονομία της ΕΕ και να διαμορφωθεί ο κατάλληλος διεθνής ανταγωνισμός για επενδύσεις·

15. τονίζει ότι είναι σημαντικό η μεταρρύθμιση των κατευθυντήριων γραμμών για τις περιφερειακές ενισχύσεις να συνδυαστεί με τους στόχους της **στρατηγικής «Ευρώπη 2020»**. Επί του προκειμένου, η Επιτροπή των Περιφερειών σημειώνει τη σημασία που αποδίδεται στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων στα πλαίσια των θεματικών στόχων του κοινού στρατηγικού πλαισίου και εκτιμά ότι θα ήταν παράδοξο από τη μία πλευρά να περιορίζονται οι δυνατότητες δημόσιας παρέμβασης στις επιχειρήσεις και, από την άλλη, να παροτρύνονται οι ΟΤΑ να υποστηρίζουν προγράμματα ανάπτυξης των ιδίων αυτών επιχειρήσεων, μέσω της δράσης των Διαρθρωτικών Ταμείων·

16. απαιτεί, επομένως, **καλύτερο συντονισμό των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων με τις λοιπές ευρωπαϊκές πολιτικές**, ιδίως με την πολιτική συνοχής, αλλά και με τη βιομηχανική πολιτική, την πολιτική έρευνας και ανάπτυξης ή ακόμη την πολιτική για την εσωτερική αγορά. Η Επιτροπή των Περιφερειών υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τη Συνθήκη, η υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς και,

κατ'επέκταση, η νομοθεσία περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους στόχους της συνοχής στο σύνολο της επικράτειας της ΕΕ και να συμβάλλουν στην επίτευξή τους ⁽⁹⁾·

17. εκτιμά ότι ορισμένοι τομείς, όπως η **κοινωνική οικονομία και η οικονομία αλληλεγγύης**, λόγω της συμβολής τους στην οικονομική δραστηριότητα και στη διατήρηση του κοινωνικού ιστού στις μειονεκτούσες περιοχές, θα πρέπει να τυγχάνουν διαφοροποιημένης αντιμετώπισης, ανεξάρτητα από την προβληματική των ζωνών, και να αποτελούν αντικείμενο ειδικής πλαισίωσης, δίδοντας συνέχεια στον οδηγό περί κοινωνικής καινοτομίας που αναμένεται να δημοσιεύσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή·

Ο ρόλος των ΟΤΑ σε θέματα περιφερειακών ενισχύσεων

18. επισημαίνει ότι οι Συνθήκες θεσπίζουν μεν την αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε θέματα καθορισμού των κανόνων περί συμβατότητας των κρατικών ενισχύσεων, αλλά οι περιφερειακές ενισχύσεις, όπως δηλώνει και η ονομασία τους, συνιστούν **μηχανισμό στην υπηρεσία της ανάπτυξης των περιφερειών**. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή των Περιφερειών εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν ζήτησε διαβούλευση μαζί της παράλληλα με τη διανομή των πρώτων σχεδίων στα κράτη μέλη και εκτιμά ότι έχει καθοριστική σημασία για την ίδια να εκφράζει την άποψή της σχετικά με θέματα που έχουν τόσο σημαντικές συνέπειες για τις διάφορες περιοχές. Η Επιτροπή των Περιφερειών καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη τις συστάσεις και ανησυχίες που διατυπώνονται στην παρούσα γνωμοδότηση κατά την κατάρτιση των μελλοντικών κατευθυντήριων γραμμών·

19. υπενθυμίζει, εξάλλου, ότι οι περισσότεροι ΟΤΑ διαθέτουν αρμοδιότητες σε θέματα οικονομικής ανάπτυξης μέσω οικονομικών πολιτικών και ανταποδοτικών εισφορών έναντι των επιχειρήσεων, είναι σε θέση να αξιολογήσουν την επίδραση των μέτρων που λαμβάνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, χάρη στη γνώση του τοπικού οικονομικού ιστού και στην εγγύητά τους με τους οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες. Δεδομένου ότι οι εν λόγω ΟΤΑ δεν διαθέτουν πολλά μέσα για να αμφισβητήσουν τις αποφάσεις που λαμβάνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε θέματα κρατικών ενισχύσεων, η Επιτροπή των Περιφερειών εκτιμά ότι θα έπρεπε να μεριμνά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη συμμετοχή τους από τα αρχικά στάδια στη διαδικασία εκπόνησης των κανόνων περί περιφερειακών ενισχύσεων·

20. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη δημόσια διαβούλευση που ξεκίνησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 14 Ιανουαρίου 2013 για την προετοιμασία της αναθεώρησης των νέων κατευθυντήριων γραμμών κατά την περίοδο 2014-2020. Με αυτή τη δημόσια διαβούλευση θα καταστεί κυρίως δυνατή η συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών έτσι ώστε οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να ανταποκρίνονται περισσότερο στις ανάγκες των εδαφών και των περιφερειών, πράγμα που σημαίνει ότι θα αυξηθεί η διαφάνειά τους και, κατά συνέπεια, θα βελτιωθεί η ασφάλεια δικαίου για τους συνεισφέροντες και τους δικαιούχους, καθώς και η τήρηση της αρχής της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης·

21. εκτιμά ότι πρέπει να εξευρεθεί ισορροπία ανάμεσα στον καθορισμό ευρωπαϊκών κανόνων περί ανταγωνισμού αναγκαίων για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και στην εκτίμηση της πραγματικής επίδρασης των ενισχύσεων που εφαρμόζονται σε υπο-εθνικό επίπεδο επί της εν λόγω εσωτερικής αγοράς·

⁽⁹⁾ Άρθρο 175 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

22. ακόμη, εφιστά την προσοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια της κρίσης, πολλοί ΟΤΑ οργάνωσαν σχέδια ανάκαμψης ή θέσπισαν μηχανισμούς ενισχύσεων, που, για λόγους οικονομικής αποτελεσματικότητας, θα πρέπει να συντονιστούν με τις κρατικές ενισχύσεις που εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ιδίως με τις περιφερειακές ενισχύσεις, ώστε να μην υπονομευθεί η σημασία τους·

23. ζητά οι κατευθυντήριες γραμμές για τις περιφερειακές ενισχύσεις να εφαρμόζονται στο κατάλληλο επίπεδο και εκτιμά ότι, για τη χάραξη και την προσαρμογή της κατανομής των περιφερειακών ενισχύσεων ανά ζώνες, θα είναι προς το συμφέρον του εθνικού επιπέδου να στηρίζεται σε μια εδαφική σύμπραξη όπου θα συμμετέχουν όλες οι υπο-εθνικές αρχές·

Οι κανόνες για την κατανομή των περιφερειακών ενισχύσεων ανά ζώνες

24. εκτιμά ότι οι περιφερειακές ενισχύσεις συνιστούν μηχανισμό που τίθεται στη διάθεση των κρατών προκειμένου να καταπολεμήσουν τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της κρίσης υποστηρίζοντας την οικονομική δυναμική του εκάστοτε τόπου που αντιμετωπίζει δυσχέρειες· κατά συνέπεια, αντιτάσσεται σθεναρά στη μείωση των δυνατοτήτων δημόσιας παρέμβασης στις επιχειρήσεις των υφιστάμενου καθεστώτος, το οποίο αποτελεί σημαντικό παράγοντα κατά τόπους οικονομικής ανάπτυξης και δημιουργίας θέσεων εργασίας·

25. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνυπολογίσει τις επιπτώσεις της κρίσης αυξάνοντας, αφενός, **τα ανώτατα όρια των ποσοστών για τις ενισχύσεις** και, αφετέρου, **το ποσοστό του πληθυσμού που καλύπτεται** από τις ενισχύσεις αυτές, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις στις οποίες είχε προβεί η ίδια η Επιτροπή στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2007-2013 (45,5 % στη βάση της ΕΕ των 27, πρβ. υποσημείωση 15, 2006/C 54/08)·

26. δηλώνει ότι τάσσεται κατηγορηματικά υπέρ της διατήρησης μιας **ισορροπημένης κατανομής ανά ζώνες** των περιφερειακών ενισχύσεων για την περίοδο 2014-2020, ώστε να αποτραπούν υπερβολικές ανισότητες μεταξύ των περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικότερα δε μεταξύ των περιοχών που καλύπτονται από το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) και εκείνων που καλύπτονται από το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ), προκειμένου να αποτραπούν τυχόν κίνδυνοι μετεγκαταστάσεων στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

27. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβλέψει έναν μεταβατικό μηχανισμό, με τη μορφή **«διχτυού ασφαλείας»**, ούτως ώστε οι περιοχές οι οποίες ήταν επιλέξιμες κατά την προηγούμενη περίοδο για ενισχύσεις αυτού του είδους αλλά δεν θα ανταποκρίνονται πλέον στα κριτήρια των προσεχών κατευθυντήριων γραμμών, να μην αποκλεισθούν απότομα από την κατανομή ανά ζώνες·

επισημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να προβλέψει ειδικές διατάξεις στις κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις περιφερειακές ενισχύσεις για τα κράτη μέλη της ΕΕ που αντιμετωπίζουν σοβαρή οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση και υποστηρίζονται από τον ευρωπαϊκό μηχανισμό χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ όλων των οικονομικών πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

28. εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επιτραπεί η συνεκτίμηση των περιφερειών που συνορεύουν με ζώνες καλυπτόμενες από το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) στην κατηγορία των περιοχών που καλύπτονται από το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ)·

29. διαπιστώνει ότι η κατανομή των περιφερειακών ενισχύσεων ανά ζώνες συνδέεται με τη διάκριση που πραγματοποιείται δυνάμει της πολιτικής για τη συνοχή μεταξύ των περιφερειών σύγκλισης (ΑΕγχΠ < 75 %) και των περιφερειών ανταγωνιστικότητας (ΑΕγχΠ > 75 %). Λαμβανομένων υπόψη των νέων προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πολιτική συνοχής, ιδίως δε της δημιουργίας της νέας κατηγορίας των **περιφερειών μετάβασης**, με ΑΕγχΠ μεταξύ 75 % και 90 %, η Επιτροπή των Περιφερειών ζητά να εναρμονιστεί η μεταρρύθμιση των περιφερειακών ενισχύσεων με τη δημιουργία της νέας αυτής κατηγορίας και προτείνει ένα απλουστευμένο σύστημα, σύμφωνα με το οποίο όλες οι περιφέρειες μετάβασης θα θεωρούνται ως ζώνες που καλύπτονται από το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ). Η ΕτΠ εκφράζει τη λύπη της διότι στο σχέδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που υποβλήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 2013, μόνον οι περιφέρειες μετάβασης, εκτός των ζωνών που υπάγονται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) θεωρούνται ως προεπιλεγμένες ζώνες που καλύπτονται από το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ). Καλεί συνεπώς την Επιτροπή να διορθώσει το σχέδιό της προκειμένου να υπάρχει συνέπεια με το σχέδιο γενικού κανονισμού για τα Διαρθρωτικά Ταμεία και να εμποδιστεί κάθε ανισότητα μεταχείρισης μεταξύ των περιφερειών που ανήκουν στην ίδια κατηγορία και αντιμετωπίζουν παρόμοιες οικονομικές δυσκολίες.

30. εφιστά την προσοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην ιδιαίτερη κατάσταση που επικρατεί στις **εξόχως απόκεντρες περιφέρειες** – όπως αναγνωρίζεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) – και τονίζει την ανάγκη πιο ευέλικτης προσέγγισης, προσαρμοσμένης στα χαρακτηριστικά τους. Η Επιτροπή των Περιφερειών φρονεί ότι οι περιφέρειες αυτές, λόγω της απόστασής τους από την εσωτερική αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της εγγύτητάς τους με άλλες αγορές, πρέπει να συνεχίσουν να δύνανται να χορηγούν μη φθίνουσες και μη προσωρινές λειτουργικές ενισχύσεις στις επιχειρήσεις, και να δικαιούνται τα ίδια επίπεδα ενίσχυσης που τους χορηγούνταν παραδοσιακά. Ως προς τις ενισχύσεις υπέρ επενδύσεων, η ΕτΠ θεωρεί ότι πρέπει να παραμείνει αμετάβλητη η προμολόγηση των εξόχως απόκεντρων περιφερειών, δεδομένου του δομικού και μόνιμου χαρακτήρα της κατάστασής τους, η οποία είναι άλλωστε και ο λόγος ύπαρξης αυτής της προμολόγησης·

31. συνιστά η Επιτροπή να εξετάσει επίσης τον κατάλογο των περιφερειών "με ειδικές διατάξεις" ο οποίος θα καταρτισθεί στο πλαίσιο του συμφωνημένου ΠΔΠ για τη διασφάλιση μεγαλύτερης συνέπειας μεταξύ των σχετικών διατάξεων της Πολιτικής για τη συνοχή και των κατευθυντήριων γραμμών για τις περιφερειακές ενισχύσεις·

32. διερωτάται κατά πόσον είναι **κατάλληλοι οι δείκτες** που επέλεξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την κατανομή των περιφερειακών ενισχύσεων ανά ζώνες (ΑΕγχΠ και ποσοστό ανεργίας) και προτείνει να διερευνηθούν και άλλες μέθοδοι έγκρισης και ελέγχου των ενισχύσεων αυτών. Οι ΟΤΑ θα πρέπει να κληθούν να συμμετάσχουν πλήρως στον σχετικό προβληματισμό. Η Επιτροπή των Περιφερειών έχει ήδη προτείνει διάφορες ιδέες στη γνωμοδότησή της «Μέτρηση της προόδου πέρα από το ΑΕγχΠ»·

33. ειδικότερα, προτείνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη μεταξύ των κριτηρίων κατανομής ανά ζώνες **τα φυσικά, γεωγραφικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα** ορισμένων περιφερειών:

- των αγροτικών περιοχών·
- των περιοχών υπό βιομηχανική μετάβαση·
- των περιοχών που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά, γεωγραφικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα, όπως είναι:
  - οι αραιοκατοικημένες και εξαιρετικά αραιοκατοικημένες περιοχές, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 111 σημείο 4 της τροποποιημένης πρότασης κανονισμού για τα Ταμεία του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου·
  - οι νησιωτικές περιοχές·
  - οι διασυνοριακές περιοχές·
  - οι ορεινές περιοχές·
- των περιοχών που αντιμετωπίζουν δημογραφικό χάσμα εξαιτίας της μετανάστευσης της νέας γενιάς και της γενικής γήρανσης του πληθυσμού τους, γεγονός που περιορίζει τις δυνατότητες ανάπτυξης των εν λόγω περιφερειών·

34. παρατηρεί ότι οι προϋποθέσεις κατανομής ανά ζώνες των περιφερειακών ενισχύσεων, δηλ. ο ελάχιστος πληθυσμός και η γεωγραφική συνέχεια των ζωνών, είναι ακατάλληλες για τις αγροτικές περιοχές. Οι περιοχές αυτές δεν επωφελούνται από την ειδική αντιμετώπιση για τις αραιοκατοικημένες ζώνες, χωρίς ωστόσο να ανταποκρίνονται στα κριτήρια επιπέδου πληθυσμού όπως αυτά διατυπώνονται στα νομικά κείμενα. Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητά να αυξηθεί η ευελιξία των εν λόγω προϋποθέσεων, ώστε να ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αγροτικών περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε με τον καθορισμό καταλληλότερων κατώτατων ορίων πληθυσμού είτε με την εναλλακτική εφαρμογή των δύο κριτηρίων·

35. επιθυμεί να προχωρήσει περαιτέρω και ζητά τα κριτήρια κατανομής των περιφερειακών ενισχύσεων ανά ζώνες να αποτελέσουν αντικείμενο νέου προβληματισμού, ώστε να ληφθεί υπόψη μια πιο περιφερειακή προσέγγιση, που θα επέτρεπε την καλύτερη στόχευση των κατά τόπους ιδιαιτεροτήτων·

Συστάσεις για την εκπόνηση των προσεχών κατευθυντήριων γραμμών για τις περιφερειακές ενισχύσεις μέσα σε μια συγκυρία κρίσης

36. λαμβάνοντας υπόψη τα διάφορα στοιχεία που προαναφέρονται, ειδικότερα δε τη συγκυρία της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, εκτιμά ότι ο μηχανισμός των περιφερειακών ενισχύσεων καθίσταται περισσότερο αναγκαίος παρά ποτέ, χάρη στη θετική του επίδραση επί της οικονομικής δραστηριότητας και της δημιουργίας απασχόλησης. Εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόθεση της Επιτροπής να προβλέψει μία ενδιάμεση επανεξέταση των περιφερειακών χαρτών το 2016·

37. παρατηρεί ότι, σύμφωνα με την σημερινή του διατύπωση, το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης αναφέρεται στις περιοχές «στις οποίες επικρατεί **σοβαρή υποαπασχόληση**». Η Επιτροπή των Περιφερειών προτείνει το κριτήριο του ποσοστού ανεργίας να λαμβάνεται επίσης υπόψη κατά τον προσδιορισμό των περιοχών που καλύπτονται από το άρθρο αυτό, επιπλέον του κριτηρίου του ΑΕγχΠ, δεδομένης της υποβάθμισης της κατάστασης της απασχόλησης σε πολλά κράτη μέλη·

38. φρονεί ότι η μέθοδος κατανομής των ζωνών γ) πρέπει να γίνεται με αναφορά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο για τον υπολογισμό των κριτηρίων σύγκρισης του ΑΕγχΠ και του ποσοστού ανεργίας. Τούτο αντικατοπτρίζει καλύτερα τις διαφορές ανάπτυξης μεταξύ των κρατών μελών και, συνεπώς, στοχεύει στις πιο ευάλωτες περιοχές χωρών με υψηλά ποσοστά ανεργίας και χαμηλότερο ΑΕγχΠ·

39. εκτιμά ότι οι νέοι περιορισμοί που θεσπίζονται στις ζώνες που υπάγονται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ), για τις **ενοχούσεις προς τις μεγάλες επιχειρήσεις, νοούμενες υπό την κοινοτική έννοια**, δεν είναι δικαιολογημένοι, ακόμη λιγότερο μάλιστα σε περίοδο οικονομικής κρίσης. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ότι στην κατηγορία αυτή δεν υπάγονται μόνον οι μεγάλες επιχειρήσεις με διεθνή κεφάλαια και παγκόσμιες αγορές, αλλά και ένας σημαντικός αριθμός τοπικών και οικογενειακών επιχειρήσεων, των οποίων οι ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό τις οδηγεί να ξεπερνούν το κρίσιμο όριο των 250 μισθωτών. Υπάγονται, επίσης, μικρές επιχειρήσεις με καθαρά τοπική παρουσία, οι οποίες, βάσει των ευρωπαϊκών κανόνων περί ενοποίησης⁽⁷⁾, ενδέχεται να υπερβούν τα όρια της μεγάλης επιχείρησης. Με την κατάργηση κάθε δυνατότητας ενίσχυσής τους, στις ζώνες που υπάγονται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αφήνει να αιωρείται μια απειλή κατά της απασχόλησης και της οικονομικής δραστηριότητας στις περιοχές με τις μεγαλύτερες δυσχέρειες, που δύσκολα μπορούν να συγκρατήσουν τέτοιες επιχειρήσεις στο έδαφός τους·

40. εξάλλου, τονίζει τους **κινδύνους μετεγκατάστασης**, τόσο εντός όσο και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που απειλούν ορισμένες περιοχές, λόγω της απαγόρευσης χορήγησης ενισχύσεων στις μεγάλες επιχειρήσεις. Εάν μειωθούν το επίπεδο ή το ποσοστό των ενισχύσεων, οι επιχειρήσεις αυτές ενδέχεται να αποφασίσουν να αποχωρήσουν από τις ζώνες του άρθρου 107 άρθρο 3 στοιχείο γ) για να εγκατασταθούν σε ζώνες του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) ή σε κράτη μη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

41. επικροτεί τη ρήτρα διασφάλισης που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο σχέδιό της, της 14ης Ιανουαρίου 2013, που συνίσταται στην υποχρέωση των μεγάλων επιχειρήσεων να διατηρούν για περίοδο 5 ετών τις επενδύσεις και τις θέσεις εργασίας που έχουν δημιουργηθεί στις περιφέρειες στις οποίες παρέχεται η βοήθεια και για 3 έτη στην περίπτωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων·

42. προτείνει να προστεθεί μια διάταξη της πλήρους ανάκτησης των ενισχύσεων κατά το πρότυπο του άρθρου 57 του υφιστάμενου γενικού κανονισμού για τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Η ανάκτηση αυτή θα εφαρμόζεται κατά τη διάρκεια των πέντε ετών μετά τη χορήγηση των ενισχύσεων αυτών, όταν θίγονται η φύση ή οι όροι εκτέλεσης

⁽⁷⁾ Άρθρο 3 του Παραρτήματος Ι του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία (βλ. υποσημείωση 3).

του συγχρηματοδοτούμενου έργου, η πράξη παρέχει αδικαιολόγητο πλεονέκτημα σε επιχείρηση ή δημόσιο φορέα, επέρχεται αλλαγή στη φύση της κυριότητας στοιχείου υποδομής ή παύει μια παραγωγική δραστηριότητα.

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οι επιχειρήσεις που είναι ή έχουν αποτελέσει αντικείμενο μιας διαδικασίας ανάκτησης μετά τη μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εντός κράτους μέλους ή σε άλλο κράτος μέλος δεν λαμβάνουν συνεισφορά από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

43. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εισαγάγει έναν μηχανισμό που να λαμβάνει υπόψη εκ των προτέρων τις αρνητικές εξωγενείς επιδράσεις των περιφερειακών ενισχύσεων όσον αφορά τη σημαντική απώλεια θέσεων εργασίας σε εγκαταστάσεις εντός της ΕΕ, όχι μόνο στο πλαίσιο της συγκριτικής αξιολόγησης που κοινοποιεί η Επιτροπή και την οποία σήμερα επιφυλάσσει μόνο για τα μεγάλα επενδυτικά σχέδια (2009 / C 223/02, σ. 54), αλλά και στο πλαίσιο του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία·

44. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να **διευρύνει το ισχύον όριο για τον καθορισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)**, ώστε να διατηρηθεί ο μηχανισμός των περιφερειακών ενισχύσεων υπέρ επιχειρήσεων που συμβάλλουν τα μέγιστα στη δημιουργία ανάπτυξης και απασχόλησης στις ενδιαφερόμενες περιοχές και να προωθηθεί η συγκρότηση ενός ισχυρού και δομημένου ευρωπαϊκού επιχειρηματικού ιστού, προσηλωμένου στην εκάστοτε περιοχή και μη επιδεχόμενου μετεγκατάστασης, ο οποίος θα ήταν ο καταλληλότερος για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της ανταγωνιστικότητας, της καινοτομίας και της διεθνοποίησης, που αποτελούν στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·

45. ζητά από την Επιτροπή, όπως το έχει ήδη εγκρίνει για τις βιομηχανίες γεωργικών προϊόντων διατροφής, τη σύσταση μιας **νέας ενδιάμεσης κατηγορίας επιχειρήσεων**, ανάμεσα στις ΜΜΕ και τις μεγάλες επιχειρήσεις, με προσωπικό κυμαινόμενο μεταξύ 250 και 750 μισθωτών και με κύκλο εργασιών μικρότερο των 200 εκατομμυρίων EUR, ώστε να δοθεί ώθηση στην ανάπτυξη των ευρωπαϊκών ΜΜΕ. Ομοίως, η Επιτροπή των Περιφερειών απευθύνει έκκληση για τη δρομολόγηση ενός προβληματισμού σχετικά με τον συνυπολογισμό των **επιχειρήσεων ενδιάμεσου μεγέθους** που προήλθαν από ΜΜΕ ανάπτυξης, με προσωπικό κυμαινόμενο μεταξύ 250 και 5 000 εργαζομένων. Προτείνει τα δύο αυτά είδη επιχειρήσεων να δικαιούνται στήριξης βάσει κατάλληλων συντελεστών, ανώτερων απ' ό,τι των μεγάλων επιχειρήσεων και κατώτερων απ' ό,τι των ΜΜΕ·

46. παρατηρεί ότι, για να λαμβάνεται υπόψη η καθοριστική πτυχή του τόπου κατά τη χορήγηση των περιφερειακών ενισχύσεων, οι κανόνες περί ενοποίησης ⁽⁸⁾ δεν θα πρέπει να ισχύουν στις περιοχές που είναι επιλέξιμες για τέτοιου είδους ενισχύσεις. Η Επιτροπή των Περιφερειών εκτιμά ότι οι επιχειρήσεις θα πρέπει να θεωρούνται ως **ανεξάρτητες επιχειρήσεις**, εξαιρουμένων των περιπτώσεων των συνδεδεμένων και των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων·

47. παρατηρεί ότι τα ποσοστά ενίσχυσης που προτείνονται για τις ζώνες περιφερειακών ενισχύσεων για την περίοδο 2014-2020

πλησιάζουν τα ισχύοντα ποσοστά ενίσχυσης των ΜΜΕ που προβλέπονται από τον ΓΚΑΚ ⁽⁹⁾, με κίνδυνο να ακυρωθεί η ιδιαιτερότητα των περιφερειακών ενισχύσεων. Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητά, επομένως, τα ποσοστά ενίσχυσης να διατηρηθούν τουλάχιστον στα επίπεδα που προβλέπονταν από τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2007-2013 και πιστεύει μάλιστα ότι, σε περίοδο οικονομικής κρίσης, τα ποσοστά αυτά θα έπρεπε να αυξηθούν·

48. εκτιμά ότι θα πρέπει να προβλεφθεί ένα αυξημένο ποσοστό, ώστε να ευνοηθεί η στήριξη των επενδύσεων και της απασχόλησης στην νέα κατηγορία των περιφερειών μετάβασης, λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης οικονομικής απόκλισης που τις χαρακτηρίζει·

49. επισημαίνει ότι οι επιχειρήσεις που βρίσκονται σε περιοχές επιλέξιμες για περιφερειακή ενίσχυση δεν μπορούν να λάβουν στήριξη παρά μόνο για τμήμα της επένδυσης που επέτυχαν ή των θέσεων εργασίας που δημιούργησαν, το οποίο αντιστοιχεί σε αύξηση δραστηριότητας της επιχείρησης για την προώθηση της οικονομικής δυναμικής του τόπου. Η Επιτροπή των Περιφερειών προτείνει να καταστούν επιλέξιμες, βάσει των κατευθυντήριων γραμμών για τις περιφερειακές ενισχύσεις, **οι εξαγορές και ο εκσυγχρονισμός των μέσων παραγωγής**, που συναντώνται πιο συχνά σε περίοδο κρίσης·

50. αντιτάσσεται στην θέσπιση αυστηρότερων κανόνων για την απόδειξη της ικανότητας της ενίσχυσης να λειτουργήσει ως κίνητρο, όσον αφορά τις περιφερειακές ενισχύσεις που χορηγούνται για σχέδια επένδυσης, ανεξάρτητα από το ύψος τους ή από το μέγεθος της επιχείρησης που τα πραγματοποιεί. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ότι στο πλαίσιο των κανόνων για τις περιφερειακές ενισχύσεις **η ικανότητα της ενίσχυσης να λειτουργεί ως κίνητρο** απορρέει από την δυσχερή κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι διάφορες επιδοτούμενες περιοχές στις οποίες δεν θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν επενδύσεις χωρίς τις ενισχύσεις·

51. υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής να καταστούν επιλέξιμες οι ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις του ναυπηγικού τομέα δεδομένου ότι η κατάστασή του δεν δικαιολογεί πλέον την εξαίρεση που είχε αποφασιστεί όταν ο κλάδος αυτός αντιμετώπιζε κρίση πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας. Αντίθετως, η ΕΤΠ διαφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής να κρίνει ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά τις περιφερειακές ενισχύσεις στους κλάδους της σιδηρουργίας και των συνθετικών ινών. Η ΕΤΠ επιμένει στο γεγονός ότι η κατάστασή τους δεν δικαιολογεί πλέον την εξαίρεση που είχε αποφασισθεί σε περίοδο όπου οι κλάδοι αυτοί διέρχονταν σοβαρή κρίση πλεονάζουσας ικανότητας·

52. συνιστά να συσταθεί ένας **πιο ευέλικτος μηχανισμός, με δυνατότητες ταχείας προσαρμογής στις οικονομικές μεταβολές**, αντί της απλής αναθεώρησης που πραγματοποιείται επί του παρόντος ανά πεπταετία και δεν προσφέρει δυνατότητες αντιμετώπισης απόβλεπτων καταστάσεων κρίσης που ενδέχεται να αποβούν δραματικές για τον οικονομικό ιστό μιας περιοχής. Η Επιτροπή των Περιφερειών προτείνει, για παράδειγμα, να **συσταθεί ένα απόθεμα εργατικού δυναμικού σε περιφερειακό επίπεδο**, το οποίο θα επανεκχωρείται σε συνάρτηση με τις οικονομικές μεταβολές και σε συντονισμό με τις υπο-περιφερειακές αρχές·

⁽⁸⁾ Παράρτημα I του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία (βλ. υποσημείωση 3).

⁽⁹⁾ Άρθρο 15 του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία (βλ. υποσημείωση 3).

53. προτείνει να διεξαχθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου σφαιρική αξιολόγηση του μηχανισμού των περιφερειακών ενισχύσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, προκειμένου να εξακριβωθεί ότι δεν θα οδηγεί σε απροσδόκητες ευεργετικές συνέπειες ή μετεγκαταστάσεις στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην περίπτωση αυτή, θα μπορούσαν να προβλεφθούν διοικητικές κυρώσεις όπως η επιστροφή των ενισχύσεων.

Βρυξέλλες, 1 Φεβρουαρίου 2013.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Οι εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ υπό το πρίσμα της στρατηγικής “Ευρώπη 2020”»

(2013/C 62/13)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επικροτεί την επιδίωξη της Επιτροπής να συνεργαστεί σε εταιρική σχέση με τις εξόχως απόκεντρες περιοχές (ΕΑΠ), εφαρμόζοντας πλήρως στις περιοχές αυτές τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, αλλά λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τους περιορισμούς τους·
- τονίζει ότι, βάσει των αρχών της επικουρικότητας και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, είναι απαραίτητο να ενισχυθεί η συμμετοχή των περιφερειακών αρχών των ΕΑΠ στην προετοιμασία και εφαρμογή των ευρωπαϊκών προγραμμάτων και πολιτικών, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι ειδικές ανάγκες των ΕΑΠ λαμβάνονται υπόψη σε όλα τα στάδια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων·
- εξάγει την απασχόληση ως στόχο υψηλής προτεραιότητας και ως παράμετρο κάθε μελλοντικής μείζονος παρέμβασης για την επιτυχή εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» στις ΕΑΠ. Προς τούτο, καλεί την ΕΕ να αναπτύξει, μέσω συγκεκριμένων μέτρων, τους στόχους του νέου κοινωνικού άξονα που θεσπίζεται στην Ανακοίνωση του 2012·
- τονίζει ότι όλα τα μέτρα για την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη των ΕΑΠ πρέπει να εφαρμοστούν σε ένα πλαίσιο εταιρικής σχέσης και ότι τα κράτη μέλη και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να συνεργαστούν στενά για τη μέγιστη αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων των ΕΑΠ·
- υπογραμμίζει τη σημασία της περιφερειακής συνεργασίας για τις ΕΑΠ, λόγω της ιδιαίτερης γεωγραφικής τους θέσης, και απευθύνει έκκληση για την βελτίωση της συνέργειας μεταξύ των ταμείων της πολιτικής συνοχής και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, καθώς και για την κατάργηση του κριτηρίου των 150 χλμ που έχει οριστεί για την ανάπτυξη διακρατικής συνεργασίας στα θαλάσσια σύνορα μεταξύ ΕΑΠ και των γειτονικών τους χωρών.

Εισηγητής

ο κ. Malcolm MIFSUD (MT/EPP) Δήμαρχος της Pietà

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Οι εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης: προς μια εταιρική σχέση για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη»

COM(2012) 287 final

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών – Οι εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ υπό το πρίσμα της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»**I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ****Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ****Εισαγωγή**

1. επικροτεί την επιδίωξη της Επιτροπής να συνεργαστεί σε εταιρική σχέση με τις εξόχως απόκεντρες περιοχές (ΕΑΠ) ⁽¹⁾, εφαρμόζοντας πλήρως στις περιοχές αυτές τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, αλλά λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τους περιορισμούς τους, όπως έχει τονίσει το Συμβούλιο ⁽²⁾. Ωστόσο, επισημαίνει ότι θα πρέπει να υπάρχουν μηχανισμοί για τη συμμετοχή των ΕΑΠ στην εν λόγω στρατηγική, ειδάλλως οι ΕΑΠ δεν θα μπορέσουν να την εφαρμόσουν·

2. υπογραμμίζει την ανάγκη διασφάλισης ισορροπίας μεταξύ των μέτρων που αποσκοπούν στην αντιστάθμιση των ειδικών και μόνιμων περιορισμών των ΕΑΠ, από τη μία πλευρά, και εκείνων που αποβλέπουν στην προώθηση των πλεονεκτημάτων και των δυνατοτήτων τους, από την άλλη·

3. εφιστά την προσοχή στην ανάγκη να θεσπιστούν περαιτέρω **ειδικά** μέτρα που να αποσκοπούν στον καθορισμό των προϋποθέσεων εφαρμογής των Συνθηκών και των κοινών πολιτικών στις περιοχές αυτές, όπως ορίζεται στο άρθρο 349 ΣΛΕΕ·

4. υποστηρίζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής να εφαρμόσει πολιτικές που θα διευκολύνουν τις ΕΑΠ να αποκτήσουν μεγαλύτερη αυτοδυναμία, οικονομική ευρωστία και ικανότητα **δημιουργίας βιώσιμων θέσεων απασχόλησης**, μέσω της αξιοποίησης των μοναδικών πλεονεκτημάτων που διαθέτει κάθε ΕΑΠ και της προστιθέμενης αξίας που έχουν οι ΕΑΠ για την ΕΕ. Ωστόσο η διευκόλυνση πρέπει οπωσδήποτε να μετουσιωθεί σε συγκεκριμένα και δημιουργικά μέτρα εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα οποία θα είναι σε θέση να αναπτύξουν πλήρως το δυναμικό του άρθρου 349 ΣΛΕΕ, για παράδειγμα μέσω της εισαγωγής μέσων ad hoc·

5. ως εκ τούτου, υποστηρίζει το στόχο της Επιτροπής να εξασφαλίσει την εξ αρχής συμμετοχή διάφορων υπηρεσιών της στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» στις ΕΑΠ και τη στενή συνεργασία τους με τη Διάσκεψη των Προέδρων των ΕΑΠ, τις ομάδες εμπειρογνομόνων και την ειδική διυπηρεσιακή ομάδα, με στόχο την εφαρμογή ειδικών μέτρων στο πλαίσιο της χάραξης, μεταξύ άλλων, ειδικών στρατηγικών για τη **δημιουργία ευκαιριών βιώσιμης απασχόλησης** στις ΕΑΠ·

6. σε σχέση με αυτό το θέμα, η Επιτροπή των Περιφερειών συνιστά να δοθεί προτεραιότητα στην **εκπαίδευση, κατάρτιση και απασχόληση**, δεδομένου ότι οι τοπικοί ανθρωπίνι πόροι και η τοπική εμπειρογνωμοσύνη αποτελούν τους σημαντικότερους δυναμικούς παράγοντες ανάπτυξης στις ΕΑΠ·

7. επικροτεί την πολιτική της Επιτροπής να παρουσιάζει και να αναγνωρίζει επίσημα τις γεωγραφικές και άλλες δυναμικές ευκαιρίες που προσφέρουν οι ΕΑΠ ως οφέλη για το σύνολο της ΕΕ·

8. υπογραμμίζει ιδίως τη σημασία της λειτουργίας των ΕΑΠ ως ενεργών συνόρων συνεργασίας και πρέσβων της ΕΕ, ικανών να επεκτείνουν τη σφαίρα κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής επιρροής της και να συμβάλουν στην αύξηση του εμπορίου και της ανταλλαγής γνώσεων με τις γειτονικές τους περιοχές καθώς και με τρίτες χώρες με τις οποίες διατηρούν στενούς ιστορικούς και πολιτιστικούς δεσμούς·

9. συμμερίζεται προπαντός την άποψη της Επιτροπής ότι η ΕΕ ωφελείται από τις στενές σχέσεις των ΕΑΠ με τις υπερπόντιες χώρες, καθώς και με τρίτες χώρες όπως ορισμένα σημαντικά αναδυόμενα έθνη (π.χ. Βραζιλία ή Νότιος Αφρική)·

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΟΧΩΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

10. αναγνωρίζει και τονίζει το γεγονός ότι, πέρα από γεωγραφικούς και οικονομικούς περιορισμούς (μεγάλη απόσταση, νησιωτικός χαρακτήρας, μικρή έκταση κλπ.) που εντοπίζονται σε όλες, καθεμία εξόχως απόκεντρη περιοχή **παρουσιάζει διαφορές** ως προς τις ευκαιρίες, αλλά και ως προς τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ⁽³⁾·

11. υπογραμμίζει τη διαφωνία της με κάθε ενδεχόμενη προσέγγιση που εισάγει μία απαίτηση πλουραλισμού, επειδή θα μπορούσε να στρεβλώσει την όλη ιδέα της εταιρικής σχέσης και να εμποδίσει τη διεξαγωγή του διαλόγου που είναι απαραίτητος για την επίτευξη συναίνεσης στα διάφορα στάδια εφαρμογής των προγραμμάτων·

12. υποστηρίζει την πολιτική της Επιτροπής να βρεθεί ένας κοινός παρονομαστής για την εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» στο σύνολο των ΕΑΠ, κατά τρόπο που να γίνεται, ταυτόχρονα, διάκριση των ευκαιριών και των περιορισμών που χαρακτηρίζουν κάθε επιμέρους ΕΑΠ·

⁽¹⁾ Άρθρα 349 και 355 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 29.10.2010.

⁽²⁾ 3023η σύνοδος του Συμβουλίου ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, 14 Ιουνίου 2010.

⁽³⁾ Βλ. μελέτη με τίτλο «Παράγοντες ανάπτυξης στις ΕΑΠ», που πραγματοποιήθηκε από την Ismeri Euroρα τον Μάρτιο του 2011, κατόπιν παραγγελίας της Επιτροπής το 2009.

13. επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να υιοθετήσει μια ανανεωμένη στρατηγική της ΕΕ για τις ΕΑΠ η οποία θα βασίζεται σε μεγαλύτερη διαφοροποίηση των προϊόντων και εξειδίκευση –σημαντικούς παράγοντες για την τόνωση παραδοσιακών τομέων (όπως η γεωργία) και τον εντοπισμό και την ανάπτυξη αναδυόμενων τομέων, αφού ληφθούν υπόψη τα ειδικά και अपαράμιλλα πλεονεκτήματα των ΕΑΠ·

14. αναγνωρίζει και υποστηρίζει τα βήματα των ίδιων των ΕΑΠ για τον εκσυγχρονισμό και τη διαφοροποίηση των οικονομιών τους και τονίζει τις αρμοδιότητες των περιφερειών στον καθορισμό στόχων και στρατηγικών ανάπτυξης·

15. συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να εντάσσονται οι δράσεις που θα επιλεγούν για τις ΕΑΠ στο παραδοσιακό πλαίσιο με τους τρεις **παραδοσιακούς άξονες** (*): βελτίωση της προσβασιμότητας, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και προώθηση της περιφερειακής ολοκλήρωσης με τις γειτονικές περιοχές·

16. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι ο καθορισμός των αξόνων δεν συνοδεύεται από συγκεκριμένα και προσαρμοσμένα μέτρα, κυρίως σε ότι αφορά τον άξονα «προσβασιμότητα», ο οποίος αποτελεί τμήμα μιας στρατηγικής για την ανάπτυξη των ΕΑΠ και την ένταξή τους στην ενιαία αγορά·

17. επικροτεί, **επίσης**, την αναγνώριση από πλευράς της Επιτροπής ότι οι προτάσεις για τη μελλοντική ανάπτυξη των ΕΑΠ θα πρέπει να έχουν θετικό αντίκτυπο **και στους πέντε άξονες της ανανεωμένης στρατηγικής** (βελτίωση της προσβασιμότητας, αύξηση της ανταγωνιστικότητας, ενίσχυση της περιφερειακής ολοκλήρωσης, ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης και ενσωμάτωση της δράσης για την κλιματική αλλαγή σε όλες τις σχετικές πολιτικές)·

18. αναμένει ότι ο νέος κοινωνικός «εγκάρσιος» άξονας θα διαθέτει πρόσθετους οικονομικούς πόρους και τα απαραίτητα εργαλεία για τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας στις ΕΑΠ·

19. επισημαίνει ωστόσο ότι, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν και ιδίως όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα και την περιφερειακή ολοκλήρωση, η Επιτροπή θα πρέπει, παράλληλα, να ενθαρρύνει και ειδικές εδαφικές δραστηριότητες που θα αποσκοπούν στην **ενίσχυση της ευρωπαϊκής τους ολοκλήρωσης** συμμετέχοντας στις μελλοντικές στρατηγικές της ΕΕ·

20. τονίζει ότι, βάσει των αρχών της επικουρικότητας και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, είναι απαραίτητο να ενισχυθεί η συμμετοχή των περιφερειακών αρχών των ΕΑΠ στην προετοιμασία και εφαρμογή των ευρωπαϊκών προγραμμάτων και πολιτικών, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι ειδικές ανάγκες των ΕΑΠ λαμβάνονται υπόψη σε όλα τα στάδια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων·

21. υπογραμμίζει τη σημασία της περιφερειακής συνεργασίας για τις ΕΑΠ, λόγω της ιδιαίτερης γεωγραφικής τους θέσης, και απευθύνει έκκληση για την βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των ταμείων της πολιτικής συνοχής και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, καθώς και για την κατάρτιση του κριτηρίου των 150 χλμ

που έχει οριστεί για την ανάπτυξη διακρατικής συνεργασίας στα θαλάσσια σύνορα μεταξύ ΕΑΠ και των γειτονικών τους χωρών·

22. υποστηρίζει πρωτοβουλίες για τη δημιουργία πρόσθετων εμπορικών σημάτων και λογοτύπων ΕΕ/ΕΑΠ, τα οποία θα ενισχύσουν την ταύτιση των ΕΑΠ με την κοινωνικο-οικονομική και την πολιτιστική σφαίρα της ΕΕ και θα συμβάλουν στη μεγαλύτερη ολοκλήρωση με τις άμεσα γειτονικές τους χώρες και με την ενιαία αγορά υπό τη σημαία της ΕΕ·

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΕ

23. αναγνωρίζει τη σημασία που αποδίδει η Επιτροπή στην προώθηση της επικαιροποίησης και της αναπροσαρμογής του πλαισίου πολιτικής για τις ΕΑΠ υπό το φως της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·

24. εκφράζει, ωστόσο, την ανησυχία ότι μερικές από τις δράσεις που απαιτούνται για ορισμένους κύριους άξονες (π.χ., τις μεταφορές και την εφαρμογή νέων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προσβασιμότητας) δύσκολα θα έχουν λογικό κόστος για τις ΕΑΠ και, συνεπώς, πιθανόν **να χρειαστεί να υποστηριχθούν σε υψηλότερο επίπεδο ή να απαιτηθεί η ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα** για την επιτυχή υλοποίησή τους, δίχως το υψηλό κόστος τους να αντανakλάται στις τελικές υπηρεσίες που παρέχονται στους πολίτες·

25. προωθεί την ανάπτυξη και βελτιστοποίηση των υφιστάμενων περιφερειακών αερολιμένων μέσω συμπράξεων δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, ως ένα από τα κύρια μέσα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των ΕΑΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

26. παρ' όλα αυτά, συμμερίζεται την άποψη ότι ο εκσυγχρονισμός και η διαφοροποίηση των οικονομιών των ΕΑΠ, οι επενδύσεις και η καινοτομία σε τομείς με υψηλό αναπτυξιακό δυναμικό, μπορούν να αυξήσουν τις ευκαιρίες των ΕΑΠ, εάν υποστηριχθούν από τα όργανα της ΕΕ, από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και ενδιαφερομένους·

27. τονίζει την ιδιαίτερη σημασία –και ενθαρρύνει την Επιτροπή να μεριμνήσει σχετικά– του **εκσυγχρονισμού των αλιευτικών στόλων και των ναυτιλιακών υποδομών των ΕΑΠ**, δεδομένου ότι οι θαλάσσιοι και οι αλιευτικοί πόροι αποτελούν, όχι μόνον μοχλούς οικονομικής αύξησης και ενίσχυσης των ανταγωνιστικών εμπορικών πλεονεκτημάτων μιας περιοχής έναντι των γειτόνων της, αλλά και έναν από τους μείζονες πόρους που επιτρέπουν τη διαφοροποίηση των προϊόντων και την ένταξη των ΕΑΠ στην ενιαία αγορά·

28. συνιστά στην Επιτροπή να ενθαρρύνει, στο πλαίσιο της ανανεωμένης στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για την ανάπτυξη των ΕΑΠ, προγράμματα και εταιρικές σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και των ΕΑΠ –με τη συμμετοχή, μεταξύ άλλων, ιδιωτικών φορέων με ενεργό δραστηριότητα στους συγκεκριμένους τομείς– με σκοπό την ανάπτυξη **δραστηριοτήτων που θα επιτυγχάνουν, ταυτόχρονα, περισσότερους του ενός στόχους των διάφορων αξόνων της ανανεωμένης στρατηγικής της ΕΕ** και θα παροτρύνουν τις ΕΑΠ να αποτελέσουν μέρος των μελλοντικών στρατηγικών της ΕΕ·

(*) COM(2004) 343 τελικό, 26.5.2004 και COM(2004) 543 τελικό, 6.8.2004.

29. συμφωνεί, ως εκ τούτου, ιδιαίτερος με την εισαγωγή στις ΕΑΠ διαδικτύου υψηλών ταχυτήτων και νέων τηλεπικοινωνιακών τεχνολογιών και τη δημιουργία των προϋποθέσεων για την ανάπτυξη τους, καθώς αποτελούν παράγοντες οι οποίοι θα συμβάλουν, μεταξύ άλλων, στη βελτίωση της προσβασιμότητας, στον εκσυγχρονισμό του τομέα του τουρισμού, στην ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας, στην τόνωση των κοινωνικών σχέσεων, στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας και στην ενίσχυση της διασύνδεσης των ΕΑΠ με την ηπειρωτική Ευρώπη.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Εσωτερική διάσταση

30. συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι η πολιτική συνοχής αποτελεί το κύριο μέσο της ΕΕ το οποίο θα επιτρέψει την υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», καθώς **θα εξασφαλίσει τη μεγαλύτερη δυνατή συγκέντρωση επενδυτικών πόρων της ΕΕ για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης** και την ενίσχυση της ανάπτυξης, με τη βοήθεια μόνιμων μέσων που θα περιορίσουν τις ανισότητες μεταξύ των ΕΑΠ και της υπόλοιπης ΕΕ, συμβάλλοντας έτσι στη σύγκλιση των ΕΑΠ με την Ένωση.

31. θεωρεί ότι είναι σημαντικό: **να διασφαλιστεί ότι θα υπάρχουν διαθέσιμοι σημαντικοί χρηματοδοτικοί πόροι για την ενίσχυση του τομέα των ΜμΕ, ώστε να μπορεί να δημιουργεί βιώσιμες θέσεις απασχόλησης και να τις διατηρεί**· να υποστηριχθεί η καινοτομία υπό την ευρεία έννοια· να προωθηθεί ο εκσυγχρονισμός και η διαφοροποίηση των οικονομιών και των πλεονεκτημάτων των ΕΑΠ, λαμβάνοντας ως βάση τις στρατηγικές επιλογές κάθε μιας από αυτές τις περιοχές· να υποστηριχθούν οι δράσεις προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος και η ανάπτυξη βιώσιμου ενεργειακού εφοδιασμού.

32. εξαιρεί και υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής να επιφυλαχθεί ειδική μεταχείριση στις ΕΑΠ με την υιοθέτηση, στην περίπτωση τους, ποσοστού συγχρηματοδότησης **85 % ανεξάρτητα από το ΔΕγγΠ τους**, για να μπορέσουν να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους διαθέσιμους πόρους.

33. συνιστά, ωστόσο, σε συμφωνία με το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Απριλίου 2012⁽⁵⁾, την παράταση της περιόδου χρήσης των πόρων αυτών στις ΕΑΠ, με σκοπό την αποτελεσματικότερη αξιοποίησή τους.

34. τονίζει ότι όλα τα μέτρα για την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη των ΕΑΠ πρέπει να εφαρμοστούν σε ένα πλαίσιο εταιρικής σχέσης και ότι τα κράτη μέλη και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να συνεργαστούν στενά για τη μέγιστη αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων των ΕΑΠ.

35. υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής να εξασφαλιστεί η πλήρης συμμετοχή των εκπροσώπων των ΕΑΠ στην προετοιμασία

(5) Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Απριλίου 2012 σχετικά με τον ρόλο της πολιτικής συνοχής στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (2011/2195(INI)).

και παρακολούθηση των συμφωνιών εταιρικής σχέσης που θα συναφθούν μεταξύ της Επιτροπής και κάθε κράτους μέλους κατά την επόμενη δημοσιονομική περίοδο.

36. συνιστά, ωστόσο, εκπρόσωποι περιοχών που δεν ανήκουν στις ΕΑΠ (**έχουν ωστόσο παρόμοιους περιορισμούς και χαρακτηριστικά**), να μπορούν να επικουρούν τη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής της Επιτροπής της ΕΕ, εφόσον χρειάζεται, σε εκ των προτέρων αναλύσεις και εκ των υστέρων αξιολογήσεις, προβάλλοντας, κατά τρόπο εποικοδομητικό, και συγκρίνοντας παρόμοιες πρακτικές, πολιτικές και λύσεις, αναλύοντας και εφαρμόζοντας νέες ιδέες, βάσει ορθών πρακτικών που υφίστανται ήδη σε άλλα ανάλογα (όχι όμως ΕΑ) εδάφη.

37. προτείνει να δημιουργηθούν και να επεκταθούν δίκτυα σε όλη την Ευρώπη με σκοπό την υποστήριξη ωφέλιμων για τις ΕΑΠ ερευνητικών δράσεων υψηλής ποιότητας, ώστε να μπορέσει να αναπτυχθεί καινοτόμος έρευνα και να αυξηθεί η συμμετοχή των δικαιούχων σε οποιονδήποτε σχετικό επιστημονικό τομέα: να προσελκυσθούν, να καταρτιστούν και να παραμείνουν στις ΕΑΠ επαγγελματίες του τομέα της έρευνας και φορείς ΕΤΑΚ (έρευνα, τεχνολογία, ανάπτυξη, καινοτομία), προκειμένου να βελτιωθεί το περιβάλλον έρευνας και **να προσφερθούν νέες ευκαιρίες βιώσιμης απασχόλησης** στις ΕΑΠ.

38. προτείνει να ενθαρρυνθεί η σύσταση ειδικών κέντρων και εργαστηρίων στις ΕΑΠ και σε όλη την ΕΕ, για τη διάδοση των ερευνητικών αποτελεσμάτων, των ορθών πρακτικών και των επιτυχημένων περιπτώσεων που συνδέονται με τις ΕΑΠ, με σκοπό τη δημιουργία νέων, διευρυμένων αποθεμάτων ιδεών και πρακτικών ικανών να συμβάλουν στην ανάπτυξη μιας στενής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και των ΕΑΠ, αφενός, και της υπόλοιπης ΕΕ, αφετέρου, καθώς και στην προσφορά νέων ευκαιριών βιώσιμης απασχόλησης στις ΕΑΠ.

39. συνιστά να τεθούν σε εφαρμογή στις ΕΑΠ ειδικά ευρωπαϊκά σχέδια, προγράμματα κινητικότητας και δραστηριότητες ενίσχυσης της συνοχής, για να ενισχυθεί η συμμετοχή των ΕΑΠ και να προωθηθούν τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης των τοπικών ανθρώπινων πόρων με σκοπό την ευαισθητοποίηση ως προς τη σημασία της **συμμετοχικής διαδικασίας** μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών φορέων της κοινωνίας των πολιτών των ΕΑΠ, υπογραμμίζοντας ότι μόνον εάν ενώσουν τις δυνάμεις τους θα μπορέσουν να επιτευχθούν οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για μία βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

40. υποδεικνύει τα αποτελέσματα των πιο πάνω προγραμμάτων κατάρτισης να μετατραπούν, στη συνέχεια, ταυτόχρονα, σε **ευκαιρίες απασχόλησης** στις ΕΑΠ, για την περαιτέρω διάδοσή των αποτελεσμάτων αυτών, και να διοργανωθούν εκστρατείες ενημέρωσης σχετικά με την ανανεωμένη στρατηγική της ΕΕ για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη στις ΕΑΠ και την εφαρμογή των αντίστοιχων προγραμμάτων.

41. συνιστά να ενισχυθεί η έρευνα και η διακρατική συνεργασία μεταξύ κρατών μελών της ΕΕ και τρίτων χωρών παράλληλα με την προώθηση της περιφερειακής συνεργασίας, για να τονωθούν οι μη ευρωπαϊκές επενδύσεις και ο τουρισμός. Τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν, όντως, να αποτελέσουν ένα θετικό βήμα προς την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

42. υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής να διατηρηθεί το πρόγραμμα στήριξης της γεωργίας POSEI, που αντιστοιχεί στον πρώτο πυλώνα της ΚΠΠ για αυτές τις περιφέρειες, αποτελώντας βασικό μέσο διατήρησης και ανάπτυξης της γεωργίας των εξόχως απόκεντρων περιοχών. Στήριζει επίσης τη διατήρηση του αποκαλούμενου «Αλιευτικού POSEI» καθώς αυτό το μέσο αντιστάθμισης του πρόσθετου κόστους αποτελεί ζωτικής σημασίας εργαλείο για την εμπορική διάθεση των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας πέρα από τις εξόχως απόκεντρες περιοχές·

43. σε αυτό το πλαίσιο, υπογραμμίζει πως η υλοποίηση ανάλυσης αντικτύπου των διεθνών συμφωνιών που επηρεάζουν τις οικονομίες των ΕΑΠ καθίσταται επιτακτική για να αποφευχθεί η επιβάρυνση οικονομιών που ήδη είναι ιδιαίτερα ευάλωτες·

44. τονίζει ότι θα πρέπει, επίσης, να χαραχθεί μια ολοκληρωμένη πολιτική για τη θάλασσα, δεδομένου ότι οι θαλάσσιοι πόροι αποτελούν έναν από τους κύριους πυλώνες της εφαρμογής της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» στις ΕΑΠ·

45. εξαιρεί τη σημασία των θαλάσσιων και αλιευτικών πόρων των ΕΑΠ και ενθαρρύνει την Επιτροπή να προωθήσει τον εκσυγχρονισμό των αλιευτικών στόλων, συμπεριλαμβανομένης της επανεισαγωγής ενισχύσεων για την ναυπήγηση πλοίων κατά την προσεχή περίοδο 2014-2020, και των ναυτιλιακών υποδομών στις ΕΑΠ·

46. επικροτεί την παραίτηση της Επιτροπής για περαιτέρω ανάπτυξη του βιώσιμου τουρισμού στις ΕΑΠ, ιδίως σε αναδυόμενους εξειδικευμένους τομείς, και για αξιοποίηση των δυνητικών αναπτυξιακών τους παραγόντων (συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων πόρων, του βιώσιμου τουρισμού, της βιοποικιλότητας και της οικολογικής δόμησης, αλλά όχι μόνον αυτών) μέσω της εφαρμογής της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας για την **προώθηση νέων ευκαιριών υπέρ της απασχόλησης και των επιχειρήσεων**, ώστε να μειωθεί (μεταξύ άλλων) ο κίνδυνος διαρροής εγκεφάλων και να προαχθούν οι ανανεώσιμες πηγές και η αποδοτική χρήση της ενέργειας·

47. υπογραμμίζει την ανάγκη **υποστήριξης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης των ΕΑΠ**· για αυτό καλεί την Επιτροπή να εγγυηθεί ότι τα υφιστάμενα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης της ΕΕ, ιδίως τα προγράμματα κινητικότητας, αναγνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες των ΕΑΠ·

48. επισημαίνει ότι η επόμενη αναθεώρηση των ευρωπαϊκών πλαισίων κρατικών ενισχύσεων πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες των ΕΑΠ και ότι είναι αναγκαίο να επιδιωχθεί μεγαλύτερη ευελιξία, απλούστευση και συνοχή των παρεμβάσεων προς όφελος των επιχειρήσεων των ΕΑΠ·

49. συνιστά να δοθεί προτεραιότητα σε υποστηρικτικές δράσεις για τη βελτίωση, τον εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωση των συστημάτων υγείας και εκπαίδευσης των ΕΑΠ μέσω εταιρικών σχέσεων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων·

Εξωτερική διάσταση

50. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η γεωγραφική θέση των ΕΑΠ ωφελεί την ΕΕ στο σύνολό της και ότι η ανάπτυξη του δυναμικού τους και η πλήρης ένταξή τους στην ενιαία αγορά παρέχει μία σημαντική ευκαιρία να συνεισφέρουν οι ΕΑΠ στην ΕΕ την προστιθέμενη αξία τους, ενώ εξασφαλίζουν τη διαφοροποιημένη μεταχείριση που τηρεί την αρχή των ίσων ευκαιριών και της αναλογικότητας, καθώς και την ισορροπία μεταξύ αυτής της εσωτερικής διάστασης και της καλύτερης ένταξής τους στο γεωγραφικό τους περιβάλλον·

51. συνιστά να εξεταστούν τα νέα προϊόντα (σύμφωνα με μία στοχευμένη ανάλυση της ζήτησης των αγορών, καθώς και μέσα στο εκάστοτε πλαίσιο γειτονίας), η παραγωγή των οποίων θα μπορούσε να ενθαρρυνθεί στις ΕΑΠ από το κράτος μέλος στο οποίο ανήκουν, προκειμένου να διευκολυνθεί η αύξηση του εμπορίου και της ανταλλαγής γνώσεων με τις γειτονικές χώρες των ΕΑΠ, καθώς και με τρίτες χώρες όπως ορισμένα σημαντικά αναδυόμενα έθνη (π.χ. Βραζιλία ή Νότιος Αφρική), και να αυξηθούν οι ευκαιρίες βιώσιμης απασχόλησης·

52. επιθυμεί να εξάρει τις δυνατότητες που μπορεί να παράσχει η ανωτέρω σύσταση τόσο στις ΕΑΠ όσο και στην ΕΕ: **νέες ευκαιρίες στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, συναφείς δυνατότητες απασχόλησης**, ανάπτυξη του κλάδου των μεταφορών στην αντίστοιχη θαλάσσια λεκάνη και βελτιστοποίηση του μεταφορικού κόστους και των εμπορικών σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και των αναπτυσσόμενων διεθνών αγορών·

53. συμφωνεί με την Επιτροπή ως προς την ανάγκη μετατροπής των ΕΑΠ από δυνητικές πλατφόρμες επιχειρήσεων και συνεργασίας σε πραγματικούς στρατηγικούς πρέσβεις της ΕΕ στις περιοχές του Ατλαντικού, της Καραϊβικής και του Ινδικού Ωκεανού, χάρη στην αξιοποίηση των πραγματικών δυνατοτήτων τους και την εξάπλωση της ευρωπαϊκής επιρροής στην περιοχή τους, προς όφελος όλης της ΕΕ. Προς τούτο ζητά από την Ένωση την υιοθέτηση ειδικών μέτρων που θα προωθούν την ικανή σύνδεση των ΕΑΠ με τις τρίτες γειτονικές τους χώρες·

54. τονίζει το πλεονέκτημα που παρουσιάζει η εγγύτητα των ΕΑΠ με γειτονικές τρίτες χώρες και εδάφη, καθώς παρέχει ευκαιρίες ανάπτυξης περιφερειακού εμπορίου και συνεργασίας, με αποτέλεσμα να ενισχύεται η εξωτερική διάσταση της ενιαίας αγοράς·

55. ενθαρρύνει την Επιτροπή να προωθήσει, επίσης, την ενσωμάτωση των ΕΑΠ στις αντίστοιχες, από γεωγραφική άποψη, εμπορικές περιοχές, την ανάπτυξη της διαστημικής βιομηχανίας και τα άλλα μοναδικά πλεονεκτήματα των ΕΑΠ, **αυξάνοντας ταυτόχρονα τις ευκαιρίες βιώσιμης απασχόλησης**·

56. τονίζει, ως εκ τούτου, ότι είναι απαραίτητο να διατηρηθούν, στα μελλοντικά σχέδια δράσης της ανανεωμένης στρατηγικής για τις ΕΑΠ, και οι δύο προσεγγίσεις: βελτίωση της πρόσβασης τους στην ενιαία αγορά και ενίσχυση της ολοκληρωμένης περιφερειακής τους αγοράς·

57. επικροτεί την προτροπή της Επιτροπής για συμμετοχή των ΕΑΠ στις δράσεις που αναφέρονται στην ανακοίνωση της «Μικρή επιχείρηση, μεγάλος κόσμος»⁽⁶⁾ για την ανάπτυξη ΜμΕ που δρουν σε διεθνές επίπεδο, για παράδειγμα μέσω της υιοθέτησης ειδικών μέτρων στον τομέα του δικαίου ανταγωνισμού που θα αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της διεθνοποίησης των ΜμΕ των ΕΑΠ. Αναγνωρίζει δε τον ρόλο των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη χρηματοδότηση των ΜμΕ και στηρίζει τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜμΕ στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων·

Συμπεράσματα

58. αναγνωρίζει τη συνεχή και αποτελεσματική δέσμευση των θεσμικών οργάνων της ΕΕ στη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη των ΕΑΠ και εμμένει στην άποψη της ότι είναι απαραίτητο να αναπτυχθεί περαιτέρω η εταιρική σχέση μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των κρατών μελών και των ΕΑΠ, συμπεριλαμβανομένων όλων των άλλων κύριων παραγόντων και ενδιαφερόμενων φορέων (τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα) που θα μπορούσαν να συνεισφέρουν στη βιώσιμη ανάπτυξη των ΕΑΠ·

59. εξάγει την **απασχόληση** ως στόχο υψηλής προτεραιότητας και ως παράμετρο κάθε μελλοντικής μείζονος παρέμβασης για την επιτυχή εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» στις ΕΑΠ. Προς τούτο, καλεί την ΕΕ να αναπτύξει, μέσω συγκεκριμένων μέτρων, τους στόχους του νέου κοινωνικού άξονα που θεσπίζεται στην Ανακοίνωση του 2012, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν τον αναπτύσσει παρά αναφέρεται στα γενικά προγράμματα χρηματοδότησης χωρίς ικανές ρυθμίσεις·

60. υπό αυτό το πρίσμα στηρίζει την πρωτοβουλία των ΕΑΠ για τη θέσπιση ειδικού σχεδίου ανάπτυξης και απασχόλησης για τις ΕΑΠ, το οποίο θα προταθεί για περαιτέρω αξιολόγηση της δυνατότητας εφαρμογής και υλοποίησής·

61. συνιστά και προτείνει ορισμένα συγκεκριμένα παραδείγματα που θα επέτρεπαν την προώθηση ή τη δημιουργία **νέων ευκαιριών απασχόλησης** στις ΕΑΠ·

62. τονίζει, επίσης, ότι θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στα **συστήματα υγείας, κατάρτισης και εκπαίδευσης** στις ΕΑΠ, ώστε να βελτιστοποιηθεί η αξιοποίηση των τοπικών ανθρώπινων πόρων και της τοπικής εμπειρογνομοσύνης που διαθέτουν, καθώς αποτελούν τους σημαντικότερους δυναμικούς μοχλούς ανάπτυξης στις ΕΑΠ·

63. λαμβάνοντας υπόψη τον σημαντικό ρόλο του εκσυγχρονισμού και της διαφοροποίησης των οικονομιών των ΕΑΠ, τονίζει την ιδιαίτερη σημασία –και ενθαρρύνει την Επιτροπή να μεριμνήσει

σχετικά– του **εκσυγχρονισμού των αλιευτικών στόλων και των ναυτιλιακών υποδομών των ΕΑΠ**, δεδομένου ότι οι θαλάσσιοι και οι αλιευτικοί πόροι αποτελούν, όχι μόνον μοχλούς οικονομικής αύξησης και ενίσχυσης των ανταγωνιστικών εμπορικών πλεονεκτημάτων μιας περιοχής έναντι των γειτόνων της, αλλά και έναν από τους μείζονες πόρους που επιτρέπουν τη διαφοροποίηση των προϊόντων και την ένταξη των ΕΑΠ στην ενιαία αγορά·

64. υπογραμμίζει το γεγονός ότι αυτού του είδους οι καίριες παρεμβάσεις μπορούν να προσφέρουν νέες ευκαιρίες τόσο στις ΕΑΠ όσο και την ΕΕ, συγκεκριμένα, **στους τομείς των θαλάσσιων μεταφορών και των συναφών δυνατοτήτων απασχόλησης, στην ανάπτυξη του κλάδου των μεταφορών στη θαλάσσια λεκάνη και στη βελτιστοποίηση του μεταφορικού κόστους και των εμπορικών σχέσεων** της ΕΕ με αναπτυσσόμενες διεθνείς αγορές·

65. συμπεριφέρειται, μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την ανάγκη θέσπισης ειδικού πλαισίου μεταφορών και ΤΠΕ προκειμένου οι ΕΑΠ να μπορούν να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά το πρόβλημα της εδαφικής ασυνέχειας και το ψηφιακό χάσμα που υφίστανται·

66. ενθαρρύνει την Επιτροπή να προωθήσει, επίσης, την ενσωμάτωση των ΕΑΠ στις αντίστοιχες, από γεωγραφική άποψη, εμπορικές περιοχές, και την ανάπτυξη των μοναδικών πλεονεκτημάτων που διαθέτουν, ώστε να μπορέσουν να εκσυγχρονίσουν και να διαφοροποιήσουν τις οικονομίες τους, ευνοώντας μία έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη·

67. δίνει έμφαση στη σημασία της κατάργησης του κριτηρίου των 150 χλμ που έχει οριστεί για την ανάπτυξη διακρατικής συνεργασίας στα θαλάσσια σύνορα μεταξύ ΕΑΠ και των γειτονικών τους χωρών, διότι με τον τρόπο αυτό καλύπτονται και πολλές ΕΑΠ που είναι νήσοι και βρίσκονται σε απόσταση μεγαλύτερη των 150 χλμ από τις γειτονικές τους χώρες·

68. υπογραμμίζει τη σημασία της περιφερειακής συνεργασίας για τις ΕΑΠ, για την προώθηση της οποίας απαιτείται όχι μόνο η συνέχιση των προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ, αλλά και μία καλύτερη συνεργασία μεταξύ πολιτικής συνοχής και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης·

69. λαμβάνοντας υπόψη όσα προαναφέρθηκαν, τονίζει ότι είναι απαραίτητο να διατηρηθούν, στα μελλοντικά σχέδια δράσης της ανανεωμένης στρατηγικής για τις ΕΑΠ, και οι δύο προσεγγίσεις: βελτίωση της πρόσβασής τους στην ενιαία αγορά και ενίσχυση της ολοκληρωμένης περιφερειακής τους αγοράς·

Βρυξέλλες, 1 Φεβρουαρίου 2013.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

⁽⁶⁾ COM(2011) 702 τελικό, 9.11.2011.

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την προώθηση της ανάπτυξης και την ενίσχυση της δημιουργίας θέσεων εργασίας»

(2013/C 62/14)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- υπενθυμίζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές φέρουν άμεση ευθύνη για την εφαρμογή των πολιτικών στον τομέα της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Δεδομένου λοιπόν ότι η εδαφική διάσταση των πολιτικών αυτών είναι ζωτικής σημασίας, εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένη αναφορά στις αρμοδιότητες των περιφερειών και των τοπικών αρχών·
- επικροτεί τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση». Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει τη σχέση που συνδέει το εν λόγω Σύμφωνο με τα προγράμματα ανάπτυξης του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2014-2010, αρχής γενομένης από το κεφάλαιο 1 – βιώσιμη ανάπτυξη·
- ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη τους τις υποδείξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά την κατάρτιση των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, να δώσουν δε ιδιαίτερη έμφαση στο ζήτημα της *ευελιξίας με ασφάλεια*, η οποία αποτελεί πραγματική πρόκληση για την ευρωπαϊκή αγορά εργασίας·
- κρίνει σημαντικό να υποστηριχθεί η αυτοαπασχόληση και η αυτοεπιχειρηματικότητα με διάφορα κίνητρα, εστιάζοντας ιδιαίτερα στην εκκίνηση επιχειρήσεων από νέους ανθρώπους. Σε αυτήν την περίπτωση, θα μπορούσε να επιτευχθεί η αποτελεσματικότερη χρήση των πόρων οι οποίοι, ειδικά, θα δαπανώνταν κατά τρόπο αντιπαραγωγικό (κόστος των παροχών πρόωρης συνταξιοδότησης ή των επιδομάτων ανεργίας)·
- προτείνει οι περιφέρειες και οι τοπικές αρχές να συμμετέχουν συστηματικότερα στην χάραξη των πολιτικών ενθάρρυνσης της δημιουργίας «πράσινων θέσεων εργασίας» στο πλαίσιο των εθνικών σχεδίων απασχόλησης·
- θεωρεί θετική την πρόταση βελτίωσης του Ευρωπαϊκού Δικτύου Απασχόλησης (EURES), μέσω, μεταξύ άλλων, της ανάπτυξης μιας διαδικτυακής υπηρεσίας αυτοεξυπηρέτησης «Match and Map», η οποία θα επιτρέπει στους χρήστες να λαμβάνουν μία σαφή γεωγραφική χαρτογράφηση της προσφοράς θέσεων εργασίας. Υπενθυμίζει σχετικά τον ρόλο που διαδραματίζουν, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, τα γραφεία ευρέσεως εργασίας και συνιστά τη μεγαλύτερη προσέγγισή τους με το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υποστήριξης των Επιχειρήσεων (Enterprise Europe Network - EEN), τις αντίστοιχες υπηρεσίες των περιφερειών και τα εμπορικά επιμελητήρια.

Εισηγήτρια	η κ. Marialuisa COPPOLA (IT/PPE), Περιφερειακή σύμβουλος – Περιφέρεια του Veneto
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών <i>Στοχεύοντας σε μια ανάκαμψη με άφθονες θέσεις απασχόλησης</i>
	COM(2012) 173 final

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών – Ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την προώθηση της ανάπτυξης και την ενίσχυση της δημιουργίας θέσεων εργασίας

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. εκφράζει την ικανοποίησή της για την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής *Στοχεύοντας σε μια ανάκαμψη με άφθονες θέσεις απασχόλησης*, υπενθυμίζοντας ότι η πλήρης απασχόληση και η κοινωνική συνοχή αποτελούν στόχους που περιλαμβάνονται στη ΣΛΕΕ και των οποίων η επίτευξη θα πρέπει να επιδιωχθεί σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και της αναλογικότητας (άρθρα 3, 4, 5, 6 και 9 της ΣΛΕΕ), την οποία ενδείκνυται να ακολουθήσουν συγκεκριμένες νομοθετικές πρωτοβουλίες εκ μέρους των κρατών μελών και των περιφερειακών και τοπικών αρχών·

2. επισημαίνει ότι η Επιτροπή τονίζει την ανάγκη διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων σε εθνικό επίπεδο, με στόχο κυρίως την ελευθέρωση των αγορών υπηρεσιών και εργασίας. Αν και συμφωνεί ότι οι μεταρρυθμίσεις αυτές είναι αναγκαίες, θα επιθυμούσε να διατυπωθούν συγκεκριμένες προτάσεις μέτρα για την προαγωγή της απασχόλησης στην πράσινη οικονομία·

3. επαναλαμβάνει την έκκλησή της προς την Επιτροπή να ενσωματώνει σε όλες τις προτάσεις της –ιδίως δε στις προτάσεις για την εφαρμογή της ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής *Στοχεύοντας σε μια ανάκαμψη με άφθονες θέσεις απασχόλησης*– το άρθρο 9 της ΣΛΕΕ σχετικά με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, τη διασφάλιση κατάλληλης κοινωνικής προστασίας και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού·

4. υποστηρίζει σθεναρά τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και τα μέσα που προβλέπονται στο πλαίσιο της (όπως τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων), καθώς και τις προσπάθειες που καταβάλλονται με σκοπό την επίτευξη των στόχων του τομέα της απασχόλησης, καλεί δε τα κράτη μέλη να συνεχίσουν την πορεία τους προς την ανάπτυξη και την καινοτομία όπως αυτές νοούνται στο υπό εξέταση έγγραφο·

5. διαπιστώνει, ωστόσο, με ανησυχία ότι τα τελευταία χρόνια οι οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών (και μεταξύ των διαφόρων περιφερειών), αντί να μειωθούν αυξάνονται·

6. επισημαίνει ότι για να επιτευχθούν οι στόχοι που σκιαγραφούνται στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση θα ήταν σκόπιμο να λαμβάνεται υπόψη η εδαφική διάσταση, η οποία επιτρέπει στα κράτη μέλη και στις τοπικές και περιφερειακές αρχές να διαθέτουν την απαιτούμενη ευελιξία κατά τον καθορισμό των προτεραιοτήτων τους και κατά τη χάραξη των κατάλληλων δράσεων πολιτικής. Σημαντική συμβολή μπορεί επίσης να αποτελέσει η ορδή

χρήση των κονδυλίων της πολιτικής συνοχής. Για τον σκοπό αυτό, μία προσέγγιση πολυεπίπεδης διακυβέρνησης σύμφωνη προς την αρχή της επικουρικότητας, ιδιαίτερα δε στο πλαίσιο της κατάρτισης των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, είναι σαφώς η πλέον κατάλληλη λύση για την κάλυψη των τοπικών αναγκών και την επίτευξη, με τον αποτελεσματικότερο τρόπο, των στόχων του τομέα της απασχόλησης·

7. φρονεί ότι οι προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει ο τομέας της απασχόλησης τόσο σήμερα όσο και στο μέλλον δεν είναι μόνον η ανεργία των νέων, αλλά και η ανεργία των ατόμων άνω των 55 ετών, των ατόμων με αναπηρία και των μεταναστών, καθώς και η ανεργία των γυναικών και η αύξηση του αριθμού των μακροχρόνια ανέργων. Καλεί, συνεπώς, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στις κατηγορίες αυτές που αποτελούν πολύτιμο και έμπειρο ανθρώπινο δυναμικό·

8. υπενθυμίζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές φέρουν συχνά την ευθύνη για την εφαρμογή των πολιτικών στον τομέα της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Δεδομένου λοιπόν ότι η εδαφική διάσταση των πολιτικών αυτών είναι ζωτικής σημασίας, εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένη αναφορά στις αρμοδιότητες των περιφερειών και των τοπικών αρχών·

9. καλεί επίσης την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να θέσουν σε εφαρμογή τα μέτρα που απαιτούνται για την καταπολέμηση και κατάρτιση των ζημιωμένων πρακτικών του κοινωνικού ντάμπινγκ και της αδήλωτης εργασίας, οι οποίες συνδέονται, επίσης, και με διάφορες μορφές εκμετάλλευσης των παράνομων μεταναστών·

10. παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποστηρίξει την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας και των υπηρεσιών της Ευρώπης μεριμνώντας για την ενίσχυση της οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, προκειμένου να αποφευχθεί η επαναφορά προστατευτικών πολιτικών·

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 28ης-29ης Ιουνίου 2012, «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση»

11. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι τα θέματα που σχετίζονται με την ανάπτυξη και την απασχόληση τέθηκαν στο επίκεντρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 28ης-29ης Ιουνίου 2012, καθώς και το γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια της συνόδου κορυφής, αναγνωρίστηκε η ανάγκη ενεργοποίησης διαφόρων μέσων και πολιτικών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανάπτυξη·

12. τονίζει ότι η εξυγίανση των προϋπολογισμών των κρατών μελών δεν πρέπει να αποτελεί αυτοσκοπό. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές οι οποίες οφείλουν να κληθούν να συνεισφέρουν κατά τρόπο ισόρροπο, με σεβασμό της αρχής της αναλογικότητας και χωρίς να διακυβευθεί ούτε η οικονομική τους ανάπτυξη ούτε η κοινωνική και εδαφική συνοχή·

13. εκφράζει γενικά την ικανοποίησή της σχετικά με τα μέτρα που προορίζονται για τα κράτη μέλη και τα μέτρα που λαμβάνονται στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία περιλαμβάνονται στο «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση». Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει τη σχέση που συνδέει το εν λόγω Σύμφωνο με τα προγράμματα ανάπτυξης του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2014-2010, αρχής γενομένης από το κεφάλαιο 1 – βιώσιμη ανάπτυξη. Τα ίδια κράτη που προσυπογράφουν το Σύμφωνο οφείλουν σήμερα να υιοθετήσουν μια συνεκτική θέση στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για το ΠΔΠ. Ειδικότερα όσον αφορά τα μέτρα της ΕΕ, όπως συμφωνήθηκαν στα συμπεράσματα του Συμβουλίου, η Επιτροπή των Περιφερειών υπογραμμίζει ιδιαίτερα την ανάγκη ενίσχυσης της ενιαίας αγοράς, απλοποίησης των πολύπλοκων ρυθμίσεων, κινητοποίησης της ΕΤΕπ και ταχείας έναρξης της «πilotικής φάσης των ομολόγων χρηματοδότησης έργων» για τη χρηματοδότηση άμεσων μέτρων προς όφελος της ανάπτυξης. Κρίνεται ζωτικής σημασίας να αποφευχθούν τόσο οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού κατά τη διάρκεια της pilotικής φάσης όσο και η πρόωπηση έργων που δεν είναι εμπορικά βιώσιμα. Το προτεινόμενο μέσο δεν θα πρέπει να αντικαταστήσει κεφάλαια προερχόμενα από κράτη μέλη, από περιφερειακούς και τοπικούς φορείς ή ιδιωτικά κεφάλαια· η συνέχισή του μετά την pilotική φάση θα πρέπει να αποφασίζεται μόνο έπειτα από την πραγματοποίηση ανεξάρτητης αξιολόγησης. Στο πλαίσιο των αξιολογήσεων αυτών είναι σημαντικό να εξετάζεται εάν τα επιλεγμένα έργα προσέδωσαν αξία στην Ευρωπαϊκή Ένωση·

14. υπενθυμίζει, σχετικά με την εισαγωγή «πilotικής φάσης των ομολόγων χρηματοδότησης έργων» για τη χρηματοδότηση στρατηγικών υποδομών, τη σύσταση που διατύπωσε στη γνωμοδότησή της με θέμα τη Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»⁽¹⁾, ζητώντας τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε έργα ΔΕΔ με σκοπό να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη για τους πολίτες·

15. εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη της για το γεγονός ότι τα συμπεράσματα του Συμβουλίου δεν συνοδεύθηκαν από την ανάληψη ταχείας δράσης εκ μέρους όλων των κρατών μελών και δεν προώθησαν την υιοθέτηση ακόμη πιο δραστικών μέτρων προς όφελος της ανάπτυξης·

Στήριξη της δημιουργίας θέσεων εργασίας

16. επιδοκιμάζει τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αποσκοπούν στη στήριξη της δημιουργίας θέσεων εργασίας και, ειδικότερα, στη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης των επιχειρήσεων, χωρίς να επηρεάζεται ο προϋπολογισμός, αλλά επιδιώκοντας την ελάφρυνση της φορολογικής επιβάρυνσης υπέρ άλλων μορφών εσόδων (όπως οι περιβαλλοντικοί φόροι)·

17. υπενθυμίζει –λαμβανομένης ιδίως υπόψη της οικονομικής κρίσης– τη σημασία της επικέντρωσης των προσπαθειών όχι μόνο στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και στην προώθηση διαρθρωτικών αλλαγών, αλλά κυρίως στη διατήρηση εκείνων που ήδη υπάρχουν·

18. προτείνει να αξιοποιούνται, συντονίζονται και διασυνδέονται αποτελεσματικότερα τα διαθέσιμα μέσα στο ευρωπαϊκό, εθνικό και υπηρεσιακό επίπεδο (ειδικότερα με την ενθάρρυνση της χρήσης όχι μόνον του ΕΚΤ, αλλά και του ΕΤΠΑ), προκειμένου να στηριχθούν η

αυτοαπασχόληση, οι κοινωνικές επιχειρήσεις, η εναλλαγή κατάρτιση/εργασία και η σύσταση νέων επιχειρήσεων. Ένας καλύτερος συντονισμός θα επιτρέψει την αποτελεσματικότερη χρήση των μέσων·

19. εκτιμά ότι μια ευρωπαϊκή ατζέντα ανάπτυξης, η οποία θα προάγει τη δημιουργία βιώσιμων και ποιοτικών θέσεων εργασίας, θα πρέπει να εδράζεται στη φιλοδοξία οικοδόμησης μιας πραγματικής στρατηγικής για τη βιομηχανική ανανέωση της Ευρώπης, με βάση την ενεργό δέσμευση των δημόσιων αρχών όλων των επιπέδων, καθώς και σε μια ισχυρή βιομηχανική πολιτική, η οποία θα ευνοεί την ανταγωνιστικότητα τόσο των ΜΜΕ (οι οποίες αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο της ευρωπαϊκής οικονομίας και αντικατοπτρίζουν την ιστορία της από πλευράς πολιτισμού και παραγωγής) όσο και του τομέα των υπηρεσιών. Μια τέτοια στρατηγική βιομηχανικής ανανέωσης προϋποθέτει να αξιοποιεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο έπακρο τις δυνατότητες που προσφέρει η Συνθήκη της Λισαβόνας σε θέματα βιομηχανικής πολιτικής, και συγκεκριμένα «να αξιολαμβάνει κάθε χρησιμη πρωτοβουλία για την προώθηση του συντονισμού αυτού [μεταξύ κρατών μελών σε θέματα βιομηχανικής πολιτικής], ιδίως πρωτοβουλίες για τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών και δεικτών, την οργάνωση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την προετοιμασία των στοιχείων που είναι αναγκαία για την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση» (άρθρο 173 ΣΛΕΕ). Η στρατηγική αυτή για τη βιομηχανική ανανέωση, που αναμένεται να ανακύψει με τη λήξη της ενδιάμεσης αναθεώρησης της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης», θα μπορούσε να αφορά κυρίως τα εξής: διευκόλυνση της πρόσβασης στις πιστώσεις, μείωση του διοικητικού φόρτου και δημιουργία ευνοϊκότερου επιχειρηματικού κλίματος. Σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Επιτροπή των Περιφερειών συμβάλλει κι αυτή από την πλευρά της, με τη θεσμοθέτηση του διαγωνισμού «Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Περιφέρεια» (ΕΕΠ). Υπογραμμίζει περαιτέρω τη σημασία ενός λειτουργικού και αποτελεσματικού δημοσίου τομέα, ο οποίος είναι απαραίτητος για την οικονομική ανάπτυξη·

20. εκτιμά ότι το «κλειδί» για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων συνίσταται στην αύξηση της παραγωγικότητας μέσω της αποτελεσματικής βιώσιμης διαχείρισης των πόρων, αλλά και μέσω της μακροπρόθεσμης κατάρτισης, της καινοτομίας και του επιμερισμού των ευθυνών· θεωρεί επομένως σημαντική την αξιοποίηση της εμπειρίας των επιχειρήσεων που μεριμνούν για την βιωσιμότητα και καθίστανται επίσης αναγνωρίσιμες με τη χρήση ευρωπαϊκών πιστοποιήσεων·

21. επισημαίνει, όσον αφορά την αξιοποίηση της ποιότητας της ευρωπαϊκής παραγωγής, ότι η πρόωπη τοποθέτηση σήματος προέλευσης ΕΕ πέραν της τοποθέτησης των εθνικών σημάτων προέλευσης ή ποιότητας μπορεί να έχει επίσης θετική επίδραση στις επιχειρήσεις, με συνακόλουθα θετικά αποτελέσματα για την απασχόληση·

22. εφιστά την προσοχή στη γνωμοδότηση της ΕτΠ σχετικά με τη δέσμη «Υπεύθυνες επιχειρήσεις» (όσον αφορά την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έγγρ. COM(2011) 681-685 final), υπογραμμίζοντας ότι μια στάση η οποία προάγει την κοινωνική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα μπορεί να αποβεί προς όφελος της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, της διαχείρισης κινδύνων, της συγκράτησης του κόστους, της διατήρησης των σχέσεων με τους πελάτες και της ικανότητας καινοτομίας·

23. επικροτεί τα μέτρα που αποσκοπούν στην διευκόλυνση της δημιουργίας θέσεων εργασίας στους τομείς δραστηριοτήτων που συνδέονται με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, καθώς και στους τομείς της υγείας και των ΠΠΕ (όπως επισημαίνεται και στα συμπεράσματα του Προεδρείου της ΕτΠ στις 22 και 23 Μαρτίου 2012) και θεωρεί σημαντικό να υπενθυμίσει, μεταξύ άλλων, ότι η ευρωπαϊκή αγορά εργασίας εξακολουθεί να συγκροτείται από

(¹) CδR 648/2012, COTER-V-24.

μισθωτούς εργαζόμενους που απασχολούνται στους τομείς της βιομηχανίας και της μεταποίησης οι οποίοι έχουν συμβάλει στη διαμόρφωση της ιστορίας της ευρωπαϊκής ανάπτυξης. Ζητά, συνεπώς, να αναλυθούν σε βάθος αυτές οι θέσεις εργασίας και να προταθούν μέτρα για τον επαγγελματικό επαναπροσανατολισμό του ανθρώπινου κεφαλαίου·

24. υπενθυμίζει ότι η μετάβαση σε μία βιώσιμη οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα θα έχει αναγκαστικά ως αποτέλεσμα την αναδιάρθρωση της σημερινής αγοράς εργασίας η οποία θα πρέπει, πλέον, να στηριχθεί από κάθε άποψη με τα απαραίτητα μέτρα ενίσχυσης·

25. συμφωνεί με την πρόταση να παραταθεί η περίοδος λειτουργίας του μηχανισμού μικροχρηματοδότησης PROGRESS, διότι εξασφαλίζει τη χορήγηση μικροδανείων για την ανάληψη κοινωνικά χρήσιμων και αξιόπαιων δράσεων·

26. υποστηρίζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να διατηρηθεί ενεργό το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ), δεδομένης της συνέχισης της κρίσης και της αβεβαιότητας στην οποία βρίσκονται οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. Ζητά, ωστόσο, να διευκρινιστεί καλύτερα ποιο θα είναι το μέλλον του προγράμματος, ευελπιστώντας ότι οι νέες διαδικασίες κινητοποίησης του εν λόγω ταμείου θα είναι πιο ευέλικτες, ταχείες και ακριβείς·

Αποκατάσταση της δυναμικότητας της αγοράς εργασίας

27. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη τους τις υποδείξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά την κατάρτιση των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, να δώσουν δε ιδιαίτερη έμφαση στο ζήτημα της *ευελιξίας με ασφάλεια*, η οποία αποτελεί πραγματική πρόκληση για την ευρωπαϊκή αγορά εργασίας. Μια πολιτική η οποία θα συνεκτιμά την ανάγκη ευέλικτης εργασίας και συγχρόνως θα διασφαλίζει την προστασία των πολιτών πρέπει να διαμορφώνεται οπωσδήποτε κατόπιν διαβούλευσης με τις περιφέρειες και τους τοπικούς φορείς. Εξάλλου, εκφράζει τη λύπη της διότι, παρά την πολιτική δέσμευση των κρατών μελών κατά το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2012 και τις κατευθύνσεις της Επιτροπής στην ανακοίνωση, δεν υπεβλήθη από όλα τα κράτη μέλη Εθνικό Σχέδιο Απασχόλησης στο πλαίσιο των Εθνικών Μεταρρυθμιστικών Προγραμμάτων τους 2012, στο οποίο να προσδιορίζουν σφαιρικά μέτρα για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, και ιδίως θέσεων στο πλαίσιο της «πράσινης ανάπτυξης»·

28. εκφράζει ανησυχίες για το επίπεδο της χρόνιας ανεργίας και της ανεργίας των νέων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι νέοι θα μπορούν να έχουν μία εξειδικευμένη και επαρκή εργασία, που θα τους επιτρέπει να είναι οικονομικά ανεξάρτητοι και να έχουν σταθερότητα στη ζωή τους·

29. λαμβάνει υπό σημείωση το γεγονός ότι ορισμένα από τα κράτη μέλη έχουν σοβαρά επίπεδα ανεργίας των νέων και για τον λόγο αυτό καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παρακολουθήσει με ιδιαίτερη προσοχή τις περιπτώσεις αυτές, προβλέποντας, μεταξύ άλλων, έναν εντατικότερο έλεγχο των προγραμμάτων σε λειτουργία και προωθώντας δίχως καθυστέρηση τον στόχο σχετικά με την υποβολή πρότασης σύστασης του Συμβουλίου για τις εγγυήσεις προς τους νέους·

30. αναγνωρίζει ότι σε ορισμένα κράτη μέλη υφίστανται περιπτώσεις κατάχρησης των συστημάτων πρακτικής άσκησης εκ μέρους των εργοδοτών και, συνεπώς, επικριμάζει την πρόταση θέσπισης ενός πλαισίου ποιότητας για τα συστήματα αυτά· συνιστά, ωστόσο, να μην προκληθεί υπερβολική ακαμψία η οποία εμπεριέχει τον

κίνδυνο μη χρησιμοποίησης των συστημάτων πρακτικής άσκησης από τις επιχειρήσεις·

31. καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα ούτως ώστε έως το 2013 όλοι οι ασκούμενοι να δύνανται, μέσω της σύναψης συμβάσεων πρακτικής άσκησης, να χαιρούν της κατάλληλης προστασίας και να διαθέτουν τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τόσο τα δικά τους όσο και του εργοδότη τους·

32. τονίζει ότι θα πρέπει να διατίθενται ικανοποιητικές δυνατότητες υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης για τους φοιτητές στην ΕΕ, διότι με τον τρόπο αυτό οι νέοι θα μπορούν να έλθουν σε στενότερη επαφή με τον κόσμο της εργασίας. Έχει, όντως, θεμελιώδη σημασία να οικοδομηθεί μία γέφυρα μεταξύ του ακαδημαϊκού και του εργασιακού χώρου, πράγμα που θα μπορούσε να επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, με τη βοήθεια προγραμμάτων όπως το «Πρόγραμμα δια βίου μάθησης» ή το «Erasmus για νέους επιχειρηματίες». Ιδιαίτερα το τελευταίο αποδεικνύεται αποτελεσματικό μέσο για την τόνωση του επιχειρηματικού πνεύματος, πράγμα που αποτελεί σημαντική αξία για την έξοδο από την κρίση·

33. ελπίζει ότι οι περιφερειακοί φορείς θα μπορέσουν να δραματίσουν σημαντικό ρόλο ως γέφυρα μεταξύ των τομέων της εκπαίδευσης και της παραγωγής, προωθώντας συμφωνίες που αποσκοπούν στην αναγνώριση, εκ μέρους των πανεπιστημίων, των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται απευθείας από τις επιχειρήσεις, καθώς και από ιδρύματα του δημόσιου ή του τριτογενή τομέα, κατά τη διάρκεια του κύκλου κατάρτισης. Η αναγνώριση αυτή μπορεί να επιτευχθεί με τη σύναψη συμφωνιών μεταξύ των περιφερειακών ή τοπικών γραφείων εκπαίδευσης, των κοινωνικών εταιρών, των εκπροσώπων των επιχειρήσεων και των πανεπιστημίων·

34. διαπιστώνει ότι, στις σημερινές συνθήκες, τα προγράμματα πρακτικής άσκησης αποτελούν για τους νέους μία από τις κύριες μορφές εισόδου στην αγορά εργασίας· παρατηρεί, εντούτοις, ότι στην πράξη δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες οι νέοι περνούν από την μία περίοδο πρακτικής άσκησης στην άλλη χωρίς να τους δίδεται η δυνατότητα εξασφάλισης μιας πραγματικής σύμβασης εργασίας που να τους παρέχει τις απαιτούμενες εγγυήσεις. Εκφράζει, συνεπώς, τη λύπη της διότι οι προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν περιλαμβάνουν καμία υπόδειξη προς τα κράτη μέλη ως προς τους βέλτιστους τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαν να ρυθμίσουν και να δώσουν λύση σε αυτή τη κατάσταση, με τη βοήθεια κατάλληλων πολιτικών εργασιών, και την ενδεχόμενη παροχή φορολογικών κινήτρων και τη λήψη άλλων κατάλληλων μέτρων·

35. υπενθυμίζει ότι οι νέοι αποτελούν θεμελιώδεις πόρους, λόγω της έμφυτης ικανότητας καινοτομίας και αφομοίωσης που διαθέτουν, και ως τέτοιους πόρους θα πρέπει να τους αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις, οι οργανισμοί και οι δημόσιοι φορείς. Τα προγράμματα πρακτικής άσκησης μπορούν να συνεισφέρουν προστιθέμενη αξία μόνον όταν ο καταρτισμένος, πλέον, ασκούμενος μετατρέπεται σε ενεργό στοιχείο ενεργητικού μιας επιχείρησης, ενός οργανισμού ή ενός δημόσιου φορέα, ο οποίος έχει πλέον συμφέρον να συνεχίσει να συνεργάζεται μαζί του·

36. ελπίζει να προσαρμόσουν, στο εγγύς μέλλον, οι ευρωπαϊκές χώρες τα εκπαιδευτικά τους συστήματα στη μεταβαλλόμενη πραγματικότητα της παγκόσμιας αγοράς εργασίας. Ο βασικός δείκτης για την αξιολόγηση της εκπαίδευσης, ήτοι το ποσοστό σχολικής φοίτησης, δεν ανταποκρίνεται επαρκώς στον ρόλο του. Συνεπώς, η ΕτΠ ζητεί την αναγνώριση νέων, αποτελεσματικότερων μέσων για την αξιολόγηση της εκπαιδευτικής πολιτικής. Συνιστάται να επανακαθοριστούν οι στόχοι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και να προσαρμοστεί το σύστημα μέτρησής, παρακολούθησής και χρηματοδότησής στις ανάγκες της αγοράς·

37. συμφωνεί ότι υπάρχει έλλειψη των δεξιοτήτων που απαιτεί η αγορά εργασίας του μέλλοντος και, συνεπώς, θεωρεί θετική την πρόταση ανάπτυξης μιας συνολικής θεώρησης για τις ανάγκες σε δεξιότητες της Ευρώπης, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό θα οδηγήσει, στη συνέχεια, το ταχύτερο σε μία φάση πλήρους αναγνώρισης των προσόντων και των δεξιοτήτων, απαραίτητο στάδιο για την καθιέρωση μιας ενιαίας αγοράς εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

38. τονίζει ότι το μελλοντικό ευρωπαϊκό διαβατήριο εργασιακών δεξιοτήτων δεν θα πρέπει να αποτελεί μέσο για την αναγνώριση μιας μορφής τυποποίησης «προς τα κάτω», αλλά να επιτρέπει πραγματικά την αξιοποίηση των πρακτικών ικανοτήτων (μεταποιητικών, χειροτεχνικών κ.ά.) που συνιστούν τα στοιχεία υπεροχής κάθε επιμέρους περιφέρειας της Ένωσης, επιβραβεύοντας έτσι τελικά την αξιοκρατία.

39. αναγνωρίζει ότι σήμερα δεν υφίσταται αλληλεπίδραση μεταξύ του εκπαιδευτικού χώρου και του χώρου εργασίας και για το λόγο αυτό προτείνει να ενθαρρυνθεί η εναλλαγή εκπαίδευσης/εργασίας με τη βοήθεια των προαναφερθέντων προγραμμάτων πρακτικής άσκησης, αλλά και των προγραμμάτων κατάρτισης που διοργανώνονται απευθείας από επαγγελματίες στις σχολές και τα πανεπιστήμια.

40. προτείνει να καταρτιστούν συγκεκριμένα προγράμματα ανταλλαγής δημοσίων υπαλλήλων και εργαζομένων σε επιχειρήσεις, προκειμένου να καλυφθεί το χάσμα μεταξύ Δημόσιας Διοίκησης και επιχειρησιακών αναγκών, πράγμα που θα επιτρέψει στους δύο χώρους να γνωριστούν καλύτερα και να εξοικειωθούν με τις υφιστάμενες ορθές πρακτικές.

41. εισηγείται, επιπλέον, να προαχθεί η επαγγελματική επιμόρφωση των εργαζομένων (με τη βοήθεια ενδεδειγμένων προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων από ευρωπαϊκά κονδύλια).

42. κρίνει σημαντικό να υποστηριχθεί η αυτοαπασχόληση και η αυτοεπιχειρηματικότητα με διάφορα κίνητρα, εστιάζοντας ιδιαίτερα στην εκκίνηση επιχειρήσεων από νέους ανθρώπους. Σε αυτήν την περίπτωση, θα μπορούσε να επιτευχθεί η αποτελεσματικότερη χρήση των πόρων οι οποίοι, ειδικά, θα δαπανώνταν κατά τρόπο αντιπαραγωγικό (κόστος των παροχών πρόωρης συνταξιοδότησης ή των επιδομάτων ανεργίας).

43. συμφωνεί ότι είναι αναγκαίο να ενθαρρυνθούν μέτρα τα οποία θα οδηγήσουν στην καθιέρωση μιας ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας, μέσω της διευκόλυνσης της κινητικότητας των πολιτών και των εργαζομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χάρη στην κατάργηση των φορολογικών εμποδίων και τη δυνατότητα μεταφοράς σε άλλο κράτος μέλος των επιδομάτων ανεργίας και των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων.

44. έχει την πεποίθηση ότι η τήρηση των υποχρεώσεων της ΕΕ και η προάσπιση των δικαιωμάτων των μετακινούμενων εργαζομένων πρέπει να εξακολουθήσουν να αποτελούν προτεραιότητες της Ένωσης, ώστε να ενθαρρυνθεί η ορθή κινητικότητα στην εσωτερική αγορά. Από την άποψη αυτή, η υπηρεσία ενημέρωσης SOLVIT θα μπορούσε να συμπεριληφθεί στις υπηρεσίες του Ευρωπαϊκού Δικτύου Υποστήριξης των Επιχειρήσεων, ώστε εργοδότες και εργαζόμενοι να έχουν τη δυνατότητα να απευθύνονται σε μία υπηρεσία η οποία αποτελεί ολοκληρωμένο σημείο αναφοράς για τις ευρωπαϊκές θεματικές.

45. θεωρεί θετική την πρόταση βελτίωσης του Ευρωπαϊκού Δικτύου Απασχόλησης (EURES), μέσω, μεταξύ άλλων, της ανάπτυξης μιας διαδικτυακής υπηρεσίας αυτοεξυπηρέτησης «Match and Map», η οποία θα επιτρέπει στους χρήστες να λαμβάνουν μία σαφή γεωγραφική χαρτογράφηση της προσφοράς θέσεων εργασίας.

Υπενθυμίζει σχετικά τον ρόλο που διαδραματίζουν, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, τα γραφεία ευρέσεως εργασίας και συνιστά τη μεγαλύτερη προσέγγισή τους με το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υποστήριξης των Επιχειρήσεων (Enterprise Europe Network - EEN), τις αντίστοιχες υπηρεσίες των περιφερειών και τα εμπορικά επιμελητήρια (που έχουν το πλεονέκτημα να είναι καλά διασυνδεδεμένα με τον κόσμο των επιχειρήσεων και να γνωρίζουν τις ανάγκες του και τα κρίσιμα προβλήματα που αυτός αντιμετωπίζει).

46. για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο επικαλύψεων, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να χαρτογραφήσει τις υφιστάμενες έρευνες που παρουσιάζουν παράλληλα τη ζήτηση και την προσφορά θέσεων εργασίας στις εθνικές αγορές εργασίας. Η ανταλλαγή και ο συντονισμός αυτών των δεδομένων θα μπορούσαν να αποδειχθούν ζωτικής σημασίας για την επίτευξη ικανοποιητικής κινητικότητας στο εσωτερικό της ΕΕ. Αξίζει εδώ να αναφερθεί η έρευνα Excelsior που διεξήγαγαν τα ιταλικά επιμελητήρια.

47. επιδοκιμάζει την πρωτοβουλία να δρομολογηθεί, πριν από το τέλος του 2012, διαβούλευση σχετικά με την οικονομική μετάβαση και συνιστά να μελετηθεί με ιδιαίτερη προσοχή το ζήτημα της κυκλικής μετανάστευσης, καθώς και να ενθαρρυνθεί η εναρμόνιση των εθνικών κανόνων.

Ενίσχυση της διακυβέρνησης της ΕΕ

48. τάσσεται υπέρ της βελτίωσης του συντονισμού της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης, δίνοντας έμφαση στον ουσιαστικό ρόλο των περιφερειών και των τοπικών φορέων, σεβόμενη την αρχή της επικουρικότητας.

49. συμφωνεί με την πρόταση να δημοσιεύεται σε ετήσια βάση ένα σύστημα συγκριτικής ανάλυσης με επιλεγμένους δείκτες για την απασχόληση: το εν λόγω σύστημα θα πρέπει να αντανάκλα την κατάσταση όχι μόνον στις εθνικές αγορές εργασίας, αλλά και στις αγορές εργασίας των περιφερειών έως το επίπεδο των περιφερειών NUTS II, ώστε να μπορούν να δίνονται λύσεις που να ανταποκρίνονται όσο το δυνατόν καλύτερα στις διάφορες πραγματικότητες.

50. ευελπιστεί ότι το μελλοντικό Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (SEC 2010) θα μπορέσει να επιτύχει τη συλλογή μεγαλύτερου αριθμού περιφερειακών στατιστικών στο επίπεδο των περιφερειών NUTS II, ώστε να καταστεί δυνατό να υπάρχουν διαθέσιμοι σαφείς δείκτες για τη βελτίωση της διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την ευαισθητοποίηση των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης ως προς τις ευθύνες τους.

51. συμφωνεί ότι είναι αναγκαίο να εισαχθούν τρόποι παρακολούθησης της προόδου που επιτελείται στο επίπεδο της εφαρμογής των εθνικών σχεδίων απασχόλησης, αρκεί να μην συνοδεύονται από κυρώσεις που ενδεχομένως θα είχαν επιπτώσεις στο περιφερειακό και το τοπικό επίπεδο.

Παράρτημα – Ένα σύνολο βασικών ενεργειών απασχόλησης για την πράσινη οικονομία

52. θεωρεί απαραίτητο να υιοθετηθεί ένας ενιαίος ορισμός των «πράσινων θέσεων εργασίας», δηλ. των θέσεων εργασίας που είναι φιλικές προς το περιβάλλον και βιώσιμες. Προς τον σκοπό αυτό, είναι απαραίτητο να αναπτυχθούν δείκτες που να συνιστούν την μόνη ευρωπαϊκή αναφορά για τις μετρήσεις.

53. προτείνει οι περιφέρειες και οι τοπικές αρχές να συμμετέχουν συστηματικότερα στην χάραξη των πολιτικών ενθάρρυνσης της δημιουργίας «πράσινων θέσεων εργασίας» στο πλαίσιο των εθνικών σχεδίων απασχόλησης.

54. υποδεικνύει να εξεταστεί κατά πόσον είναι δυνατό να αναπτυχθεί η έννοια των «υπερπεριοχών» (*metadistricts*) στον τομέα του περιβάλλοντος, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης (ή η έννοια του συνεργατικού σχηματισμού χωρίς δεσμεύσεις λόγω της φυσικής γειτνίασης των επιχειρήσεων που, χάρη στις νέες τεχνολογίες, προάγει ωστόσο τη συνεργασία και παράλληλα τον ανταγωνισμό ο οποίος αποτελεί τη βάση της επιτυχίας των βιομηχανικών περιοχών), κατά τρόπο ώστε να διαμορφωθεί μία θεσμική βάση και να αναγνωριστούν οι πράσινες οικονομικές δραστηριότητες·

55. κρίνει ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί ο συντονισμός και η αλληλοσυμπλήρωση όλων των μέτρων που έχουν ληφθεί (στο ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο) με σκοπό την παροχή των απαραίτητων πληροφοριών σχετικά με τις μελλοντικές πράσινες δεξιότητες που θα απαιτήσει η αγορά, ώστε να αποφευχθούν η σπατάλη πόρων και οι επικαλύψεις·

56. επιδοκιμάζει το έργο ενημέρωσης και διάδοσης πληροφοριών που επιτελούν προγράμματα όπως το «Ευφυής ενέργεια για την Ευρώπη»·

57. θεωρεί εξαιρετικά θετική τη συνεργασία με την ΕΤΕ και, πιο συγκεκριμένα, συνιστά να ενισχυθεί το πρόγραμμα ELENA, προκειμένου να βοηθηθούν οι περιφέρειες και οι τοπικές αρχές στο έργο τους της κινητοποίησης των χρηματοδοτικών πόρων που απαιτούνται για τα προγράμματα προώθησης της βιώσιμης ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·

58. συμφωνεί απόλυτα ότι τα ταμεία ΕΚΤ και ΕΤΠΑ πρέπει να αποτελούν τα κύρια μέσα στήριξης της ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων και προώθησης της απασχόλησης·

59. υποστηρίζει, ωστόσο, ότι πρέπει να ενθαρρυνθεί η καινοτόμος αξιοποίηση των Ταμείων αυτών, μέσω της προώθησης προγραμμάτων κατάρτισης που να λαμβάνουν υπόψη και το ζήτημα της διεθνούς κινητικότητας, ώστε να μπορούν αυτά να διεξάγονται στους τόπους όπου οι ορθές πρακτικές στον τομέα της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας χαίρουν αναγνώρισης·

60. μολονότι θεωρεί ενδιαφέρουσα την πρόταση προώθησης των πράσινων επενδύσεων στο πλαίσιο του προγράμματος μικροχρηματοδότησης PROGRESS, δεν βλέπει την σκοπιμότητα προώθησης «ενός φόρουμ των ενδιαφερόμενων μερών»·

61. προτείνει, αντίθετα, να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα, ώστε οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί φορείς που ασκούν δραστηριότητα στο πλαίσιο του προγράμματος PROGRESS να έχουν τα απαραίτητα οικονομικά κίνητρα προκειμένου να προάγουν τα φιλικά προς το περιβάλλον σχέδια·

62. αναγνωρίζει τη σημασία των εταιρικών σχέσεων ως μέσο σαφούς εφαρμογής της αρχής της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και ενθαρρύνει τη χρήση τους·

63. κρίνει σημαντικό να προωθηθεί ένας στρατηγικός συντονισμός ευρείας κλίμακας μεταξύ των υπηρεσιών του τομέα της απασχόλησης, για τον περιορισμό των ανισοτήτων μεταξύ των κρατών μελών, ελπίζει δε ότι το μέσο PARES θα αρκεί για τον σκοπό αυτό·

64. θεωρεί θετικό το γεγονός ότι προτείνεται η ανταλλαγή των ορθών πρακτικών, ακόμη και μέσω της δημοσίευσης ενός εγχειριδίου, αρκεί η ανταλλαγή αυτή να συνοδευτεί, στη συνέχεια, με συγκεκριμένες δράσεις·

Παράρτημα – Ένα σχέδιο δράσης για το εργατικό δυναμικό της ΕΕ στον τομέα της υγείας

65. συμφωνεί απόλυτα με την πρόταση βελτίωσης του προγραμματισμού και των προβλέψεων όσον αφορά το εργατικό δυναμικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης του τομέα της υγείας·

66. ελπίζει, εντούτοις, ότι η «πλατφόρμα των κρατών μελών» θα επιτύχει να ευθυγραμμίσει σε σύντομο χρονικό διάστημα τα προγράμματα σπουδών, πράγμα που θα επιτρέψει την επιτάχυνση των γραφειοκρατικών διαδικασιών και τη βελτίωση της κινητικότητας των εργαζομένων του τομέα της υγείας στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

67. ζητά, συνεπώς, να επισπευστεί η κατάρτιση των οδηγών για την ανταλλαγή ικανοτήτων εκπαίδευσης και κατάρτισης σχετικά με τα επαγγέλματα του τομέα της υγείας και να προβλεφθεί ήδη για το 2013, καθώς η χαρτογράφηση των ικανοτήτων θα χρησιμεύσει αποκλειστικά για την κατάρτιση των οδηγών·

68. εκφράζει αμφιβολίες ως προς την σκοπιμότητα της πρότασης δημιουργίας ενός ευρωπαϊκού συμβουλίου με αντικείμενο τις δεξιότητες των εργαζομένων περιθαλψής και φροντίδας και ως προς την συγκρότηση μιας πειραματικής συμμαχίας δεξιοτήτων στον συγκεκριμένο τομέα, διότι δεν καθίσταται σαφής η προστιθέμενη αξία της πρότασης·

69. εκτιμά ότι η προτεινόμενη «ευρωπαϊκή πλατφόρμα των κρατών μελών» θα μπορέσει να αποτελέσει έναν επαρκή και απαραίτητο μηχανισμό χαρτογράφησης των δεξιοτήτων που υφίστανται στα διάφορα κράτη μέλη και να συντάξει τις απαιτούμενες ελάχιστες απαιτήσεις για την κατάρτιση των εργαζομένων του τομέα της υγείας, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων περιθαλψής και φροντίδας·

70. θεωρεί θετική την πρόθεση να γίνουν γνωστές οι ορθές πρακτικές στον τομέα των προσλήψεων και της διατήρησης των εργαζομένων, υποστηρίζει, ωστόσο, ότι η διαδικασία αυτή θα πρέπει απαραίτητως να μην είναι δαπανηρή. Για τον λόγο αυτό, προτείνει να διοργανωθεί αρχικά μία ειδική διαβούλευση και, στη συνέχεια, να εκτιμηθεί (με βάση τα αποτελέσματα που θα προκύψουν) κατά πόσον θα πρέπει να προβλεφθούν και άλλες μορφές διερεύνησης της κατάστασης·

71. υπενθυμίζει, όσον αφορά τις προσλήψεις εργαζομένων στον τομέα της υγείας, ότι είναι απαραίτητο να αποθαρρύνεται η αδήλωτη εργασία, ιδιαίτερα όσον αφορά τους εργαζομένους φροντίδας που παρέχουν υπηρεσίες κατ' οίκον φροντίδας·

72. κρίνει απαραίτητο ο κώδικας πρακτικών του ΠΟΕ να εφαρμοστεί κατά τρόπο ενιαίο σε όλη την έκταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένου, ωστόσο, του μη δεσμευτικού χαρακτήρα του, ζητά να παρασχεθούν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το τι είδους μέτρα θα εξασφάλιζαν την εφαρμογή του·

Παράρτημα – Ένα σύνολο βασικών ενεργειών για την απασχόληση στις ΤΠΕ

73. επιδοκιμάζει την πρόταση να θεσπιστούν εταιρικές σχέσεις για τη διασφάλιση της συμμετοχής των φορέων της αγοράς των ΤΠΕ, των εμπορικών επιμελητηρίων και των δημοσίων υπηρεσιών στη διοργάνωση πρωτοβουλιών κατάρτισης ως προς τις δεξιότητες που έχουν ζήτηση στην αγορά·

74. θεωρεί, ωστόσο, ότι –πέραν της υποστήριξης εκστρατειών ευαισθητοποίησης και προαγωγής των επαγγελματιών του τομέα των ΤΠΕ για τους νέους– υπάρχει επίσης ανάγκη ευρύτερης προώθησης των επενδύσεων στον συγκεκριμένο τομέα (δεδομένου ότι, βάσει των αναλύσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καταδεικνύεται ότι οι επενδύσεις αυτού του είδους αυξάνουν την παραγωγικότητα), με παράλληλη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μέσω κατάλληλων μεθόδων οι οποίες θα πρέπει να σέβονται τις υπάρχουσες διαφορές μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών (παραδείγματος χάρι μέσω συνενώσεων επιχειρήσεων).

75. προκρίνει την αξιολόγηση δυναμικών δράσεων για τη στήριξη των νεοσύστατων επιχειρήσεων (start-up), με σκοπό την προαγωγή της απασχόλησης στον τομέα των ΤΠΕ. Παραδείγματα τέτοιων δράσεων θα μπορούσαν να αποτελέσουν τα εξής: η δημιουργία «εκκολαπτηρίων» επιχειρήσεων στα επιστημονικά και τεχνολογικά πάρκα (όπου θα μπορούσαν να συγκεντρωθούν νέες επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας, υπό ευνοϊκές συνθήκες, χάρη στη διασφάλιση κατάλληλου περιβάλλοντος και στην προώθηση συνεργιών μεταξύ επιχειρήσεων) και η πραγματοποίηση άμεσων επενδύσεων από περιφερειακά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (τα οποία θα μπορούσαν να συμμετέχουν στα επιχειρηματικά κεφάλαια των νεοσύστατων επιχειρήσεων κατά τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας τους, καθιστώντας ασφαλέστερη και ευκολότερη τη χρηματοδότησή τους και αντισταθμίζοντας την έλλειψη ιδιωτικών κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου).

76. επειδή ο τομέας των ΤΠΕ είναι ένας νέος τομέας και αναπτύσσεται φυσιολογικά λόγω της διαφοροποίησης των αναγκών της

αγοράς, συνιστά να εστιαστούν οι δραστηριότητες στήριξης και στην κατάρτιση των εργαζομένων ηλικίας άνω των 55 ετών, με επίδειξη ιδιαίτερης προσοχής στον δημόσιο τομέα όπου η στασιμότητα ως προς την εναλλαγή του προσωπικού επέφερε αύξηση του μέσου όρου ηλικίας των εργαζομένων, με επακόλουθη επιβράδυνση της χρήσης των νέων τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών που συμβάλλουν στην υποστήριξη των παρεχόμενων υπηρεσιών.

77. επικροτεί τη θέσπιση του ευρωπαϊκού πλαισίου ηλεκτρονικών δεξιοτήτων, θεωρεί ωστόσο ότι θα πρέπει να βελτιωθεί ο σχετικός συντονισμός με τη βοήθεια άλλων, αντίστοιχων, πρωτοβουλιών (όπως το ευρωπαϊκό πιστοποιητικό ικανότητας χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή [ECDL]), ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο επικάλυψης των πρωτοβουλιών.

78. εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόθεση χρηματοδότησης ενός πιλοτικού σχεδίου για την χαρτογράφηση των πιστοποιήσεων στον τομέα των ΤΠΕ, αρκεί το σχέδιο να χρησιμοποιηθεί ως ένα πρώτο βήμα προς μία τυποποίηση των πιστοποιήσεων.

79. συμφωνεί με την άποψη ότι το ΕΚΤ θα πρέπει να έχει τον κατεξοχήν πρωταγωνιστικό ρόλο στην εφαρμογή των πολιτικών αυτών, υπενθυμίζει ωστόσο ότι, εάν το ζητούμενο είναι η επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων, είναι καλύτερο να επιλεγεί η συγκέντρωση των δαπανών.

Βρυξέλλες, 1 Φεβρουαρίου 2013.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

99Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 31ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΚΑΙ 1ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2013

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το καθεστώς και η χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και των ευρωπαϊκών πολιτικών ιδρυμάτων»

(2013/C 62/15)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- είναι πεπεισμένη ότι η παρούσα πρόταση μπορεί να αποτελέσει μέσο διευκόλυνσης τόσο των συζητήσεων που διεξάγονται σε διεθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και της ανάπτυξης μιας ευρωπαϊκής κοινής γνώμης·
- κρίνει ενδεδειγμένο να εξαρτάται η απόκτηση ευρωπαϊκού νομικού καθεστώτος από την τήρηση υψηλών προτύπων διακυβέρνησης, λογοδοσίας και διαφάνειας·
- επικροτεί το γεγονός ότι η εκπροσώπηση του περιφερειακού κοινοβουλευτικού επιπέδου αντιμετωπίζεται στον παρόντα κανονισμό κατά τον ίδιο τρόπο με το ευρωπαϊκό και το εθνικό επίπεδο όταν τα πολιτικά κόμματα και τα ιδρύματα που συνδέονται με αυτά ζητούν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την καταχώρισή τους ως ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και ιδρύματα·
- καλεί το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διασφαλίσουν τη συμμετοχή της ΕτΠ στην προαναφερθείσα διαδικασία ελέγχου της συμμόρφωσης προς τις θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ·
- θεωρεί αποδεκτή την προβλεπόμενη κατανομή της ενωσιακής χρηματοδότησης, αλλά προτείνει κατά την εν λόγω κατανομή να καταστεί επίσης δυνατός ο συνυπολογισμός του αριθμού των εκπροσώπων της ΕτΠ·
- συνιστά να εξετασθεί το ενδεχόμενο να επιτρέπεται η χρήση πόρων της ΕΕ για τη χρηματοδότηση εκστρατειών που αφορούν δημοψηφίσματα ή πρωτοβουλίες των πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Εισηγητής

ο κ. István SÉRTŐ-RADICS (HU/ADLE), Δήμαρχος της Uszka

Έγγραφο αναφοράς

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το καθεστώς και τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και των ευρωπαϊκών πολιτικών ιδρυμάτων

COM(2012) 499 final – 2012/0237 (COD)

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών –Το καθεστώς και η χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και των ευρωπαϊκών πολιτικών ιδρυμάτων**I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ****Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

1. επικροτεί την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το καθεστώς και τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και των ευρωπαϊκών πολιτικών ιδρυμάτων, η οποία δημοσιεύθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 12 Σεπτεμβρίου 2012. Η παρούσα πρόταση αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2004/2003 ο οποίος διέπει έως τώρα τα πολιτικά κόμματα και ιδρύματα·

2. προτιμάται –λαμβανομένης κυρίως υπόψη της σύνθεσής της από πολιτικές ομάδες– να συνεισφέρει στη διαμόρφωση της εν λόγω νομοθετικής πρότασης που, μεταξύ άλλων πλεονεκτημάτων, αναμένεται επίσης να προσελκύσει περισσότερο την προσοχή, σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, στις πολιτικές αποφάσεις που λαμβάνονται στο επίπεδο της ΕΕ, καθώς και στην προσήλωση των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών στη διαμόρφωσή τους·

3. επιβεβαιώνει την κινητοποίησή της με σκοπό την ευρύτερη προβολή τόσο της ιθαγένειας της Ένωσης ⁽¹⁾ όσο και της κατάρτισης σε θέματα ευρωπαϊκής ιθαγένειας ⁽²⁾ όπως ανέφερε πρόσφατα με λεπτομέρειες σε αρκετές γνωμοδοτήσεις της·

4. επαναλαμβάνει ιδιαίτερα τη δέσμευσή της για την προώθηση της ιθαγένειας της Ένωσης και των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτήν, συμπεριλαμβανομένου και του δικαιώματος ψήφου. Οι εκδηλώσεις της Επιτροπής των Περιφερειών που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο του «Ευρωπαϊκού έτους των πολιτών (2013)» θα επικεντρωθούν στο συγκεκριμένο θέμα ⁽³⁾·

5. εξάγει τη σημασία που έχει η συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, ούτως ώστε να καταστεί δυνατό η ιθαγένεια της ΕΕ να διευκολύνει περαιτέρω την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής δημοκρατίας. Συνεπώς, η ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας είναι προς το συμφέρον των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και ιδρύματα με διεθνή διάσταση έχουν καθοριστική σημασία για την έκφραση της φωνής των πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

6. είναι πεπεισμένη ότι η παρούσα πρόταση μπορεί να αποτελέσει μέσο διευκόλυνσης τόσο των συζητήσεων που διεξάγονται σε διεθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και της ανάπτυξης μιας ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, ενώ συγχρόνως μπορεί να έχει σημαντική συμβολή στην τόνωση του ενδιαφέροντος των πολιτών για τις ευρωπαϊκές εκλογές και στην αύξηση της προσέλευσής τους στις

κάλπες κατά τις εκλογές αυτές, καθώς και στην ενίσχυση της δημοκρατικής νομιμότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

7. επιδοκιμάζει τους γενικούς στόχους του κανονισμού οι οποίοι αφορούν τη μεγιστοποίηση της προβολής, της αναγνώρισης, της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της λογοδοσίας των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και ιδρυμάτων·

8. κρίνει απολύτως αναγκαίο να συνδεθούν περισσότερο τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα με τα ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα και συμμερίζεται την άποψη ότι ένα ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα μπορεί να έχει μόνον ένα ευρωπαϊκό πολιτικό ίδρυμα το οποίο συνδέεται επίσημα με αυτό·

Καταχώριση και έλεγχος

9. θεωρεί ότι η θέσπιση ευρωπαϊκού νομικού καθεστώτος θα αποτελούσε ένα σημαντικό βήμα προς την πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης· το εν λόγω καθεστώς παρέχει τη δυνατότητα καταχώρισης ενός πολιτικού κόμματος ή πολιτικού ιδρύματος ως ευρωπαϊκού πολιτικού κόμματος ή ευρωπαϊκού πολιτικού ιδρύματος, εξασφαλίζοντάς τους κατ' αυτόν τον τρόπο νομικό καθεστώς βασισμένο στο δικαίο της ΕΕ και απαλλάσσοντάς τα, ως εκ τούτου, από την ποικιλομορφία των εθνικών νομικών μορφών στις οποίες στηρίζονταν η έως τώρα ύπαρξή τους· επισημαίνει, ωστόσο, ότι το κατά πόσον το παρόν σχέδιο κανονισμού θα εκπληρώσει αυτή την αποστολή θα εξαρτηθεί από την κατάλληλη εφαρμογή του εκ μέρους των κρατών μελών·

10. υπογραμμίζει ότι, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού καθεστώτος που προτείνεται από την Επιτροπή, συνεκτιμώνται οι εμπειρίες που έχουν αντληθεί από τη λειτουργία των ήδη υφιστάμενων και καταχωρισμένων σε εθνικό επίπεδο κομμάτων, συμπράξεων και ιδρυμάτων που τυγχάνουν ευρείας αναγνώρισης, αλλά επισημαίνει ότι η παρούσα πρόταση έχει ορισμένους περιορισμούς (ιδίως όσον αφορά το ανεξάρτητο ευρωπαϊκό νομικό καθεστώς), οι οποίοι υποδηλώνουν ότι κατά τον σχεδιασμό του νέου καθεστώτος δεν ελήφθησαν πλήρως υπόψη όλες οι εμπειρίες των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων μετά το 2004·

11. τονίζει ότι η θέσπιση ενός πραγματικά ευρωπαϊκού νομικού καθεστώτος έχει θεμελιώδη σημασία για τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και τα ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα που συνδέονται με αυτά, διότι τους επιτρέπει να επιλέγουν την έδρα τους σε οποιοδήποτε κράτος μέλος υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, αναλόγως των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους και της πολιτικής ταυτότητας που τα διακρίνει·

12. εξάγει, ως εκ τούτου, τη θεμελιώδη σημασία που έχει η συνεκτίμηση των εθνικών νομοθεσιών στο ευρωπαϊκό νομικό καθεστώς που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό· συνιστά ωστόσο στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να εξετάσουν μελλοντικά το ενδεχόμενο θέσπισης ενός αμιγώς ευρωπαϊκού νομικού καθεστώτος·

⁽¹⁾ CdR 120/2005.⁽²⁾ CdR 355/2010.⁽³⁾ R/CdR 1030/2012 pt. 7.

13. κρίνει ενδεδειγμένο να εξαρτάται η απόκτηση ευρωπαϊκού νομικού καθεστώτος από την τήρηση υψηλών προτύπων διακυβέρνησης, λογοδοσίας και διαφάνειας·

14. θεωρεί ως σημαντικό βήμα το γεγονός ότι μεταξύ των συγκεκριμένων προϋποθέσεων και απαιτήσεων που διέπουν την απόκτηση – και ακόμη περισσότερο τη διατήρηση – ευρωπαϊκού νομικού καθεστώτος περιλαμβάνεται η αυστηρή τήρηση των βασικών αρχών της ΕΕ. Η εν λόγω συνιστώσα συμπεριλαμβανόταν ήδη στα κριτήρια προσχώρησης που ίσχυαν για τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες, αλλά ο παρών κανονισμός ανυψώνει πλέον τις θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ σε επίπεδο κριτηρίου το οποίο μπορεί και πρέπει να εξετάζεται κατά την άσκηση πολιτικού ελέγχου·

15. επικροτεί το γεγονός ότι η εκπροσώπηση του περιφερειακού κοινοβουλευτικού επιπέδου αντιμετωπίζεται στον παρόντα κανονισμό κατά τον ίδιο τρόπο με το ευρωπαϊκό και το εθνικό επίπεδο όταν τα πολιτικά κόμματα και τα ιδρύματα που συνδέονται με αυτά ζητούν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την καταχώρισή τους ως ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και ιδρύματα. Ωστόσο, λόγω των διαφορετικών δομών που υφίστανται μεταξύ των κρατών μελών, παραμένει αναγκαίο να διευκρινίζεται η φύση του ενδιάμεσου πολιτικού επιπέδου (ομόσπονδο κρατίδιο, περιφέρεια, κομητεία, νομός, επαρχία)·

16. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ελέγχει σε ετήσια βάση την εκ μέρους των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και των ευρωπαϊκών πολιτικών ιδρυμάτων τήρηση των προϋποθέσεων και των απαιτήσεων που τίθενται στον παρόντα κανονισμό, καθώς και τη δυνατότητα που διαθέτει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να εξετάζει, κατόπιν σχετικού αιτήματος, κατά πόσο ένα πολιτικό κόμμα ή ίδρυμα εξακολουθεί να σέβεται τις βασικές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

17. καλεί το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διασφαλίσουν τη συμμετοχή της ΕτΠ στην προαναφερθείσα διαδικασία ελέγχου της συμμόρφωσης προς τις θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ·

18. συνιστά να καταστεί υποχρεωτική η συμμετοχή της ΕτΠ τουλάχιστον στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το κόμμα που υπόκειται σε έλεγχο εκπροσωπείται στην ΕτΠ·

Χρηματοδότηση

19. υπενθυμίζει ότι, στη γνωμοδότησή της σχετικά με το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο μετά το 2013, η ΕτΠ υπογράμμισε τη «σημασία της χορήγησης επαρκών πόρων για την ενίσχυση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και της συμμετοχής των πολιτών στην προσπάθεια να οικοδομηθεί μια ευρωπαϊκή ιδιγένεια». Τα πραγματικά διεθνικά ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και τα ευρωπαϊκά ιδρύματα που συνδέονται με αυτά μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην έκφραση της φωνής των πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, γεφυρώνοντας την απόσταση μεταξύ εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής·

20. διαπιστώνει ότι στην πρόταση της Επιτροπής πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ των κριτηρίων απόκτησης νομικού καθεστώτος και των κριτηρίων επιλεξιμότητας για χρηματοδότηση·

21. συμφωνεί ότι η χρηματοδότηση της ΕΕ που παρέχεται στα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και στα ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα πρέπει να εξακολουθήσει να προέρχεται από τον προϋπολογισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·

22. επικροτεί το γεγονός ότι η αναγνώριση ενός ευρωπαϊκού πολιτικού κόμματος ή ενός ευρωπαϊκού πολιτικού ιδρύματος και, επομένως, η τήρηση των προϋποθέσεων και των απαιτήσεων από τις οποίες αυτή εξαρτάται, θα αποτελεί προαπαιτούμενο επιλεξιμότητας για τη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ·

23. θεωρεί αποδεκτή την προβλεπόμενη κατανομή της ενωσιακής χρηματοδότησης (ποσοστό 15 % κατανέμεται ισομερώς· ποσοστό 85 % κατανέμεται μεταξύ των δικαιούχων ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων, αναλογικά προς το ποσοστό των εκλεγμένων βουλευτών τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο), αλλά προτείνει κατά την εν λόγω κατανομή να καταστεί επίσης δυνατός ο συνυπολογισμός του αριθμού των εκπροσώπων της ΕτΠ·

24. χαιρετίζει το γεγονός ότι με την παρούσα πρόταση αυξάνεται το ύψος των επιτρεπόμενων δωρεών ανά έτος και ανά δωρητή (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) από 12 000 σε 25 000 ευρώ κατ' ανώτατο όριο, προκειμένου να ενισχυθεί η δυνατότητα των πολιτικών κομμάτων και ιδρυμάτων να παράγουν ίδιους πόρους·

25. επιδοκιμάζει την αρχή και την πρακτική βάσει των οποίων η χρηματοδότηση της ΕΕ δεν χρησιμοποιείται για την άμεση ή έμμεση χρηματοδότηση ευρωπαϊκών, εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών εκλογών, αλλά ούτε και άλλων πολιτικών κομμάτων –συμπεριλαμβανομένων των εθνικών πολιτικών κομμάτων– ή των υποψηφίων τους· πράγματι, κάτι τέτοιο θα ήταν αντίθετο προς το υπερεθνικό πνεύμα που διαπνέει την πρόταση·

26. εντούτοις, δεν θεωρεί ότι συντρέχει λόγος ο οποίος να εμποδίζει τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και τα ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα να κάνουν χρήση των δικών τους εσόδων για τη χρηματοδότηση των υποψηφίων που τα εκπροσωπούν στις εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές εκλογές·

27. κατανοεί τον στόχο της πρότασης όσον αφορά την απαγόρευση της χρήσης πόρων της ΕΕ για τη χρηματοδότηση εκστρατειών σχετικά με εθνικά, περιφερειακά ή τοπικά δημοψηφίσματα (π.χ. για μια ενδεχόμενη τροποποίηση της Συνθήκης), αλλά συνιστά να εξετασθεί το ενδεχόμενο να επιτρέπεται η χρήση πόρων της ΕΕ για τη χρηματοδότηση εκστρατειών που αφορούν δημοψηφίσματα ή πρωτοβουλίες των πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

Πρακτική λειτουργία, τοπικές και περιφερειακές προοπτικές

28. είναι πεπεισμένη ότι τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα, στο πλαίσιο της λειτουργίας τους, θα κατορθώσουν να εκφράζουν και να γνωστοποιούν ολοένα και πιο αποτελεσματικά τη βούληση των πολιτών όσον αφορά αρετά αξιώματα και άλλα αντιπροσωπευτικά καθήκοντα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και ότι θα επιτύχουν να αναπτύξουν μια ακόμη αμεσότερη σχέση μεταξύ του ευρωπαϊκού και του τοπικού/περιφερειακού επιπέδου διακυβέρνησης·

29. επισημαίνει ότι απαιτείται να διασφαλιστεί η πλήρης πρόσβαση των πολιτών της ΕΕ στην πληροφόρηση εντός της επικράτειας των κρατών μελών, ως αναγκαία προϋπόθεση για την ενεργό συμμετοχή τους στα κοινά, και καλεί τα μέλη της να μεριμνήσουν για τη διασφάλιση της παροχής πρόσβασης στην πληροφόρηση εκ μέρους των κρατών μελών⁽⁴⁾. Η ύπαρξη πραγματικά διεθνικών ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων θα μπορούσε επίσης να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο προς τον σκοπό αυτόν·

⁽⁴⁾ CdR 170/2010, σημ. 17. Βλέπε επίσης: CdR 355/2010, σημ. 37.

30. αναγνωρίζει ότι η εδραίωση πραγματικά διεθνικών ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων θα μπορούσε να ωθήσει τους υποψηφίους να κατεβαίνουν στις τοπικές και τις περιφερειακές εκλογές ως εκπρόσωποι ενός ευρωπαϊκού πολιτικού κόμματος, αντί του αντίστοιχου τοπικού ή περιφερειακού τους· κατ' αυτόν τον τρόπο θα μπορούσε να καταστεί σαφέστερη η σχέση μεταξύ της ευρωπαϊκής πολιτικής και της τοπικής/περιφερειακής πολιτικής·

31. υποστηρίζει την πολιτική βούληση, να τεθούν σε ισχύ το ευρωπαϊκό νομικό καθεστώς και κανόνες χρηματοδότησης πριν από τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του 2014, αλλά και να επεκταθεί η εφαρμογή τους και στη χρηματοδότηση -από ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα ή ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα- εκστρατειών σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, σχετικά με πρωτοβουλίες Ευρωπαίων πολιτών·

Επικουρικότητα, αναλογικότητα και βελτίωση της νομοθεσίας

32. αναγνωρίζει ότι η πρόταση μπορεί να θεωρηθεί ως σύμφωνη προς την αρχή της επικουρικότητας, δεδομένου ότι οι κανόνες που θα διέπουν το ευρωπαϊκό νομικό καθεστώς και τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και των ευρωπαϊκών πολιτικών ιδρυμάτων μπορούν να θεσπιστούν μόνο στο επίπεδο της ΕΕ·

33. επισημαίνει ότι μία απτή έκφραση της πολυεπίπεδης δομής του αναπτυσσόμενου δημοκρατικού συστήματος της ΕΕ θα ήταν να παρασχεθεί στην ΕτΠ η δυνατότητα να συμμετέχει στη διαδικασία ελέγχου της συμμόρφωσης προς τις θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ εκ μέρους των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και των ευρωπαϊκών πολιτικών ιδρυμάτων·

34. αναγνωρίζει ότι η πρόταση μπορεί εν γένει να θεωρηθεί ως σύμφωνη προς την αρχή της αναλογικότητας δεδομένου ότι δεν υπερβαίνει τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

35. θεωρεί αντιφατικό το γεγονός ότι, ενώ η πρόταση αποσκοπεί στη δημιουργία μιας νέας ευρωπαϊκής νομικής μορφής για τους δύο τύπους οντοτήτων (κόμματα και ιδρύματα), οι οντότητες αυτές – όσον αφορά τις περισσότερες πτυχές των πρακτικών τους δραστηριοτήτων – θα συνεχίζουν ωστόσο να λειτουργούν βάσει της νομικής μορφής η οποία αναγνωρίζεται στην έννομη τάξη του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται η έδρα τους·

36. εκφράζει τη λύπη της για την έλλειψη αξιολόγησης των επιπτώσεων της πρότασης·

37. αναγνωρίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πραγματοποίησε διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη και συμπεριέλαβε τα αποτελέσματα της διαβούλευσης αυτής στην πρότασή της· εντούτοις, το συγκεκριμένο έγγραφο δεν αφήνει να διαφανεί σαφώς η συμμετοχή του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου στην εν λόγω διαβούλευση·

38. καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να μεριμνήσει για τη συμμετοχή και της Επιτροπής των Περιφερειών στη διαδικασία αξιολόγησης του ευρωπαϊκού νομικού καθεστώτος και του συστήματος χρηματοδότησης, η οποία σύμφωνα με την πρόταση πραγματοποιείται κατά το τρίτο έτος που έπεται των εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

II. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Άρθρο 2, παράγραφος 5

Ορισμοί

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
5) «περιφερειακό κοινοβούλιο» ή «περιφερειακή συνέλευση»: όργανο του οποίου τα μέλη είτε κατέχουν περιφερειακή εκλογική εντολή είτε είναι πολιτικά υπόλογα σε εκλεγμένη συνέλευση·	5) «περιφερειακό κοινοβούλιο» ή «περιφερειακή συνέλευση»: όργανο <u>σε ενδιάμεσο επίπεδο διακυβέρνησης, δηλ. μεταξύ του δημοτικού και του κρατικού επιπέδου</u> , του οποίου τα μέλη είτε κατέχουν ~~περιφερειακή~~ εκλογική εντολή ~~σε επίπεδο διακυβέρνησης ανώτερο του επιπέδου διακυβέρνησης ανώτερο του αυτοδιοικητικού~~ είτε είναι πολιτικά υπόλογα σε εκλεγμένη συνέλευση <u>σε υποεθνικό επίπεδο</u> ·

Αιτιολογία

Οι εκλεγμένες συνελεύσεις δεν έχουν ενιαία μορφή μεταξύ των κρατών μελών, ενώ δεν χρησιμοποιείται παντού ο όρος «περιφερειακό κοινοβούλιο επίπεδο» ή «περιφερειακές συνελεύσεις εκλογές». Λαμβανομένης υπόψη αυτής της ποικιλομορφίας δομών, κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστεί η φύση του ενδιάμεσου πολιτικού επιπέδου (ομόσπονδο κρατίδιο, περιφέρεια, κομητεία, νομός, επαρχία). Η διατύπωση «~~εντολή σε επίπεδο διακυβέρνησης ανώτερο του αυτοδιοικητικού~~ σε ενδιάμεσο επίπεδο διακυβέρνησης» που προτείνεται στην τροπολογία είναι πιο σφαιρική και αποτελεί έννοια εφαρμόσιμη σε όλα τα κράτη μέλη, ενώ συγχρόνως παραμένει σαφώς διαφορετική από μια εκλογική εντολή η οποία αναλαμβάνεται στο αυτοδιοικητικό επίπεδο διακυβέρνησης.

Τροπολογία 2

Άρθρο 7, παράγραφος 2

Έλεγχος της καταχώρισης

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
2. Κατόπιν αιτήματος ενός τετάρτου των βουλευτών του, οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον τρεις πολιτικές ομάδες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει με πλειοψηφία των βουλευτών του κατά πόσον εξακολουθεί να πληρούται η προϋπόθεση που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ), για ένα ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα, και στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ), για ένα ευρωπαϊκό πολιτικό ίδρυμα.	2. Κατόπιν αιτήματος ενός τετάρτου των βουλευτών του, οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον τρεις πολιτικές ομάδες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει με πλειοψηφία των βουλευτών του κατά πόσον εξακολουθεί να πληρούται η προϋπόθεση που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ), για ένα ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα, και στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ), για ένα ευρωπαϊκό πολιτικό ίδρυμα.

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
<p>Προτού λάβει την απόφασή του, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καλεί σε ακρόαση τους εκπροσώπους του εν λόγω ευρωπαϊκού πολιτικού κόμματος ή του εν λόγω ευρωπαϊκού πολιτικού ιδρύματος και ζητεί από επιτροπή ανεξάρτητων διακεκριμένων προσωπικοτήτων να γνωμοδοτήσει επί του θέματος εντός εύλογης προθεσμίας.</p> <p>Η επιτροπή αυτή απαρτίζεται από τρία μέλη, ήτοι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή, τα οποία διορίζουν από ένα μέλος εντός έξι μηνών από τη λήξη της πρώτης συνόδου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μετά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παρέχει τη γραμματεία και τη χρηματοδότηση της επιτροπής.</p>	<p>Προτού λάβει την απόφασή του, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καλεί σε ακρόαση τους εκπροσώπους του εν λόγω ευρωπαϊκού πολιτικού κόμματος ή του εν λόγω ευρωπαϊκού πολιτικού ιδρύματος και ζητεί από επιτροπή ανεξάρτητων διακεκριμένων προσωπικοτήτων να γνωμοδοτήσει επί του θέματος εντός εύλογης προθεσμίας. <u>Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μεριμνά για τη συμμετοχή της Επιτροπής των Περιφερειών στην εν λόγω διαδικασία, τουλάχιστον στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το πολιτικό κόμμα που υπόκειται σε έλεγχο εκπροσωπείται στην Επιτροπή των Περιφερειών.</u></p> <p>Η επιτροπή αυτή απαρτίζεται από τρία μέλη, ήτοι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή, τα οποία διορίζουν από ένα μέλος εντός έξι μηνών από τη λήξη της πρώτης συνόδου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μετά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παρέχει τη γραμματεία και τη χρηματοδότηση της επιτροπής.</p>

Αιτιολογία

Εφόσον η περιφερειακή διάσταση περιλαμβάνεται μεταξύ των προϋποθέσεων καταχώρισης, είναι λογικό η Επιτροπή των Περιφερειών να διαδραματίζει και αυτή κάποιο ρόλο στη διαδικασία ελέγχου της συμμόρφωσης προς τις θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ, τουλάχιστον στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το πολιτικό κόμμα που υπόκειται σε έλεγχο εκπροσωπείται στην ΕΠ.

Τροπολογία 3

Άρθρο 18, παράγραφος 4

Απαγόρευση χρηματοδότησης

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
	<p>4. <u>Από την απαγόρευση χρηματοδότησης εξαιρείται η υποστήριξη που παρέχουν τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και τα ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα σε εκστρατείες σχετικές με πρωτοβουλίες των Ευρωπαίων πολιτών.</u></p>

Αιτιολογία

Τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και τα ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα δεν χρειάζεται να εκφράζουν τις απόψεις τους και να επικοινωνούν με τους πολίτες της Ένωσης μόνο κατά τη διάρκεια των προεκλογικών εκστρατειών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αλλά απαιτείται συγχρόνως και να προασπίζουν τις ευρωπαϊκές αξίες στα διαστήματα που μεσολαβούν μεταξύ των προεκλογικών εκστρατειών, παραδείγματος χάρη, με την υποστήριξη πρωτοβουλιών των Ευρωπαίων πολιτών.

Βρυξέλλες, 31 Ιανουαρίου 2013.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Τιμή συνδρομής 2013 (χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ταχυδρομείου για κανονική αποστολή)

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 300 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, έντυπη έκδοση + ετήσιο DVD	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 420 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	910 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μηνιαίο συγκεντρωτικό DVD	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	100 EUR ετησίως
Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί), DVD, μία έκδοση την εβδομάδα	πολύγλωσσο: 23 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C — Διαγωνισμοί	γλώσσα(-ες) ανάλογα με τον διαγωνισμό	50 EUR ετησίως

Η συνδρομή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που εκδίδεται στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δυνατή σε 22 γλωσσικές εκδόσεις. Περιλαμβάνει τις σειρές L (Νομοθεσία) και C (Ανακοινώσεις και Πληροφορίες).

Για κάθε γλωσσική έκδοση απαιτείται ξεχωριστή συνδρομή.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα L 156 της 18ης Ιουνίου 2005, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται, προσωρινά, να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στα ιρλανδικά όλες τις πράξεις. Γι' αυτό, η Επίσημη Εφημερίδα στα ιρλανδικά πωλείται ξεχωριστά.

Η συνδρομή για το Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί) περιλαμβάνει 23 επίσημες γλωσσικές εκδόσεις σε ένα ενιαίο πολύγλωσσο DVD.

Με απλή αίτηση, οι συνδρομητές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διάφορα παραρτήματα της Επίσημης Εφημερίδας. Ενημερώνονται για την έκδοση των παραρτημάτων με «Σημείωση για τον αναγνώστη» που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Πωλήσεις και συνδρομές

Συνδρομές σε διάφορες τιμολογημένες περιοδικές εκδόσεις, όπως η *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, διατίθενται στους εμπορικούς μας αντιπροσώπους. Κατάλογο των εμπορικών μας αντιπροσώπων θα βρείτε στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm

Το EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις Συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>

